

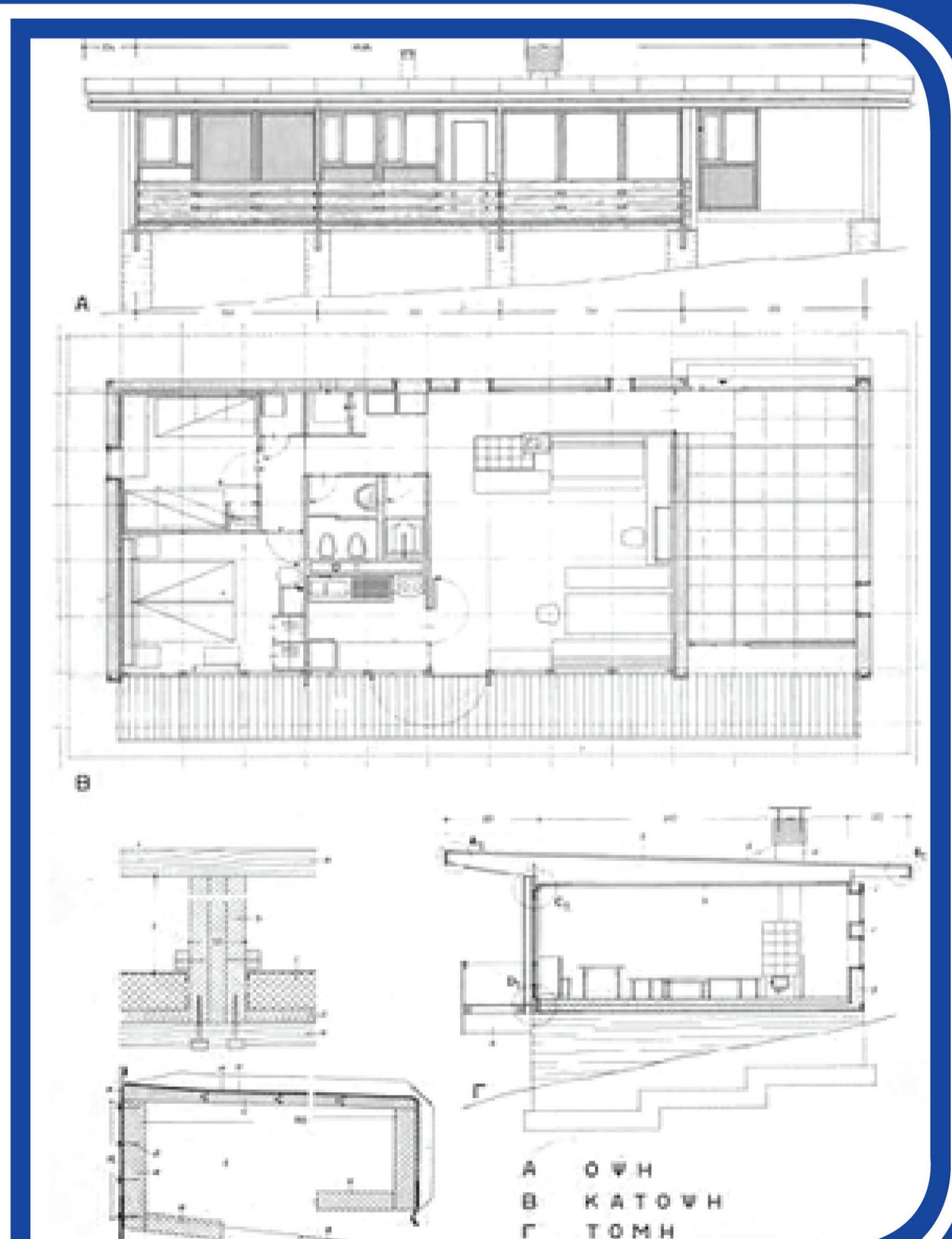

ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΓΕΝΙΔΟΥ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΣΤΡΑΤΗ Λ. ΔΟΥΚΑ

Αρχιτέκτονα

Ι ΔΡΥΜΑ ΕΥΓΕΝΙΔΟΥ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΣΤΡΑΤΗ Λ. ΔΟΥΚΑ
Αρχιτέκτονα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΕΥΓΕΝΙΔΟΥ

Ο Ευγένιος Ευγενίδης, ο ιδρυτής και χορηγός του «Ιδρύματος Ευγενίδου», πολύ νωρίς προέβλεψε και σχημάτισε την πεποίθηση ότι η άρτια κατάρτιση των τεχνικών μας, σε συνδυασμό με την εθνική αγωγή, θα ήταν αναγκαίος και αποφασιστικός παράγων για την πρόοδο του Έθνους μας.

Την πεποίθησή του αυτή ο Ευγενίδης εκδήλωσε με τη γενναιόφρονα πράξη ευεργεσίας, να κληροδοτήσει σεβαστό ποσό για τη σύσταση Ιδρύματος, που θα είχε ως σκοπό να συμβάλει στην τεχνική εκπαίδευση των νέων της Ελλάδας.

Έτσι, το Φεβρουάριο του 1956 συστήθηκε το «Ίδρυμα Ευγενίδου», του οποίου τη διοίκηση ανέλαβε η αδελφή του Μαρ. Σίμου, σύμφωνα με την επιθυμία του διαθέτη. Το έργο του Ιδρύματος συνεχίζει από το 1981 ο κ. Νικόλαος Βερνίκος - Ευγενίδης.

Από το 1956 έως σήμερα η συμβολή του Ιδρύματος στην τεχνική εκπαίδευση πραγματοποιείται με διάφορες δραστηριότητες. Όμως απ' αυτές η σημαντικότερη, που κρίθηκε από την αρχή ως πρώτης ανάγκης, είναι η έκδοση βιβλίων για τους μαθητές των Τεχνικών και Επαγγελματικών Σχολών και Λυκείων.

Μέχρι σήμερα, με τη συνεργασία με τα Υπουργεία Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εμπορικής Ναυτιλίας, εκδόθηκαν εκατοντάδες τόμοι βιβλίων, που έχουν διατεθεί σε πολλά εκατομμύρια αντίτυπα. Τα βιβλία αυτά κάλυπταν ή καλύπτουν ανάγκες των Κατωτέρων και Μέσων Τεχνικών Σχολών του Υπ. Παιδείας, των Σχολών του Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ), των Τεχνικών και Επαγγελματικών Λυκείων, των Τεχνικών Επαγγελματικών Σχολών και των Δημοσίων Σχολών Εμπορικού Ναυτικού.

Μοναδική φροντίδα του Ιδρύματος σ' αυτή την εκδοτική του προσπάθεια ήταν και είναι η συγγραφή και έκδοση βιβλίων ποιότητας, από άποψη όχι μόνον επιστημονική, παιδαγωγική και γλωσσική, αλλά και ως προς την εμφάνιση, ώστε το βιβλίο να αγαπηθεί από τους μαθητές.

Για την επιστημονική και παιδαγωγική αρτιότητα των βιβλίων τα κείμενα υποβάλλονται σε πολλές επεξεργασίες και βελτιώνονται πριν από κάθε νέα έκδοση συμπληρούμενα καταλλήλως.

Ιδιαίτερη σημασία απέδωσε το Ίδρυμα από την αρχή στη γλωσσική διατύπωση των βιβλίων, γιατί πιστεύει ότι και τα τεχνικά βιβλία, όταν είναι γραμμένα σε γλώσσα σωστή και ομοιόμορφη αλλά και κατάλληλη για τη στάθμη των μαθητών, μπορούν να συμβάλλουν στη γλωσσική κατάρτιση των μαθητών.

Έτσι, με απόφαση που ίσχυσε ήδη από το 1956, όλα τα βιβλία της Βιβλιοθήκης του Τεχνίτη, δηλαδή τα βιβλία για τις τότε Κατώτερες Τεχνικές Σχολές, όπως αργότερα και για τις Σχολές του ΟΑΕΔ, ήταν γραμμένα σε γλώσσα σωστή και ομοιόμορφη αλλά και κατάλληλη για τη στάθμη των μαθητών, μπορούν να συμβάλλουν στη γλωσσική κατάρτιση των μαθητών.

Η ποιότητα του χαρτιού, το είδος των τυπογραφικών στοιχείων, τα σωστά σχήματα, η καλαίσθητη σελιδοποίηση, το εξώφυλλο και το μέγεθος του βιβλίου, περιλαμβάνονται και αυτά στις φροντίδες του Ιδρύματος και συμβάλλουν στη σωστή «λειτουργικότητα» των βιβλίων.

Το Ίδρυμα θεώρησε ότι είναι υποχρέωσή του, σύμφωνα με το πνεύμα του ιδρυτή του, να θέση στη διάθεση του Κράτους όλη αυτή την πείρα του των 20 ετών, αναλαμβάνοντας το 1978 και την έκδοση των βιβλίων για τις νέες Τεχνικές Επαγγελματικές Σχολές και τα Τεχνικά και Επαγγελματικά Λύκεια, σύμφωνα πάντοτε με τα εγκεκριμένα Αναλυτικά Προγράμματα του Π.Ι. και του ΥΠΕΠΘ.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΕΥΓΕΝΙΔΟΥ

Μιχαήλ Αγγελόπουλος, ομ. καθηγητής ΕΜΠ, Πρόεδρος.

Αλέξανδρος Σταυρόπουλος, ομ. καθηγητής Πανεπιστημίου Πειραιώς, Αντιπρόεδρος.

Ιωάννης Τεγόπουλος, καθηγητής ΕΜΠ.

Σταμάτης Παλαιοκρασάς, Ηλεκτρολόγος Μηχανικός, Σύμβουλος Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Χρήστος Σιγάλας, Δ/ντής Σπ. Δευτ. Εκπαίδευσης ΥΠΕΠΘ.

Σύμβουλος εκδόσεων του Ιδρύματος κ. Α. Μανάφης, καθηγ. Φιλ. Σχολής Παν/μίου Αθηνών.

Γραμματέας της Επιτροπής, Γεώργιος Ανδρεάκος.

Διατελέσαντα μέλη ή σύμβουλοι της Επιτροπής

Γεώργιος Κακριδής (1955-1959) Καθηγητής ΕΜΠ, Άγγελος Καλογεράς (1957-1970) Καθηγητής ΕΜΠ, Δημήτριος Νιάνιας (1957-1965) Καθηγητής ΕΜΠ, Μιχαήλ Σπετσιέρης (1956-1959), Νικόλαος Βασιώτης (1960-1967), Θεόδωρος Κουζέλης (1968-1976) Μηχ. Ηλ. ΕΜΠ, Παναγιώτης Χατζηιωάννου (1977-1982) Μηχ. Ηλ. ΕΜΠ, Αλέξανδρος Ι. Παππάς (1955-1983) Καθηγητής ΕΜΠ, Χρυσόστομος Καβουνίδης (1955-1984) Μηχ. Ηλ. ΕΜΠ, Γεώργιος Ρούσσος (1970-1987) Χημ.-Μηχ. ΕΜΠ, Δρ. Θεοδόσιος Παπαθεοδοσίου (1982-1984) Δ/ντής Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΥΠΕΠΘ, Ιγνάτιος Χατζηευστρατίου (1985-1988) Μηχανολόγος, Δ/ντής Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΥΠΕΠΘ, Γεώργιος Σταματίου (1988-1990) Ηλεκτρολόγος ΕΜΠ, Δ/ντής Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΥΠΕΠΘ, Σωτ. Γκλαβάς (1989-1993) Φιλόλογος, Δ/ντής Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΥΠΕΠΘ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Εσωτερική ταμπλαδωτή (περαστή) μονόφυλλη πόρτα
ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Εσωτερική υαλωτή – Ταμπλαδωτή μονόφυλλη πόρτα
ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Δίφυλλη υαλωτή εσωτερική πόρτα
ΠΙΝΑΚΑΣ 4: Μονόφυλλη εσωτερική πρεσσαριστή πόρτα
ΠΙΝΑΚΑΣ 5: Δίφυλλη υαλωτή παλινδρομική (αλλέ - ρετούρ) πόρτα
ΠΙΝΑΚΑΣ 6: Συρόμενη ταμπλαδωτή εξωτερική πόρτα
ΠΙΝΑΚΑΣ 7: Εξωτερική περαστή – καρφωτή (ραμποτέ) μονόφυλλη πόρτα
ΠΙΝΑΚΑΣ 8: Γαλλικό παράθυρο
ΠΙΝΑΚΑΣ 9: Γερμανικό παράθυρο
ΠΙΝΑΚΑΣ 10: Γερμανικό και γαλλικό παράθυρο
ΠΙΝΑΚΑΣ 11: Παράθυρο με περιελισσόμενο εξώφυλλο (ρολό)
ΠΙΝΑΚΑΣ 12: Υαλοστάσιο μπαλκονόπορτας
ΠΙΝΑΚΑΣ 13: Παράθυρα από δομικό χάλυβα
ΠΙΝΑΚΑΣ 14: Σύνθετο κούφωμα (πόρτα, παράθυρο, φεγγίτης) από προφύλ δομικού χάλυβα
ΠΙΝΑΚΑΣ 15: Παράθυρο δομικού χάλυβα (προφύλ) με υαλοστάσια στρεφόμενα με οριζόντιο άξονα
ΠΙΝΑΚΑΣ 16: Πόρτα στραντζαριστή
ΠΙΝΑΚΑΣ 17: Παράθυρο αλουμινίου
ΠΙΝΑΚΑΣ 18: Κουφώματα αλουμινίου (λεπτομέρειες). Συρόμενο υαλοστάσιο αλουμινίου
ΠΙΝΑΚΑΣ 19: Κλίμακες – Γενικά.
ΠΙΝΑΚΑΣ 20: Κλίμακες: Μορφές I
ΠΙΝΑΚΑΣ 21: Κλίμακες: Μορφές II
ΠΙΝΑΚΑΣ 22: Κλίμακες: Μετατόπιση
ΠΙΝΑΚΑΣ 23: Μεταρρύθμιση κλίμακας
ΠΙΝΑΚΑΣ 24: Κλίμακες: Μεταρρύθμιση κλίμακας με σφηνοειδείς βαθμίδες - Γεωμετρική κατασκευή II
ΠΙΝΑΚΑΣ 25: Κλίμακες: Μελέτη κλίμακας με φορέα μπετόν αρμέ - λεπτομέρεια
ΠΙΝΑΚΑΣ 26: Κλίμακες: Μελέτη κλίμακας με φορέα μπετόν αρμέ - Κάτοψη
ΠΙΝΑΚΑΣ 27: Κλίμακες: Μελέτη κλίμακας με φορέα μπετόν αρμέ - Τομή Α-Α
ΠΙΝΑΚΑΣ 28: Κλίμακες: Μελέτη κλίμακας με φορέα μπετόν αρμέ - Κάτοψη
ΠΙΝΑΚΑΣ 29: Κλίμακες: Τομή Β-Β - Στο φορέα Β.Α.
ΠΙΝΑΚΑΣ 30: Κλίμακες: Κυκλική κλίμακα - Λεπτομέρειες
ΠΙΝΑΚΑΣ 31: Ζευκτά στέγης ξύλινα
ΠΙΝΑΚΑΣ 32: Έδραση ξυλίνων ζευκτών - Κορωνίδες - Επικεραμώσεις
ΠΙΝΑΚΑΣ 33: Λεπτομέρειες και μόνωση δωμάτων
ΠΙΝΑΚΑΣ 34: Αρμοί διαστολής (λεπτομέρειες)

ΠΙΝΑΚΑΣ 35: Στοιχεία κουζίνας
ΠΙΝΑΚΑΣ 36: Κουζίνες
ΠΙΝΑΚΑΣ 37: Είδη υγιεινής
ΠΙΝΑΚΑΣ 38: Κατόψεις διατάξεως λουτρών
ΠΙΝΑΚΑΣ 39: Διαστάσεις τραπεζιών και διατάξεις σε χώρους εστιάσεως
ΠΙΝΑΚΑΣ 40: Υπνοδωμάτια (Κατόψεις)
ΠΙΝΑΚΑΣ 41: Μονόροφη κατοικία
ΠΙΝΑΚΑΣ 42: Μονόροφη κατοικία
ΠΙΝΑΚΑΣ 43: Τοπογραφικό - Ελεύθερη τοποθέτηση σε οικόγειδο
ΠΙΝΑΚΑΣ 44: Διώροφη κατοικία
ΠΙΝΑΚΑΣ 45: Μονόροφη κατοικία
ΠΙΝΑΚΑΣ 46: Μονόροφη κατοικία
ΠΙΝΑΚΑΣ 47: Μονόροφη κατοικία
ΠΙΝΑΚΑΣ 48: Μονόροφη κατοικία
ΠΙΝΑΚΑΣ 49: Μονόροφη κατοικία
ΠΙΝΑΚΑΣ 50: Παρουσίαση όψεων
ΠΙΝΑΚΑΣ 51: Σχεδίαση εστιατορίου - Αναψυκτηρίου
ΠΙΝΑΚΑΣ 52: Σχεδίαση εστιατορίου - Αναψυκτηρίου
ΠΙΝΑΚΑΣ 53: Σχεδίαση εστιατορίου - Αναψυκτηρίου
ΠΙΝΑΚΑΣ 54: Σχεδίαση εστιατορίου - Αναψυκτηρίου
ΠΙΝΑΚΑΣ 55: Αγροτικό σπίτι
ΠΙΝΑΚΑΣ 56: Κάτοψη Bungalows
ΠΙΝΑΚΑΣ 57: Κάτοψη Bungalows
ΠΙΝΑΚΑΣ 58: Κάτοψη τυπικού ορόφου σχολείου
ΠΙΝΑΚΑΣ 59: Κάτοψη τυπικού ορόφου σχολείου (λεπτομέρεια διατάξεως αίθουσας)
ΠΙΝΑΚΑΣ 60: Τομή σκάλας (στο θέμα των πινάκων 45 και 46)
ΠΙΝΑΚΑΣ 61: Παρουσίαση όψεων
ΠΙΝΑΚΑΣ 62: Γενικά σχέδια μελέτης σχολικού συγκροτήματος
ΠΙΝΑΚΑΣ 63: Σχέδια πολυκατοικίας
ΠΙΝΑΚΑΣ 64: Σχέδια πολυκατοικίας
ΠΙΝΑΚΑΣ 65: Σχέδια πολυκατοικίας
ΠΙΝΑΚΑΣ 66: Σχέδια πολυκατοικίας
ΠΙΝΑΚΑΣ 67: Σχέδια πολυκατοικίας
ΠΙΝΑΚΑΣ 68: Συμπληρωματικά στοιχεία σχεδιάσεων
ΠΙΝΑΚΑΣ 69: Συμπληρωματικά στοιχεία σχεδιάσεων
ΠΙΝΑΚΑΣ 70: Συμπληρωματικά στοιχεία σχεδιάσεων
ΠΙΝΑΚΑΣ 71: Προοπτικά
ΠΙΝΑΚΑΣ 72: Προοπτικά από μελέτη ξενοδοχείου
ΠΙΝΑΚΑΣ 73: Υποδείγματα πινακίδων τίτλων

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Νομίζω ότι ο πρόλογος σε βιβλίο σχεδιάσεων περιπτεύει. Γράφω τα λίγα αυτά λόγια για να δώσω μερικές επεξηγήσεις και για να εκφράσω τις ευχαριστίες μου.

Οι πίνακες από αρ. 1 έως και 34 ανήκουν στις Οικοδομικές σχεδιάσεις.

Είναι βέβαιο ότι ο συνθέτης αρχιτέκτονας έχει την προσωπική του σχεδιαστική έκφραση και απόδοση, προς την οποία ο συνεργάτης του σχεδιαστής οφείλει να προσαρμόζεται.

Γ' αυτό ένα βιβλίο αρχιτεκτονικών σχεδιάσεων δεν πρέπει να είναι έκφραση των απόψεων του συγγραφέα, αλλά συλλογή - σύνθεση θεμάτων με διαφορετικές παρουσιάσεις, έτσι ώστε ο σπουδαστής να μπορέσει να αντλήσει, από το δυνατό ευρύτερο φάσμα τα απαραίτητα στοιχεία που θα του επιτρέψουν να σχεδιάζει με ευχέρεια.

Οι πίνακες 68, 69, 70 δεν είναι στο βιβλίο για απομίμηση ή αντιγραφή αλλά για υπόδειξη τρόπου παρουσιάσεως, αφού μάλιστα σήμερα κυκλοφορούν στο εμπόριο φύλλα με αντίστοιχα σχήματα και εικόνες (άνθρωποι, αυτοκίνητα, δέντρα, φυτά, είδη υγιεινής κλπ. σε διάφορες κλίμακες) που μπαίνουν στα σχέδια με επικόλληση. Θέλω επίσης να τονίσω ότι τα σχέδια του πίνακα 61 είναι σχέδια των όψεων του Πειραματικού σχολείου της Θεσσαλονίκης, έργου του αξέχαστου καθηγητή μας Δημήτρη Πικιώνη. Είναι μια ευκαιρία για τους σπουδαστές να γνωρίσουν το υψηλό αισθητικό νόημα των σχεδίων αυτών.

Ευχαριστώ τους συναδέλφους Δημήτρη Σάρρο και Περικλή Παντελεάκη που τόσο πρόθυμα και ευγενικά μου πρόσφεραν εργασίες τους, καθώς και τον αρχιτέκτονα Λουκά Δούκα και το επιτελείο του Ιδρύματος Ευγενίδου για τη σημαντική συμβολή τους στην παρουσίαση του βιβλίου αυτού.

Ο συγγραφέας

Α' ΕΚΔΟΣΗ 1982

Β' ΕΚΔΟΣΗ 1985

Γ' ΕΚΔΟΣΗ 1995

Δ' ΕΚΔΟΣΗ 1996

ΞΥΛΙΝΑ ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ

ΓΕΝΙΚΑ.

Σε κάθε κούφωμα διακρίνομε δύο ζεύγη διαστάσεων (πλάτος-ύψος).

α) Τις διαστάσεις που χαρακτηρίζουν το άνοιγμα κτίστη.

Είναι αυτές που θα έχομε μετά το κτίσμα του τοίχου. Πλάτος από λαμπά σε λαμπά (παραστάδα) και ύψος από το πάτωμα μέχρι την κάτω επιφάνεια του υπέρθυρου (πρέκι), για τις πόρτες ή από την πάνω επιφάνεια της ποδιάς μέχρι την κάτω επιφάνεια του υπέρθυρου για τα παράθυρα.

β) Τις διαστάσεις χρήσεως (ιωφέλιμες).

Δηλαδή πλάτος και ύψος που διαμορφώνεται αφού τοποθετηθεί η κάσα (πλαίσιο) και ανοιχθεί κατά κάποιο τρόπο τέλεια το ή τα φύλλα της πόρτας ή του παραθύρου.

Στις πόρτες, η κάσα (πλαίσιο ή τετράξυλο) είναι ξύλινη κατασκευή σε σχήμα Π και αποτελείται:

α) Από τρία καδρόνια, δηλαδή δύο κατακόρυφα και ένα οριζόντιο με διατομή 7 cm x 7 cm ή 8 cm x 8 cm (σπανιότερα μέχρι 10 cm x 10 cm). Τις κάσες αυτού του τύπου τις χρησιμοποιούμε κυρίως για τις εξωτερικές πόρτες.

β) Από τρεις σανίδες-πόντους με πάχος 5 cm, από δύο πάλι κατακόρυφες και μιά πάνω οριζόντια. Τι κάσες αυτές τις χρησιμοποιούμε σε κουφώματα για εσωτερικούς διαχωριστικούς τοίχους και έχουν πλάτος ίσο με το πάχος του εσωτερικού τοίχου (δρομικό ή μπατικό) συν το πάχος των επιχρισμάτων ή επενδύσεων και από τις δυο μεριές.

Στο σχήμα 1α φαίνεται λεπτομέρεια κατασκευής που μας δείχνει σε κάτωψη κούφωμα με κάσα 9 cm x 9 cm που έχει τοποθετηθεί σε εξωτερικό τοίχο.

Στο σχήμα 1β έχομε αντίστοιχη λεπτομέρεια σε εσωτερικό δρομικό τοίχο. Εδώ η κάσα έχει πάχος 5 cm και πλάτος ίσο με το πάχος του τοίχου (πλάτος του τούβλου) συν τα πάχη των επιχρισμάτων.

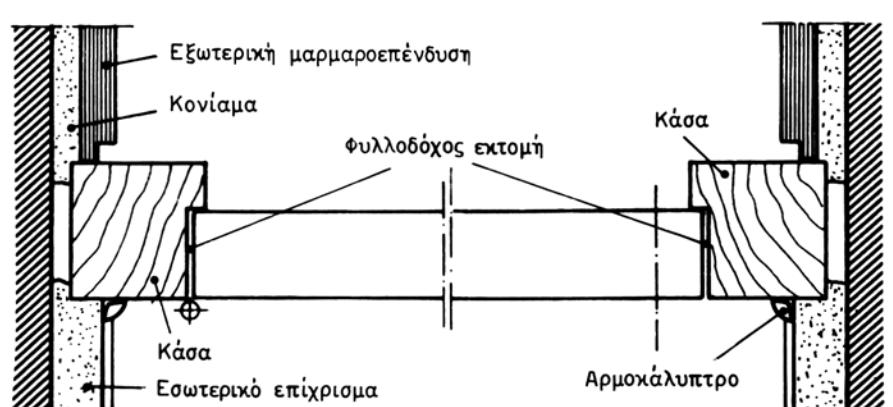
Στο σχήμα 1γ έχομε λεπτομέρεια σε εσωτερικό μπατικό τοίχο.

Διακρίνομε δύο τρόπους αναρτήσεως του φύλλου:

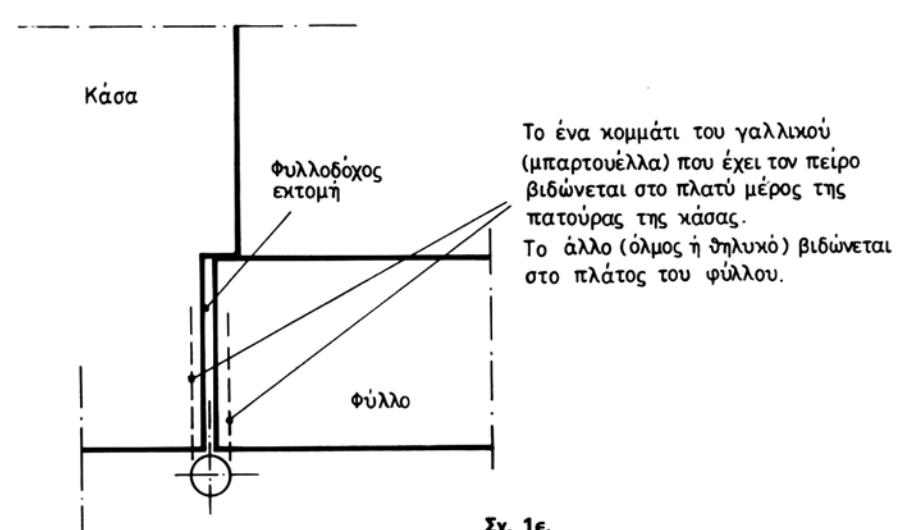
α) Το φύλλο εισέρχεται με όλο το πάχος του περίπου 5 cm στην πατούρα (φυλλοδόχο εκτομή). Το πλάτος της πατούρας ισούται με το πλάτος του φύλλου. Οι πόρτες που έχουν αυτή την ανάρτηση ονομάζονται πόρτες χωνευτές. Το σίδερο αναρτήσεως ονομάζεται γαλλικό ή μπαρτουέλλα (σχήματα 1δ και 1ε).

β) Το φύλλο εισέρχεται κατά το πλάτος του μείον 1 cm στην πατούρα. Το μέρος που εξέχει προεκτείνεται και καλύπτει τον αρμό. Σχηματίζεται εκεί το λεγόμενο καβαλίκι. Το πλάτος της πατούρας εδώ ισούται με το πλάτος του φύλλου μείον το πλάτος του καβαλικού.

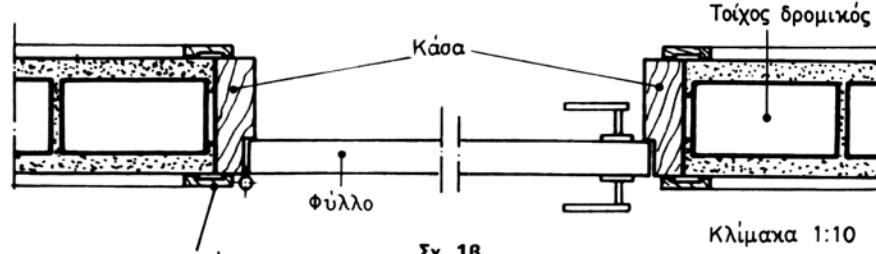
Το σίδερο αναρτήσεως στην περίπτωση αυτή λέγεται πορταδέλλα (σχήματα 1στ και 1ζ).

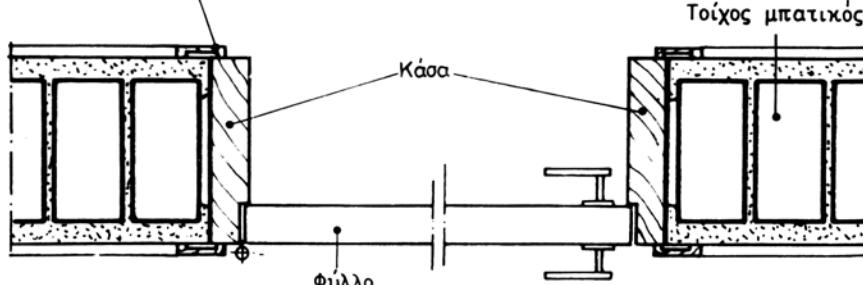
Σχ. 1α.

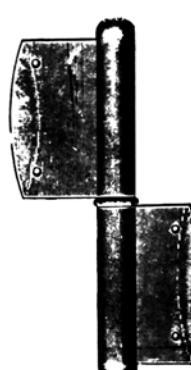
Σχ. 1ε.

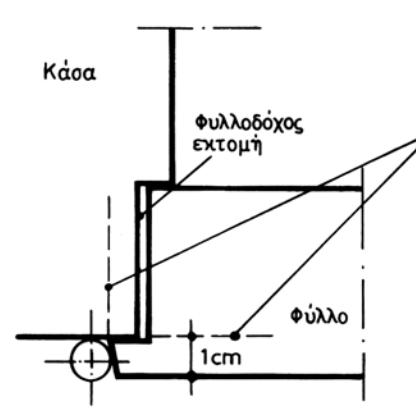
Σχ. 1β.

Σχ. 1γ.

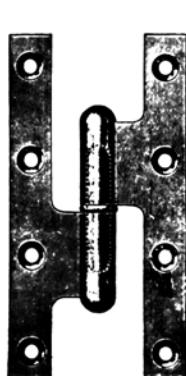

Σχ. 1στ.

Σχ. 1ζ.

Οι πτέρυγες της πορταδέλλας εισάγονται σε δύο σχισμές που ανοίγουμε. Τη μία στη κάσα και την άλλη στο φύλλο. Το κάνει χομμάτι εγκαθηλώνεται μέσα από τις τρύπες του. Τα καρφιά τοποθετούνται από την έξω πλευρά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΘΕΜΑ: ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΤΑΜΠΛΑΔΩΤΗ (ΠΕΡΑΣΤΗ) ΜΟΝΟΦΥΛΛΗ ΠΟΡΤΑ

(Κλ: 1:10, ανάρτηση με πορταδέλλες).

1. Το φύλλο αποτελείται από το πλαίσιο ή το σκελετό και τους καθρέπτες ή ταμπλάδες. Οι πόρτες αυτές λέγονται ταμπλαδωτές ή περαστές. Ο σκελετός αποτελείται από ξύλα με αρχικό πάχος 5 cm. Τα κατακόρυφα στοιχεία του σκελετού λέγονται ορθόξυλα ή μπόγια· τα οριζόντια τραβέρσες. Η σύνδεση των στοιχείων γίνεται με μόρσο και στερεώνεται με κόλλα.

2. Η κάσα δεν έρχεται σε απόλυτη επαφή με τους λαμπάδες (παραστάδες) και το υπέρθυρο (πρέκι). Αφήνεται πάντοτε μία απόσταση (αέρας) περίπου 1 cm. Το επίχρισμα το οποίο γίνεται μετά την τοποθέτηση της κάσας (η κάσα χρησιμεύει και ως οδηγός του επιχρίσματος) «ξεχειλίζει» μέσα στον αέρα».

3. Οι διαστάσεις πάχους των ξύλων τόσο της κάσας όσο και του σκελετού είναι 46 mm. Η διάσταση αυτή προέρχεται από την κατεργασία του ξύλου που έχει αρχική διάσταση 50 mm (σχ. 1.1).

4. Οι ταμπλάδες είναι από κόντρα πλακέ πάχους συνήθως 5 mm ή από μοριοσανίδα τύπου «πονοραπ» (σχ. 1.1).

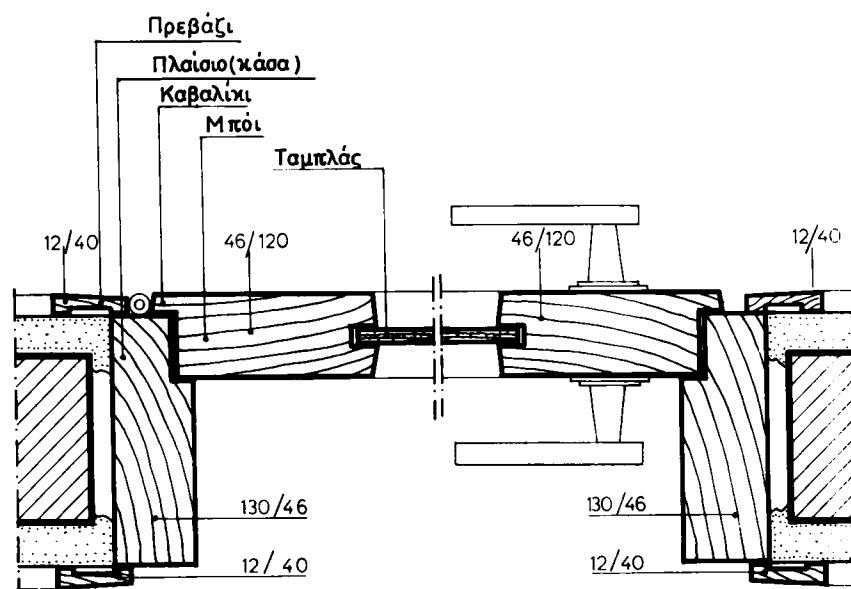
5. Τοποθετούνται, κατά τη συναρμολόγηση (μοντάρισμα του φύλλου), σε αντίστοιχες γκινισιές που έχουν τα μπόγια και οι τραβέρσες από τη μέσα μεριά. Οι ταμπλάδες τοποθετούνται στη γκινισιά σε βάθος 1,2 ως 1,5 cm. Η γκινισιά γίνεται λίγο βαθύτερη ώστε να υπάρχει εκεί μικρό κενό (αέρας) για την ελεύθερη κίνηση του ταμπλά σε περίπτωση διαστολής ή συστολής.

6. Η κάτω τραβέρσα που καταπονείται περισσότερο είναι σύνθετης κατασκευής. Αποτελείται από τέσσερα κομμάτια ίσα μεταξύ τους. Το κάθε κομμάτι στο μέσο της επιφάνειας επαφής του με το άλλο έχει μια γκινισιά. Στο μοντάρισμα που γίνεται με κόλληση του κομματιού, περνιέται ανάμεσα στις γκινισιές ένας πηχίσκος κατά μήκος της συνδέσεως.

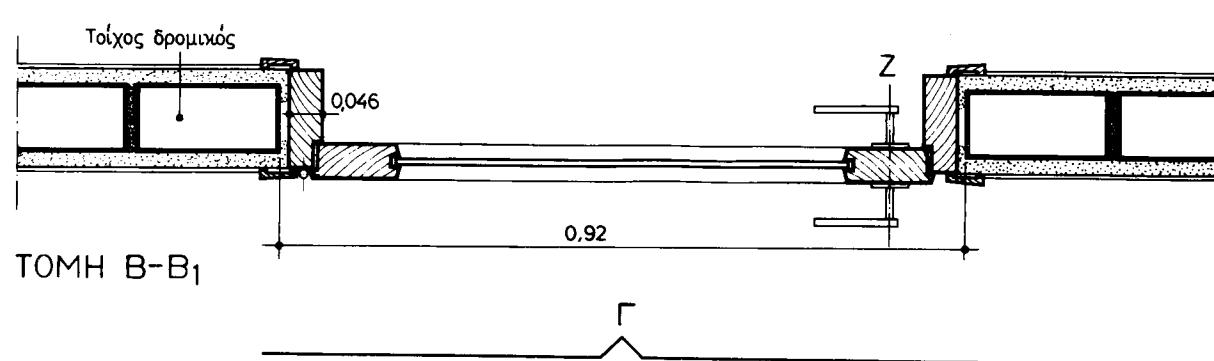
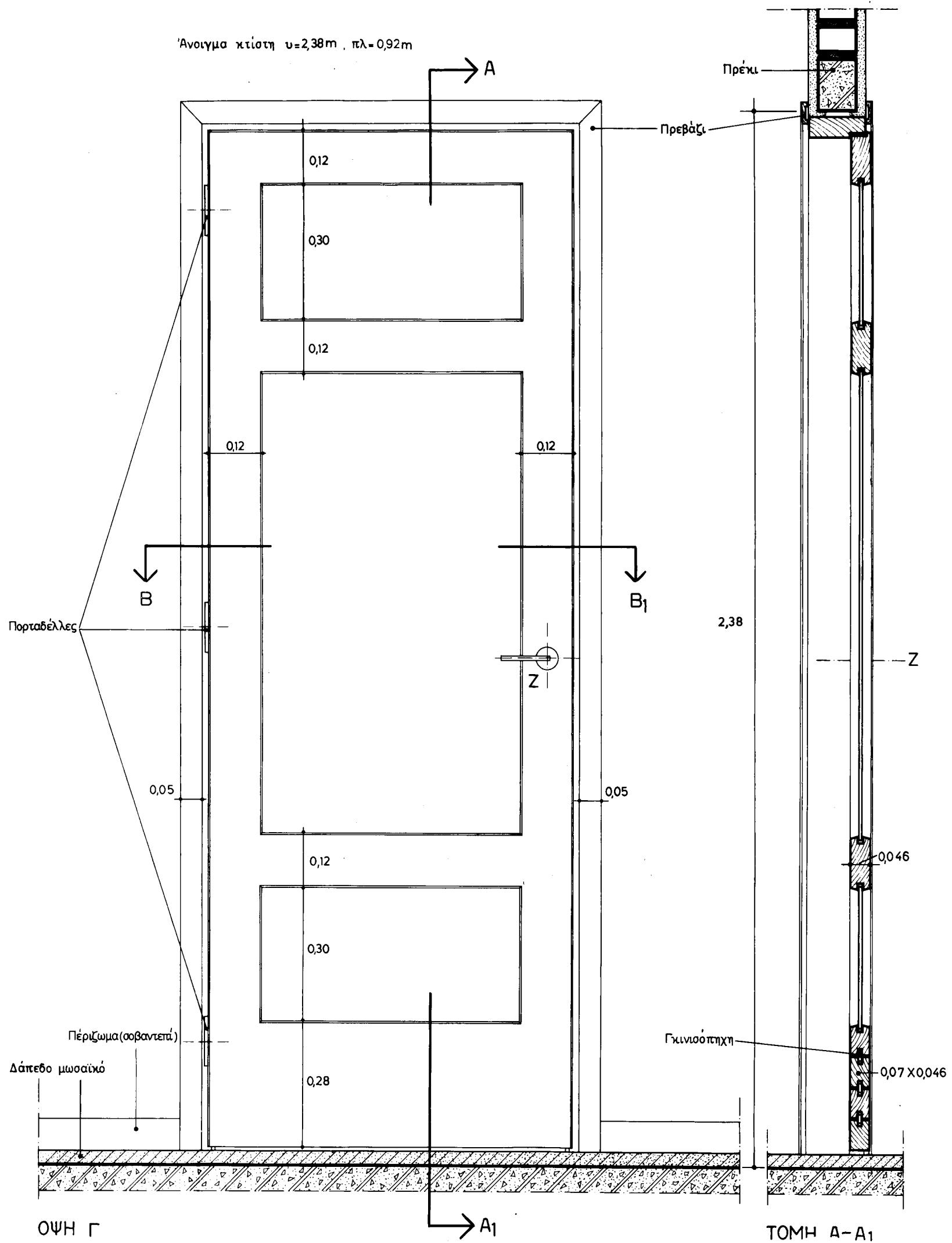
Ο πηχίσκος εξασφαλίζει απόλυτα τη σύνδεση και λέγεται γκινισόπηχη.

7. Η θέση της χειρολαβής της κλειδαριάς (Ζ - στον πίνακα) είναι ψηλότερα, περίπου 1,02 ως 1,10 m από την τελική στάθμη του δαπέδου. Επειδή όμως οι κλειδαριές τοποθετούνται χωνευτά μέσα στο ορθοστάτη (μπόι) του φύλλου, προσέχομε ώστε να μη συμπέσει η κλειδαριά πάνω στη συναρμογή τραβέρσας-ορθοστάτη, γιατί τότε το χώνεμα θα κόψει το μόρσο της τραβέρσας και θα αδυνατίσει την κατασκευή στο σημείο αυτό.

8. Ο αρμός κάσας και επιχρίσματος καλύπτεται με ξύλινο περιθώριο (το πρεβάζι ή περβάζι). Τα πρεβάζια έχουν πάχος περίπου 1 ως 1,5 cm και πλάτος από 5 cm και πάνω. Στον πίνακα μας έχουν απλή τραπεζοειδή διατομή. Υπάρχουν και πρεβάζια με συνθετότερες εξωτερικές μορφές. Τα πρεβάζια καρφώνονται πάντοτε στην κάσα και τη σκεπάζουν περίπου 1,5 cm. Καρφώνονται με ψιλές καρφοβελόνες που εισχωρούν μέσα στο ξύλο (ζουμπάδιασμα). Τα πρεβάζια στο πίσω μέρος τους έχουν «ρηχή» και πλατιά εκτομή

Σχ. 1.1.

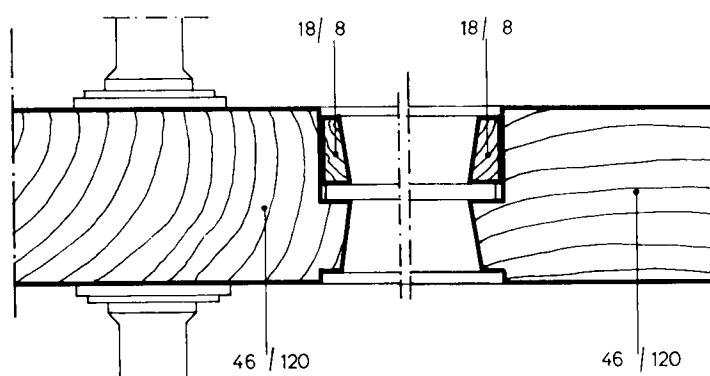

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΘΕΜΑ: ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΥΑΛΩΤΗ – ΤΑΜΠΛΑΔΩΤΗ ΜΟΝΟΦΥΛΛΗ ΠΟΡΤΑ

(Κλ: 1:10, ανάρτηση με γαλλικά)

1. Υαλωτή πόρτα θα ονομάσομε την περαστή πόρτα της οποίας ορισμένοι ή όλοι οι ταμπλάδες (πίνακες) έχουν αντικατασταθεί με υαλοπίνακες.
2. Τα μπόγια και οι τραβέρσες έχουν από την ίδια πλευρά πατούρα. Στο φάτνωμα που δημιουργείται τοποθετείται ο υαλοπίνακας (σχ. 2.1).

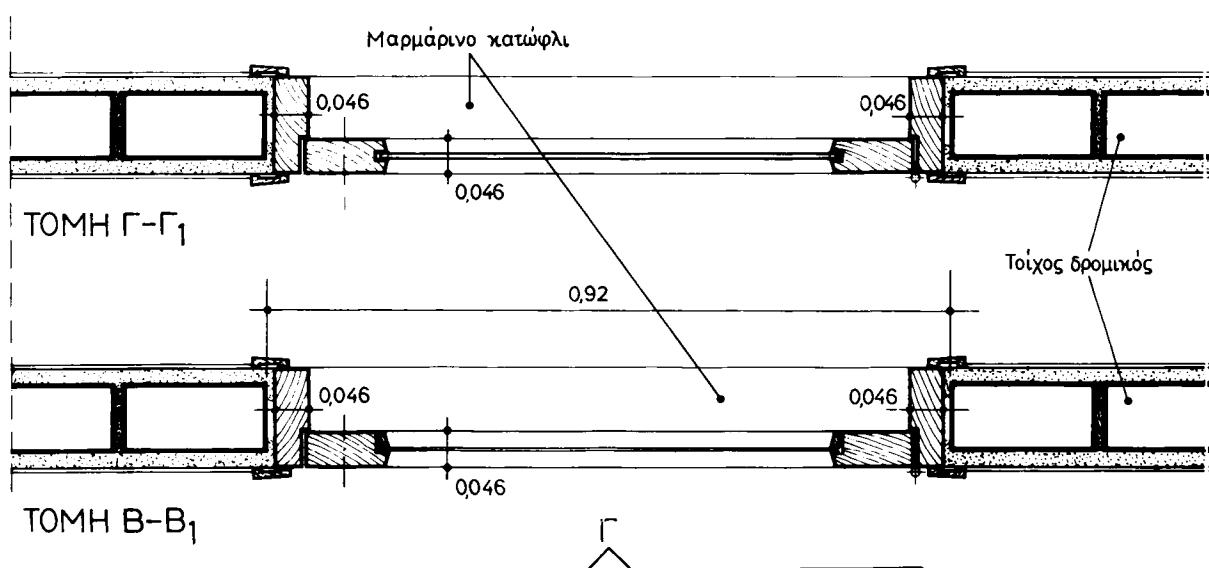
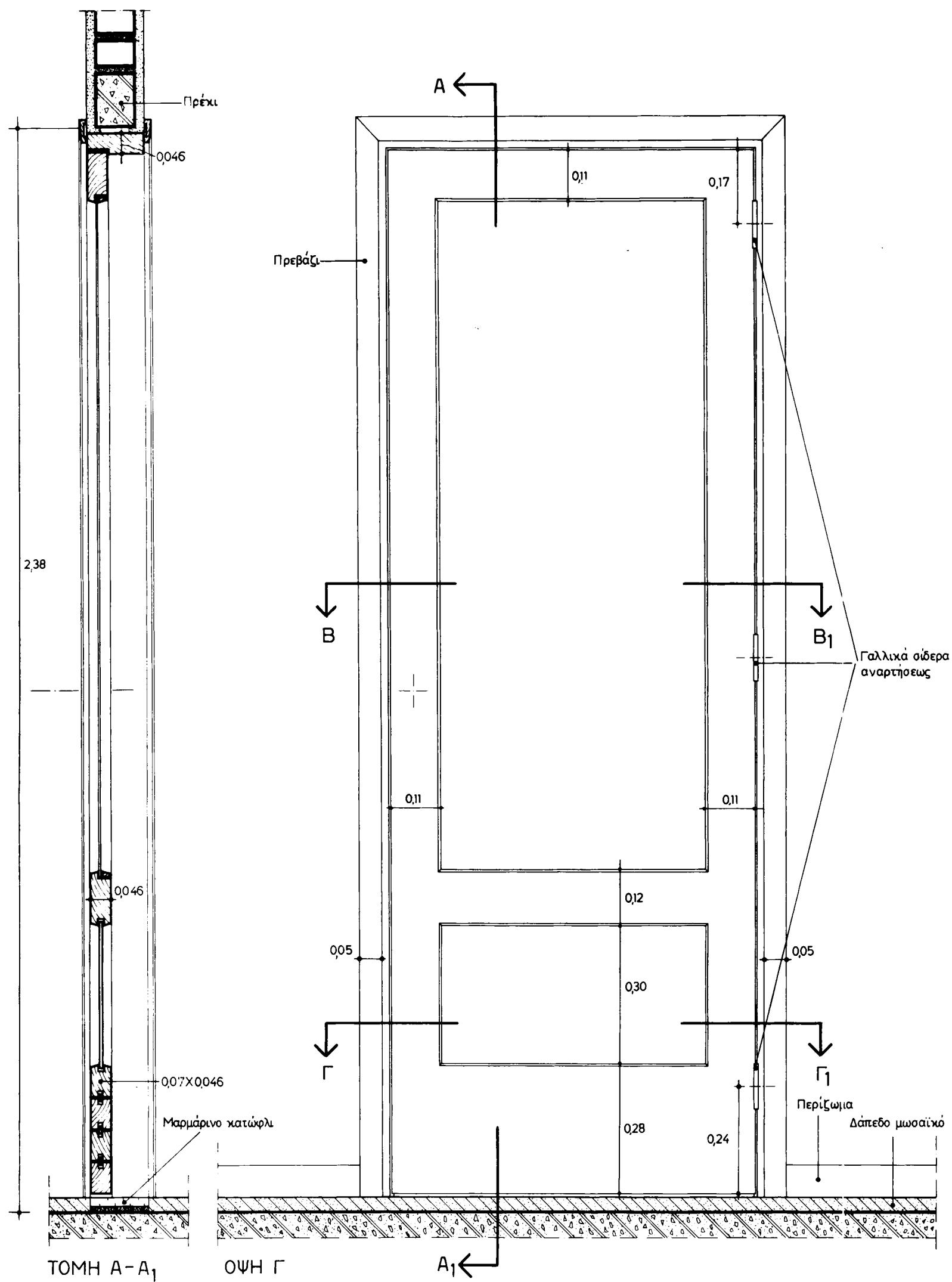
Σχ. 2.1.

3. Οι υαλοπίνακες τοποθετούνται στα φατνώματα, στηρίζονται με την κάτω πλευρά τους στην αντίστοιχη πατούρα, ενώ με τις άλλες πλευρές αφήνουν απόσταση (αέρα) μερικά χιλιοστά. Τους υαλοπίνακες τοποθετούμε με αυτές τις ανοχές (αέρας) για να τους προφυλάξουμε από τυχόν συστολές.

Αφού τοποθετηθούν, στερεώνονται με λεπτές και ακέφαλες βελόνες (προκάκια). Κατόπιν καρφώνονται τα πηχάκια στερεώσεως. Τα τυχόν κενά συμπληρώνονται με στόκο (ζύμη).

4. Στον πίνακα δυο οριζόντιες τομές, η BB₁, και η ΓΓ₁, είναι απαραίτητες για να μας δώσουν την πλήρη εικόνα της κατασκευής.

5. Επίσης, σε αντίθεση με τον πίνακα 1, ανάμεσα στα μπόγια της κάσας στο δάπεδο, έχει τοποθετηθεί μαρμάρινο κατώφλι με πλάτος ίσο με το πλάτος της κάσας.

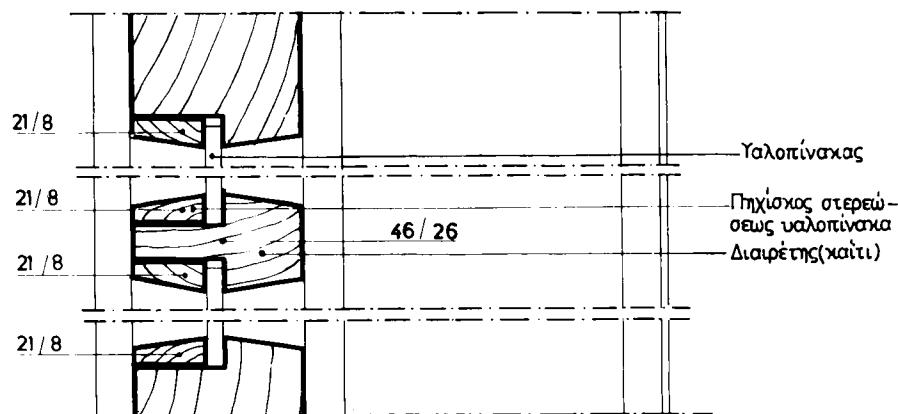

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

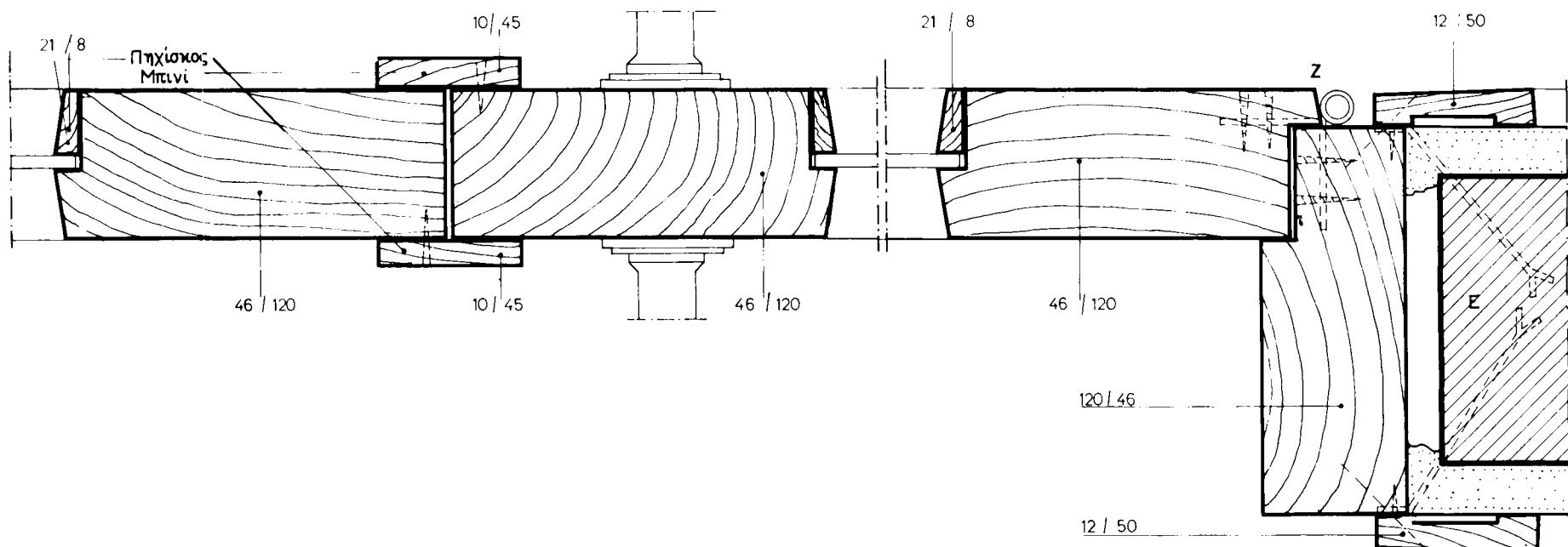
ΘΕΜΑ: ΔΙΦΥΛΛΗ ΥΑΛΩΤΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΡΤΑ

(Κλ: 1:10, ανάρτηση με πορταδέλλες)

- Στο θέμα του πίνακα η πόρτα είναι δίφυλλη στρεφόμενη.
- Το κυρίως φύλλο είναι αυτό που στη συνηθισμένη χρήση ανοιγοκλείνει. Αυτό έχει και την κλειδαριά. Το άλλο, το δεύτερο, στερεώνεται με δύο χωνευτούς ενσωματωμένους σύρτες. Ο ένας στερεώνει το φύλλο στην πάνω τραβέρσα της κάσας και ο άλλος στο δάπεδο. Οι σύρτες αυτοί λέγονται χωνευτοί ή σουρμέδες.
- Το φάντωμα των φύλλων χωρίζεται σε τρία μικρότερα και ίσων διαστάσεων φανώματα με μικρής διατομής υαλοδόχους πήχεις τα καίτια ή (διαιρέτες) (σχ. 3.1).

Σχ. 3.1.

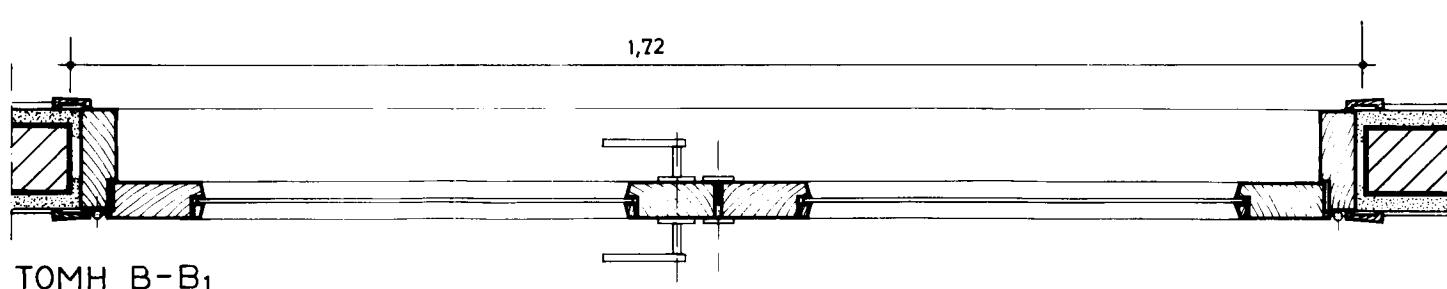
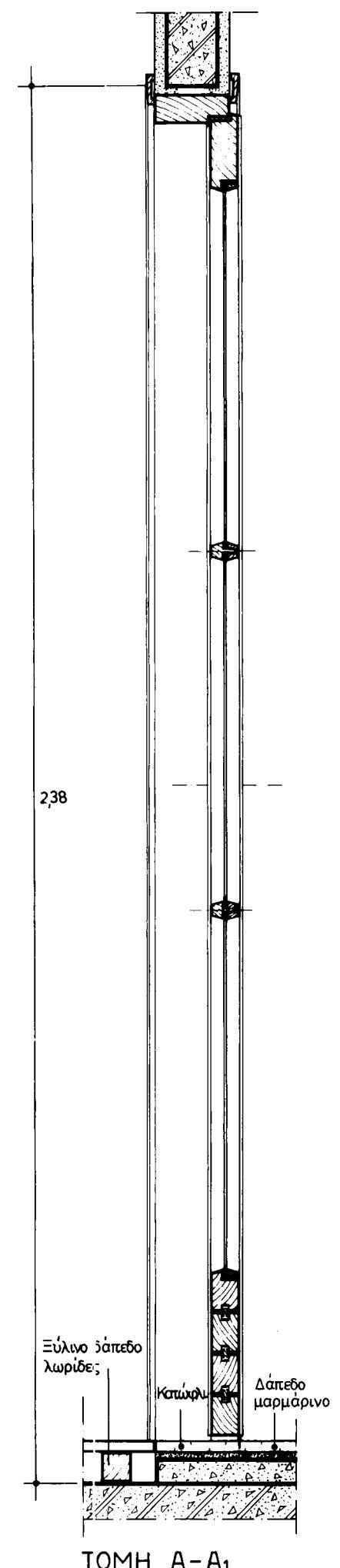
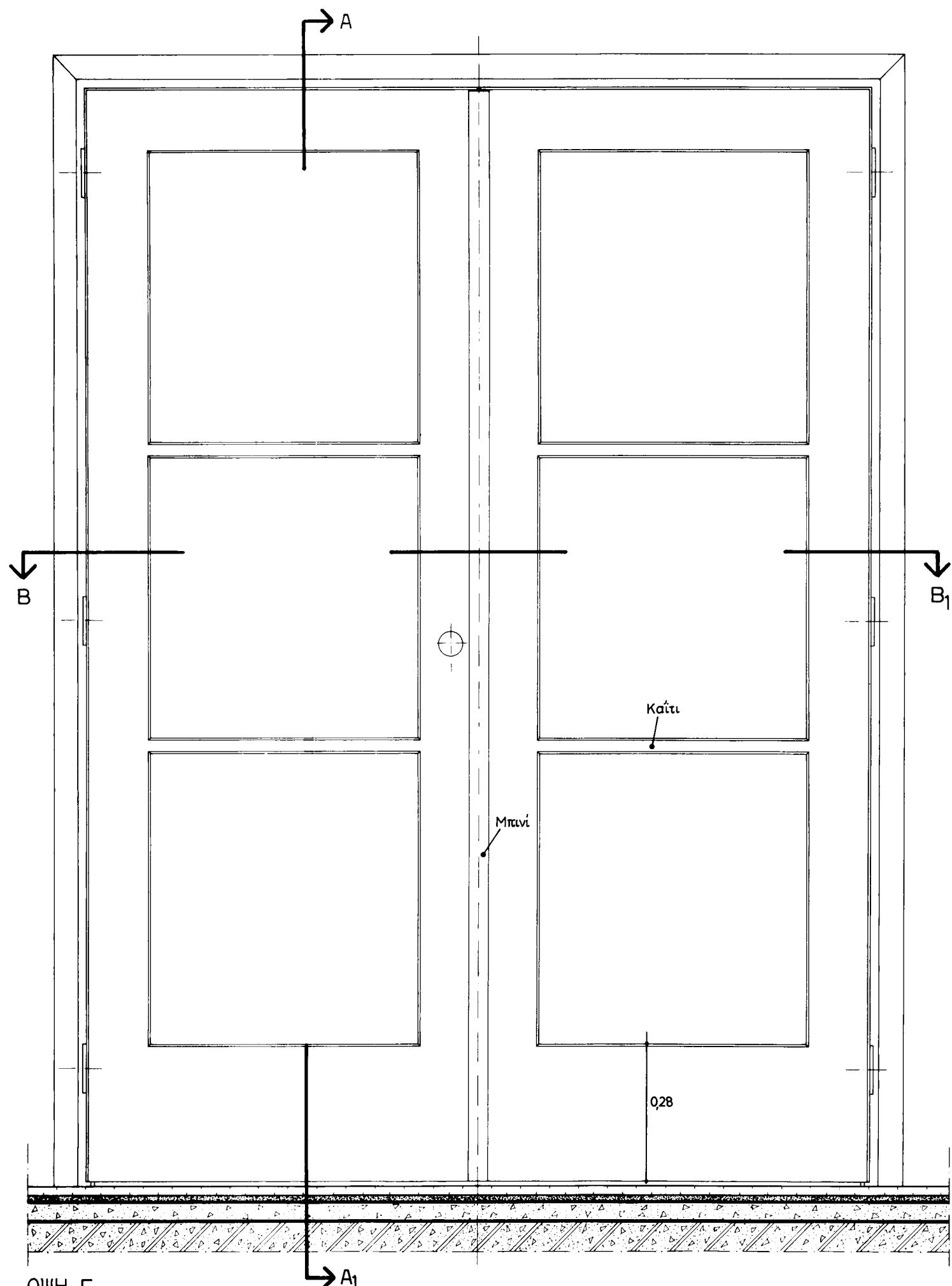
Σχ. 3.2.

- Ο αρμός που σχηματίζουν τα δύο φύλλα καλύπτεται από δύο πηχίσκους καλύψεως (μπινί), έναν από κάθε πλευρά.

Το μπινί έχει διαστάσεις $10 \text{ mm} \times 45 \text{ mm}$. Διακρίνομε επίσης το κάρφωμα του μπινιού στο κάθε φύλλο χωριστά, ώστε να ανοίγει η πόρτα.

- Στο σχήμα 3.2 φαίνονται επίσης η πάκτωση της κάσας με ζευγάρι από τζινέτια (έχματα) (Ε) και η στερέωση της πορταδέλλας στην κάσα και στο φύλλο (Ζ).

6. Σημειώνομε ότι οι υαλοπίνακες που τοποθετούνται είναι οι λεγόμενοι ανάγλυφοι ή διαμαντέ. Το πάχος τους κυμαίνεται από 3 ως 6 mm και η μια επιφάνειά τους (η καλή) έχει ανάγλυφα διάφορα γεωμετρικά ή άλλης μορφής σχέδια. Σπανιότερα τοποθετούνται υαλοπίνακες θαμποί (ματ).

Γ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

ΘΕΜΑ: ΜΟΝΟΦΥΛΛΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΡΕΣΣΑΡΙΣΤΗ ΠΟΡΤΑ

(Κλ: 1:10, ανάρτηση με πορταδέλλες)

1. Αποτελείται από ένα σκελετό με μπόγια και τραβέρσες, όπως και η προηγούμενη. Εδώ όμως δεν τοποθετούμε «ταμπλάδες» για τη συμπλήρωση των δημιουργουμένων φατνωμάτων, αλλά, αφού συνθέσομε οριστικά (μοντάρισμα) το σκελετό, κολλάμε στην κάθε του εξωτερική επιφάνεια ένα φύλλο κόντρα πλακέ. Μετά το κόλλημα του κόντρα πλακέ στο σκελετό, τα φύλλα μπαίνουν σε ειδικό πιεστήριο (πρέσσα) και συμπιέζονται μέχρι να σκληρυνθεί η κόλλα. Γι' αυτό και οι πόρτες με αυτή την κατασκευή λέγονται πρεσσαριστές.

2. Τα στοιχεία που αποτελούν το σκελετό έχουν τελικό πάχος 3,5 cm. Συνήθως τα μπόγια (ορθόξυλα) και οι ακραίες τραβέρσες έχουν πλάτος 7,5 ως 10 cm, ενώ οι ενδιάμεσες τραβέρσες είναι λεπτότερες και τοποθετούνται σε πυκνά διαστήματα. Μεταξύ τους αφήνεται απόσταση γύρω στα 10 cm. Αν η απόσταση αυτή είναι μεγαλύτερη, τότε υπάρχει κίνδυνος το πρεσσαριστό κόντρα πλακέ να παρουσιάσει κοιλότητες στις επιφάνειες που καλύπτουν τα κενά του σκελετού. Οι κοιλότητες αυτές είναι ρηχές και δε βλάπτουν την κατασκευή. Παρουσιάζουν δυναμική ακαλαίσθητο θέαμα, γιατί φαίνονται μετά το βάψιμο της πόρτας και κυρίως όταν η πόρτα έχει βαφεί με γυαλιστερή ριπολίνη.

3. Καλύτερη κατασκευή έχομε όταν αντί για απλές τραβέρσες, τοποθετήσουμε στο φάτνωμα που δημιουργείται από τα ακραία μέλη του σκελετού, ένα πλέγμα π.χ. μία ορθογωνική ξύλινη σκάρα από λεπτά ξύλινα στοιχεία με πάχος 1,5 cm και πλάτος όσο το πλάτος του σκελετού.

4. Τα κόντρα πλακέ έχει πάχος 5 mm. Έτσι η οριστική διάσταση του πάχους του φύλλου είναι 4,5 cm [3,5 cm ο σκελετός + (2 x 5 mm) τα κόντρα πλακέ].

5. Παρατηρούμε ότι το φύλλο περιβάλλεται από πήχυ κολλημένο με κόλλα και στερεωμένο με γκινισιά και παταδούρα.

Ο πήχυς αυτός είναι από σκληρό φύλλο και προστατεύει τα σόκορα του κόντρα πλακέ (σόκορο είναι η εγκάρσια τομή ή η εγκάρσια ακραία επιφάνεια).

Αν η ανάρτηση του φύλλου γίνεται με πορταδέλλες όπως στον πίνακα μας, τότε το καβαλίκι διαμορφώνεται στον πήχυ (σχ. 4.1).

6. Πολλές φορές χρησιμοποιούμε κόντρα πλακέ με εξωτερική επιφάνεια από πολυτελή ξυλεία και κατασκευάζομε τους πήχεις από ξυλεία της ίδιας ποιότητας. Τις πόρτες αυτές συνήθως δεν τις βάφουμε αλλά τις λουστράρομε. Με τον τρόπο αυτό κατασκευάζονται οι εξωτερικές πόρτες (προς το πλατύσκαλο) διαμερισμάτων σε αστικές πολυκατοικίες.

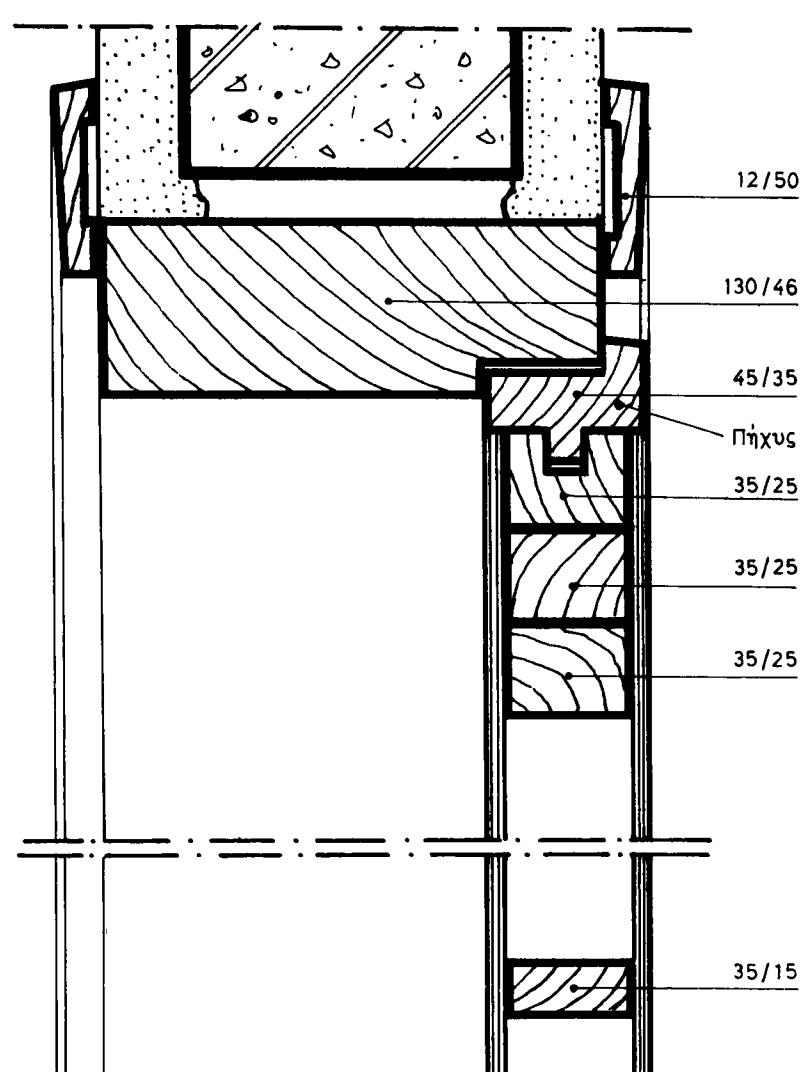
7. Αν θέλομε το φύλλο να έχει γυαλινή επιφάνεια, τότε δημιουργούμε το αντίστοιχο φάτνωμα στο σκελετό με ενδιάμεσα μπόγια και τραβέρσες. Στο μέρος αυτό κόβεται το κόντρα πλακέ και η στήριξη του υαλοπίνακα γίνεται περιμετρικά (σχ. 4.2).

8. Η ανάρτηση του φύλλου γίνεται και εδώ με τρία σίδερα αναρτήσεως και δε διαφέρει σε τίποτε από αυτά που έχομε μέχρι τώρα αναφέρει. Σχετικά με τοποθέτηση των κλειδαριών ισχύουν τα ίδια που αναφέραμε στις προηγούμενες πόρτες.

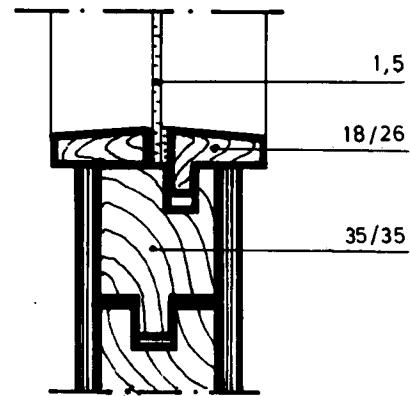
9. Οι πρεσσαριστές πόρτες είναι πολύ διαδομένες στη σύγχρονη ελληνική δομική και έπειδη απαιτούν λιγότερη κατεργασία, παρέχουν οικονομικότερη κατασκευή.

Η αρχιτεκτονική τους όψη είναι διαφορετική από την ταμπλαδωτή και μας δίνουν φύλλο με ενιαία επίπεδη επιφάνεια.

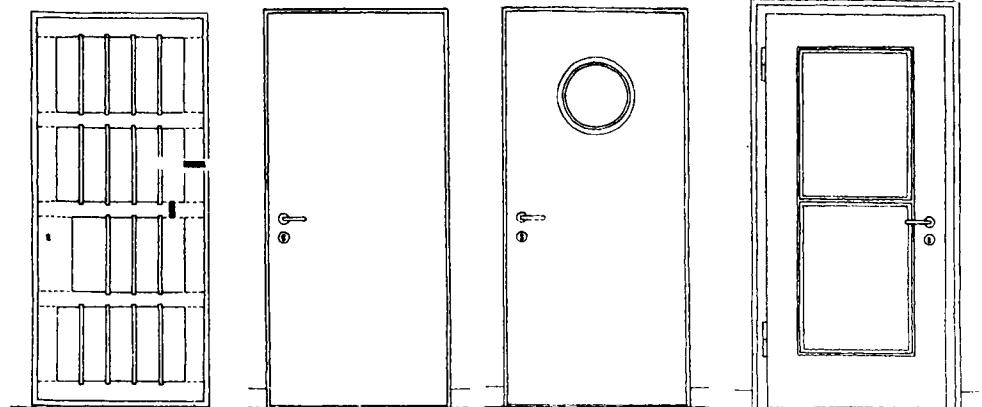
Διάφορα σχέδια όψεως πρεσσαριστής πόρτας και όψη σκελετού της πόρτας φαίνονται στο σχήμα 4.3.

Σχ. 4.1.

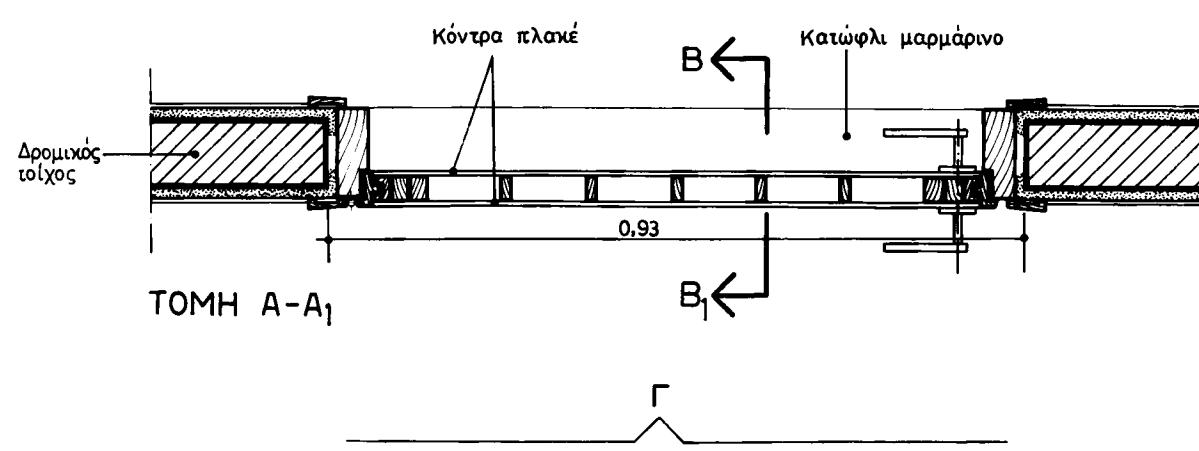
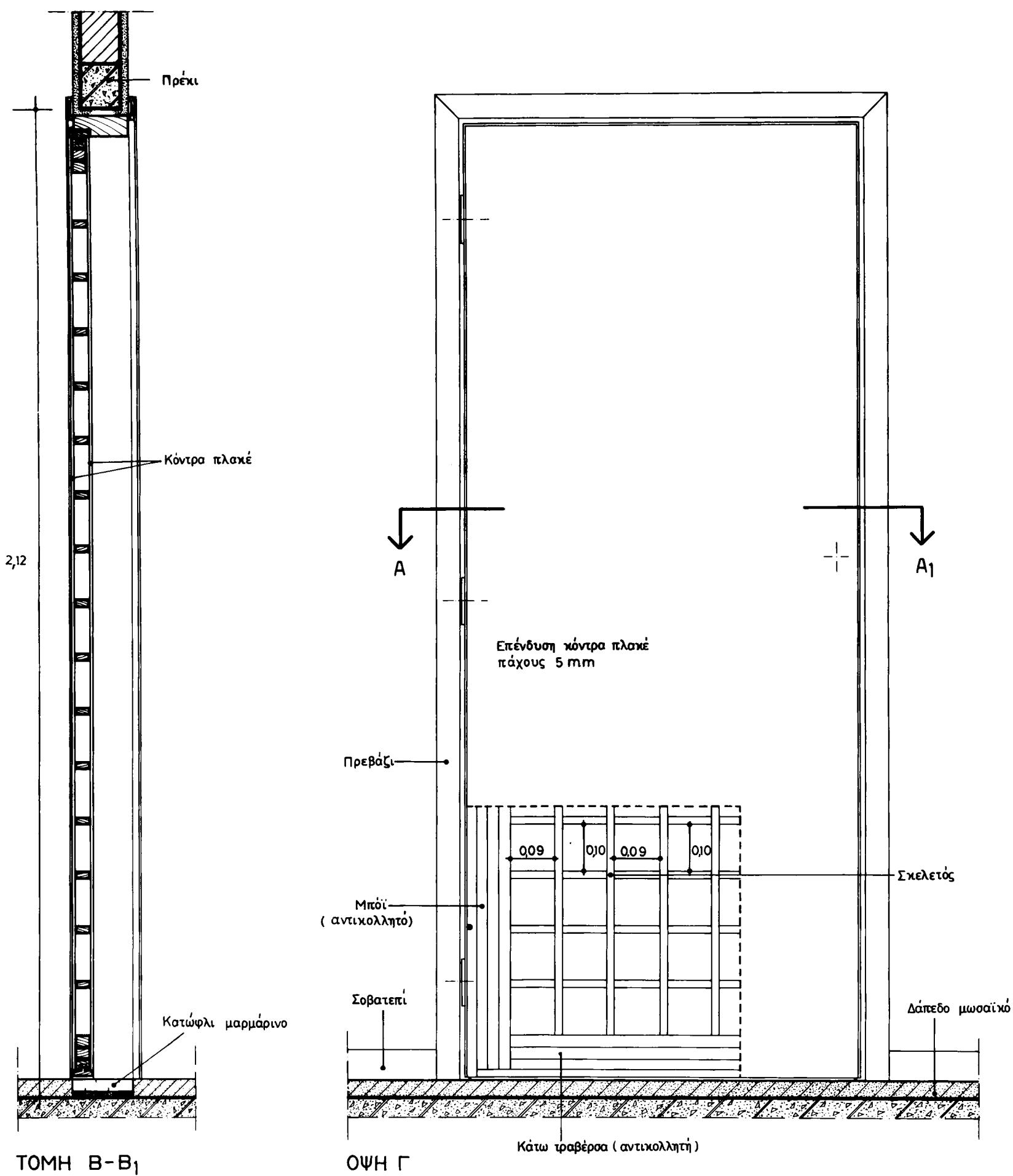

Σχ. 4.2.

Όψη σκελετού

Σχ. 4.3.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

ΘΕΜΑ: ΔΙΦΥΛΛΗ ΥΑΛΩΤΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΙΚΗ (ΑΛΛΕ - PETOYP) ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΡΤΑ

(Κλ: 1:10)

1. Η πόρτα αυτή έχει το χαρακτηριστικό γνώρισμα οτι τα φύλλα της ανοίγουν και προς τα μέσα και προς τα έξω και όταν αφεθούν ελεύθερα κλείνουν μόνα τους.

Τοποθετείται κυρίως σε μικρή απόσταση (2,50 – 4 m) μετά την εξωτερική είσοδο σε πολυσύχναστα κτίρια (Τράπεζες, Δημόσια Κτίρια, Καταστήματα κλπ.). Επειδή οι πόρτες ανοίγουν και προς τις δύο κατευθύνσεις, διευκολύνουν την κυκλοφορίακαι επειδή κλείνουν μόνες τους, αποτελούν ανεμοφράκτη πάρα πολύ χρήσιμο για τη διατήρηση της εσωτερικής ατμόσφαιρας του χώρου.

Εύκολα αντιλαμβάνεται κανείς οτι οι πόρτες αυτές κατασκευάζονται πάντοτε υαλωτές με διαφανή κρύσταλλα, για να μας δίνουν απόλυτη ορατότητα.

Είναι συνήθως δίφυλλες, μπορεί όμως να είναι και μονόφυλλες, κυρίως σε μέρη που παρουσιάζουν μεγάλη κυκλοφορία, όπως μεταξύ του οφίσ, και της κύριας αίθουσας σε εστιατόρια, καφενεία κλπ.

2. Η κάσα κατασκευάζεται χωρίς φυλλοδόχο εκτομή (πατούρα). Έχει όμως ειδική προεξοχή στο μέσο του πλάτους της. Η προεξοχή αυτή έχει πλάτος ίσο με το πάχος του φύλλου και εξέχει 3 - 3,5 cm περίπου (σχ. 5.1 και 5.2).

3. Το κάθε φύλλο αναρτάται με τρεις μηχανισμούς αναρτήσεως (μεντεσέδες) ειδικής κατάσκευης. Κάθε μηχανισμός αποτελείται από 3 ελάσματα και 2 στροφείς οι οποίοι φέρουν ελατήρια (σχ. 5.3).

Το ένα από τα δύο ακραία ελάσματα βιδώνεται χωνευτά στο πάχος της κάσας και το άλλο στο πάχος του φύλλου. Οι στροφείς ενώνονται με το τρίτο έλασμα και έτσι βρίσκονται ο ένας απέναντι στον άλλο.

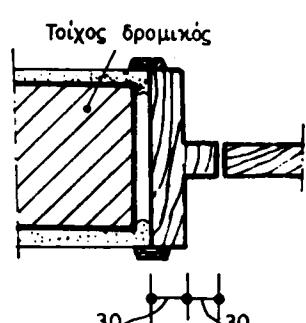
Με αυτόν τον τρόπο αναρτήσεως όταν ωθεί κανένας το φύλλο προς μια κατεύθυνση, αυτό στρέφεται στον απέναντι στροφέα του οποίου το ελατήριο δίνει μικρή αντίσταση στην κίνηση του φύλλου. Όταν η ώθηση με το πέρασμα του ατόμου σταματήσει, το φύλλο επανέρχεται με την ενέργεια του ελατηρίου. Δεν σταματά όμως στην αρχική θέση, αλλά ως ένα σημείο στρέφεται στον άλλο στροφέα. Αυτό συνεχίζεται μέχρι να σταματήσει η παλινδρόμηση. Έτσι τα φύλλα σ' αυτές τις πόρτες μένουν πάντα κλειστά.

Το ενδιάμεσο συνδετήριο έλασμα που ενώνει τους δύο στροφείς ακουμπά πότε στην κάσα και πότε στο φύλλο, ανάλογα με το αν το φύλλο στρέφεται στον ένα ή στον άλλο στροφέα.

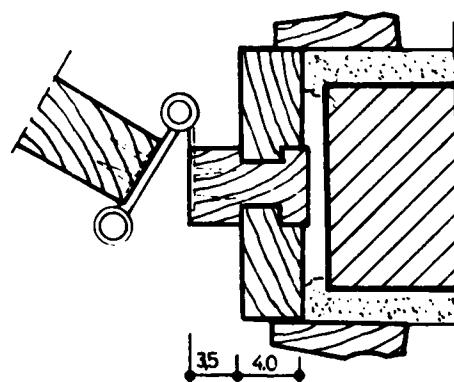
4. Ως προς την κατασκευή, παρατηρούμε ότι τα άκρα των προς τον άξονα κινήσεως μπογιών (ορθόξυλων) του φύλλου συνήθως στρογγυλεύονται.

Αν θέλομε τα άκρα να έχουν ορθογωνική διατομή, τότε πρέπει να αφήσουμε ανάμεσα στα ορθόξυλα σχετικά μεγάλο διάστημα (αέρας) περίπου 8 – 9 mm.

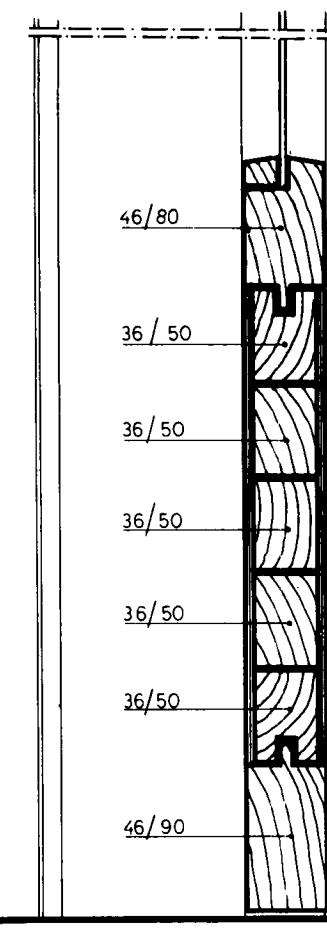
Στο σχήμα 5.4 έχομε άλλο τύπο κατασκευής της κάτω τραβέρσας, που αποτελείται από δύο τραβέρσες (επάνω 46 mm x 80 mm και κάτω 46 mm x 90 mm) που συνδέονται με πλάκα αντικολλητής ξυλείας ντυμένης εξωτερικά με κόντρα πλακέ. Η σύνδεση γίνεται με γκινισιές και παταδούρες και με ταυτόχρονη κόλληση.

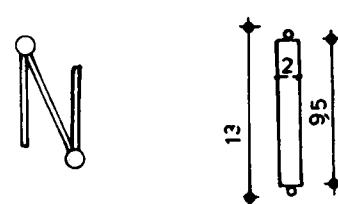
Σχ. 5.1.

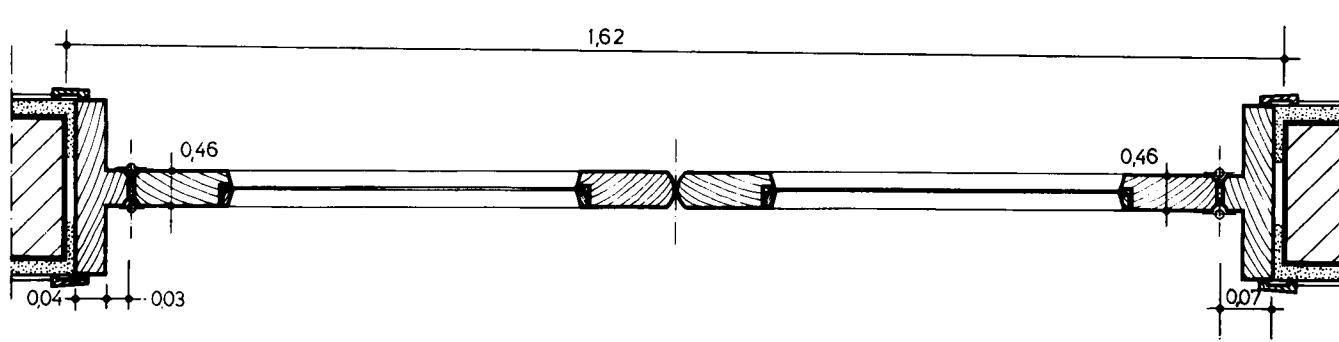
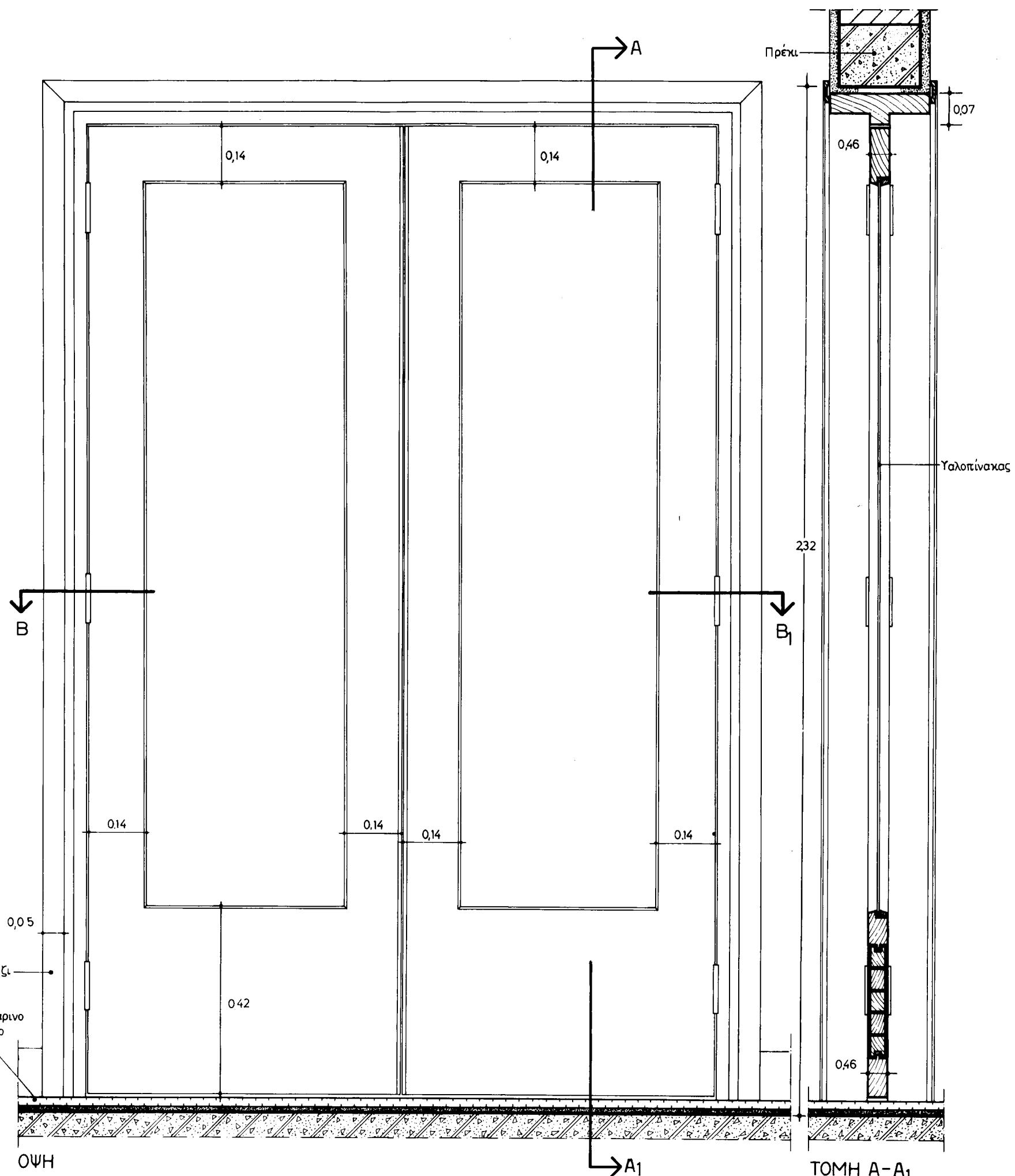
Σχ. 5.2.

Σχ. 5.4.

Σχ. 5.3.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

ΘΕΜΑ: ΣΥΡΟΜΕΝΗ ΤΑΜΠΛΑΔΩΤΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΡΤΑ

(Κλ: 1:10)

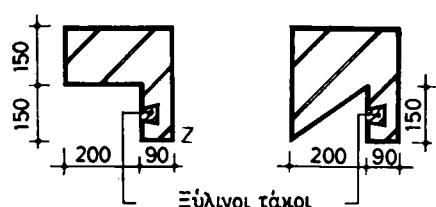
1. Για τις συρόμενες πόρτες, καλό είναι να χτίζεται διπλός τοίχος με κενό στη μέση. Μέσα στο κενό αυτό κινούνται τα συρόμενα φύλλα.

Η ανάρτηση των φύλλων γίνεται από ειδική ράγια που στερεώνεται στο πρέκι του ανοίγματος. Στη ράγια αυτή το φύλλο σύρεται με ειδικό μηχανισμό. Τέτοιοι μηχανισμοί βρίσκονται έτοιμοι στο εμπόριο. Η τοποθέτησή τους γίνεται με αλφαριθμητικό ακρίβειας στο πρέκι το οποίο προεκτείνεται στο κενό του τοίχου και το οποίο έχει ειδική διατομή.

Οι πόρτες αυτές κατασκευάζονται με ένα ή δύο φύλλα και σπάνια με περισσότερα.

2. Κάσα στις πόρτες αυτές ουσιαστικά δεν υπάρχει, αφού το φύλλο αναρτάται από το μηχανισμό. Τοποθετούμε δύμας και από τις δύο μεριές ένα περιθώριο που χρησιμεύει για την επένδυση του ανοίγματος και τον περιορισμό του κενού κυλίσεως.

3. Το πρέκι στον πίνακα έχει διαμορφωθεί όπως στο σχήμα 6.2. Επειδή αυτός ο τρόπος είναι δύσκολος στην κατασκευή, κατασκευάζομε συνήθως πρέκι με διατομή όπως στο σχήμα 6.1. Για την κάλυψη δύμας του χώρου του μηχανισμού στη θέση Z (βλέπε πίνακα) του πρεκιού τοποθετείται γυψοσανίδα.

Σχ. 6.1.

Σχ. 6.2.

Αν δε θέλομε να τοποθετήσουμε γυψοσανίδα, τότε τοποθετούμε ξύλινο καπάκι. Στο σχήμα 6.3 έχουμε λεπτομέρεια αναρτήσεως του φύλλου και σύστημα αποκρύψεως του μηχανισμού με ξύλινο καπάκι.

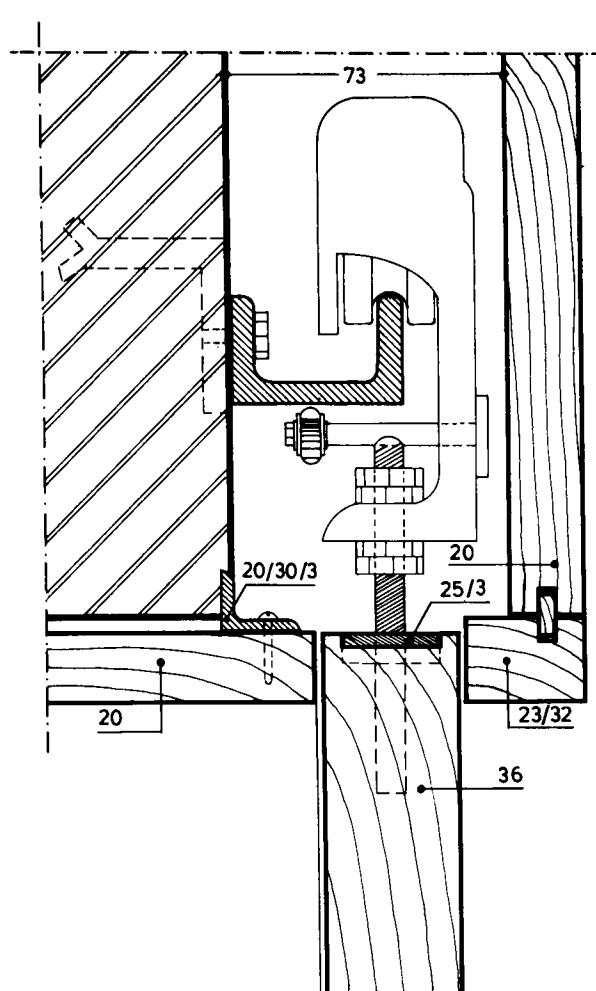
4. Για να σταματά η κύλιση των φύλλων στην κανονική θέση, χρησιμοποιούνται τέρματα (stop) που οι κεφαλές τους είναι από λάστιχο. Δύο από τα τέρματα αυτά βιδώνονται στο βάθος της κάθε φωλιάς του τοίχου και στη μέση περίπου του ύψους του φύλλου όπως φαίνονται στις θέσεις I και II του σχήματος 6.4. Τα υπόλοιπα βιδώνονται στη ράγια.

Για να περιορίσουμε τους κραδασμούς τοποθετούμε ανάποδα ανάμεσα στα μπόγια του περιθωρίου μικρό L (μήκους 5 cm) και διαμορφώνομε κατάλληλα το κάτω μέρος της κάτω τραβέρσας του φύλλου (σχ. 6.5).

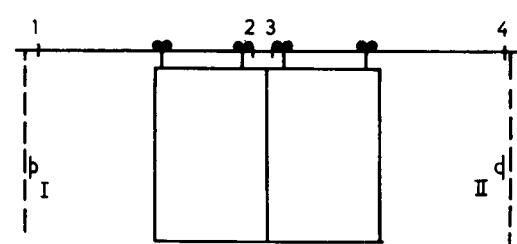
5. Για τις συρόμενες πόρτες υπάρχουν ειδικές κλειδαριές με σπαστά κλειδιά και ειδικές χωνευτές πλάκες (χούφτες) και ειδικοί μηχανισμοί έλξεως, απλοί ή και με ελατήριο, από τους οποίους μπορεί να σύρει κανείς το φύλλο, όταν αυτό έχει κυλίσει μέσα στον τοίχο.

Στον πίνακα της επόμενης σελίδας βλέπομε ότι ανάμεσα στα περιθώρια και απέναντι από το διπλό δημιουργείται μικρή εσοχή, για να μπαίνει το φύλλο, όταν η πόρτα κλείνει.

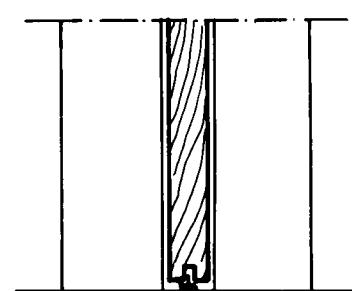
6. Μερικές φορές τοποθετούνται συρόμενες πόρτες «φανερές», δηλαδή χωρίς εσοχή κυλίσεως. Οι πόρτες αυτές γενικά πρέπει να αποφεύγονται, γιατί είναι ακαλαίσθητες αλλά και γιατί αχρηστεύουν από την άποψη της εσωτερικής διατάξεως την επιφάνεια του τοίχου μπροστά από την οποία κινούνται.

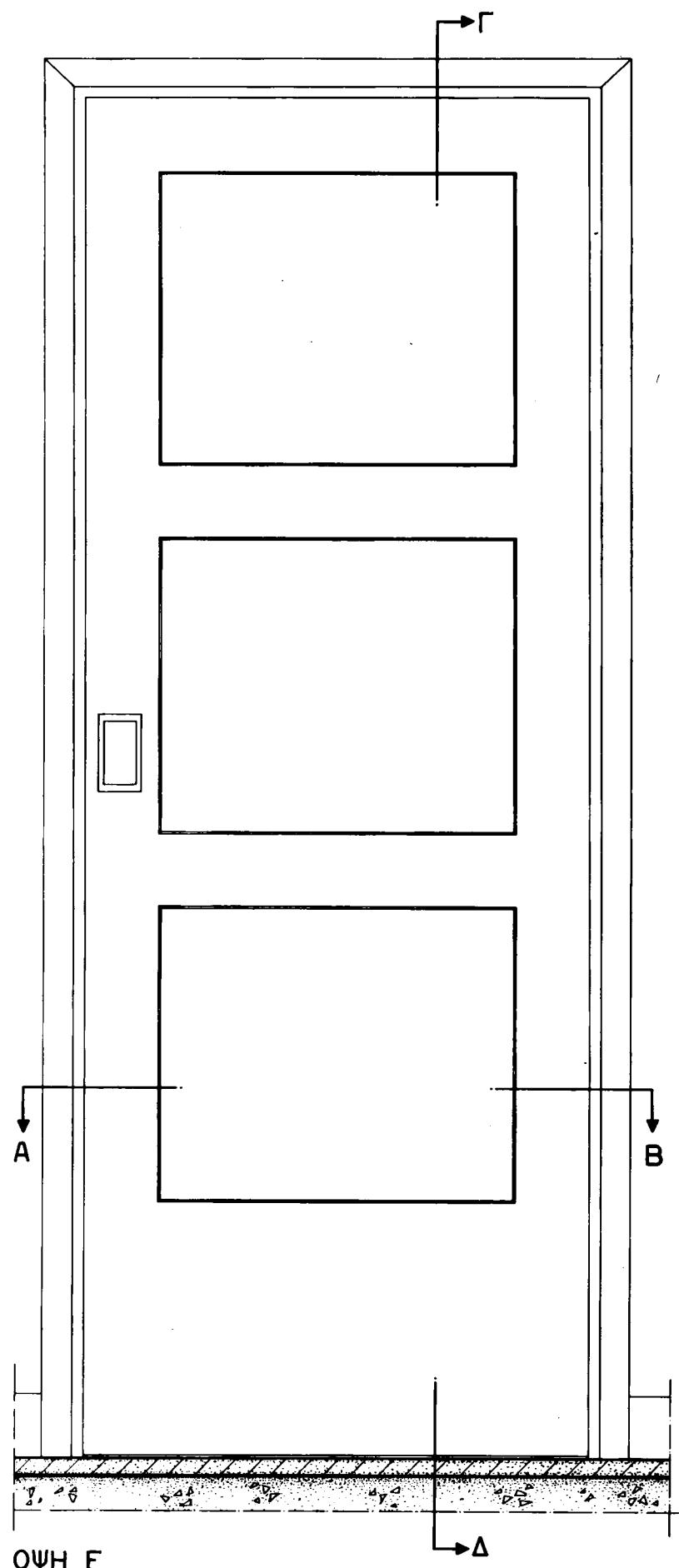
Σχ. 6.3.

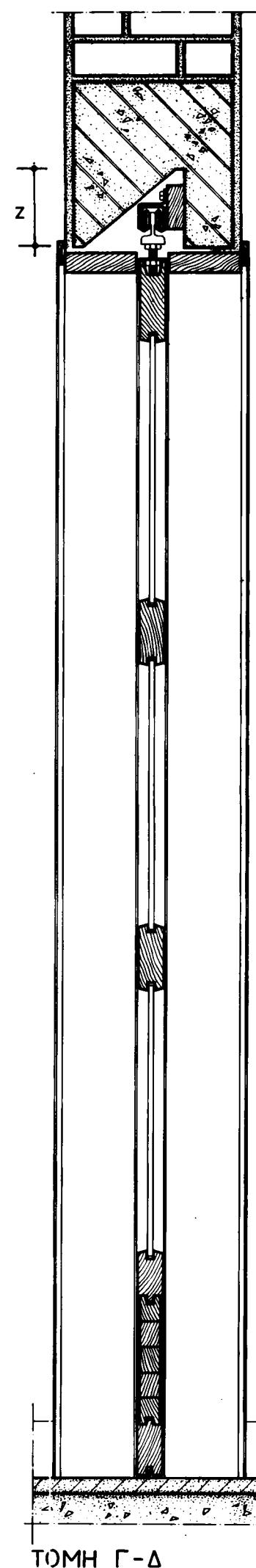
Σχ. 6.4.

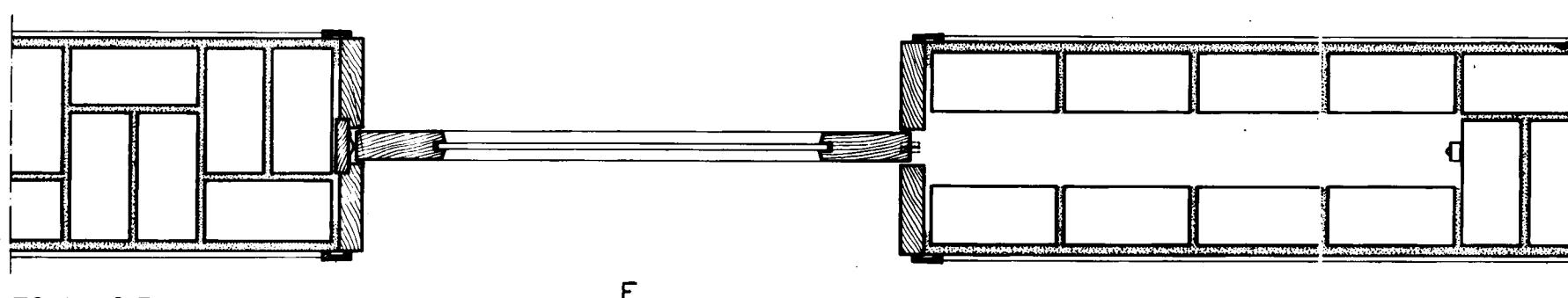
Σχ. 6.5.

ΟΨΗ Ε

ΤΟΜΗ Γ-Δ

ΤΟΜΗ Α-Β

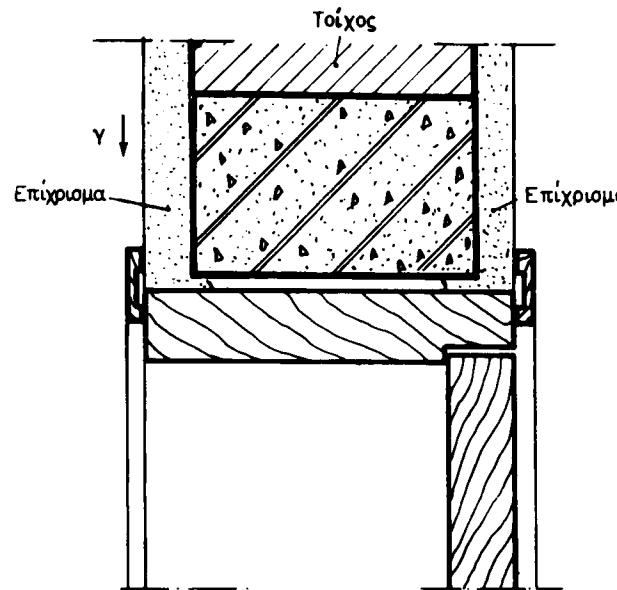
ΠΙΝΑΚΑΣ 7

ΘΕΜΑ: ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΕΡΑΣΤΗ – ΚΑΡΦΩΤΗ (ΡΑΜΠΟΤΕ) ΜΟΝΟΦΥΛΛΗ ΠΟΡΤΑ

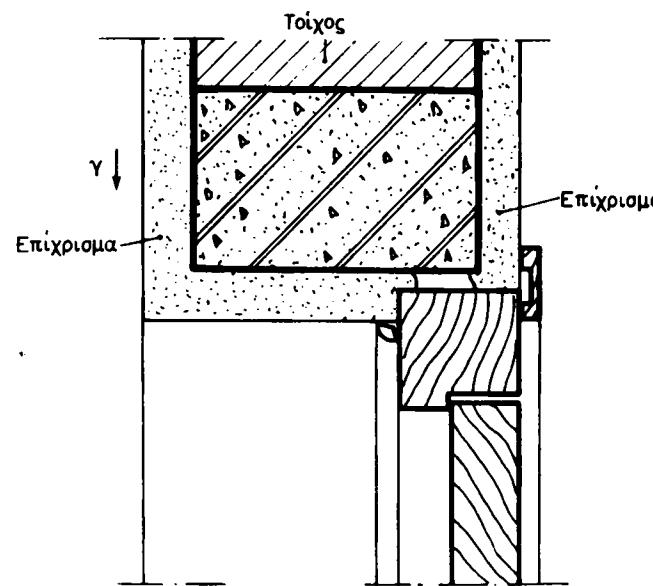
(Κλ: 1:10)

1. Οι πόρτες αυτές χρησιμοποιούνται ως εξώπορτες. Το πλαίσιο (κάσα), όπως σε όλες τις εξώπορτες αυτές κατασκευάζεται από καδρόνι σε διατομή 8 cm x 8 cm ή 9 cm x 9 cm ή 10 x 10 cm, ανάλογα με το βάρος του φύλλου.

Στις εξωτερικές πόρτες τοποθετούμε πάντοτε κάσα από καδρόνι και όχι κάσα από σανίδα με πάχος αρχικό, 5 cm σε όλο το πλάτος του τοίχου (σχ. 7.1) όπως και στις εσωτερικές πόρτες. Και αυτό γιατί μπορεί το νερό της βροχής που γλύφει τον τοίχο κατά την κατεύθυνση του βέλους γ (σχ. 7.1) να εισχωρήσει από τον αρμό πρεβαζιού — επιχρίσματος και να παραμείνει στο κενό μεταξύ της κάσας και του τοίχου. Τότε η κάσα θα υγρανθεί και θα σαπίσει. Γι' αυτό το λόγο όλα τα ξύλινα εξωτερικά κουφώματα (πόρτες και παράθυρα) έχουν κάσες τοποθετημένες στη μέσα περασιά του τοίχου (σχ. 7.2).

Σχ. 7.1.

Σχ. 7.2.

2. Το φύλλο της πόρτας αποτελείται από δύο μέρη: το πρώτο και το βασικό είναι ένα κοινό ταμπλαδωτό φύλλο, το δεύτερο είναι η επένδυση με σανίδωμα (προς το εξωτερικό) και καρφώνεται με φανερά διακοσμητικά καρφιά ή βιδύνεται με βίδες επάνω στις τραβέρσες του περαστού φύλλου. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνομε την κατασκευή ενός θυρόφυλλου χωρίς συναρμογές (μόρσα) και κολλήσεις.

3. Για το εξωτερικό σανίδωμα χρησιμοποιείται συνήθως δρυς, όρεγκον - πάιν, πιτς - πάιν κ.ά. γιατί στις καιρικές μεταβολές αντέχουν και διατηρούν το φυσικό τους χρώμα, όταν αλειφούν με βερνίκι.

Το σχέδιο του σανιδώματος καθώς και το σχήμα της διατομής κάθε σανίδας ποικίλει. Το πάχος είναι περίπου 2 cm. Οπωσδήποτε φροντίζομε, ώστε να μην είναι ορατός ο αρμός των σανίδων.

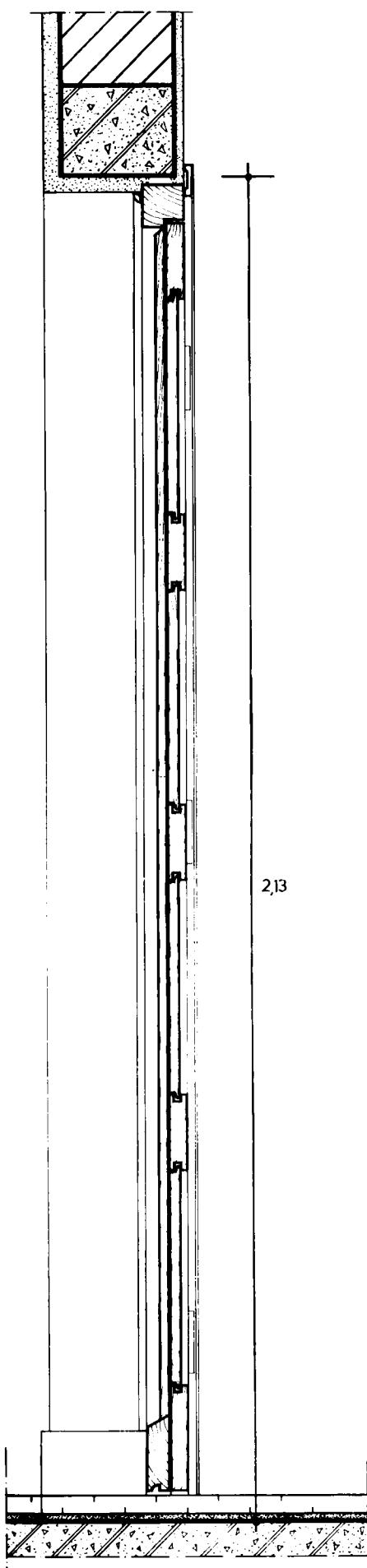
4. Το σανίδωμα στο κάτω μέρος καταλήγει σε μια καρφωτή με μεγάλο πλάτος τραβέρσα σε μορφή νεροχύτη (υδρορρόη) για την απορροή των νερών.

5. Οι «ταμπλάδες» του περαστού φύλλου προεξέχουν προς την πλευρά της επαφής και έρχονται στο ίδιο επίπεδο (περασιά) με τα μπόγια και τις τραβέρσες.

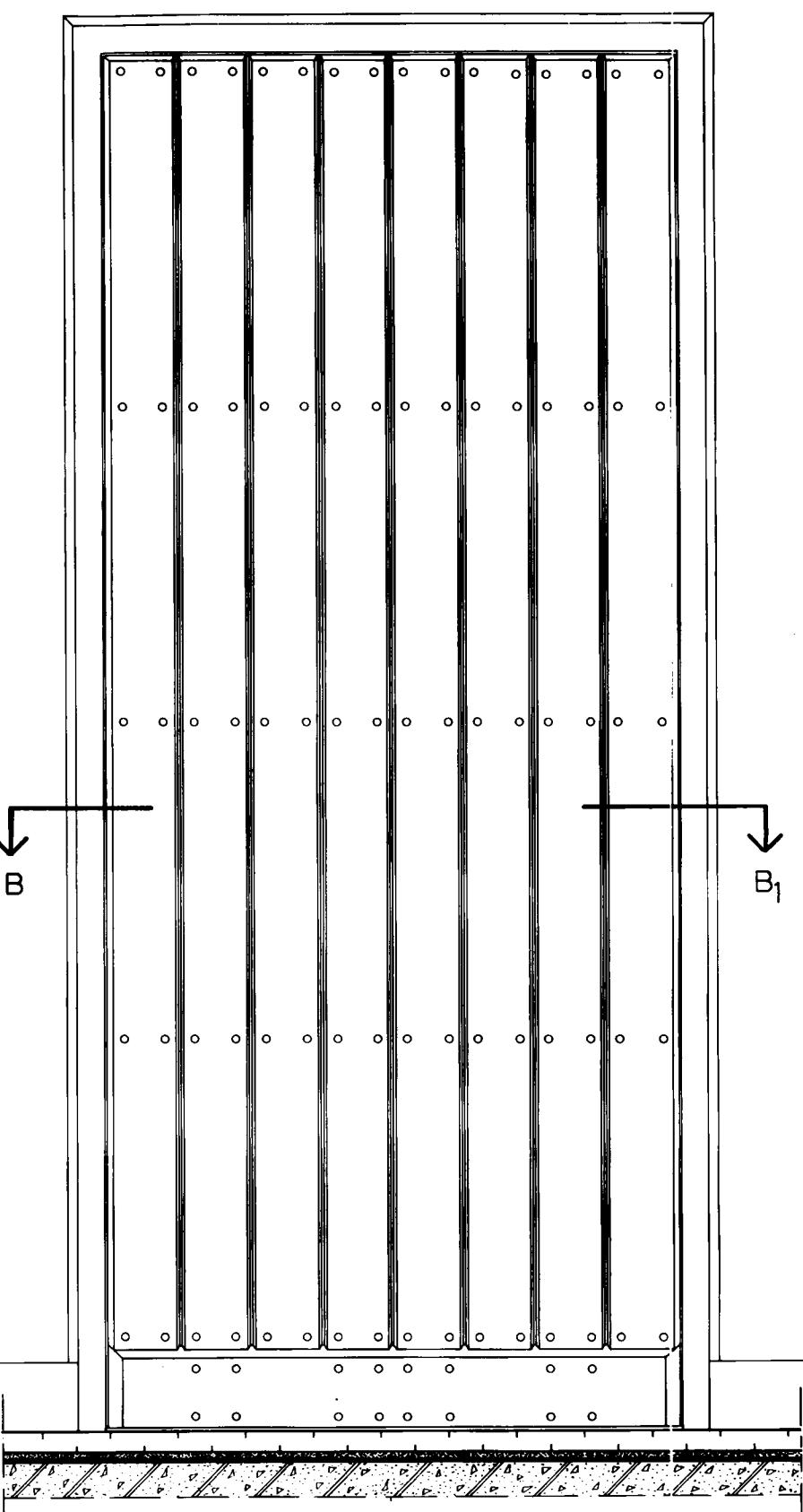
Τα άξια ιδιαίτερης προσοχής σημεία είναι:

α) Ο τρόπος με τον οποίο προσαρμόζεται το φύλλο στο πλαίσιο. Δηλαδή ο τρόπος με τον οποίο γίνεται η ανάρτηση του φύλλου (με τη χρησιμοποίηση γαλλικών στροφέων).

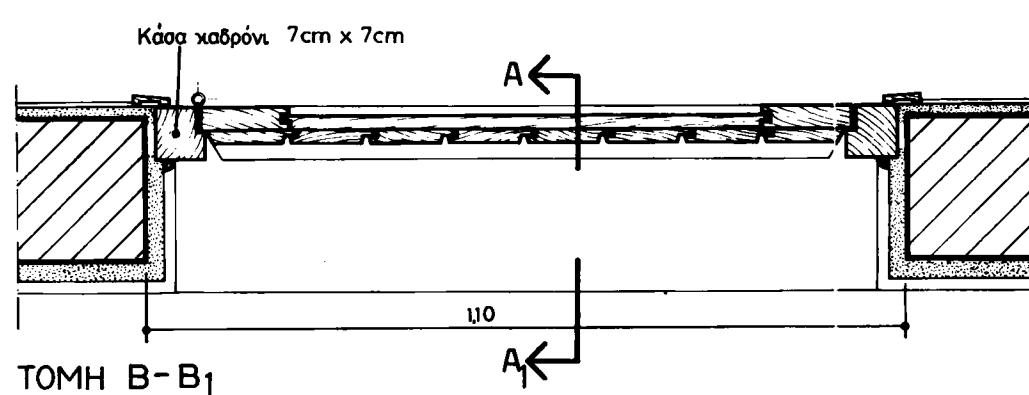
β) Ο τρόπος με τον οποίο προσαρμόζεται το πλαίσιο στον τοίχο και η μορφή του αρμοκάλυπτρου και του πρεβαζιού. Το αρμοκάλυπτρο βέβαια έχει μορφή διαφορετική από το πρεβάζι που μπαίνει στην εσωτερική μεριά.

TOMH A-A₁

ΟΨΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ

TOMH B-B₁

ΠΙΝΑΚΑΣ 8

ΘΕΜΑ: ΓΑΛΛΙΚΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ

(Σχ. 1 Όψη, Κλ: 1:20. Σχ. 2,3 Οριζόντια τομή, Κατακόρυφη τομή Κλ: 1:4)

Το παράθυρο αυτό αποτελείται από τρία μέρη:

- Τη κάσα που λέγεται και *πλαισίο ή τετράξυλο*.
- Το υαλοστάσιο.
- Το εξώφυλλο.

1. Η κάσα.

Αποτελείται από δύο ποδαρικά (ορθοστάτες), από το πανωκάσι (ανώφλι) και το κατωκάσι (κατώφλι).

Η διατομή του ξύλου από το οποίο κατασκευάζονται τα ποδαρικά και το πανωκάσι είναι 9 x 13 cm. Η διατομή τους στο θέμα του πίνακα είναι 8,5 cm x 12,5 cm. Δηλαδή έχουν τις τελικές διαστάσεις που πήραν μετά την κατεργασία του ξύλου.

Τα ποδαρικά έχουν δύο φυλλοδόχους εκτομές. Η μια από αυτές, η προς το εσωτερικό του τοίχου, θα υποδεχθεί το υαλοστάσιο, ενώ η άλλη, η προς το εξωτερικό, το εξώφυλλο. Το κατωκάσι έχει ιδιόμορφη διατομή.

Έχει μόνο, προς το εσωτερικό, φυλλοδόχο εκτομή η οποία υποδέχεται το υαλοστάσιο, ενώ στο εξωτερικό μέρος καλύπτεται από το εξώφυλλο. Η διατομή του κατωκασιού διαμορφώνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε τα νερά της βροχής, όταν πέφτουν στο υαλοστάσιο, να χύνονται εύκολα έξω με το νεροχύτη.

Κατά μήκος του κατωκασιού υπάρχει λούκι για να συγκρατείται το νερό που τυχόν εισδύει από το ανεμοβρόχι. Το νερό που θα συγκρατήσει το λούκι, αποχευτεύεται προς τα έξω από δύο σωληνίσκους από μολύβι. Για να τοποθετήσομε τους σωληνίσκους, ανοίγομε τρύπες μέσα στις οποίες τους τοποθετούμε. Αν δεν τοποθετήσομε τους μολυβένιους σωληνίσκους, υπάρχει κίνδυνος να βραχεί το ξύλο του κατωκασιού αφού δεν μπορούμε να προστατεύσουμε τις τρύπες με ελαιοχρωματισμό εσωτερικά. Το κατωκάσι είχει στο κάτω μέρος του εγκοπή (προς τα έξω) για την υποδοχή της μαρμάρινης ποδιάς. Ο αρμός μάρμαρου - κατωκασιού προστατεύεται από αρμοκάλυπτρο.

2. Το υαλοστάσιο.

Αποτελείται από δύο φύλλα τα οποία αναρτώνται στην κάσα. Η ανάρτηση στο θέμα του πίνακα έχει γίνει με γαλλικά σίδερα αναρτήσεως.

Το κάθε φύλλο αποτελείται από πλαίσιο [2 μπόγια (ορθοστάτες), 2 τραβέρσες]. Το πλαίσιο, προς το έξω μέρος, φέρει υαλοδόχο εκτομή και έτσι δημιουργείται η υποδοχή του υαλοπίνακα. Οι υαλοπίνακες συγκρατούνται με αικέφαλα προκάκια τα οποία καλύπτονται με στόκο (ζύμη).

Ο στόκος στρώνεται με τη σπάτουλα σε όλο το μήκος της περιμέτρου της υαλοδόχου εκτομής σχηματίζοντας στρώση με τριγωνική διατομή. Οι ορθοστάτες του υαλοστασίου εφάπτονται με τους ορθοστάτες της κάσας και έχουν κατακόρυφη ημικυλινδρική εσοχή η οποία κατά το κλείσιμο εισέρχεται σε αντίστοιχη ημικυλινδρική εσοχή των ορθοστατών της κάσας. Έτσι επιτυγχάνεται πολύ καλή εφαρμογή.

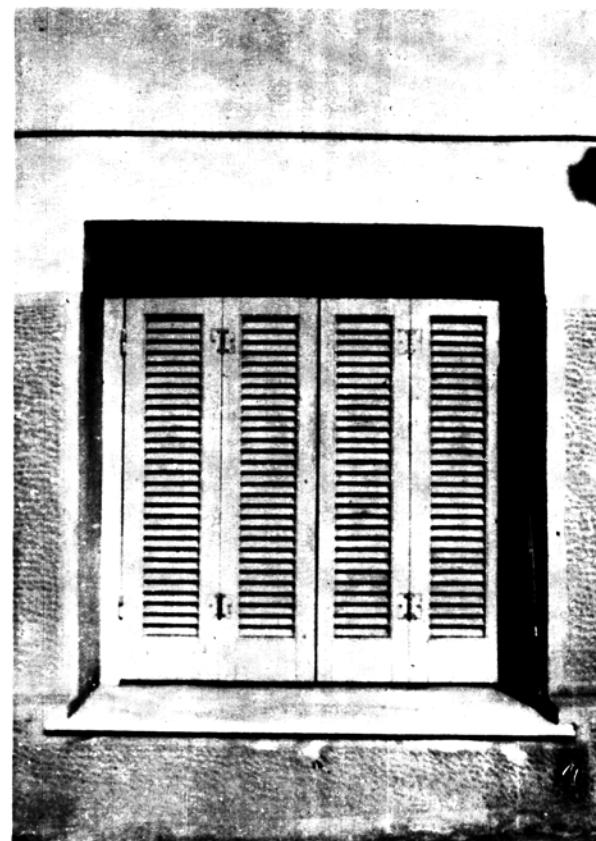
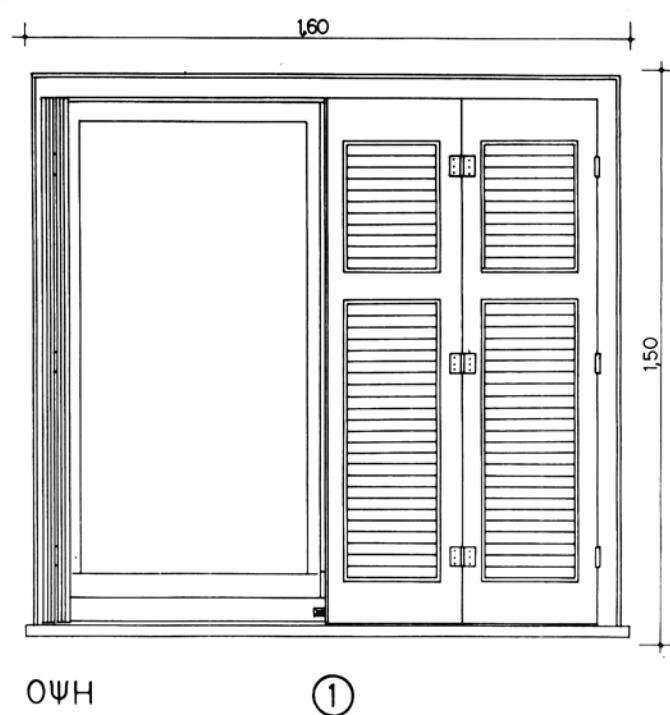
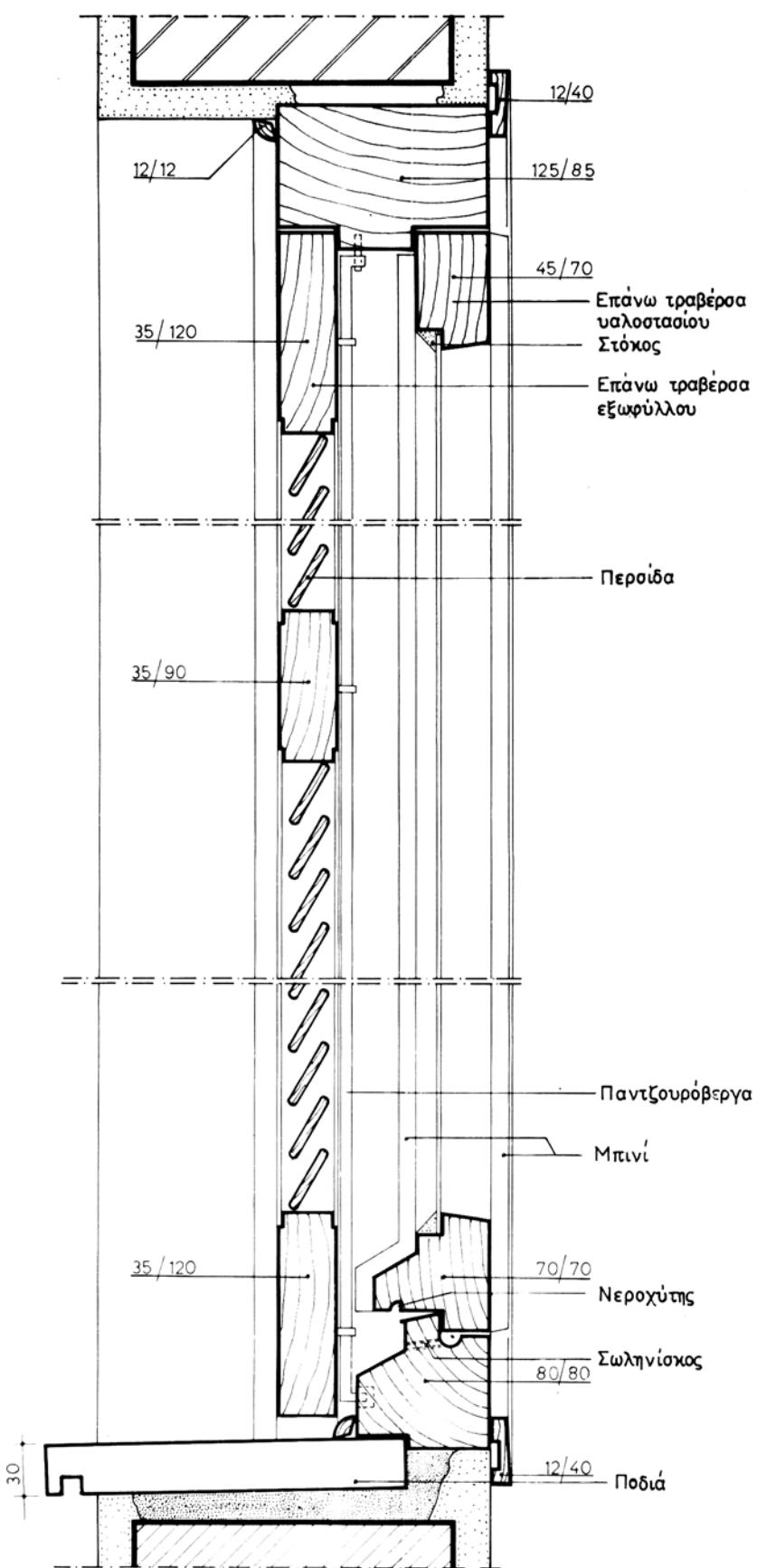
Οι κάτω τραβέρσες των δύο φύλλων του υαλοστασίου έχουν νεροχύτη του οποίου το κάτω αυλάκι (ποταμός) πρέπει να βρίσκεται έξω από το κατώφλι.

Η συναρμογή των δύο μεσαίων ορθοστατών του υαλοστασίου γίνεται με εντομές ειδικής μορφής. Το υαλοστάσιο στερεώνεται με διπλό σύνθετο, χωνευτό, κατακόρυφο σύρτη, το γρύλλο. Όλος ο μηχανισμός μπαίνει χωνευτός. Εξέχει μόνο η χειρολαβή. Οι αρμόι συναρμογής (εξωτερικά και εσωτερικά) και ο γρύλλος σκεπάζονται με μπινιά (πηχίσκους).

3. Το εξώφυλλο.

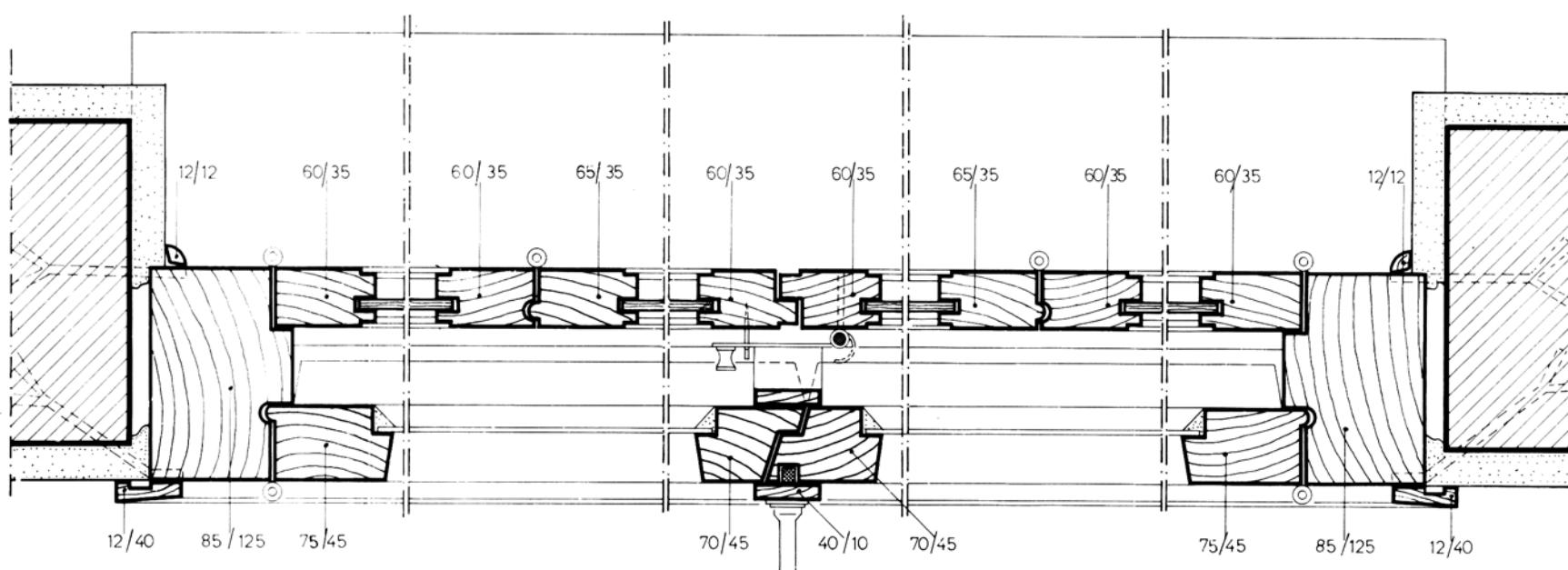
Το εξώφυλλο έχει τέσσερα φύλλα, που συνδέονται μεταξύ τους ανά δύο με μεντεσέδες (γιγγιλυμούς με ελάσματα). Οι μεντεσέδες προσαρμόζονται στο έξω μέρος του φύλλου. Τα ακραία φύλλα αναρτώνται στην κάσα (τετράξυλο) πάντοτε με γαλλικά σίδερα αναρτήσεως. Έτσι όταν το εξώφυλλο ανοίγει, τα φύλλα διπλώνουν στο πάχος του τοίχου.

Το κάθε φύλλο αποτελείται από δύο ορθοστάτες και τρεις τραβέρσες. Στα φατνώματα και σε ειδικές εκτομές που έχουν οι ορθοστάτες, προσαρμόζονται τα φυλλαράκια τους (περσίδες). Τοποθετούνται σε κλίση 60° και έτσι, ώστε το ένα να καλύπτει σε κατακόρυφη προβολή το προηγούμενο κατά 0,5 cm. Τα φυλλαράκια έχουν πάχος γύρω στο 0,7 cm και μήκος δύο το κενό των ορθοξύλων συν 2 cm για τις πακτώσεις εκατέρωθεν. Η στερέωση κατά το κλείσιμο των εξωφύλλων γίνεται με παντζουρόβεργα (ειδική ράβδο κυκλικής διατομής). Αυτή στις άκρες της καταλήγει σε δύο γάντζους με τους οποίους στρεφόμενη, συναρμόζεται (μαγκώνει) σε δύο ειδικά εξαρτήματα που βρίσκονται στην κάσα (πείρος που εξέχει στο πανωκάσι και ειδική φωλιά στο κατωκάσι). Η παντζουρόβεργα έχει αρθρωτή λαβή. Αυτή, όταν το εξώφυλλο κλείνει, στερεώνεται σε ειδική υποδοχή που υπάρχει στο άλλο φύλλο.

ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΗ ΤΟΜΗ

③

ΟΠΙΖΟΝΤΙΑ ΤΟΜΗ

②

ΠΙΝΑΚΑΣ 9

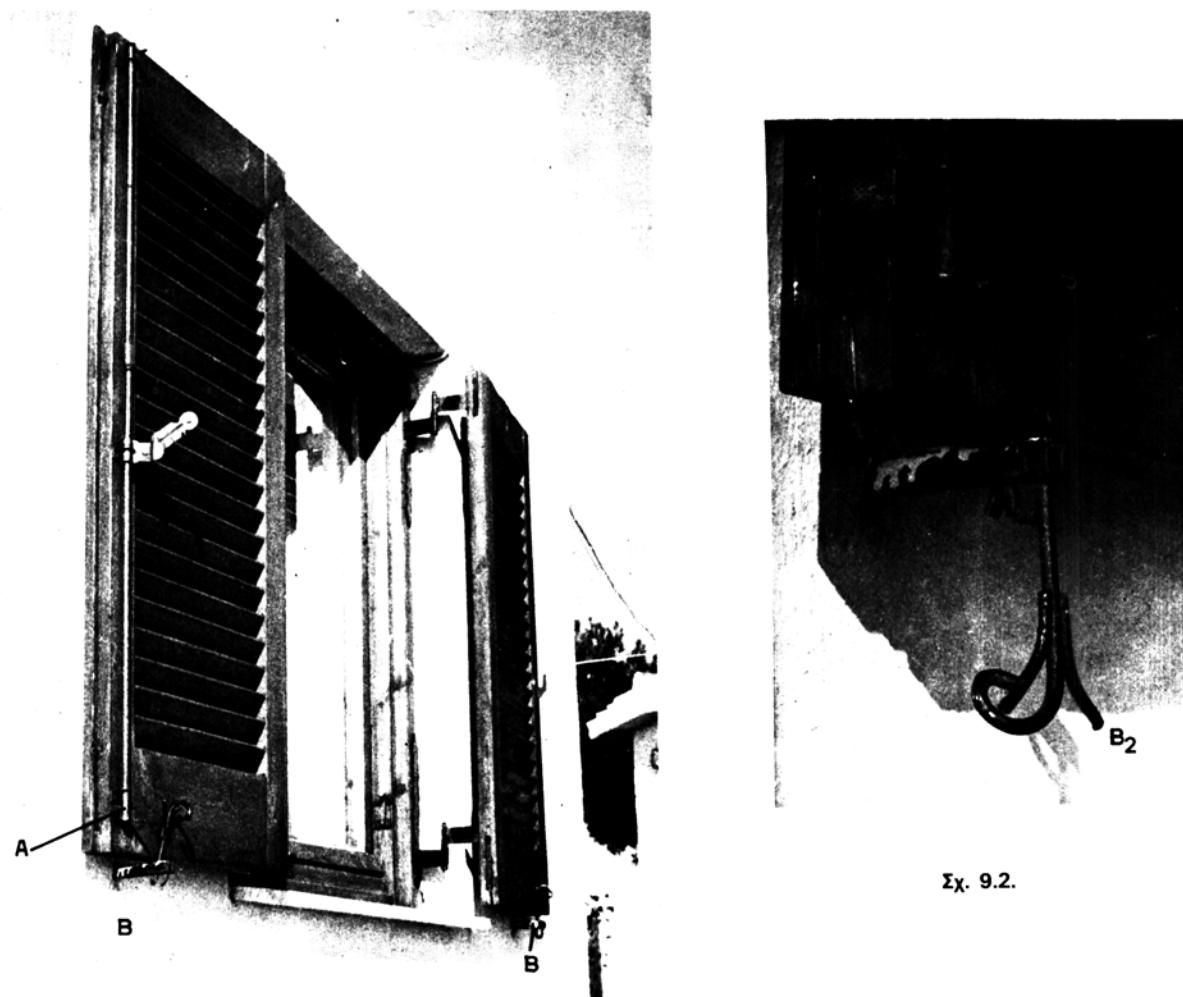
ΘΕΜΑ: ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ

Το γερμανικό παράθυρο διαφέρει από το γαλλικό ως προς το εξώφυλλο. Στον πίνακα της επόμενης σελίδας το υαλοστάσιο έχει αναρτηθεί με πορταδέλλες. Αυτό είναι ένα δεύτερο παράδειγμα αναρτήσεως υαλοστασίου και δεν έχει καμιά σχέση με τα εξώφυλλα. Η μέθοδος αυτή προσφέρει καλύτερη συναρμογή και αποκλείει καλύτερα την είσοδο αέρα.

Το εξώφυλλο του γερμανικού παράθυρου αποτελείται από δύο φύλλα. Για να γίνει αναδίπλωση των φύλλων κατά το άνοιγμα τους μπροστά από την επιφάνεια του τοίχου, τα φύλλα στρέφονται σε ειδικούς στροφείς που εξέχουν από την κάσα. Ο άξονας στροφής βρίσκεται στο μέσο της αποστάσεως μ (βλέπε οριζόντια τομή 4 του πίνακα). Η απόσταση μ είναι από την εξωτερική επιφάνεια της κάσας ως την έξω επιφάνεια του τοίχου. Στη θέση Α στο σχήμα 9.1 διακρίνομε την παντζουρόβεργα και στη θέση Β το σύστημα ασφαλίσεως των φύλλων όταν είναι ανοικτά (στη θέση Β2 το σύστημα είναι ανοικτό και το εξώφυλλο είναι ελεύθερο να κινηθεί, σχ. 9.2).

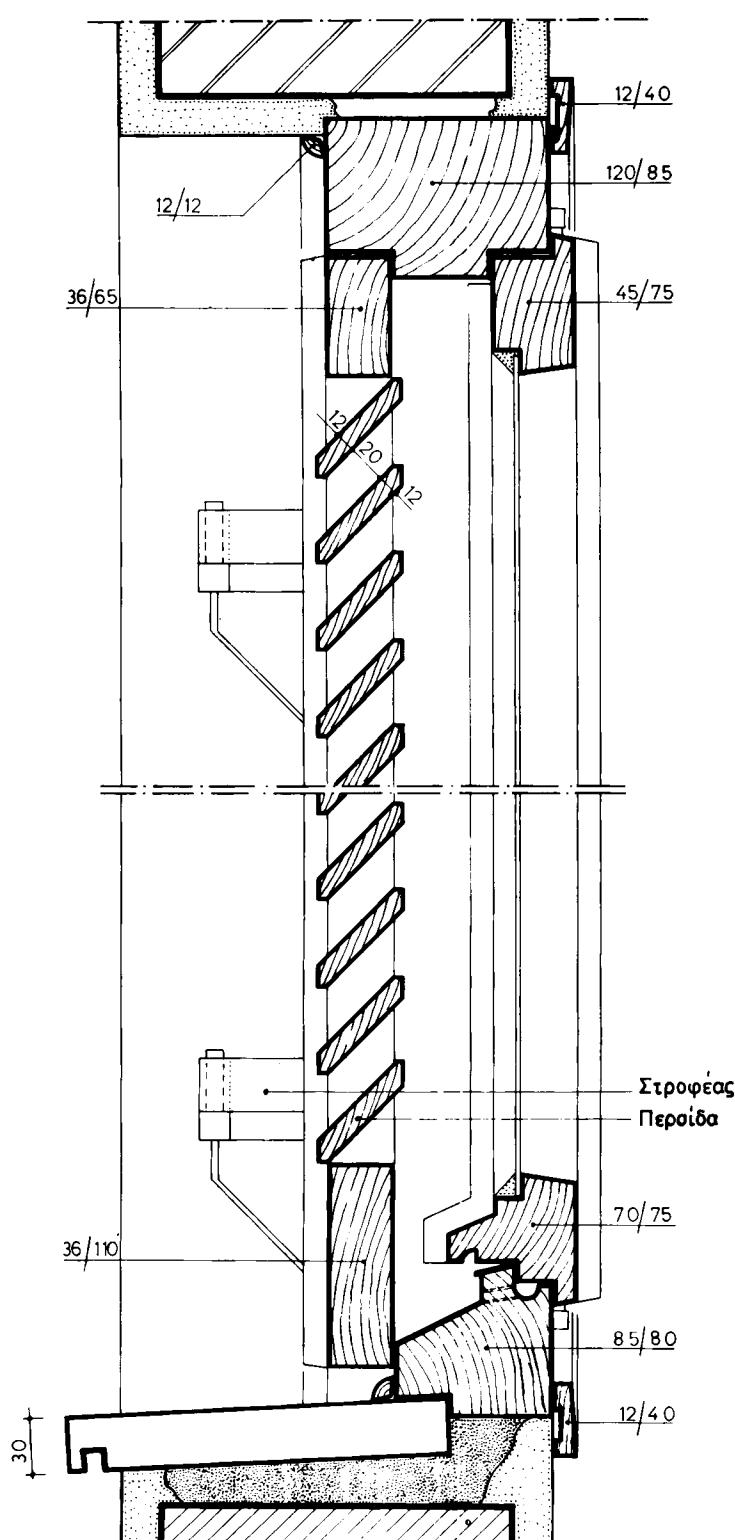
Το κάθε φύλλο του εξωφύλλου αποτελείται από δύο μπόγια και δύο τραβέρσες. Οι περσίδες όμως διαφέρουν από τις αντίστοιχες του γαλλικού. Εδώ είναι παχύτερες. Έχουν κλίση 45° και εξέχουν 0,5 cm περίπου από τις κατακόρυφες παρείες των ορθοστατών.

Επειδή το εξώφυλλο είναι δίφυλλο, η διάσταση του πλάτους του παραθύρου δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 1,40 m. Το εξώφυλλο του γερμανικού μετέχει στην πρόσοψη και ανοικτό και κλειστό, σε αντίθεση με το γαλλικό που όταν είναι ανοικτό διπλώνει. Γ' αυτό και τα παράθυρα αυτά σε πολυτελείς κατοικίες κατασκευάζονται από όρεγκον - πάιν και τα εξώφυλλά τους βερνικώνονται.

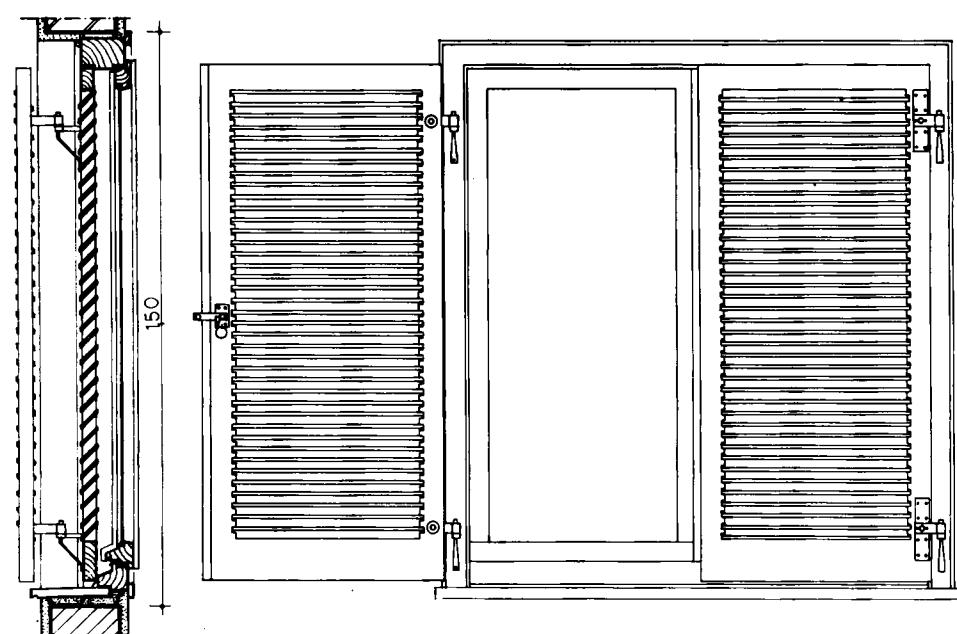
Σχ. 9.1.

Σχ. 9.2.

ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΗ ΤΟΜΗ

⑤

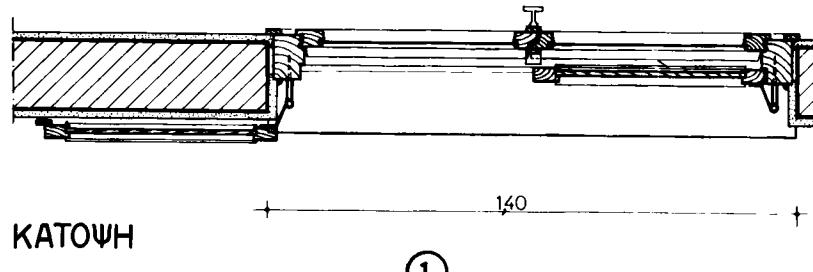

ΤΟΜΗ

②

ΟΨΗ

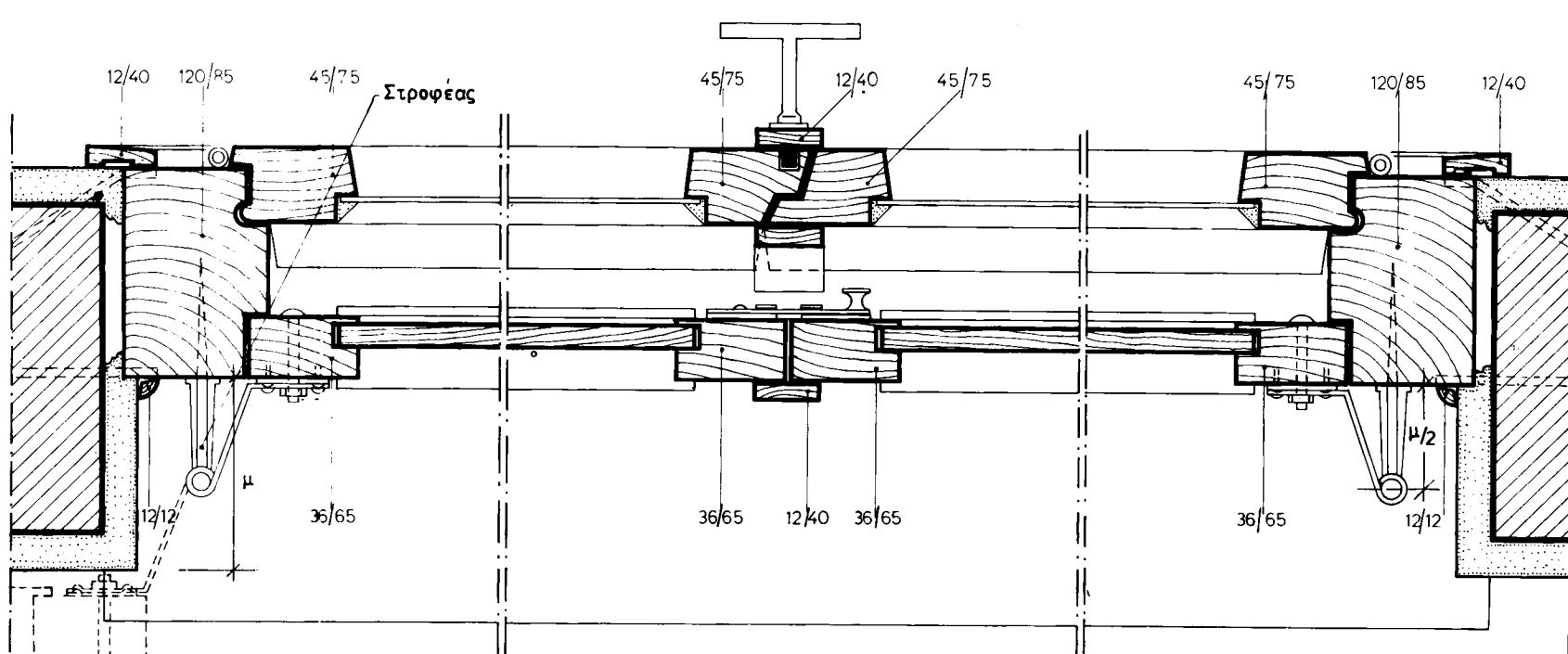
③

ΚΑΤΟΨΗ

①

Κ λίμανες	
Σχ. ①, ②, ③	1:20
Σχ. ④, ⑤	1:4

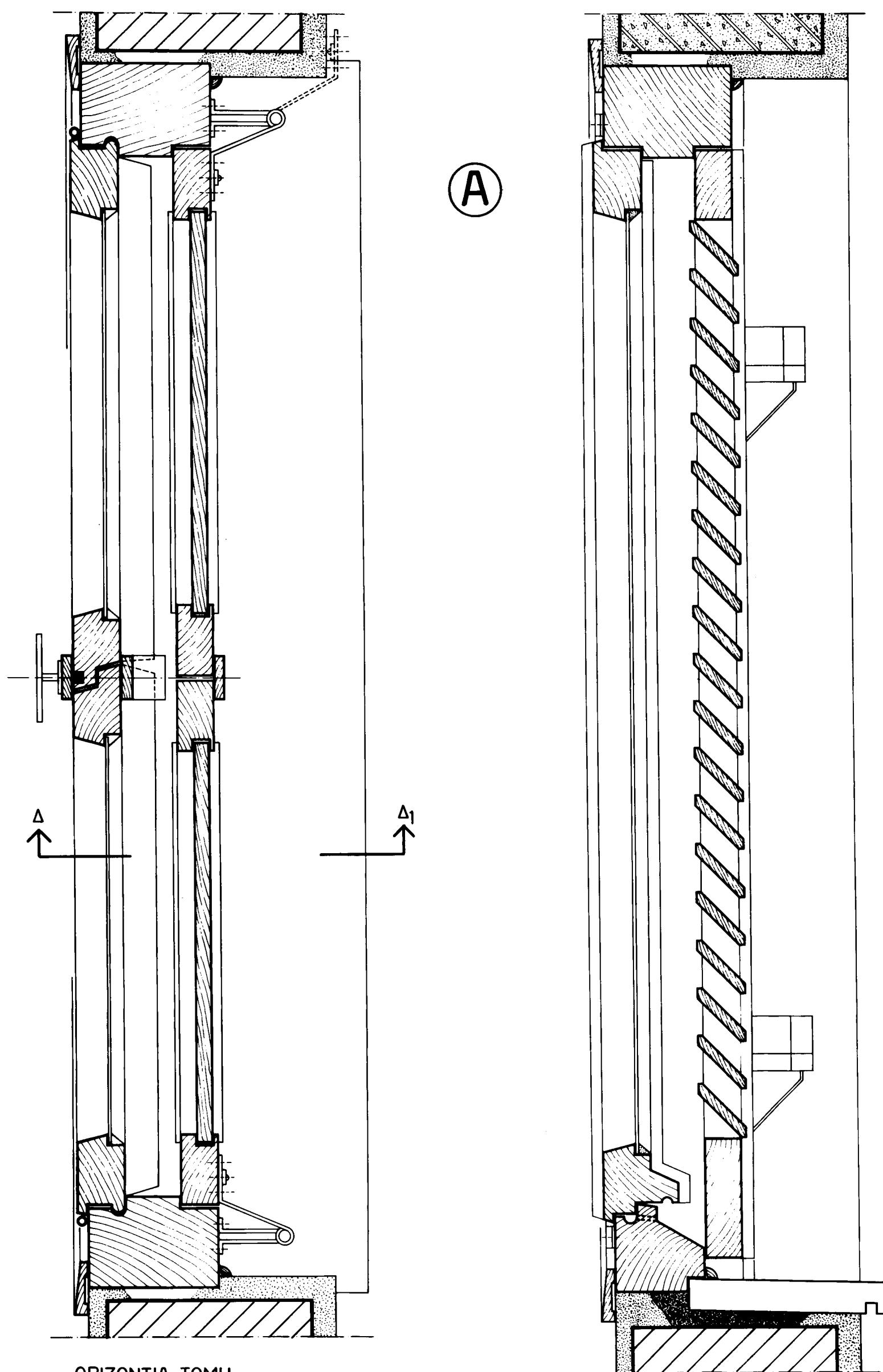
ΟΠΙΖΟΝΤΙΑ ΤΟΜΗ

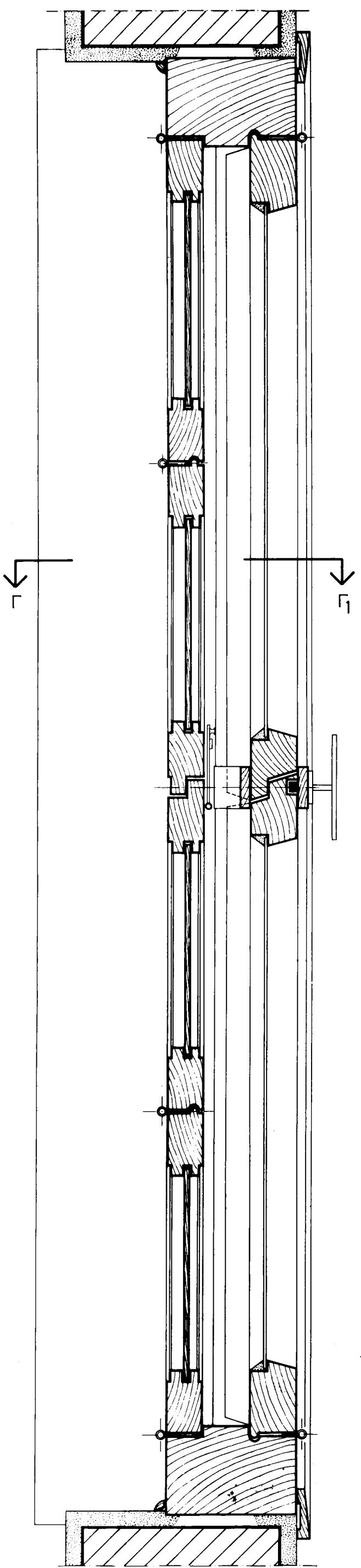
④

ΠΙΝΑΚΑΣ 10

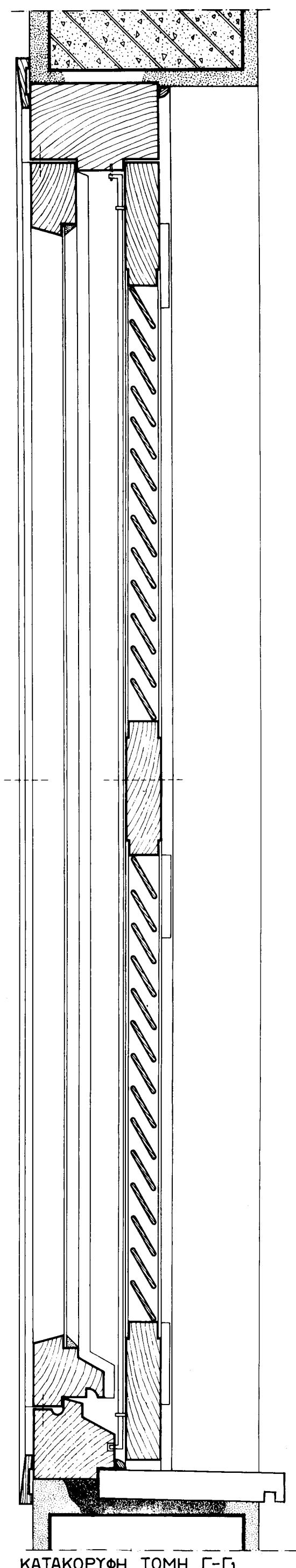
ΘΕΜΑ: ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ ΚΑΙ ΓΑΛΛΙΚΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ

Οριζόντια και κατακόρυφη τομή: Α γερμανικού παράθυρου. Β γαλλικού παράθυρου (Κλ. 1:4)

B

ΠΙΝΑΚΑΣ 11

ΘΕΜΑ: ΠΑΡΑΘΥΡΟ ΜΕ ΠΕΡΙΕΛΙΣΣΟΜΕΝΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ (ΡΟΛΟ)

1. Τα εσωτερικά φύλλα (τζαμλίκια) μπορεί να είναι οποιουδήποτε τύπου, αρκεί να μην ανοίγουν προς τα έξω. Στον πίνακα μας το υαλοστάσιο του παραθύρου είναι τρίφυλλο.

Αυτό γίνεται όταν το πλάτος των παραθύρων είναι από 1,50 ως 1,80 m. Για παράθυρα με μεγαλύτερο πλάτος εφαρμόζουμε άλλα συστήματα αναρτήσεως του υαλοστασίου (συρόμενα).

Επίσης παρατηρούμε ότι οι ακραίοι ορθοστάτες του υαλοστασίου δε συναρμόζουν με τους αντίστοιχους της κάσας με ημικύλινδρους, αλλά με εξοχή και εγκοπή σε σχήμα καμπυλωτού Z. Αυτή η μορφή μπορεί να γίνει σε κάθε υαλοστάσιο που τα φύλλα του αναρτώνται με πορταδέλλες.

2. Αντί για εξώφυλλο κατασκευάζομε ένα στόρι (ρολό) από πήχεις ραμμένους μεταξύ τους. Οι πήχεις τυλίγονται σ' ένα κύλινδρο που βρίσκεται πάνω από το ανώφλι (πανωκάσι).

Η κατασκευή του πλαισίου (κάσα) χαρακτηρίζεται από δύο στοιχεία:

— Οι ορθοστάτες (μπόγια ή ποδαρικά) προεκτείνονται προς τα επάνω μετά την πάνω τραβέρσα της κάσας (πανωκάσι) του παραθύρου.

— Το πλάτος του πανωκασιού δε φθάνει μέχρι έξω (πρόσωπο με τα ποδαρικά), αλλά είναι στενότερο και στρογγυλεμένο για να περνά από μπροστά του το ρολό.

Στην έξω εγκοπή (πατούρα) των ορθοστατών τοποθετείται ο οδηγός, ο οποίος κατασκευάζεται συνήθως με ένα σιδερένιο Π των 20 mm.

Το ρολό αποτελέεται από πήχεις. Οι πήχεις φέρουν στο πλάτος τους, σε δύο ή τρία μέρη, τρύπες και μέσα σ' αυτές περνούν και βιδώνονται ευλύγιστα ελάσματα (λαμάκια) από χάλυβα. Με τα ελάσματα αυτά γίνεται η ραφή. Τα λαμάκια έχουν δύο τρύπες που είναι μακρόστενες, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα στους πήχεις να απομακρύνονται ο ένας από τον άλλον. Το καταλληλότερο ξύλο για την κατασκευή των πήχεων είναι το όρεγκον - πάιν.

Οι βίδες με τις οποίες γίνεται η ραφή, πρέπει να βρίσκονται σε ευθυγραμμία, ώστε να φέρουν ισομερώς το βάρος.

Ο πρώτος πήχυς κατασκευάζεται μεγαλύτερος από τους άλλους και από βαρύτερο ξύλο (δρυς), ώστε να παρασύρει με το βάρος του το ρολό, όταν θέλομε να το κατεβάσουμε.

Το ρολό στερεώνεται στον κύλινδρο με ταινίες από ύφασμα (κορδέλλα), οι οποίες συνεχίζουν την αλυσίδα, που σχηματίζουν τα λαμάκια.

Ο κύλινδρος του ρολού κατασκευάζεται με διάμετρο 8 ως 10 cm. Στο δεξιό του άκρο τοποθετείται η τροχαλία στην οποία τυλίγεται η ταινία χειρισμού. Έχω από την τροχαλία και στην άλλη άκρη επίσης βιδώνονται τα δύο μέρη του άξονα, τα οποία εργάζονται μέσα σε ένσφαιρους τριβείς περιστροφής άξονα (ρουλεμάν).

Οι φορείς των ρουλεμάν βιδώνονται επάνω σε δυο προβόλους (φουρούσια), οι οποίοι βρίσκονται στο επάνω μέρος των ποδαρικών του πλαισίου.

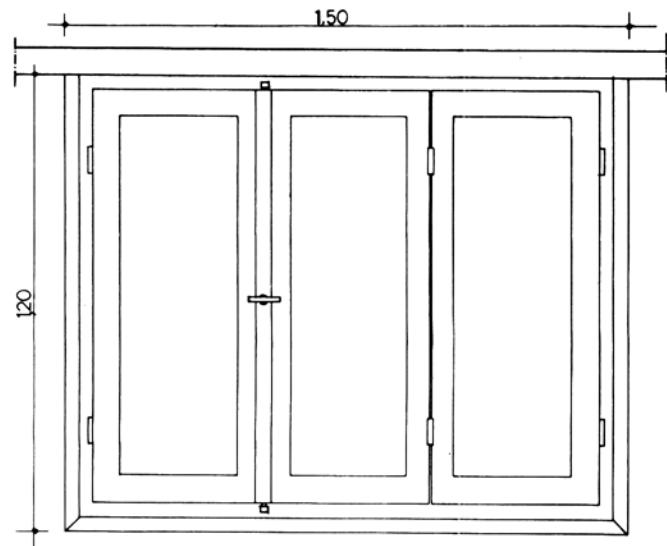
Κάτω από το πλαίσιο του ρολού, και ακριβώς στην ίδια κατακόρυφη με την τροχαλία, τοποθετείται ένα εξάρτημα χωνευτό ή φανερό που λέγεται καρούλι και χρησιμεύει για να μαζεύει την ταινία όταν ανεβάζουμε το ρολό.

Το καρούλι στο εξωτερικό μέρος του επιστομίου έχει μια καστάνια (ανασταλτικό κρόταλο) με ένα μικρό κύλινδρο από τον οποίο περνά η ταινία. Αυτά είναι τοποθετημένα με τέτοιο τρόπο, ώστε όταν η ταινία είναι τεντωμένη να σφίγγεται στον κύλινδρο και να μην επιτρέπει την κίνησή της. Η ταινία για να μπορεί να κινείται ελεύθερα πρέπει να είναι χαλαρή.

Όταν το ρολό είναι κατεβασμένο, η κορδέλλα είναι όλη τυλιγμένη στην τροχαλία. Για να το ανεβάσουμε, σύρομε την κορδέλλα προς τα κάτω, οπότε ο κύλινδρος αρχίζει να γυρίζει και το ρολό ανεβαίνει. Αν ξαφνικά ελευθερώσουμε τα πάντα, τότε το ρολό, λόγω του βάρους του, κινείται προς τα κάτω, η ταινία τεντώνεται, εμποδίζεται από το κύλινδρο της καστάνιας και ακινητεί όλο το σύστημα.

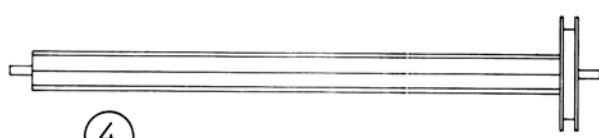
Τελευταία στα παράθυρα με ρολό αντί για πήχεις από όρεγκον - πάιν τοποθετούμε πλαστικούς πήχεις που παράγει ειδικά η βιομηχανία σε ποικιλία διατομών και χρωματισμών.

Έχουν σύνθετη διατομή για περισσότερη αντοχή. Ο πρώτος πήχυς είναι μεγαλύτερος και παίρνει στο εσωτερικό του μεταλλική βέργα (συνήθως από δομικό χάλυβα) για να γίνεται βαρύτερος και για να παρασύρει κατά το κλείσιμο τους άλλους προς τα κάτω.

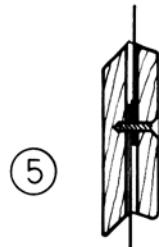

ΟΨΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ

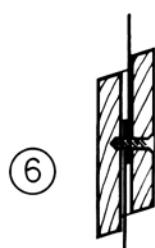
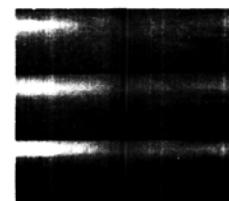
①

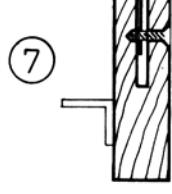
④

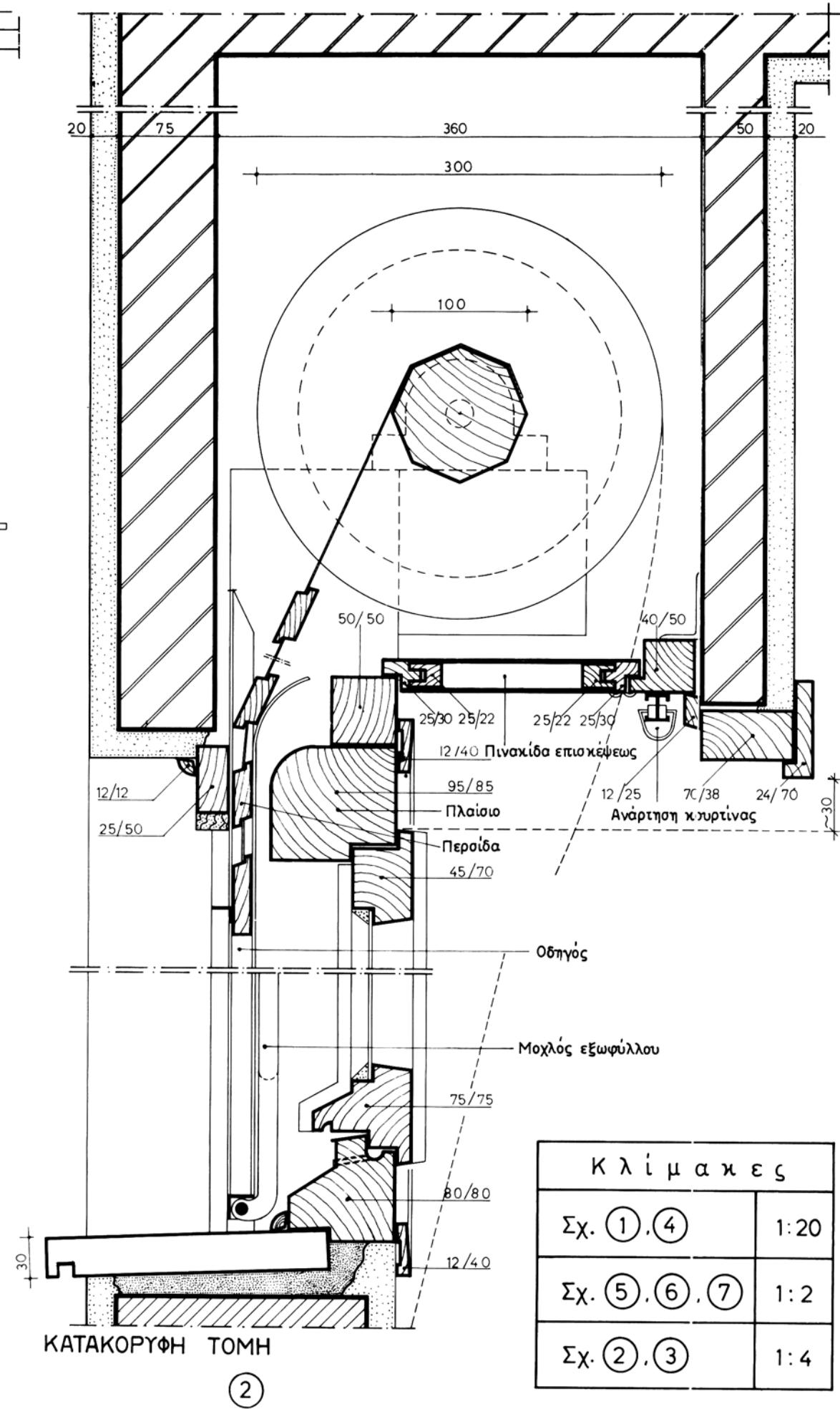
⑤

⑥

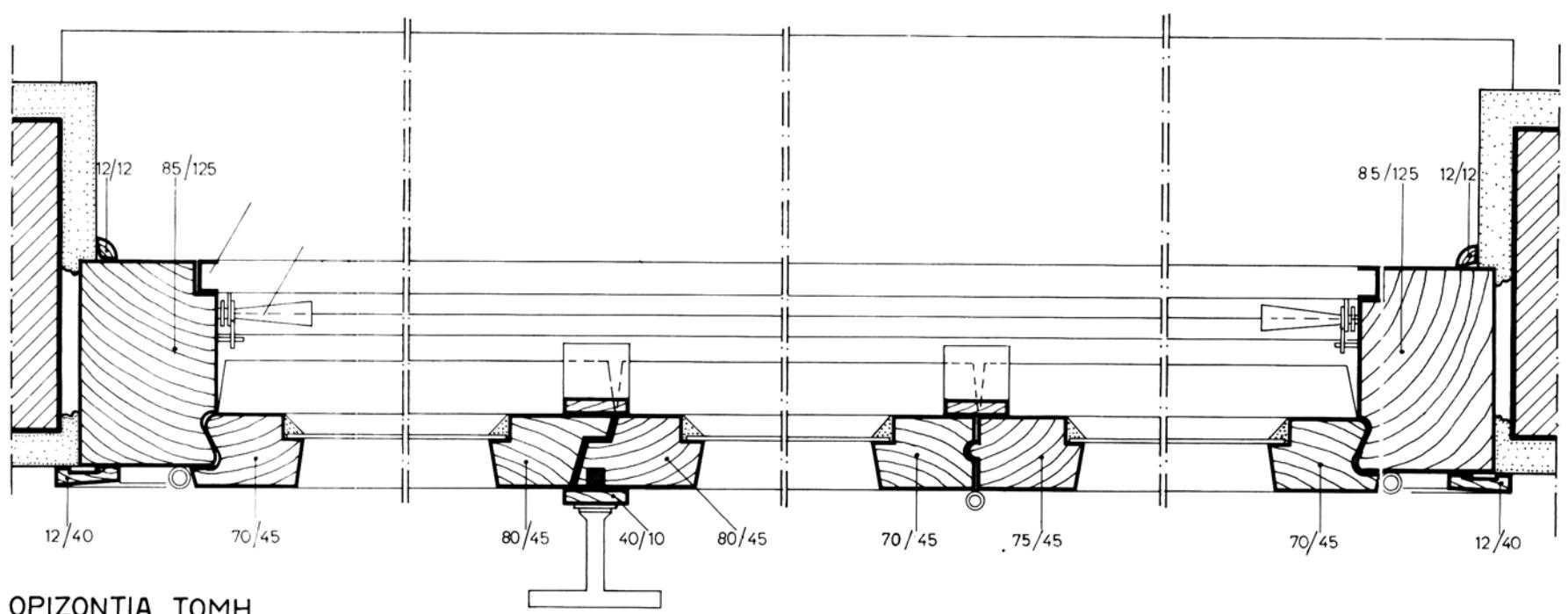

⑦

Κ λ ι μ α κ ε σ

Σχ. ①, ④	1:20
Σχ. ⑤, ⑥, ⑦	1:2
Σχ. ②, ③	1:4

ΟΠΙΖΟΝΤΙΑ ΤΟΜΗ

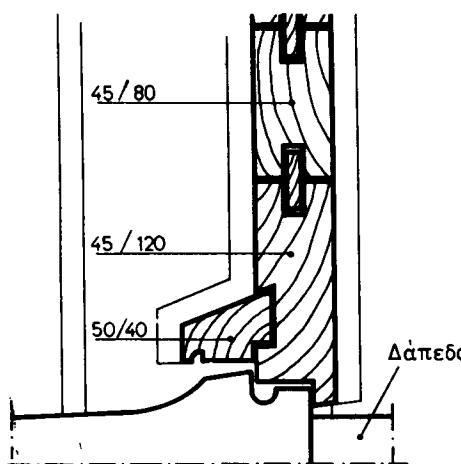
③

ΠΙΝΑΚΑΣ 12

ΘΕΜΑ: ΥΑΛΟΣΤΑΣΙΟ ΜΠΑΛΚΟΝΟΠΟΡΤΑΣ

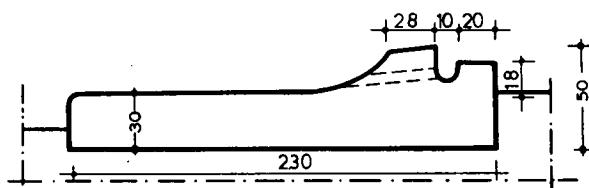
(Κλ.: 1:10 ανάρτηση με πορταδέλλες).

Το κάθε φύλλο των υαλοστασίων μπαλκονόπορτας θυμίζει, ως προς τη σύνθετη κατασκευή της κάτω τραβέρσας και την ενδιάμεση τραβέρσα, αντίστοιχες κατασκευές περαστής πόρτας. Εδώ όμως η επάνω τραβέρσα έχει μορφή τραβέρσας παραθύρου ενώ η κάτω (σύνθετη) φέρει προσαρμοσμένο με πλατιά εντορμία, νεροχύτη με ποταμό από κάτω (σχ. 12.1). Αυτό γίνεται για τη διευκόλυνση της ροής των νερών της βροχής προς τα έξω.

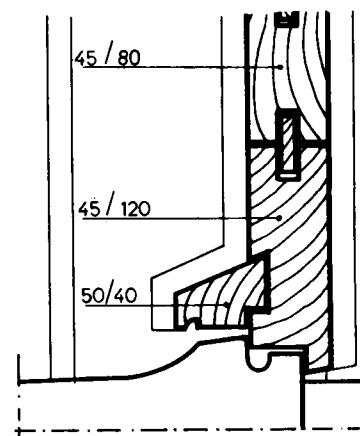

Σχ. 12.1.

Χαρακτηριστική είναι η μορφή του κατωφλιού. Σ' αυτό δημιουργούνται τα ίδια στοιχεία (λούκι, τρύπες απορροής) που είδαμε στο κατώκαστο των παραθύρων. Εδώ όμως είναι λαξευτά σε μάρμαρο (συνήθως λευκό Διονύσου). Χαρακτηριστικός επίσης είναι ο τρόπος συναρμογής των φύλλων του υαλοστασίου με το κατώφλι (σχ. 12.2 και 12.3).

Σχ. 12.2.

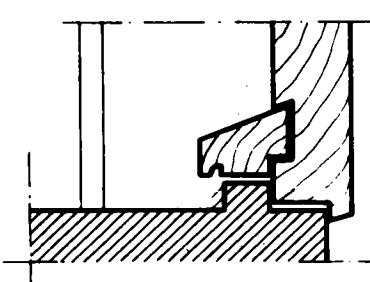

Σχ. 12.3.

Επειδή η λάξευση του κατωφλιού κοστίζει πολύ, τοποθετούνται σήμερα κατώφλια με απλούστερη μορφή (σχ. 12.4), τα οποία γίνονται με ηλεκτροκίνητα εργαλεία επεξεργασίας μαρμάρων και όχι στο χέρι. Το μειονέκτημά τους είναι ότι δεν εμποδίζουν απόλυτα την εισροή από το ανεμοθρόχι (σχ. 12.4 και 12.5).

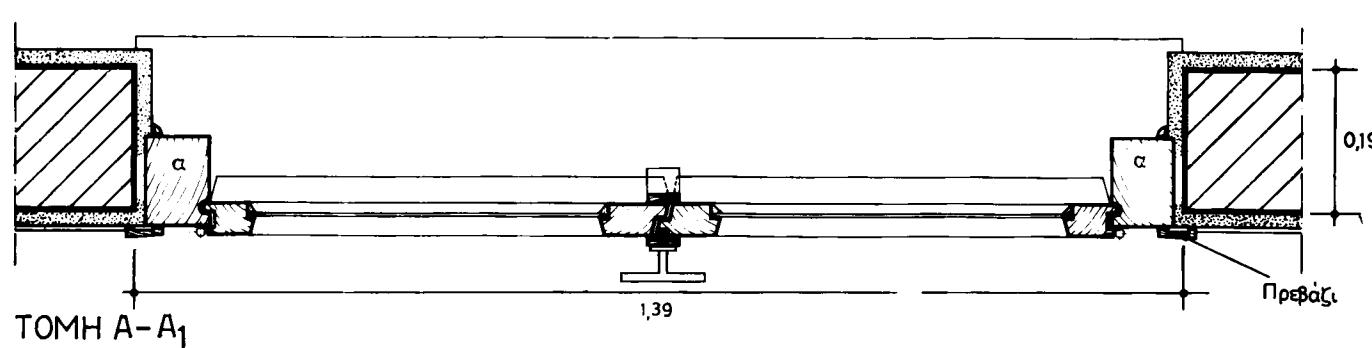
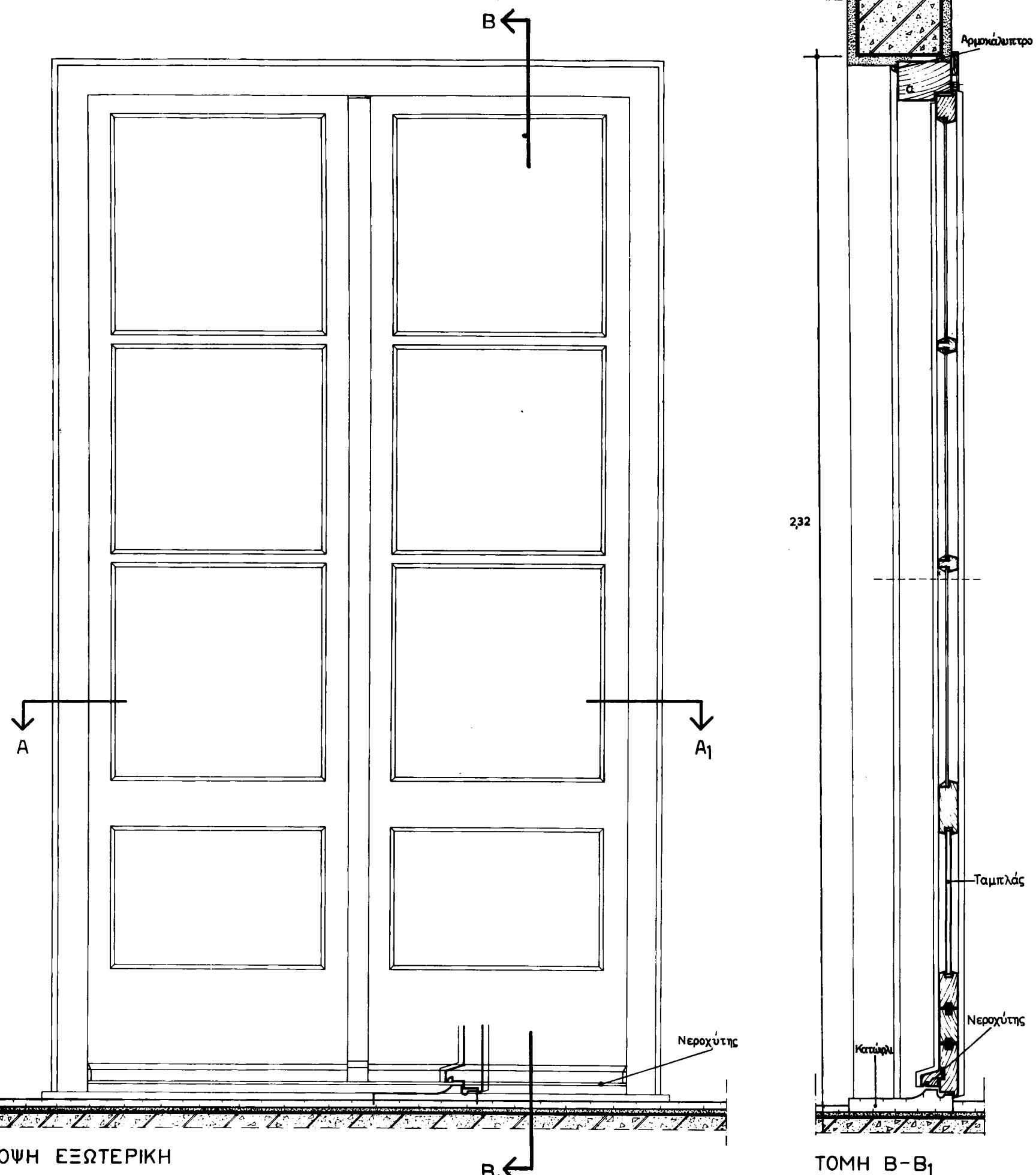
Σχ. 12.4.

Σχ. 12.5.

Στο Θέμα του πίνακα δεν έχει σχεδιαστεί εξώφυλλο. Εάν στο τετράξυλο (σημεία α) γίνουν οι αντίστοιχες φυλλοδόχες εκτομές, μπορεί να μπει γαλλικό ή γερμανικό εξώφυλλο. Μόνο που λόγω του μεγάλου ύψους των φύλλων του εξώφυλλου στο γαλλικό, θα έχομε τέσσερις οριζόντιες τραβέρσες ενώ στο γερμανικό τρεις.

Αν δομήσομε πάνω από το πανωκάστι την κατασκευή του πίνακα 11 μπορούμε να τοποθετήσομε και ρολό ως εξώφυλλο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 13

ΘΕΜΑ: ΠΑΡΑΘΥΡΑ ΑΠΟ ΔΟΜΙΚΟ ΧΑΛΥΒΑ

(Κλ.: Ὁψεις 1:10, Λεπτομέρειες 1:2)

Στο σχήμα 1 παριστάνονται η όψη και οι λεπτομέρειες παραθύρου με κινητό φύλλο (μονόφυλλο υαλοστάσιο). Το υαλοστάσιο στρέφεται σε κατακόρυφο άξονα.

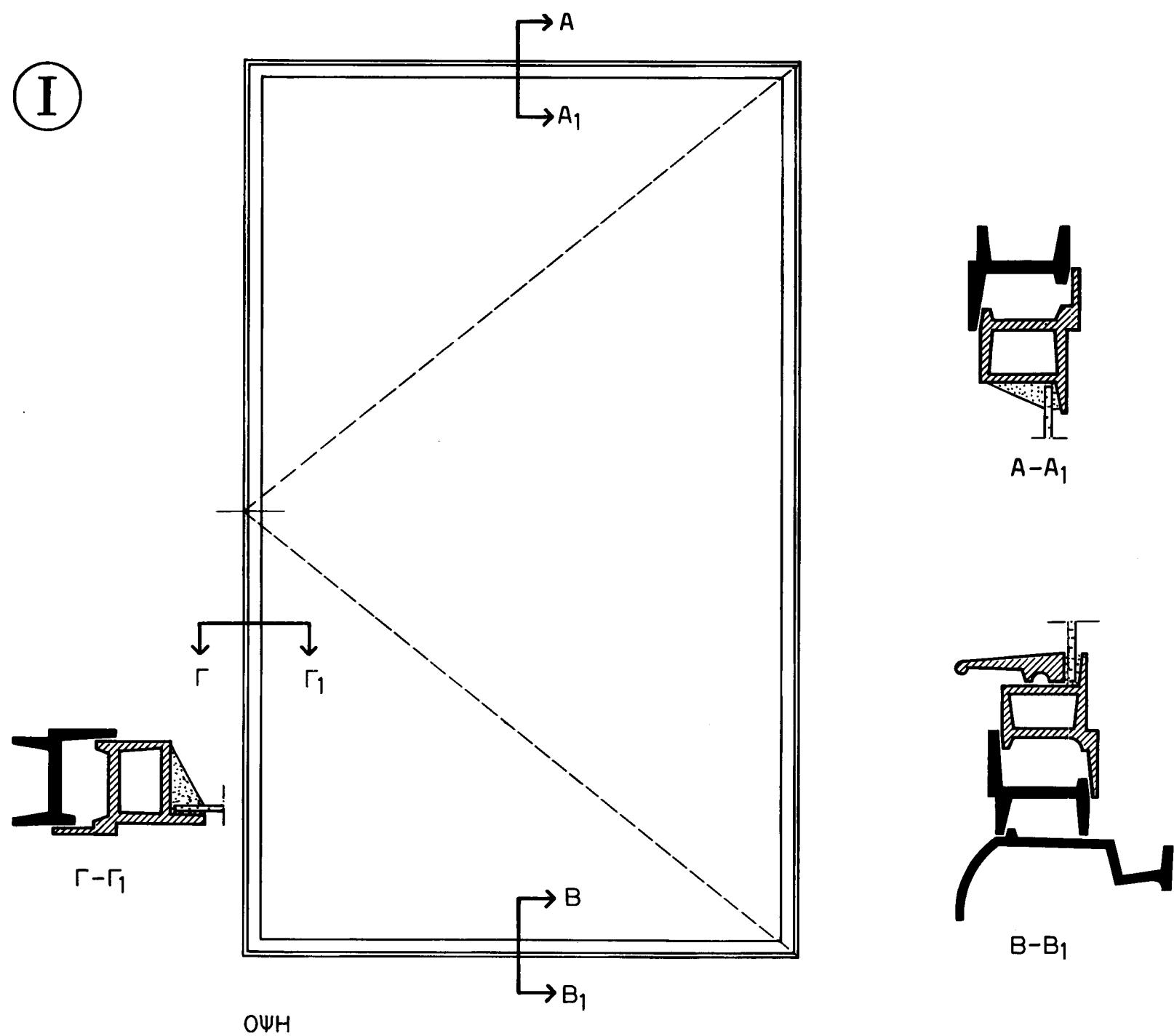
Στις λεπτομέρειες Α - Α₁, Β - Β₁, και Γ - Γ₁ δίνεται ο τρόπος συνδυασμών των ειδικών ράβδων (προφίλ) από δομικό χάλυβα που αποτελούν τα στοιχεία των μελών του κουφώματος.

Με μαύρη διατομή σχεδιάζονται τα ακίνητα μέλη, ενώ με διαγραμμισμένη τα κινητά. Ο νεροχύτης της κάτω τραβέρσας του υαλοστασίου (λεπτομέρεια Β- Β₁) σχηματίζεται από ειδική διατομή που διευκολύνει την απορροή των νερών της βροχής, ενώ ταυτόχρονα συγκρατεί και τον υαλοπίνακα με παρεμβολή στόκου. Στις άλλες πλευρές, δηλαδή στους δύο ορθοστάτες και στην πάνω τραβέρσα ο υαλοπίνακας στερεώνεται με στόκο (ζύμη) μόνο.

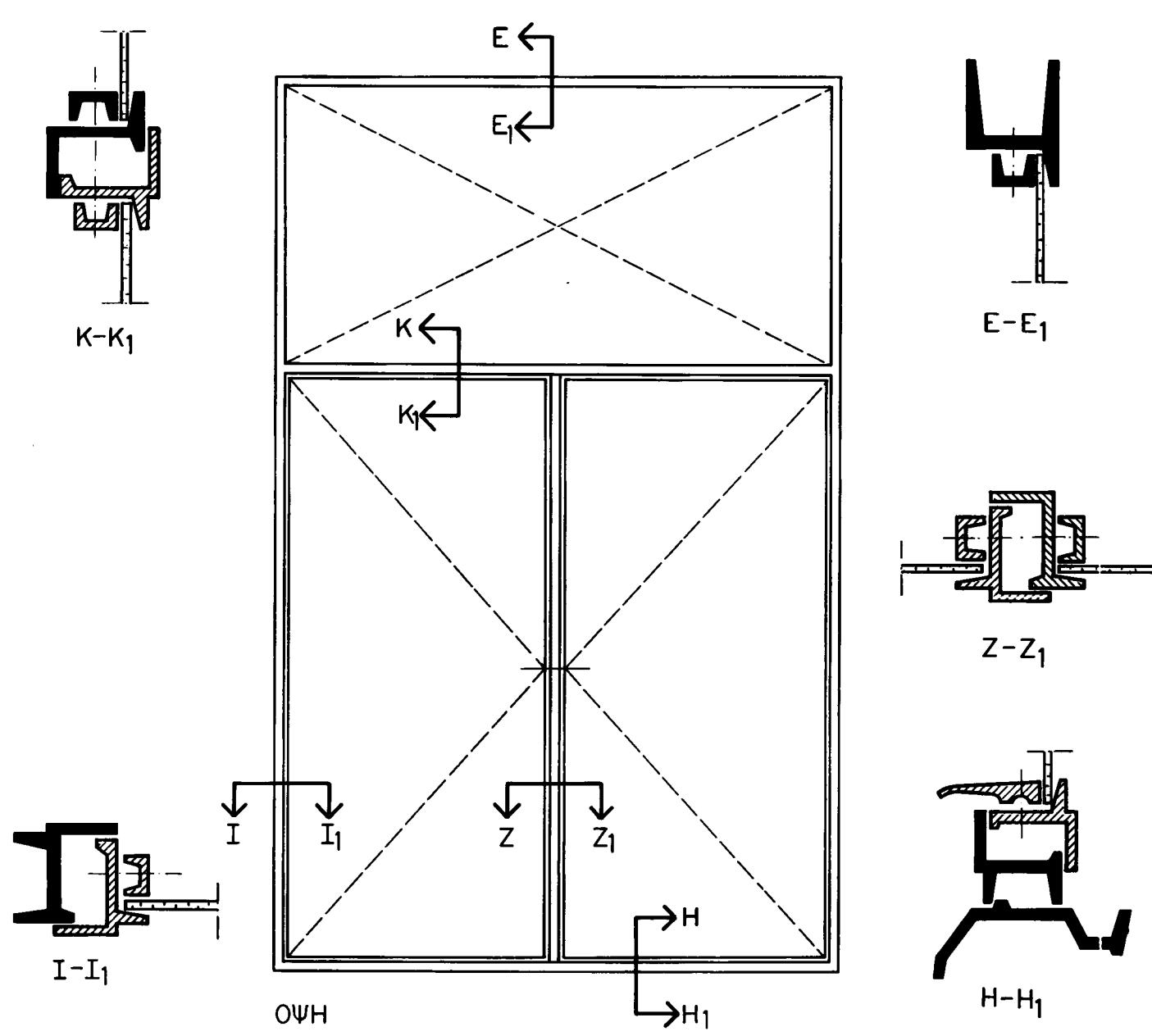
Στο σχήμα II παριστάνονται η όψη και οι λεπτομέρειες παραθύρου με δίφυλλο υαλοστάσιο και φεγγίτη. Τα φύλλα του υαλοστασίου περιστρέφονται σε κατακόρυφο άξονα ενώ ο φεγγίτης έχει σταθερό υαλοστάσιο.

Το μεταξύ των φύλλων και του φεγγίτη οριζόντιο στοιχείο της κάσας λέγεται μεσοκάσι (μπουγιουντρούκι). Εδώ οι υαλοπίνακες στερεώνονται με πηχίσκους σχήματος Π που βιδώνονται στις αντίστοιχες πατούρες. Ανάμεσα στον υαλοπίνακα και τις παρειές παρεμβάλλεται μικρό στρώμα στόκου.

I

II

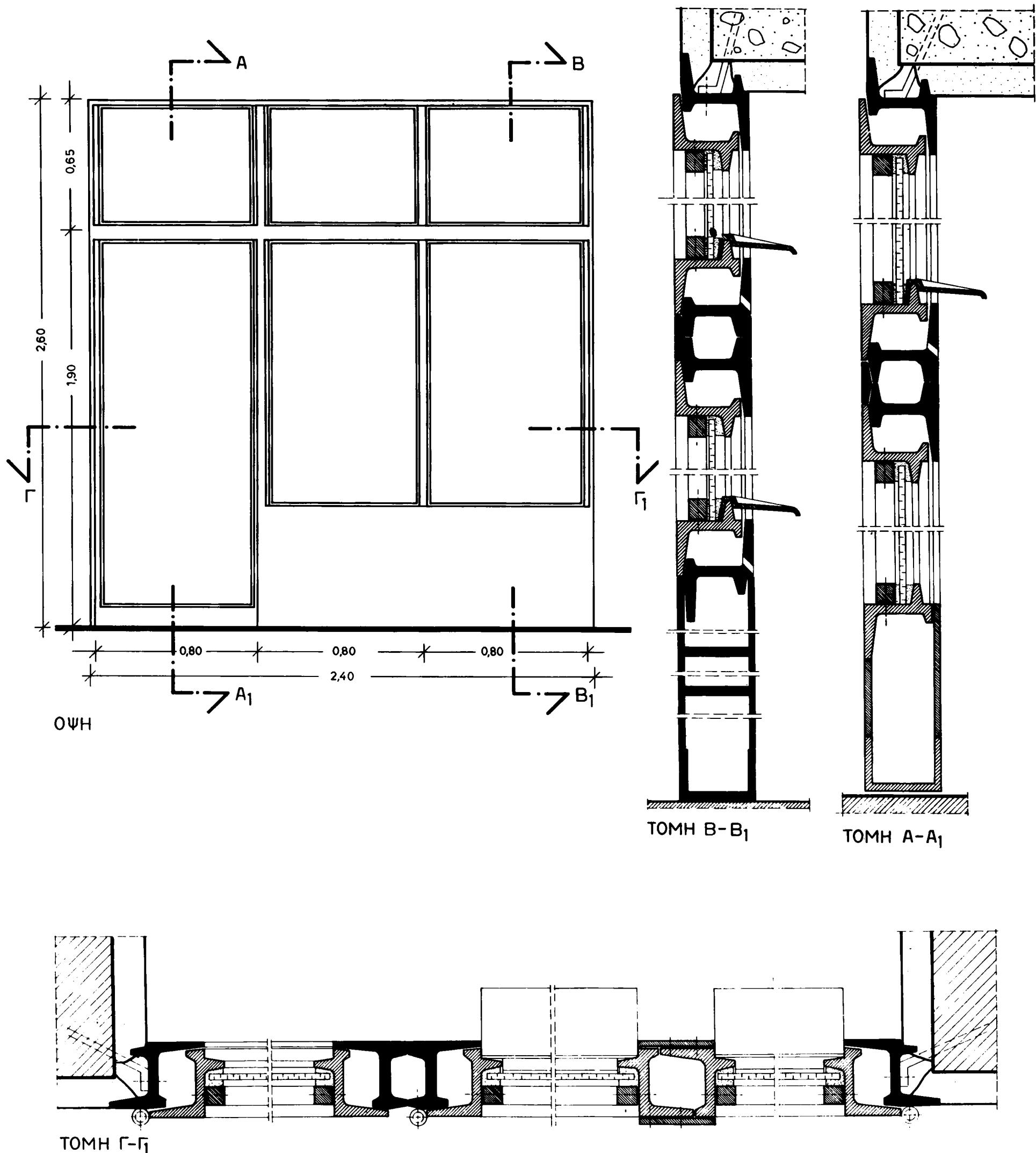

ΠΙΝΑΚΑΣ 14

ΘΕΜΑ: ΣΥΝΘΕΤΟ ΚΟΥΦΩΜΑ ΑΠΟ ΠΡΟΦΙΛ ΔΟΜΙΚΟΥ ΧΑΛΥΒΑ (Πόρτα, παράθυρο, φεγγίτης)

(Κλ.: Όψη 1:20, Τομές 1:2)

Στον πίνακα παριστάνεται σύνθετο κούφωμα. Χαρακτηριστική είναι η σύνθεση της κάτω τραβέρσας της πόρτας (Τομή A-A₁) και του κάτω μέρους (ποδιά του παραθύρου Τομή B-B₁). Τομή Γ-Γ₁ παριστάνει τη σύνθετη δομή στην πόρτα.

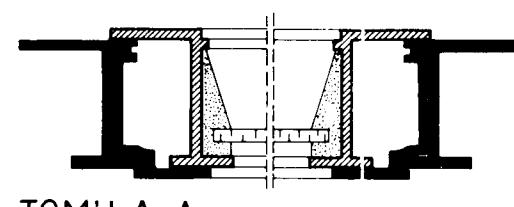
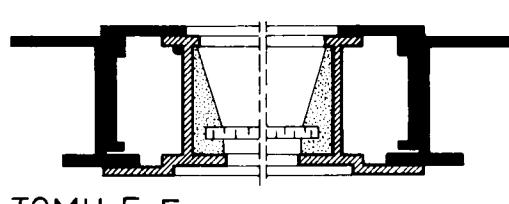
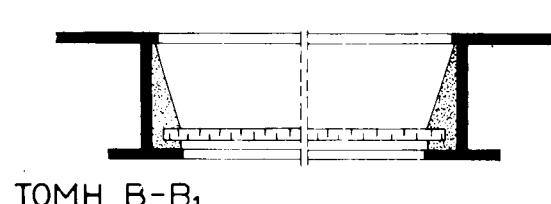
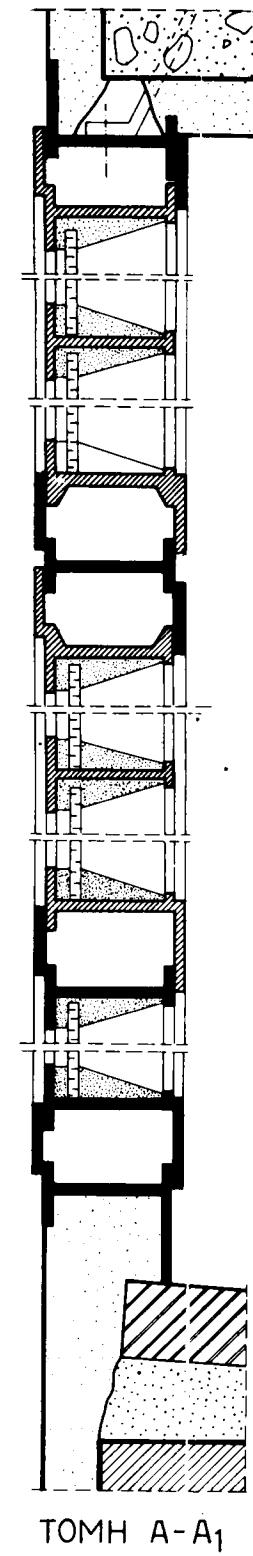
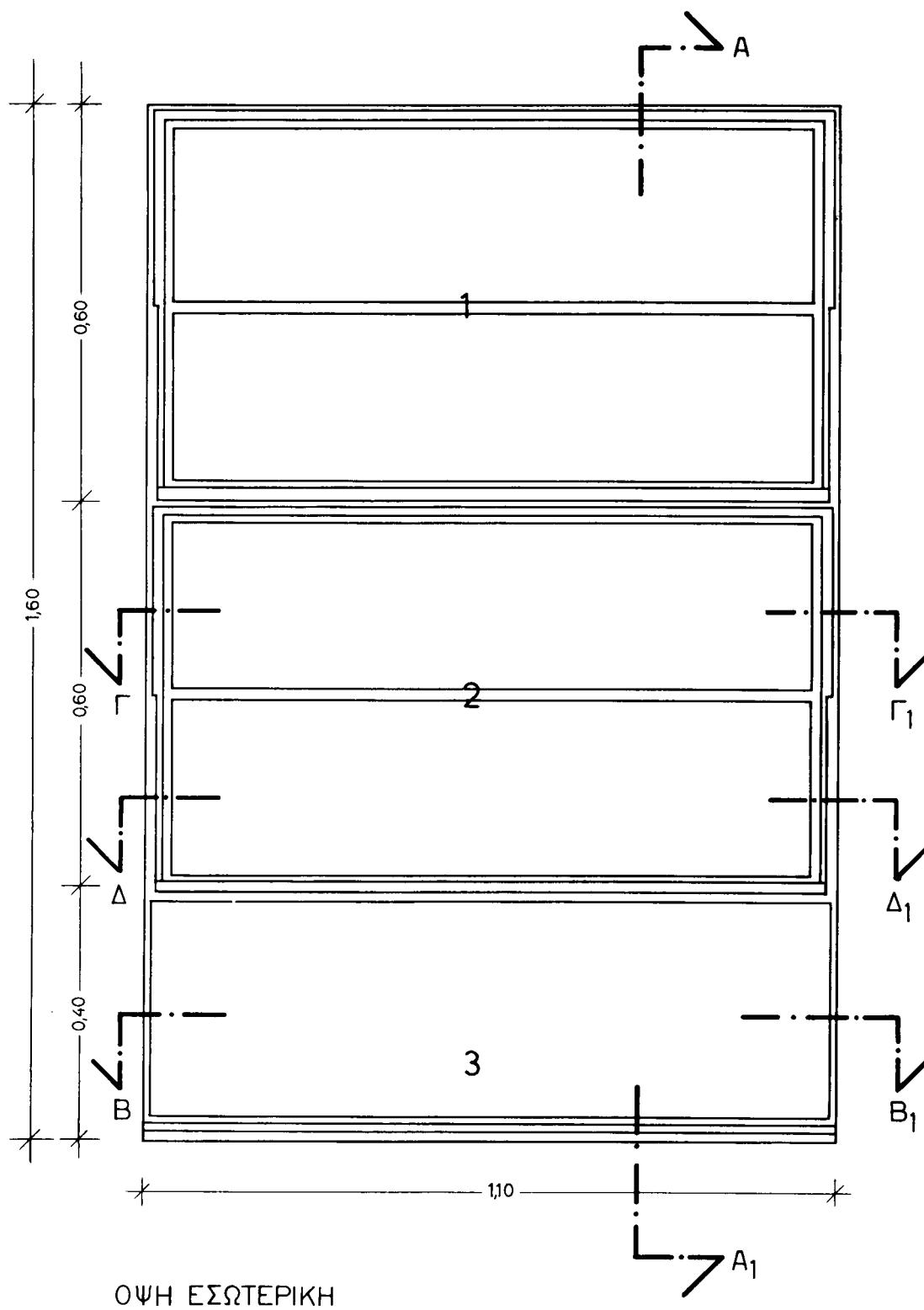

ΠΙΝΑΚΑΣ 15

ΘΕΜΑ: ΠΑΡΑΘΥΡΟ ΔΟΜΙΚΟΥ ΧΑΛΥΒΑ (ΠΡΟΦΙΛ) ΜΕ ΥΑΛΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΡΕΦΟΜΕΝΑ ΜΕ ΟΡΙΖΟΝΤΙΟ ΑΞΟΝΑ

(Κλ.: Όψη 1:10, Τομές 1:2)

Ο πίνακας παριστάνει σε λεπτομέρειες (τομές A-A₁, B-B₁, Γ-Γ₁, Δ-Δ₁) και εσωτερική όψη παράθυρο από προφίλ δομικού χάλυβα. Το παράθυρο διαιρείται σε τρία μέρη: Τα υαλοστάσια στα δύο επάνω μέρη στρέφονται γύρω από οριζόντιο άξονα στο μέσο του ανοίγματος, ενώ στο κάτω τρίτο μέρος ο υαλοπίνακας στερεώνεται απευθείας στην κάσα (χωρίς υαλοστάσιο, τομή B-B₁). Τα δύο κινητά υαλοστάσια διαιρούνται σε δύο τμήματα με οριζόντιο κάιτι.

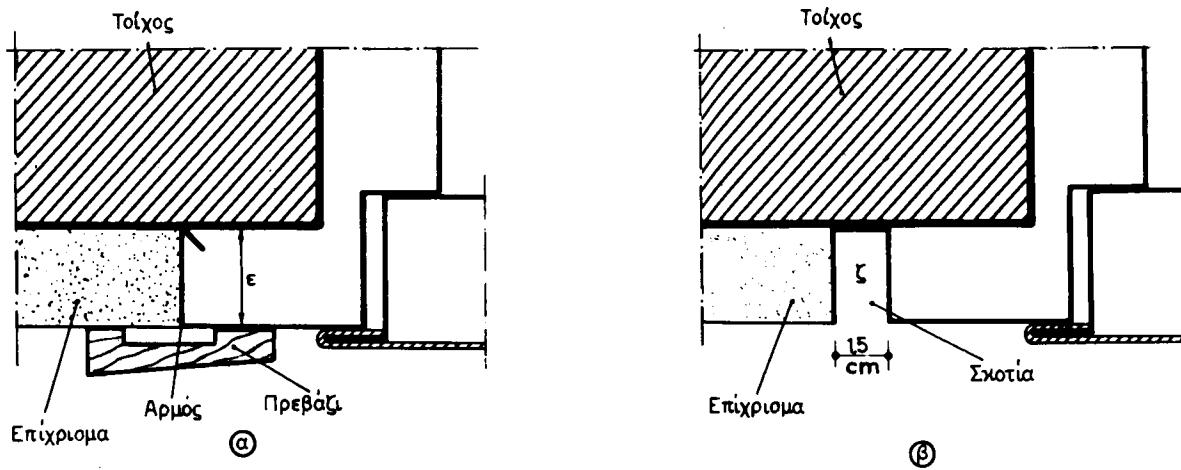

ΠΙΝΑΚΑΣ 16

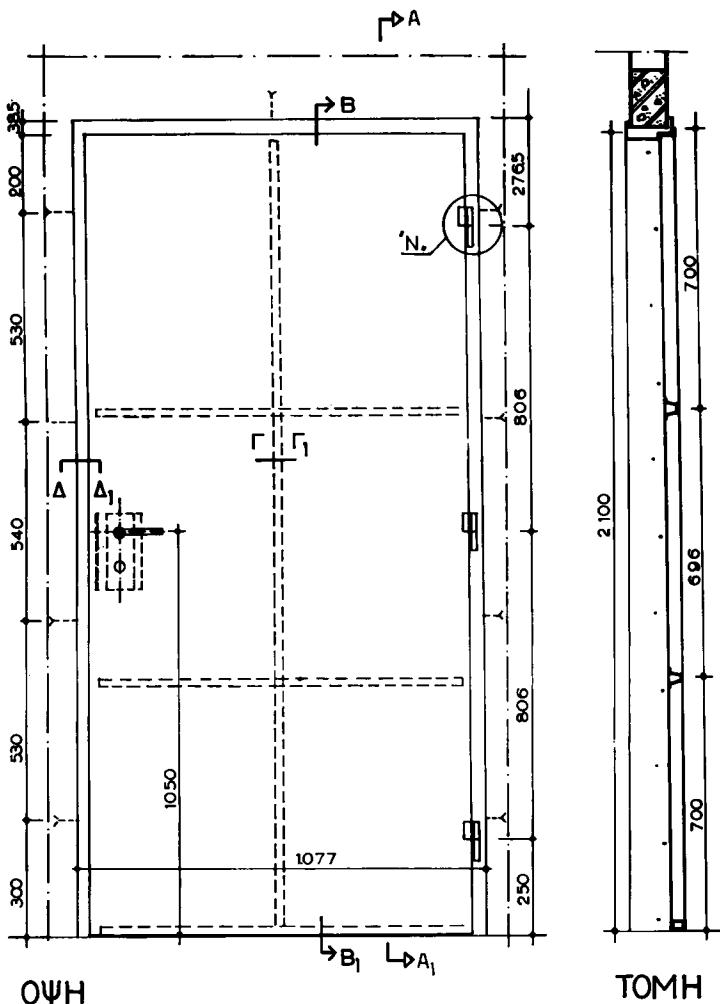
ΘΕΜΑ: ΠΟΡΤΑ ΣΤΡΑΝΤΖΑΡΙΣΤΗ

(Κλ.: Όψη, Τομή A-A₁ 1:20, Τομή B-B₁, Τομή Δ-Δ₁, και Γ-Γ₁ 1:2)

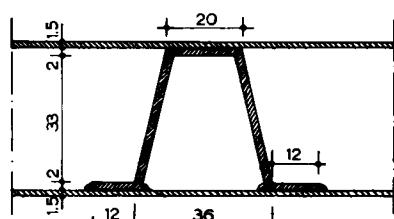
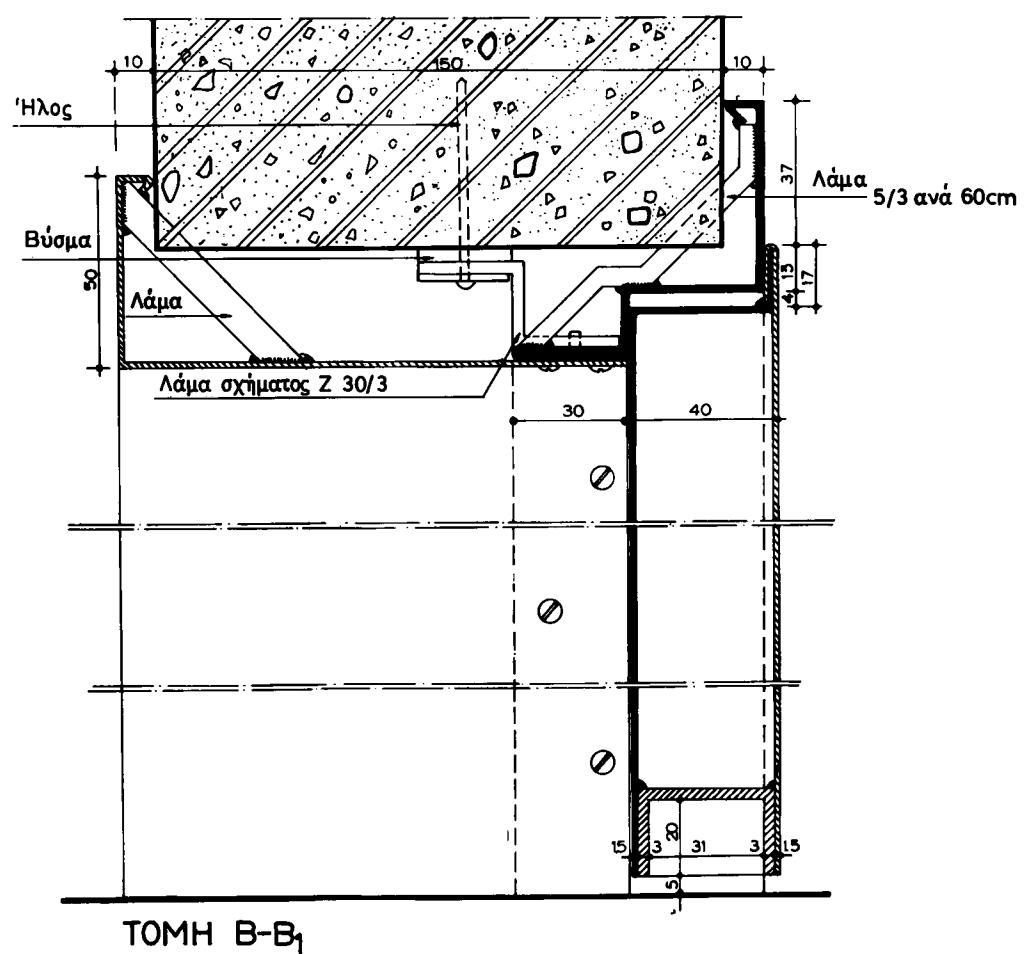
- Στον πίνακα έχομε τα κατασκευαστικά σχέδια μιάς στραντζαριστής πόρτας. Η μελέτη αφορά κατασκευή σε τοίχο ανεπίχριστο (χωρίς σοβά) από μπέτόν αρμέ με πάχος 15 cm.
  - Στον πίνακα φαίνεται εσωτερικά ένας σταυροειδής σκελετός για την ενίσχυση της κατασκευής. Η κάσα που αποτελείται από δύο στραντζαριστά μέρη, τα οποία συνδέονται με βίδωμα, έχει ενισχυτική κατασκευή με λάμες. Συνήθως η κάσα γίνεται μονοκόμματη και χωρίς εσωτερικές ενισχύσεις.
  - Στο σχήμα 16.1(a) φαίνεται λεπτομέρεια σε τοίχο με επίχρισμα. Η διάσταση ε της κάσας είναι ίση με το πάχος του επιχρίσματος και ο αρμός επιχρίσματος κάσας καλύπτεται με ξύλινο αρμοκάλυπτρο. Το αρμοκάλυπτρο μπορεί να είναι ακόμη από στραντζαριστή λαμαρίνα ή από λάμα δομικού χάλυβα ή αλουμινίου. Το αρμοκάλυπτρο πάντοτε βιδώνεται μόνο στην κάσα.
- Στο σχήμα 16.1(b) αντί για αρμοκάλυπτρο η κάσα καταλήγει σε σκοτία ζ η οποία ακολουθεί περιμετρικά την κάσα.

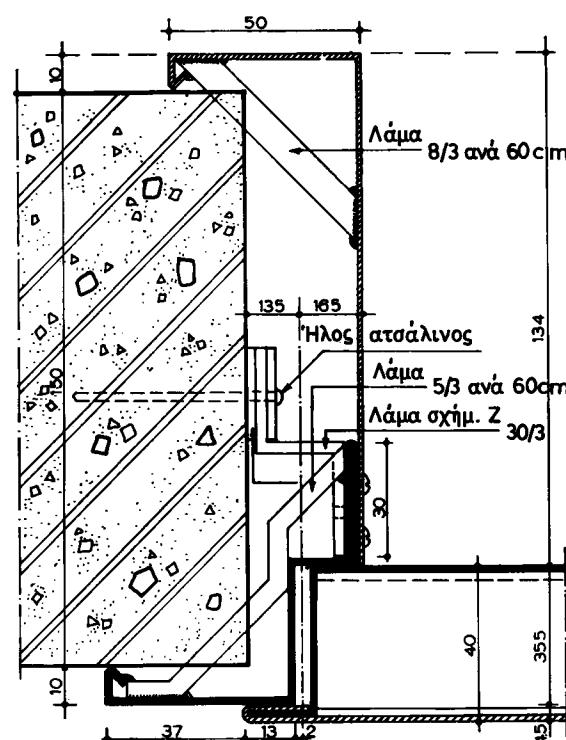
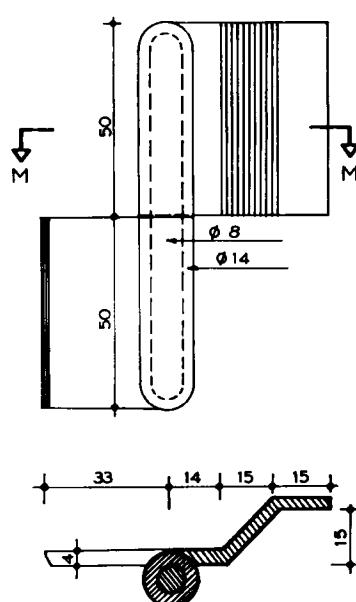
Σχ. 16.1.

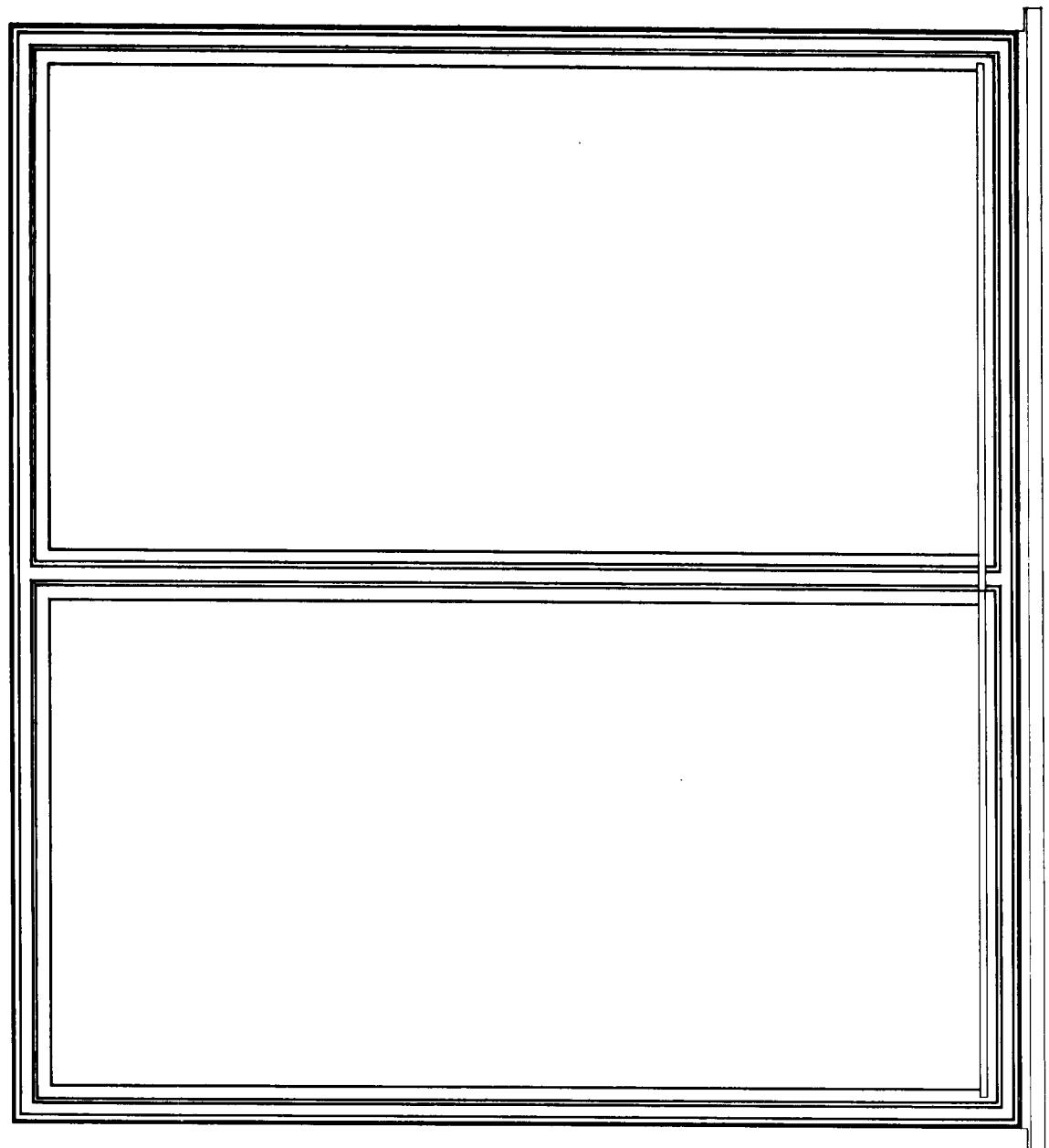

ΤΟΜΗ Α-Α₁

ΤΟΜΗ Γ-Γ₁

ΠΙΝΑΚΑΣ 17

ΘΕΜΑ: ΠΑΡΑΘΥΡΟ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ

(Κλ.: 1 – 6 και Β, Γ 1:2, Α 1:10)

Άξιο πραγματηρήσεως είναι ότι:

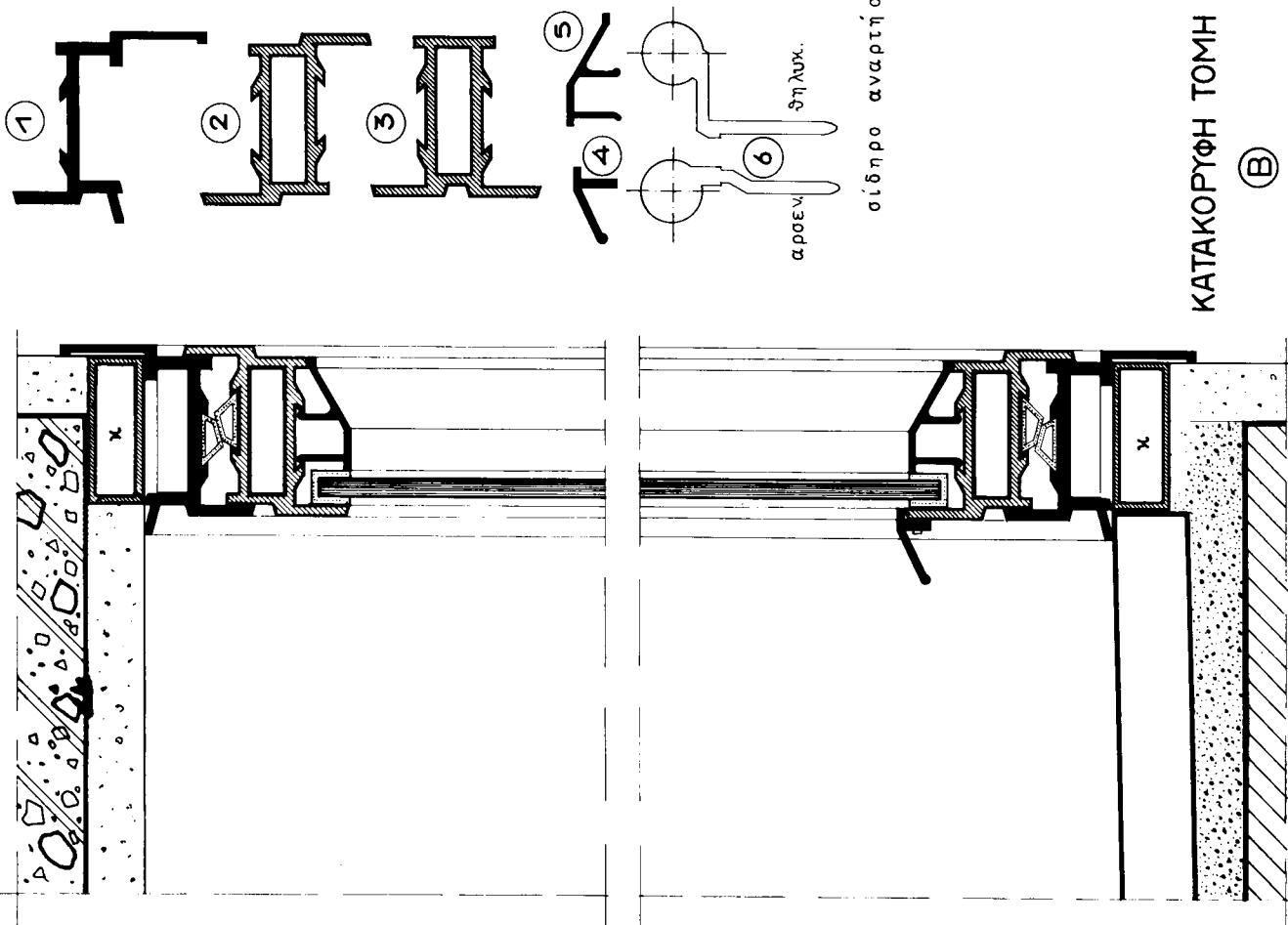
– Η κάσα από στραντζαριστή λαμαρίνα (θέση κ σχέδιο Β και Γ) πακτύνεται με έχματα στον τοίχο και πάνω της βιδώνεται η κάσα από αλουμίνιο.

– Το σύστημα ασφαλίσεως (γρύλος) έχει τοποθετηθετεί χωνευτά στο κούφιο μέρος του αντίστοιχου ορθοστάτη.

– Ο υαλοπινάκας γύρω του έχει ένα κορδόνι από λάστιχο σε σχήμα Π. Αυτό το κορδόνι εφαπτεται με τα μεταλλικά μέρη. Εσωτερικά στηρίζεται από τη ράβδο (σχέδιο 5) η οποία τοποθετείται εφαρμοστά (κουμπώνει στις αντίστοιχες προεξοχές που έχουν εσωτερικά οι ράβδοι του υαλοστασίου).

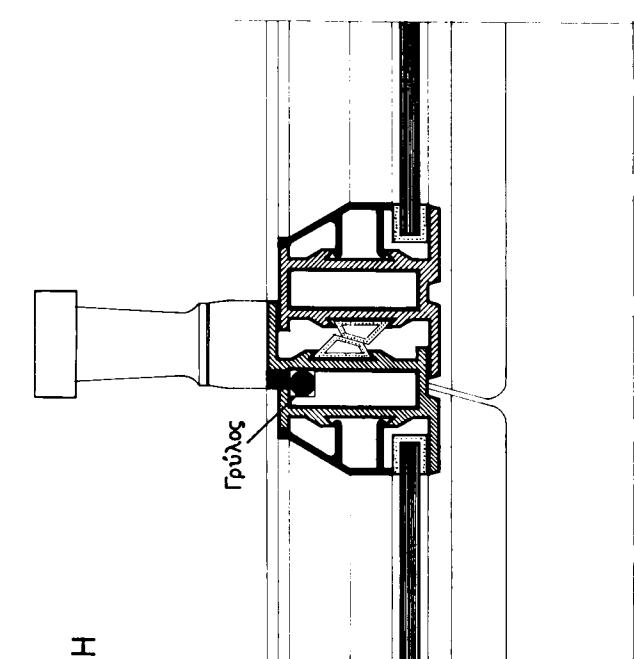
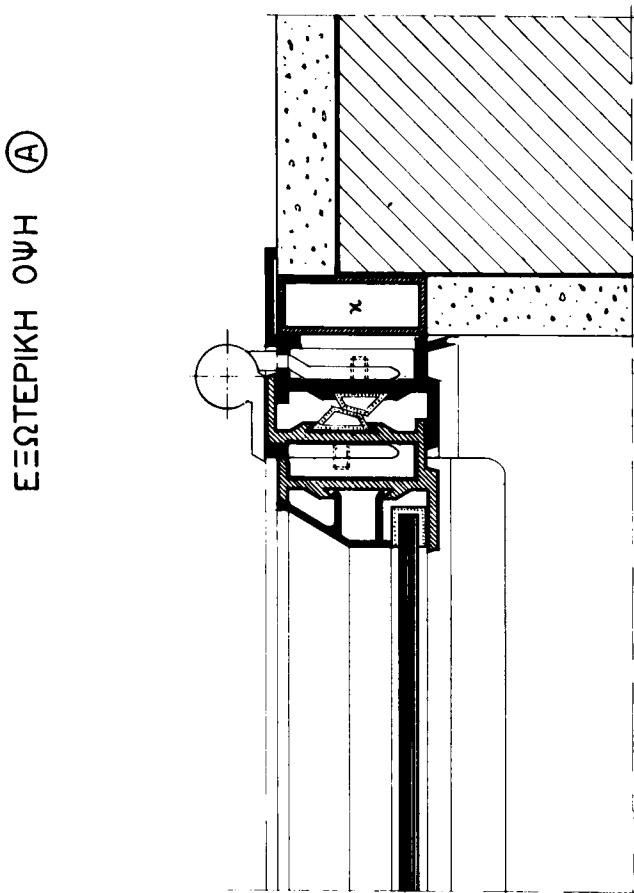
– Ο νεροχύτης (σχέδιο 4) βιδώνεται εξωτερικά (σχέδιο Γ).

Για καλύτερη μόνωση από τον αέρα τοποθετείται λασπικένιο κορδόνι στις αντίστοιχες εγκοπές των στοιχείων κάσας και υαλοστασίου (σχέδιο Γ και Β).

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΟΨΗ

ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΗ ΤΟΜΗ

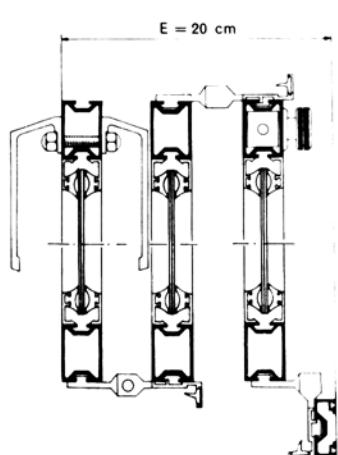
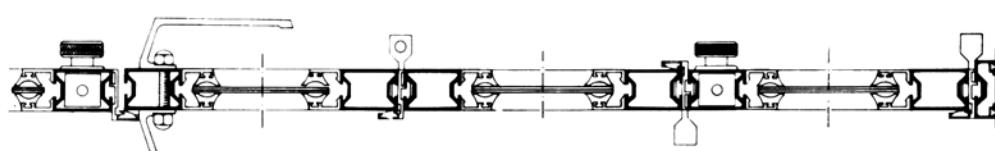
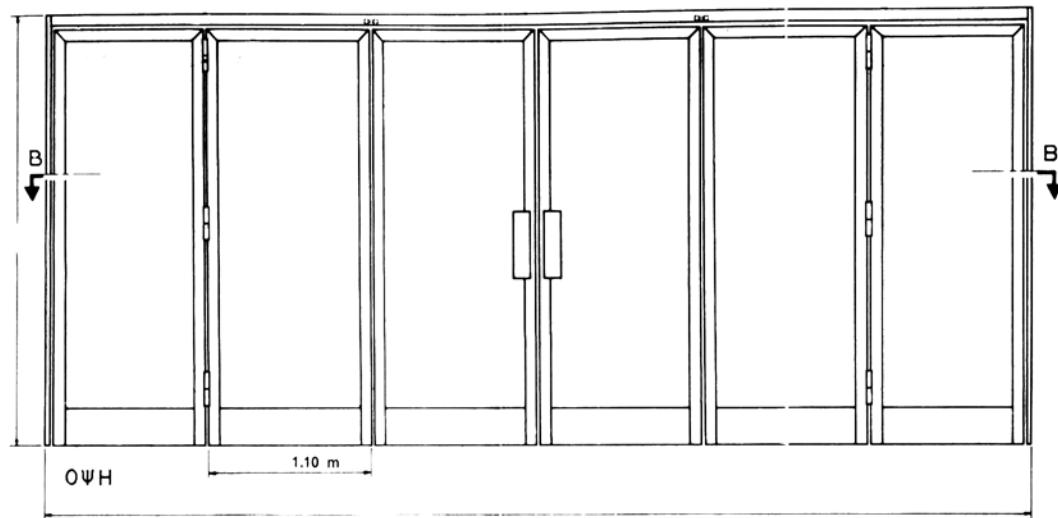
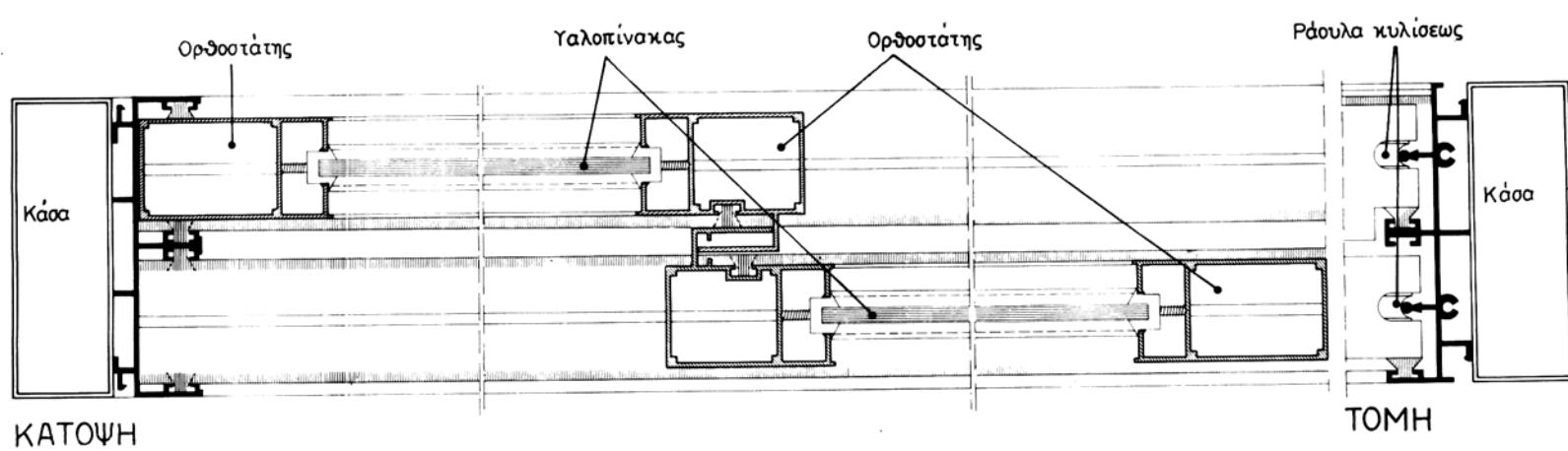
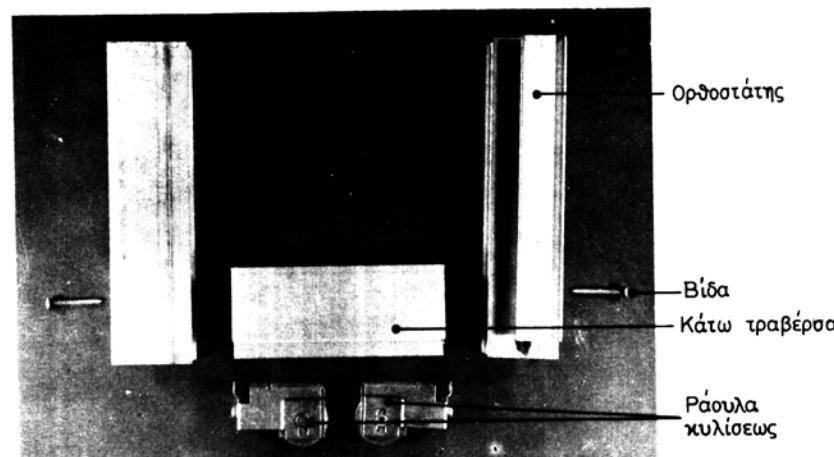

ΠΙΝΑΚΑΣ 18

ΘΕΜΑ: ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ (λεπτομέρειες)
ΣΥΡΟΜΕΝΟ ΥΑΛΟΣΤΑΣΙΟ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ

Στο σχέδιο του σχήματος 18.1 φαίνονται οι κατασκευαστικές λεπτομέρειες και οι τομές φύλλου παραθύρου με συρόμενα επ' αλλήλων φύλλα. (φωτογραφίες).

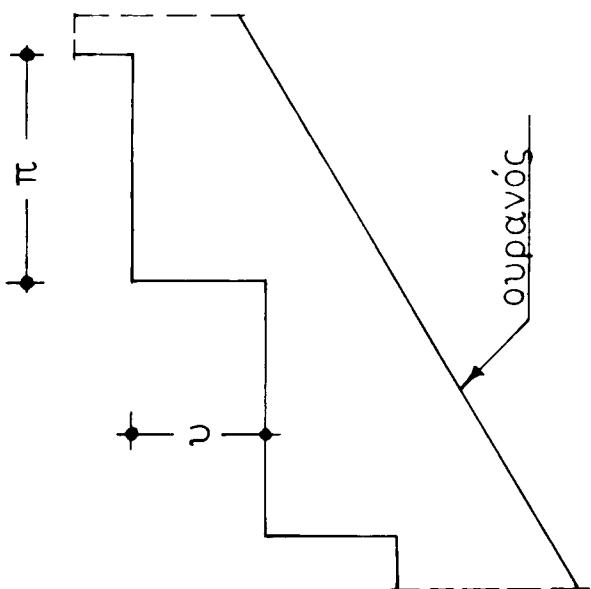
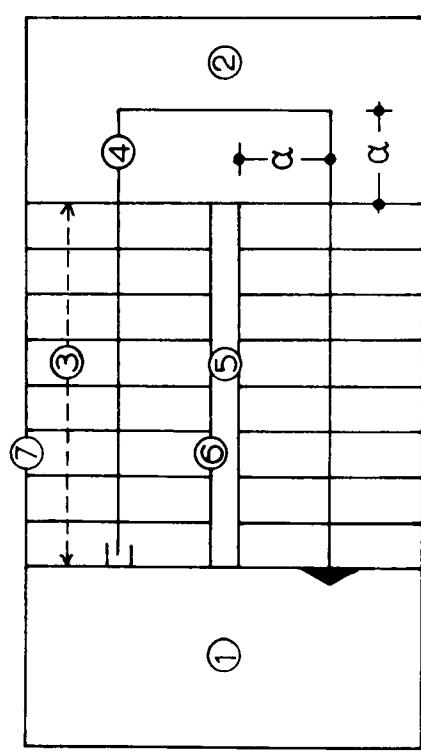
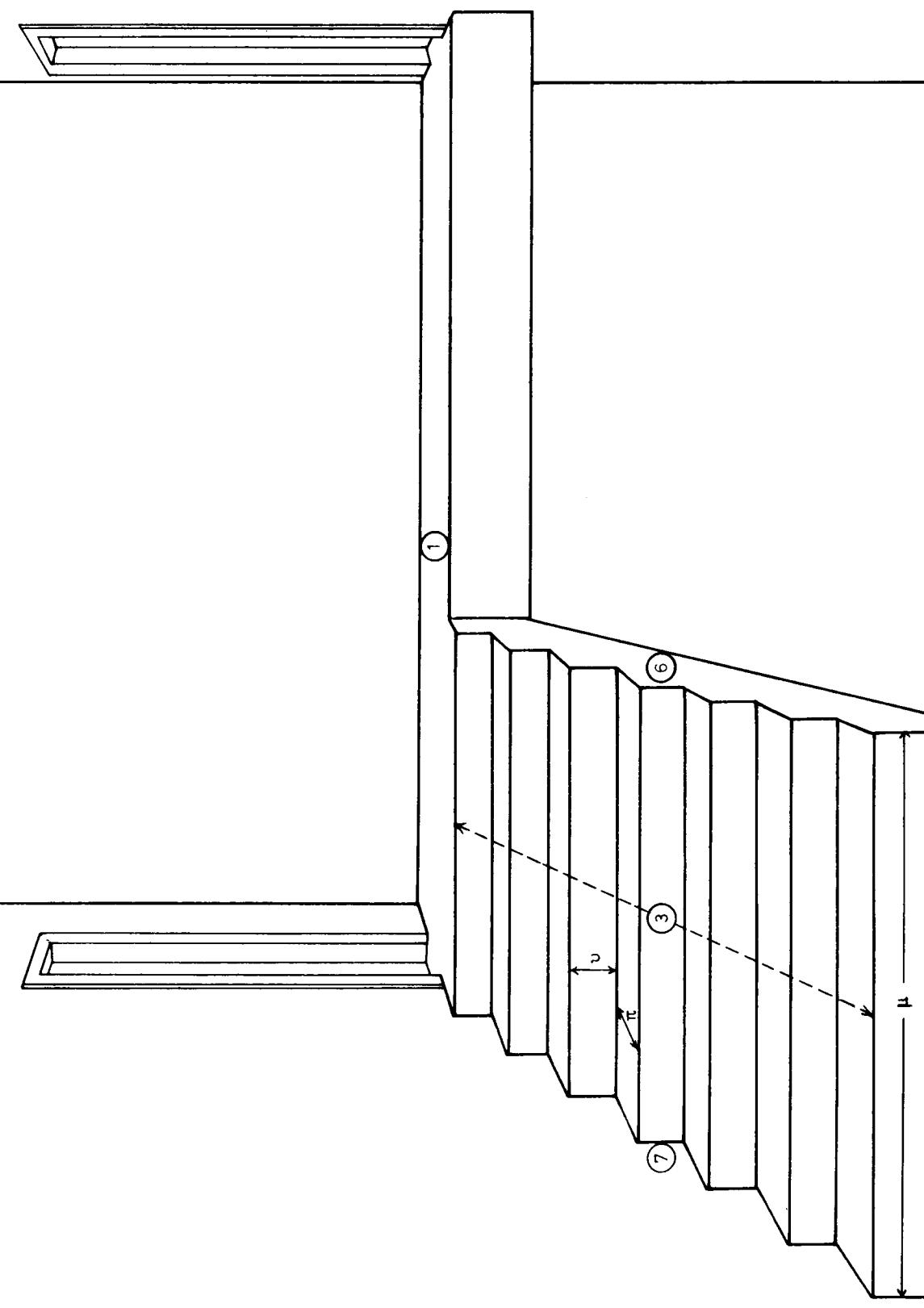
Στο σχέδιο του σχήματος 18.2 φαίνονται τα κατασκευαστικά σχέδια πτυσσόμενης εξάφυλλης πόρτας με διατομές αλουμινίου.

Σχ. 18.2

ΘΕΜΑ: ΚΛΙΜΑΚΕΣ – ΓΕΝΙΚΑ

1. Κλίμακα (σκάλα) ονομάζουμε τη δομική κατασκευή, με την οποία θα πετύχουμε ασφαλή και άνετη επικοινωνία ανάμεσα σε δύο επίπεδα.
2. Φυσικά τα επίπεδα αυτά θα έχουν διαφορετικά υψόμετρα.
3. Στην ολική της μορφή η κλίμακα διαμορφώνεται από σύνολο κατακόρυφων και οριζοντίων επιπέδων, που διαδέχονται το ένα το άλλο.
4. Τα επίπεδα αυτά δεν κατασκεύζονται τυχαία, αλλά με σχετική αναλογία. Τα κατακόρυφα επίπεδα λέγονται «ύψη βαθμίδας» ή ρίχτια (u), ενώ τα οριζόντια «πλάτη βαθμίδας» ή πατήματα (π).
5. Βαθύδια ή σκαλοπάτι λέγεται το ζευγάρι ενός πατήματος με το προς την κάθθοδο ρίχτι του.
6. Η σχέση του ρίχτιου προς το πάτημα του σκαλοπατιού δίνεται από τον τύπο: $2u + \pi = 64$. Το 64 σε cm είναι αριθμός, που εκφράζει το μήκος ενός αβίαστου βήματος ανθρώπου.
7. Πιλάτος μιας σκάλας είναι το μήκος των σκαλοπατιών της.
8. Κλιμακοστάσιο είναι το μέρος της οικοδομής, μέσα στο οποίο ελίσσεται η κλίμακα.
9. Όταν ο αριθμός των σκαλοπατιών είναι μεγάλος, τότε ανά 13 ή 14 σκαλοπάτια παρεμβάλλεται οριζόντιο αναπαυτήριο, το πλατύσκαλο. Το πλάτος του πλατύσκαλου πρέπει να είναι τουλάχιστο ίσο με το πλάτος της σκάλας.
10. Όταν η σκάλα εξυπηρετεί πολλούς ορόφους, τότε στον καθένα τους δημιουργείται πλατύσκαλο.
11. Ο λόγος ω/π λέγεται **κλίση της κλίμακας**.
12. Ως ύψη βαθμίδων, στις κλίμακες γενικά, δεχόμαστε τα παρακάτω:
  - 12α. Κλίμακες μνημειακές 13 – 14 cm.
  - 12β. Κλίμακες κατοικών 15 – 18 cm.
  - 12γ. Κλίμακες υπηρεσιακές 18 – 20 cm.
13. Βραχίονας κλίμακας λέγεται το σύνολο των βαθμίδων, που οδηγούν από το ένα πλατύσκαλο στο άλλο.
14. Η πλάγια παρεία της κλίμακας λέγεται **βαθμιδοφόριος**. Έχομε εσωτερικό και εξωτερικό βαθμιδοφόρο.
15. Όταν η σκάλα κάνει στροφή, τότε η προβολή της αποστάσεως των εσωτερικών βαθμιδοφόρων καλείται **φανάς**, το φανάρι.
16. Γραμμή αναβάσεως λέγεται μια νοητή γραμμή, που απέχει 60 ως 65 cm από τον εσωτερικό βαθμιδοφόρο. Δεχόμαστε ότι πάνω στη γραμμή αναβάσεως γίνεται η ανετότερη κίνηση προς την άνω και την κάθοδο (χρήση χειρολιθητηρία).

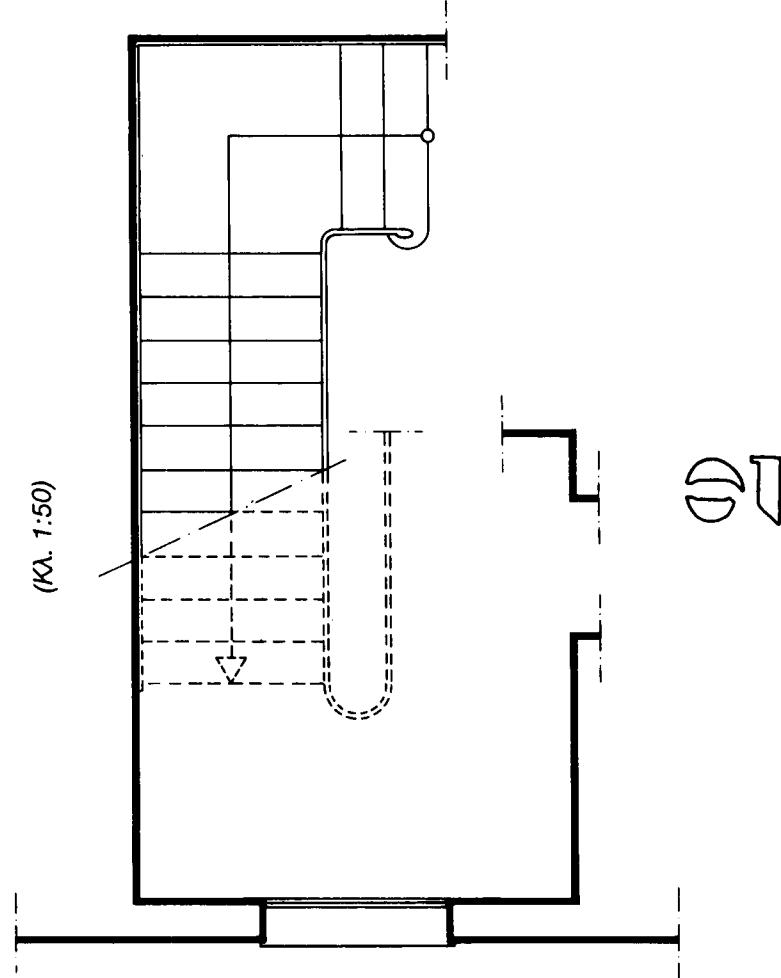
1 = κυρίως πλατύσκαλοι κεφαλόσκαλοι
2 = ενδιάμεσο πλατύσκαλο (μεσόσκαλο)
3 = βραχίονας κλίμακας
4 = γραψή αναβάσεως
5 = φανός φραγάρι
6 = εσωτερικός βασιμιδοφόρος
7 = εξωτερικός βασιμιδοφόρος

π = πλάτος βασιμίδας (πάτημα)
 u = υψος βασιμίδας (ρύχτι)
 α = απόσταση γραψής αναβάσεως από τον εσωτερ. βασιμιδοφόρο = 0.60-0.65 m
 μ = μήκος της βασιμίδας

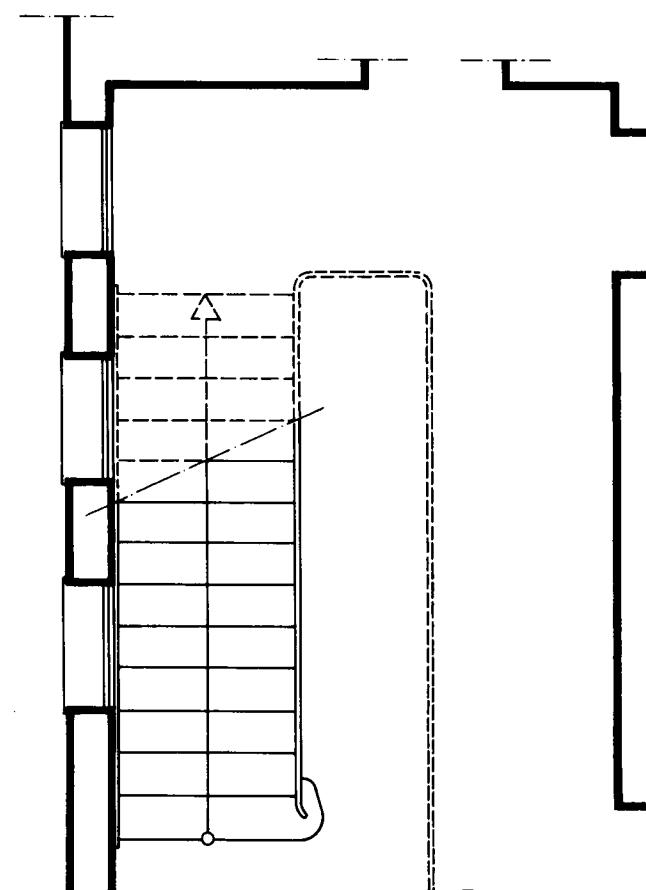
ΠΙΝΑΚΑΣ 20

ΘΕΜΑ: ΚΛΙΜΑΚΕΣ: ΜΟΡΦΕΣ I

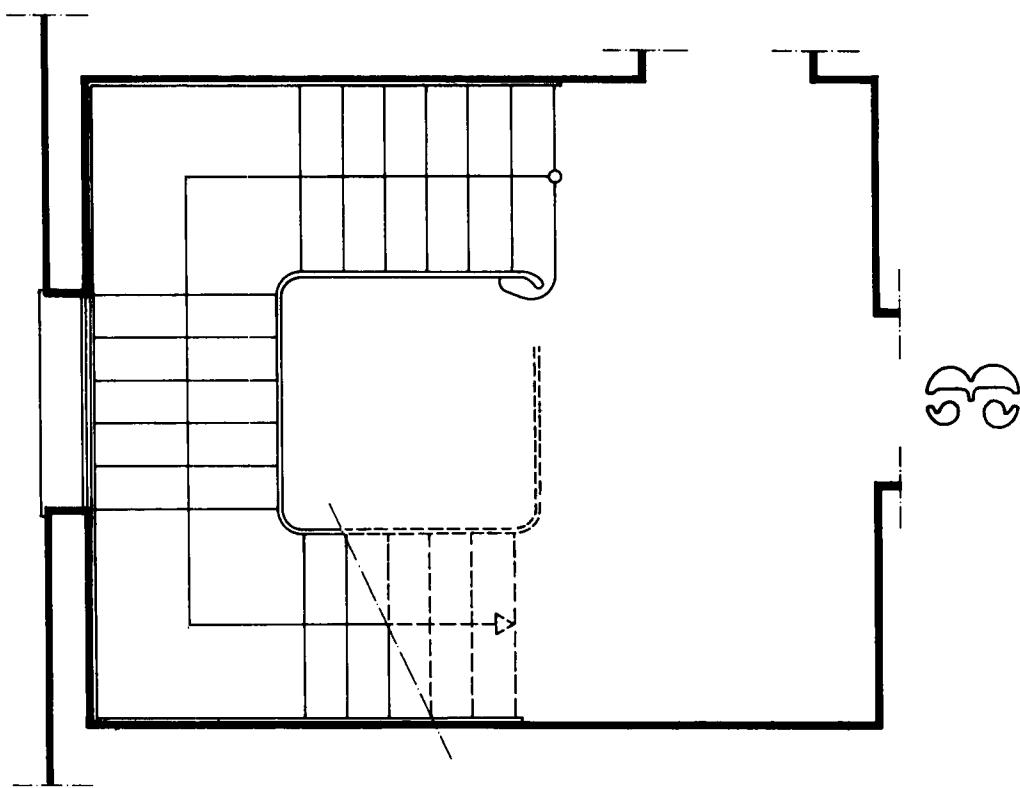
(ΙΚΑ. 1:50)

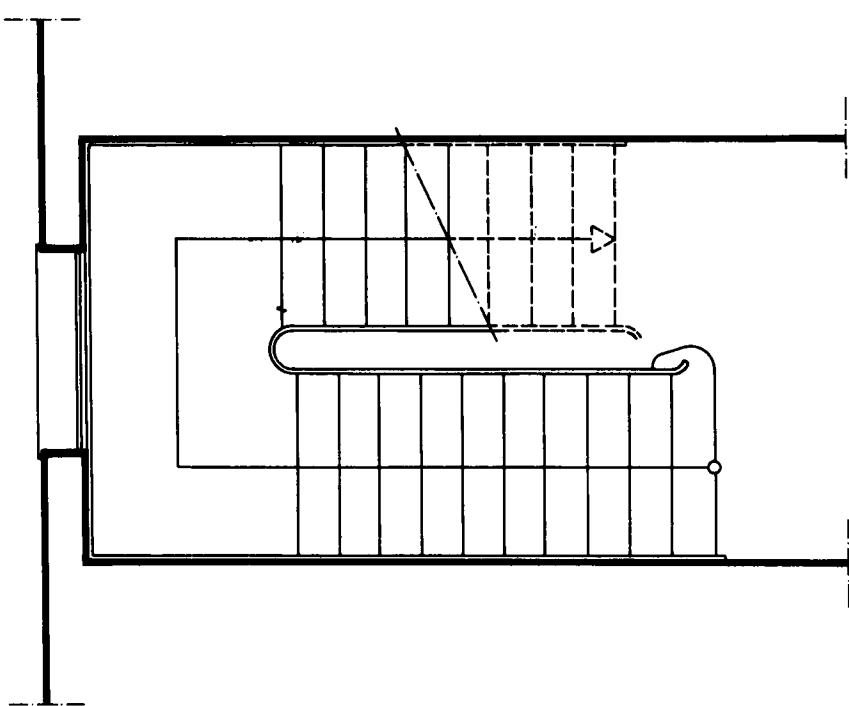
ΘΕΜΑ: ΚΛΙΜΑΚΕΣ: ΜΟΡΦΕΣ I

ΘΕΜΑ: ΚΛΙΜΑΚΕΣ: ΜΟΡΦΕΣ I

ΘΕΜΑ: ΚΛΙΜΑΚΕΣ: ΜΟΡΦΕΣ I

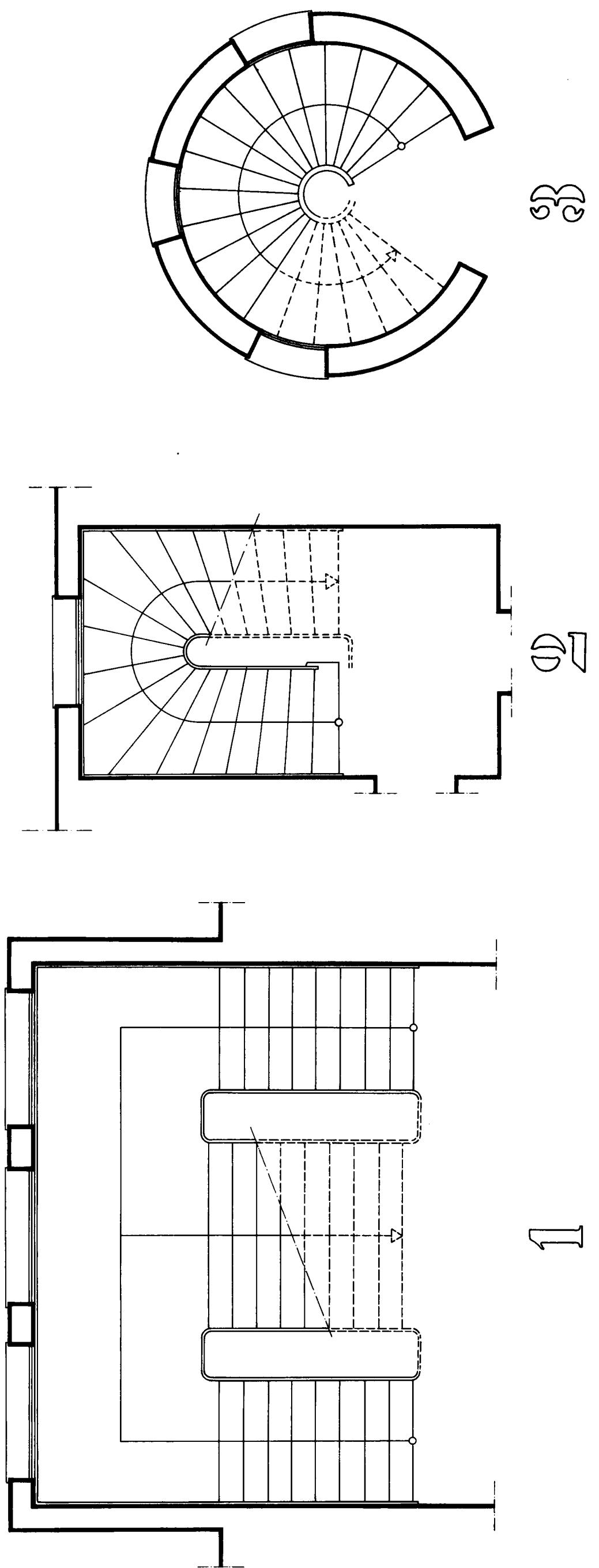
ΘΕΜΑ: ΚΛΙΜΑΚΕΣ: ΜΟΡΦΕΣ I

- ΣΧ. 1. Απλή ευθύγραμμη κλίμακα.
- ΣΧ. 2. Ευθύγραμμη κλίμακα με στροφή 90°
- ΣΧ. 3. Ευθύγραμμη κλίμακα με στροφή 180° τρεις βραχίονες και δύο ενδάμεσα πλατύσκαλα (μεσόσκαλα).
- ΣΧ. 4. Ευθύγραμμη κλίμακα με στροφή 180° δύο βραχίονες και ένα ενδάμεσο πλατύσκαλο (μεσόσκαλο).

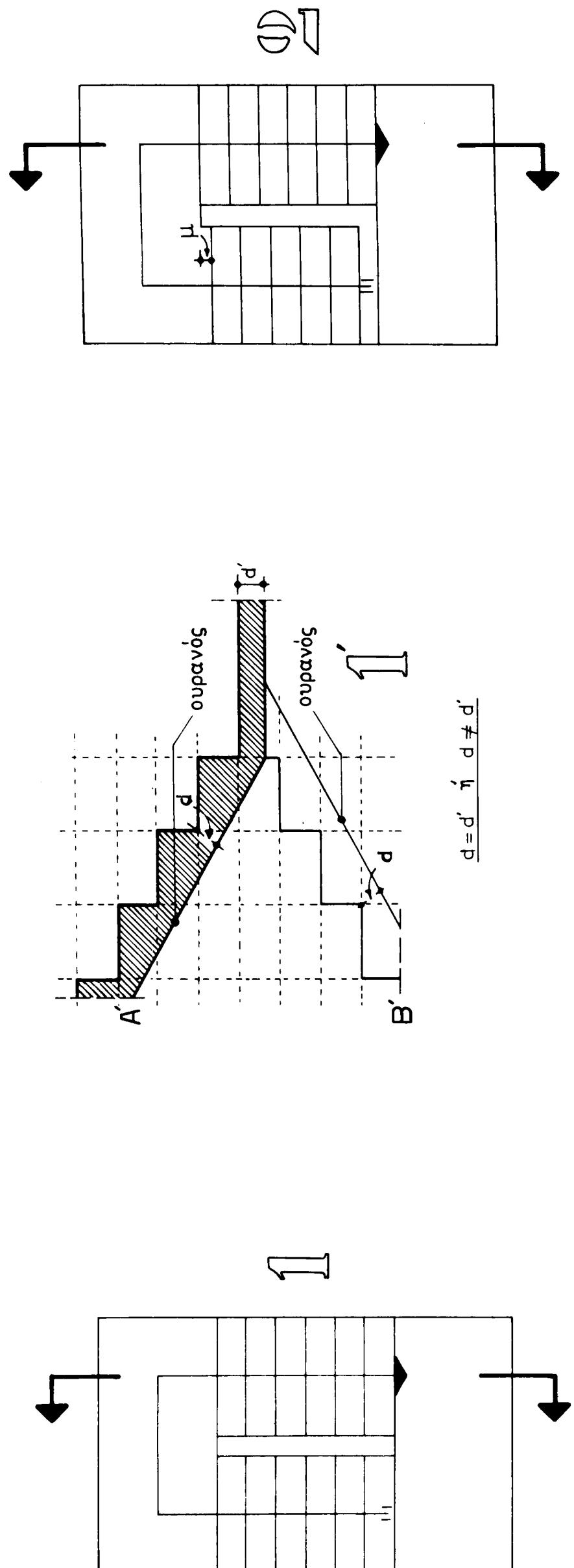
ΠΙΝΑΚΑΣ 21

ΘΕΜΑ: ΚΛΙΜΑΚΕΣ: ΜΟΡΦΕΣ II

(Κλ. 1:50)

Σχ. 1. Ευθύγραμμη κλίμακα με δύο αρχικούς βραχίονες ανόδου, οι οποίοι μετά τη στροφή 180° στο μεσόσταυλο συγχωνεύονται σε ένα κεντρικό βραχίονα.
Σχ. 2. Κλίμακα με σφηνοειδή σκαλοπάτια.
Σχ. 3. Κυκλική κλίμακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.2

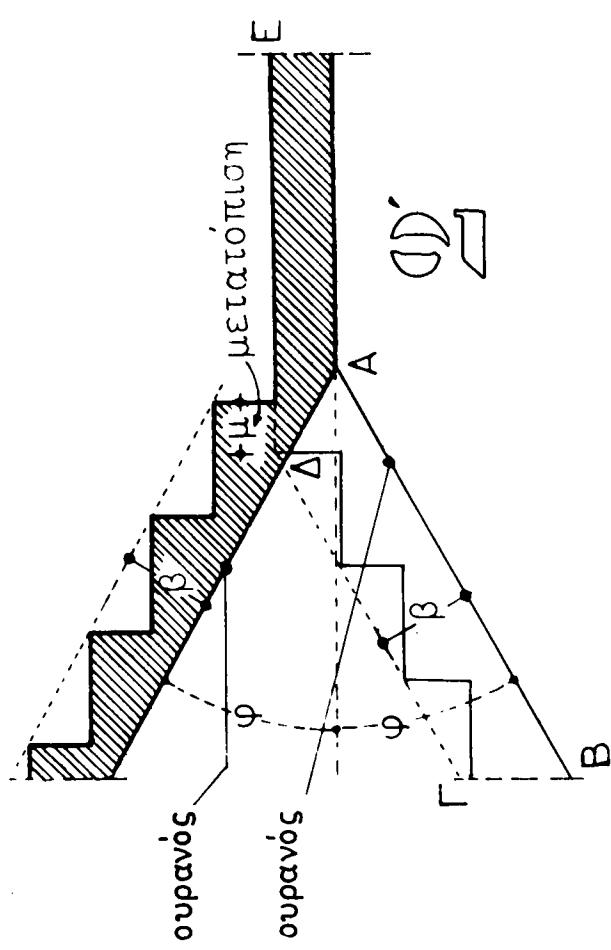
ΘΕΜΑ: ΚΛΙΜΑΚΕΣ: ΜΕΤΑΤΟΠΙΣΗ

Τα σχέδια 1,2 και 1',2' αφορούν τη μετατόπιση. Η μετατόπιση γίνεται μόνο όταν υπάρχουν πλατύσκαλα. (Αν δεν γίνει η μετατόπιση, παρουσιάζεται το ανταισθητικό φαινόμενο του σχέδιου 1', όπου οι ουρανοί της κλίμακας (ο ουρανός του ενός βραχίονα, ο ουρανός του άλλου, και ο ουρανός πλατύσκαλου), α τους πάρομε ανά δύο, δηλαδή ο ουρανός του ανερχόμενου βραχίονα Α' με τον ουρανό του πλατύσκαλου και ο ουρανός του κατερχόμενου βραχίονα Β' με τον ουρανό του πλατύσκαλου, δεν τέμνονται στην ίδια θέση. Αντίθετα στα σχέδια 2 και 2' η ταύτιση της προβολής των ουρανών επιτυγχάνεται με τη μετατόπιση.

Η κατασκευή, η οποία δίνεται στο σχέδιο 2' επιτυγχάνεται ως εξής:

1. Σχεδιάζουμε το επάνω τμήμα του βραχίονα της κλίμακας με το πλατύσκαλό του (εδώ το διαγραμμισμένο τμήμα). Οι ουρανοί του επάνω βραχίονα έχει κλίση φ ως προς την ορίζοντα.
2. Από το σημείο τομής Α (του ουρανού του επάνω βραχίονα με τον ουρανό του πλατύσκαλου) φέρομε υπό γωνία φ την ευθεία ΑΒ, η οποία είναι ο ουρανός του κατερχόμενου βραχίονα.
3. Φέρομε παράλληλη προς αυτήν ΓΔ προς τα επάνω και σε απόσταση β (η διάσταση β είναι η ίδια με την αντίστοιχη του ανερχόμενου βραχίονα, όπως φαίνεται στο διαγραμμισμένο τυχόν).

4. Τέλος η προέκταση της επάνω επιφάνειας του πλατύσκαλου ΕΔ τέμνεται με τη ΓΔ στο σημείο Δ, το οποίον είναι η θέση του ύψους της πρώτης βαθμίδας.
5. Η απόσταση μ είναι η ζητούμενη μετατόπιση, την οποία μεταφέρομε και στην κάτοψη (σχέδιο 2).

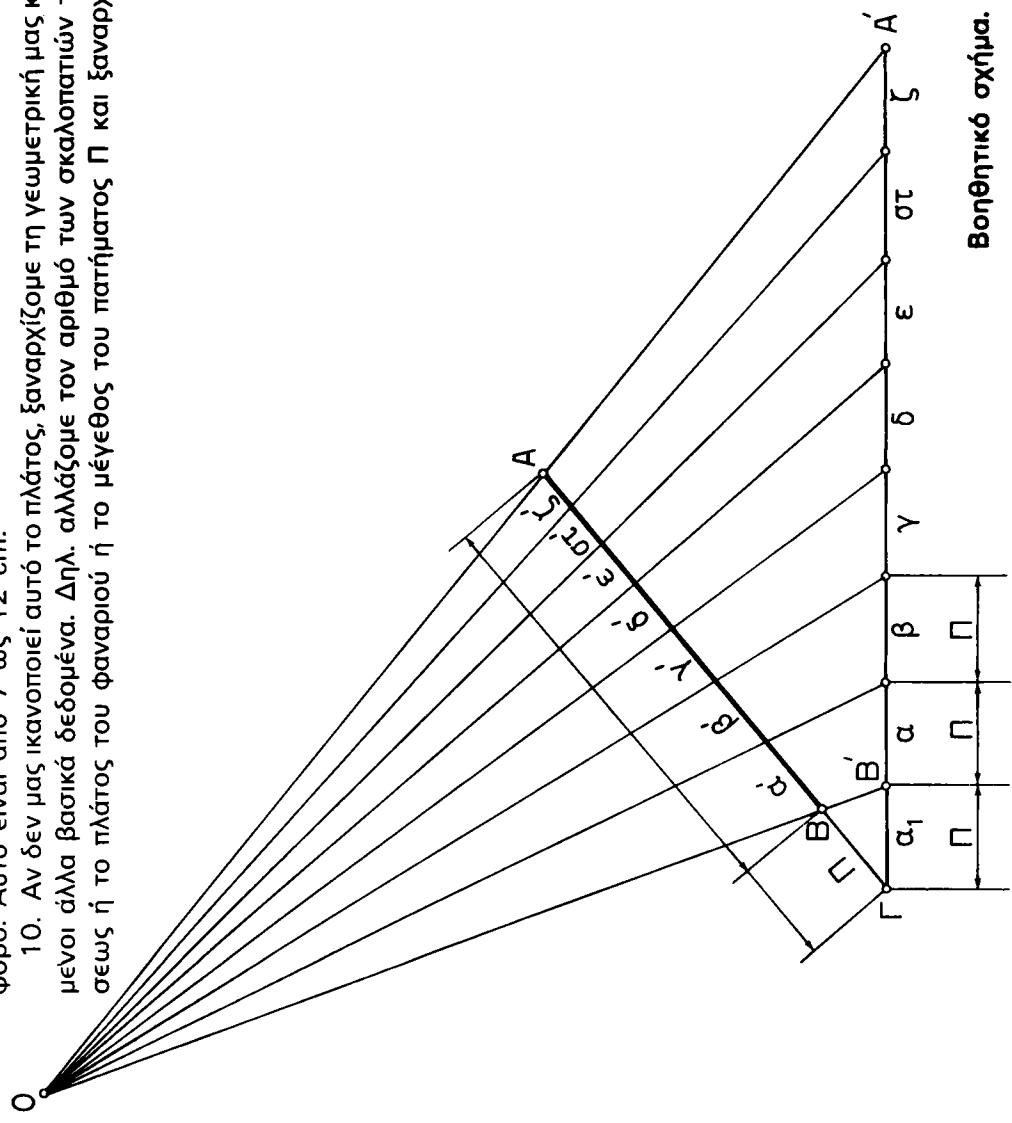
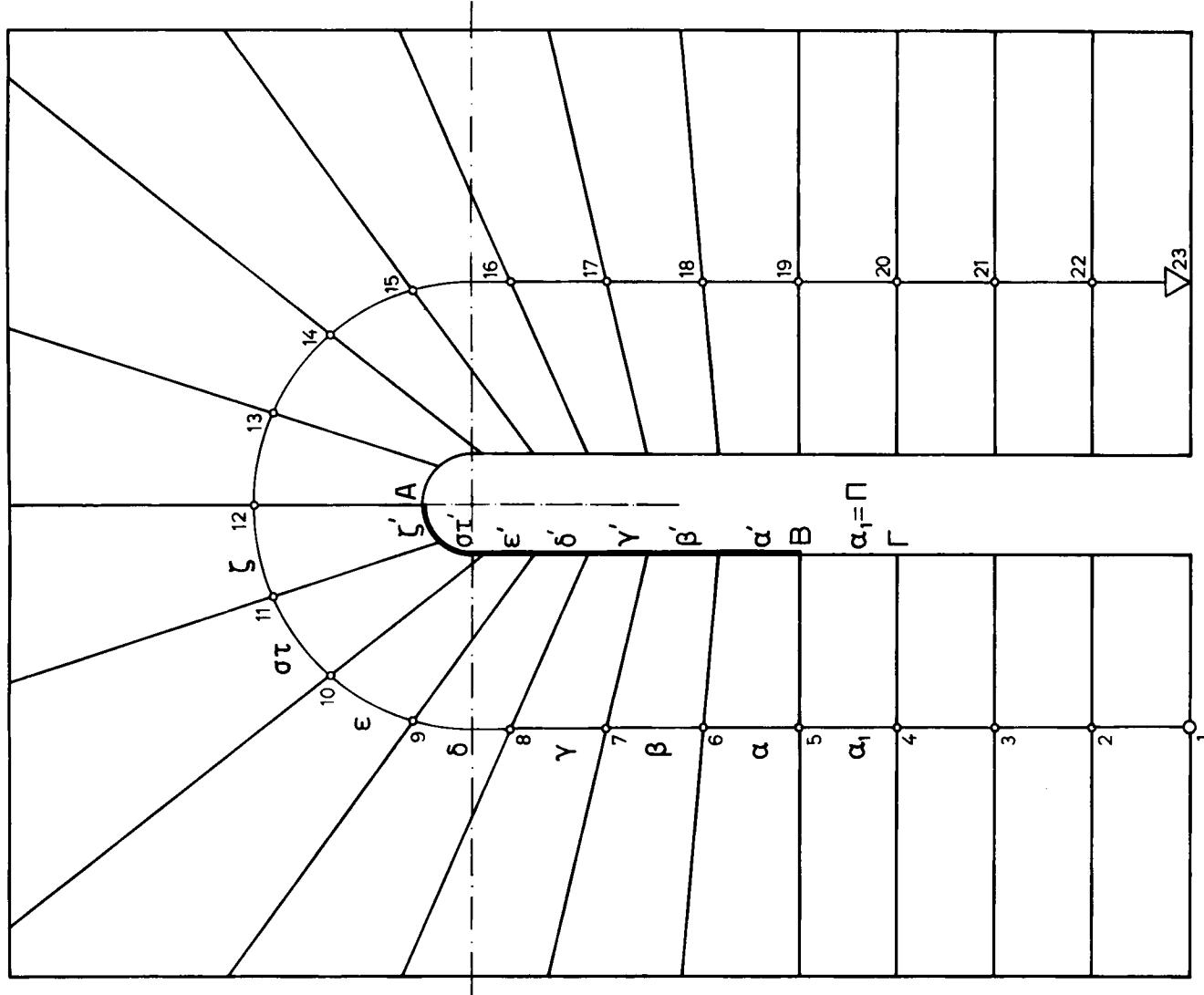
ΠΙΝΑΚΑΣ 23

ΘΕΜΑ: ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΗΣΗ ΚΛΙΜΑΚΑΣ

Πέρα της ορθής διαιρέσεως της γραμμής αναβάσεως, η ειδική χάραξη των βαθμίδων (βελτίωση ή μεταρρύθμιση) στα σφηνοειδή σχήματα, αποτελεί την πιο σημαντική εργασία, γιατί με αυτήν επιτυγχάνεται, ώστε οι σφηνοειδείς βαθμίδες να είναι άνετα βατές και στην περιοχή του εσωτερικού βαθμοδιοφόρου, όπου μειώνεται το πλάτος τους, για τη διαδοχικά ομαλή μείωση του πλάτους αυτού έχουν επινοηθεί διάφοροι μέθοδοι.

Μια από αυτές είναι και η παρακάτω.

- Σχεδιάζομε το περίγραμμα της κλίμακας, δηλαδή την προβολή των εξωτερικών βαθμιδοφόρων, το φανάρι (προβολή εσωτερικού βαθμοδιοφόρου), τη γραμμή αναβάσεως και τους δύονες.
- Πάνω στη γραμμή αναβάσεως, αρχίζοντας από τον κατά μήκος άξονα, πάρνομε διαδοχικά τα πατήματα με το μέγεθος Π , που μας έδωσε ο υπολογισμός μας.
- Στο παράδειγμά μας στο άξονα της σκάλας πέφει το ρίχτη με αρ. 12.
- Αποφασίζομε να μεταρρυθμίσουμε τα σκαλοπάτια $\alpha, \beta, \gamma, \delta, \varepsilon, \sigma$ και ζ .
- Σχηματίζομε μια τυχόντα γωνία ($\Delta\Gamma A$) [βιοθητικό σχήμα] και στο ένα σκέλιος της παίρνομε από την κορυφή της το $\Gamma B + BA$. Στο άλλο σκέλιο παίρνομε διαδοχικά τα πατήματα $\alpha_1, \alpha, \beta, \gamma, \delta, \varepsilon, \sigma$ και ζ .
- Ενώνομε το τέρμα του α_1 , τό B' με τό B και το τέρμα του ζ , τό A' με τό A και προεκτείνοντας βρίσκομε το σημείο O .
- Ενώνομε το O διαδοχικά με τα τέρματα των $\alpha, \beta, \gamma, \delta, \varepsilon$ και σ . Η δέσμη αυτή κόβει το BA στα $\alpha', \beta', \gamma', \delta', \varepsilon', \sigma'$ και ζ' τμήματα.
- Μεταφέρομε αυτά στο σχήμα της σκάλας και έτσι χωρίσαμε το τμήμα AB στα αντίστοχα τμήματα που ζητούσαμε.
- Πριν θεωρήσουμε τη χάραξή μας οριστική, θα ελέγξουμε αν το μήκος ζ' βρέθηκε στα ανεκτά όρια που δεχόμαστε για το μικρότερο πλάτος σφηνοειδούς βαθμίδας στον εσωτερικό βαθμοδιοφόρο. Αυτό είναι από 7 ως 12 cm.
- Αν δεν μας ικανοποιεί αυτό το πλάτος, ξαναρχίζομε τη γεωμετρική μας κατασκευή δεχόμενοι άλλα βασικά δεδουλεύνα. Δηλ. αλλάζομε τον αριθμό των σκαλοπατών της μεταρρυθμίσεως ή το πλάτος του φαναριού ή το μέγεθος του πατήματος Π και ξαναρχίζομε.

**ΘΕΜΑ: ΚΛΙΜΑΚΕΣ: ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΜΕ ΣΦΗΝΟΕΙΔΕΙΣ
ΒΑΘΜΙΔΕΣ - ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ II**

Βοηθητικό σχήμα.

1. Παρουσιάζουμε μια δεύτερη μέθοδο γεωμετρικής λύσεως για μεταρρύθμιση κλίμακας με σφηνοειδείς βαθμίδες.

Αυτή είναι γνωστή σαν Δανική μέθοδος.

2. Σχεδιάζουμε σε κάποψη το περίγραμμα της κλίμακας και τη γραμμή αναβάσεως. Δεχόμαστε ενδεικτικά τις διαστάσεις που γράφονται στον πινακά. Αυτές γράφηκαν σαν παράδειγμα. Η λύση εφαρμόζεται για κάθε σωστές διαστάσεις που βγαίνουν από τη σύνθεση και τον υπολογισμό της κλίμακας.

3. Στο παράδειγμά μας στο μεγάλο σύξονα της κλίμακας πέφτει ο άξονας του πάτηματος Π_7 , έχομε δηλαδή κεντρικό πάτημα [περιπτώ συνολικό αριθμό πατημάτων]:

4. Προσδιορίζουμε εμπειρικά την τιμή του Π_7 σαν χορδή.

Πάντοτε όμως διαλέγομε την τιμή αυτή μεταξύ των 7 – 12 cm, που είναι οι παραδεκτές τιμές για το μικρότερο πλάτος ακαλοπατού στον εσωτερικό βαθμιδοφόρο.

5. Δεχόμαστε ακόμη ότι θα μεταρρυθμίσουμε έξη πατημάτα, τα $\Pi_1, \Pi_2, \Pi_3, \Pi_4, \Pi_5, \Pi_6$.

6. Στο σχήμα 1 παίρνουμε συνέχεια επάνω σε μια ευθεία διαδοχικά τα $\Pi_1 + \Pi_2 + \Pi_3 + \Pi_4 + \Pi_5 + \Pi_6 + \Pi_7$, Σχηματίζουμε έτσι το ευθύγραμμο τμήμα E_1Z_1 . Από το E_1 φέρνουμε κάθετο και σχεδιάζουμε το $E_1E = \Pi_0 = \pi_0$ (στο παράδειγμά μας = 30 cm). Στο τέλος του πι, (σημείο Z_1) φέρνουμε κάθετο και σχεδιάζουμε το $Z_1Z = (AB + 1 \text{ cm}) \hat{\eta} = (\pi_1 + 1 \text{ cm})$ (στο παράδειγμά μας 10 cm + 1 cm = 11 cm).

7. Ενώνουμε με ευθεία το E με το Z . Φέρνουμε κάθετες στην E_1Z_1 από τα σημεία $E_2, E_3, E_4, E_5, E_6, E_7$, και βρίσκομε τα ευθύγραμμα τμήματα I, II, III, IV, V, VI.

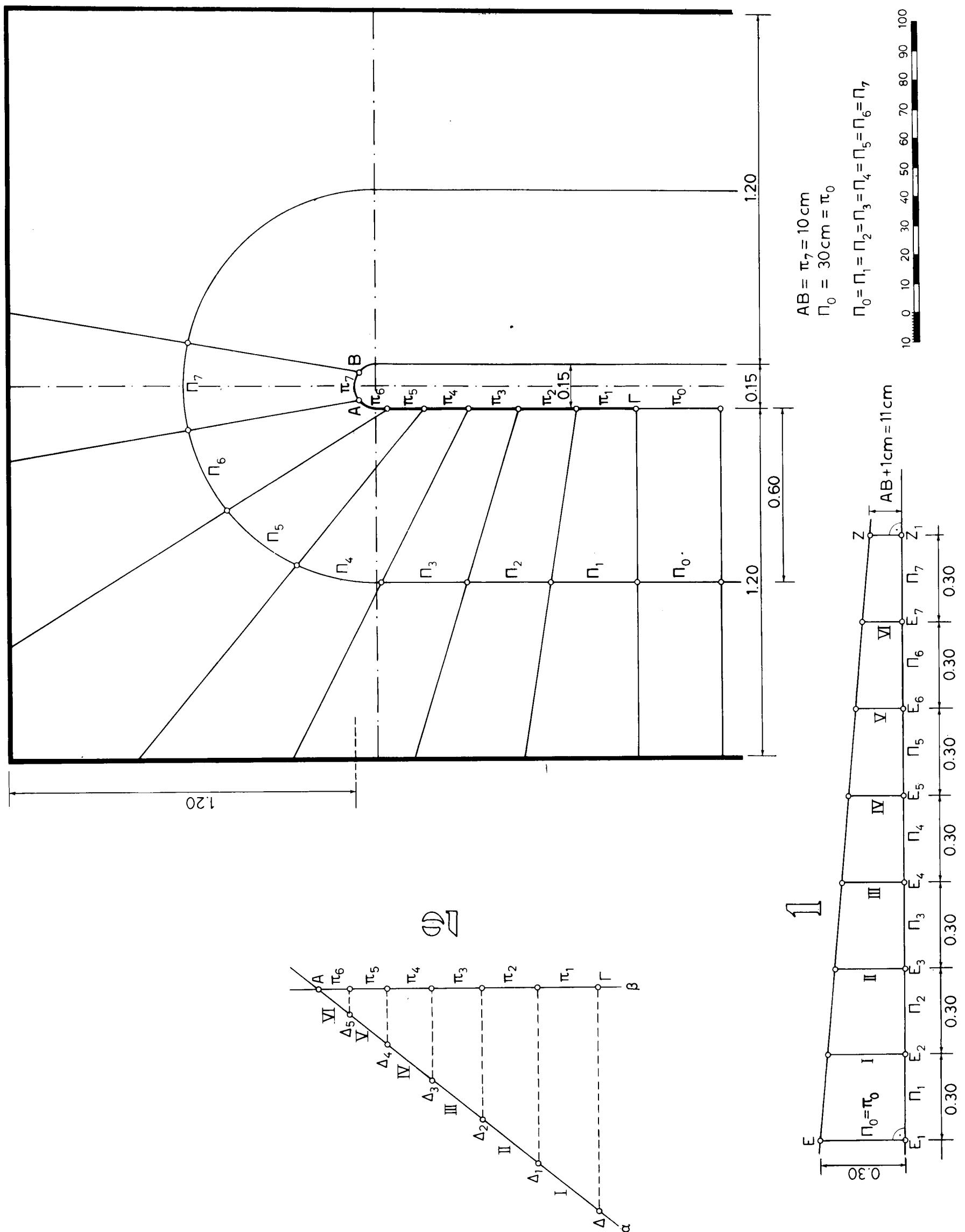
8. Σχηματίζουμε τώρα μια τυχούσα γωνία (σχ. 2). Στο σκέλος της α σχεδιάζουμε διαδοχικά τα VI, V, IV, III, II, I και προσδιορίζουμε το $\Delta\Delta$.

9. Στο σκέλος β παίρνουμε από την προβολή του εσωτερικού βαθμιδοφόρου το μήκος $A\Gamma$.

10. Ενώνουμε με ευθεία το Δ με το Γ και από τα σημεία $\Delta_1, \Delta_2, \Delta_3, \Delta_4, \Delta_5$ φέρνουμε παράλληλες προς τη $\Delta\Gamma$.

11. Ετσι χωρίσαμε το $A\Gamma$ στά $\pi_1, \pi_2, \pi_3, \pi_4, \pi_5$ που μεταφέρομε στην προβολή του εσωτερικού βαθμιδοφόρου.

12. Πριν δεχθούμε σαν οριστική τη λύση μας, πρέπει να ελέγξουμε αν $\pi_6 > \pi_7$.

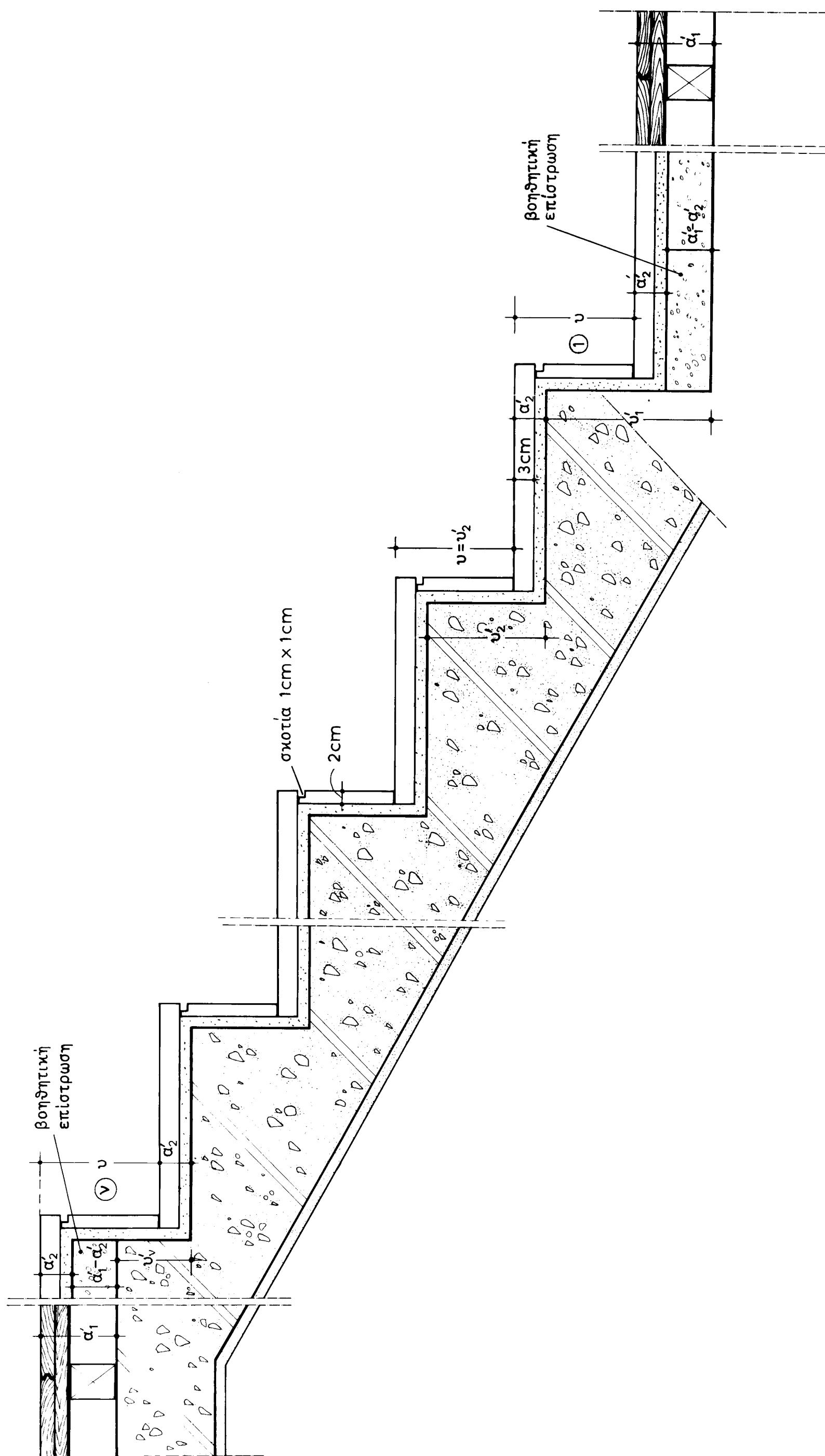

**ΘΕΜΑ: ΚΛΙΜΑΚΕΣ: ΜΕΛΕΤΗ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΜΕ ΦΟΡΕΑ BETON ARME
ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ**

- 12A. Το πρωτό ύψος του από μπετόν αρμέ σκελετού της σκάλας να γίνει:

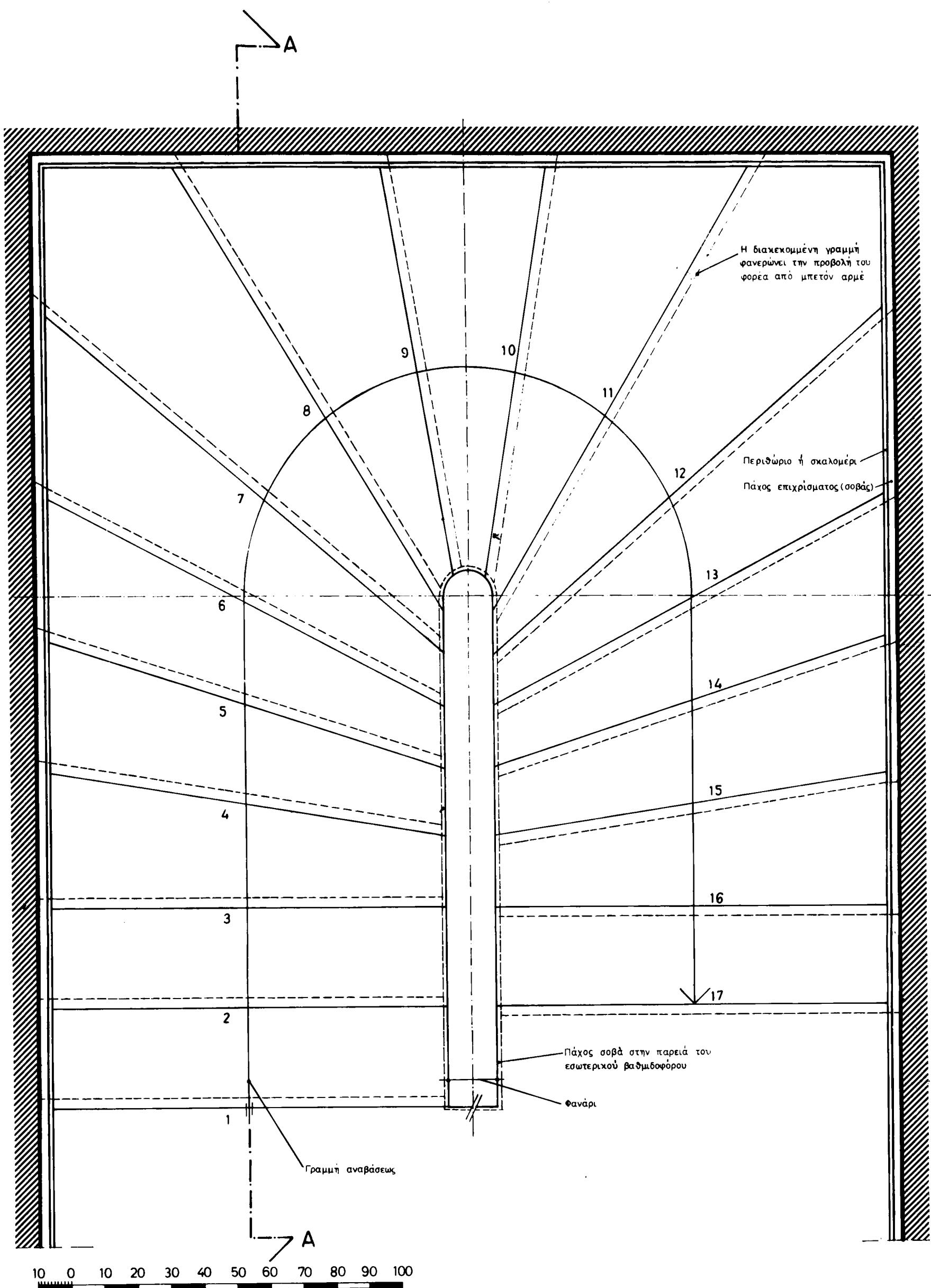
$$u'_1 = u + [\alpha'_1 - \alpha'_2].$$
- 12B. Το τελευταίο προς τα πάνω ύψος του σκελετού να γίνει:

$$u'_v = u - [\alpha'_1 - \alpha'_2].$$
13. Στο σχέδιο του πίνακα 26 με διακεκομένη γραμμή φαίνεται η προβολή των ριχτών του σκελετού.
14. Για τη σωστή εφαρμογή της μελέτης στην κατασκευή συντάσσεται σχέδιο κατασκευαστικό (πίνακας 28) του φορέα του Beton Armé σε κάτοψη με τις προβολές του εξωτερικού βαθμιδωφόρου στις παρείς του κλιμακοστασίου και τις διαστάσεις.
15. Αυτό το σχέδιο πρέπει να εφαρμοσθεί στην χάραξη για την κατασκευή του σκελετού από μπετόν αρμέ. Ο σκελετός, όταν θα επενδυθεί, θα μας δώσει τη σκάλα μας όπως τη μελετήσαμε.
1. Οι πίνακες 25, 26, 27, 28 και 29 αφορούν σε ενδεικτικά σχέδια εφαρμογής μιας κλίμακας με σφηνοειδεῖς βαθμίδες. Η κλίμακα αυτή ανήκει σε κτίριο με φέροντα οργανισμό από οπλισμένο σκυρόδεμα (Beton Armé).
2. Τα σχέδια των πινάκων αυτών έχουν σχεδιασθεί με κανονικές κλίμακες και έχουν συμπρονθεί για να χωρέσουν στις διαστάσεις του βιβλίου. Έχει τοποθετηθεί γραφική κλίμακα και, εάν κανένας θέλει να βρει μια διάσταση γραφικά, πρέπει να μεταχειρισθεί τη γραφική αυτή κλίμακα όπως είναι σε κάθε πίνακα.
3. Δεν συνιστούμε την αντιγραφή των πινάκων, αλλά τη σχεδίαση από την αρχή — να μελετηθεί η κλίμακα σε κτήριο με φέροντα οργανισμό από Beton Armé, στον οποίο θα έχουν προσδιορισθεί τα υψόμετρα των ορόφων και οι γενικές βασικές διαστάσεις της κλίμακας.
4. Θα προχωρήσουμε όμως στη μελέτη, αφού λάβουμε υπόψη και τα παρακάτω.
5. Και στη λύση της κλίμακας αυτού του τύπου πρέπει να γίνει μεταπόπιση στο πλατύσκαλο. Όχι μόνο για να πετύχουμε έτσι ενιαία αρφή στα πλατύσκαλα, αλλά κυρίως γιατί ο Γ.Ο.Κ. απαιτεί το πλατύσκαλο να διαμορφώνεται πλατύτερο κατά ένα πάτημα τουλάχιστον μπροστά από το βραχίονα καθόδου.
6. Εστω λοιπόν ότι από τον υπολογισμό μας βγαίνει η σκάλα να έχει ν πατήματα. Αρχικά θα προχωρήσουμε στη γεωμετρική λύση της μεταρρυθμίσεως δουλεύοντας με «n-1» πατήματα και τελικά θα προσθέσουμε το ένα πάτημα (ορθογωνικής προβολής) στο βραχίονα ανόδου. Αυτό φαίνεται στην κάτοψη του πίνακα 26.
7. Γενικά οι κλίμακες, ιδιαίτερα αυτές που έχουν φέροντα οργανισμό από μπετόν αρμέ, παίρνουν επένδυση. Η επένδυση γίνεται και για να προστατεύεται ο φορέας από τις φθορές και για να δοθεί στο έργο εμφάνιση καλής. Στην Ελλάδα η πιο συνηθισμένη επένδυση είναι η μαρμάρινη.
8. Πρέπει να τονίσουμε εδώ ότι η λύση κάθε κλίμακας και η γεωμετρική της σχεδίαση σε κάτοψη και τομή γίνεται στην τελική της μορφή, δηλαδή στη μορφή που θα πάρουμε μετά την επένδυσή της.
9. Στον πίνακα 25 φαίνεται η επένδυση κλίμακας μπετόν αρμέ με μάρμαρο. Τα μαρμάρινα πατήματα έχουν πάχος 3 cm, ενώ τα ρίχτα 2 cm. Έχουν κολληθεί στο φορέα με κονίαμα μέσου πάχους 1.5 cm. Το ρίχτη στο πάνω μέρος έχει μικρή σκοτία διαστούς 1 cm X 1 cm.
10. Πριν από τη μελέτη της κλίμακας πρέπει να έχουμε προσδιορίσει την κατασκευή των δαπέδων των χώρων του ορόφου, που έχουν ανταπόκριση με τα πλατύσκαλά μας. Κάθε δαπέδο έχει και το δικό του ύψος κατακευής από την πλάκα που επιστρώνει. Και για να φέρουμε όλα τα δάπεδα στο ίδιο υψόμετρο (αλφάρδιασμα) προσθέτομε κάτω από τα έχοντα μικρότερο ύψος βιοθετική επίστρωση από ελαφρό μπετόν.
11. Στο παράδειγμά μας τα πλατύσκαλα επιστρώνονται με μαρμαρόπλακες (α'2), ενώ κάποιος χώρος των ορόφων έχει δάπεδο ξύλινο πάρκε (α').
12. Για να πετύχουμε να έρθει η κλίμακα μας με την επίστρωσή της να μας δώσει το σχέδιο της μελέτης μας πρέπει:

ΠΙΝΑΚΑΣ 26

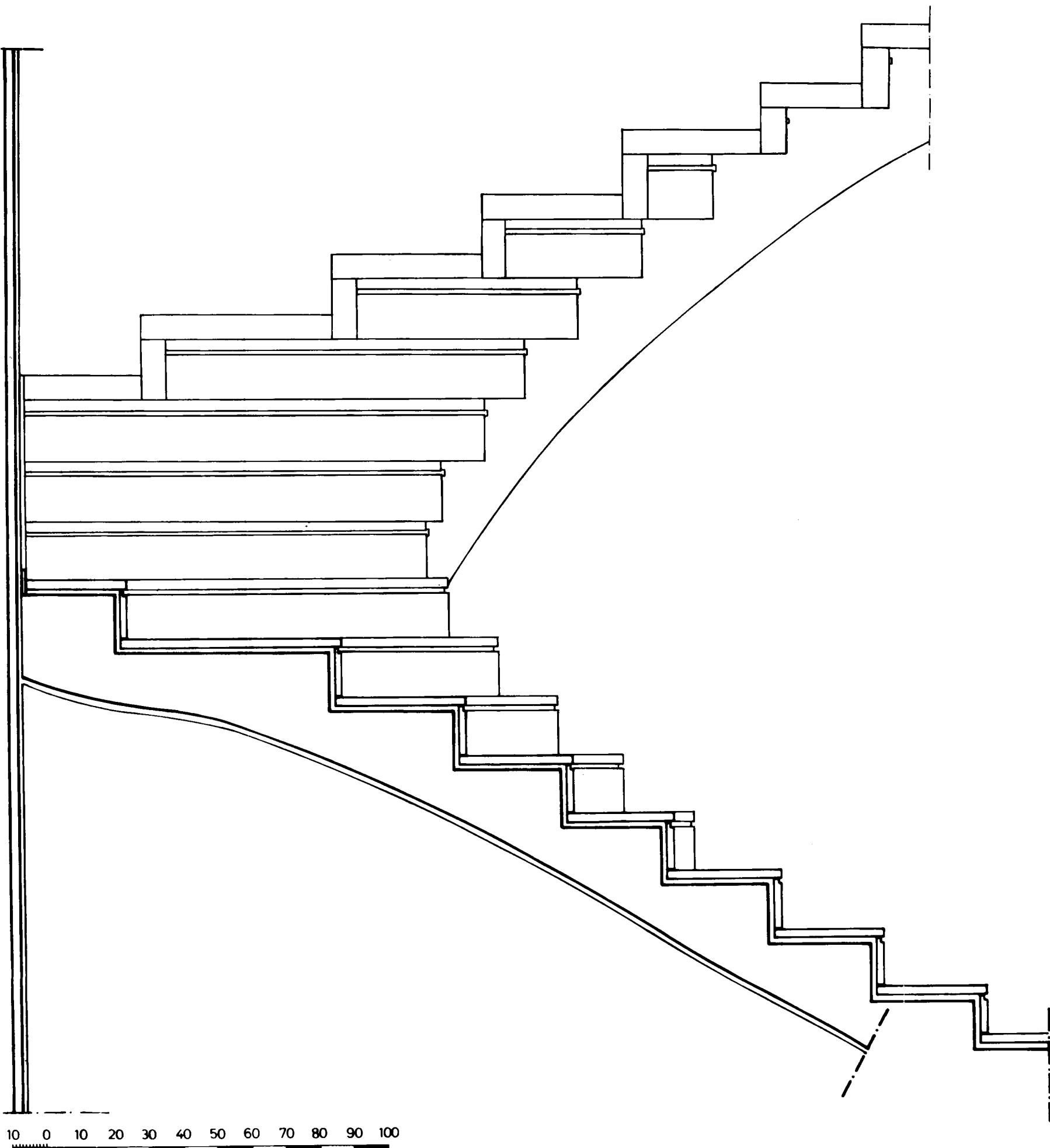
ΘΕΜΑ: ΚΛΙΜΑΚΕΣ: ΜΕΛΕΤΗ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΜΕ ΦΟΡΕΑ ΒΕΤΟΝ ΑΡΜΕ
ΚΑΤΟΨΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ 27

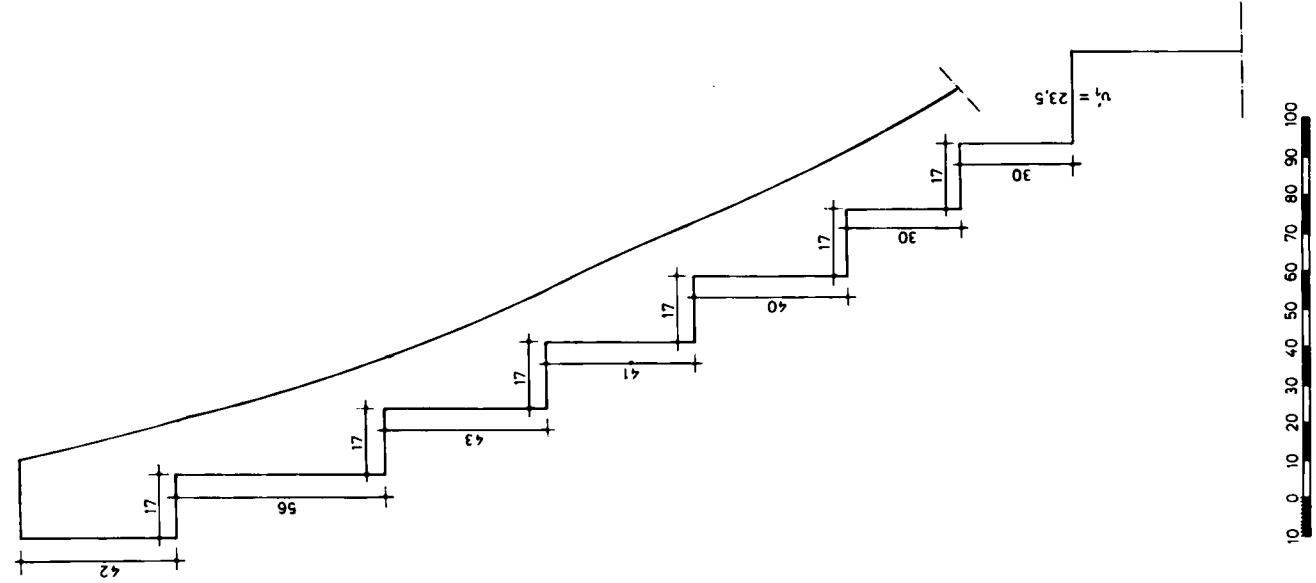
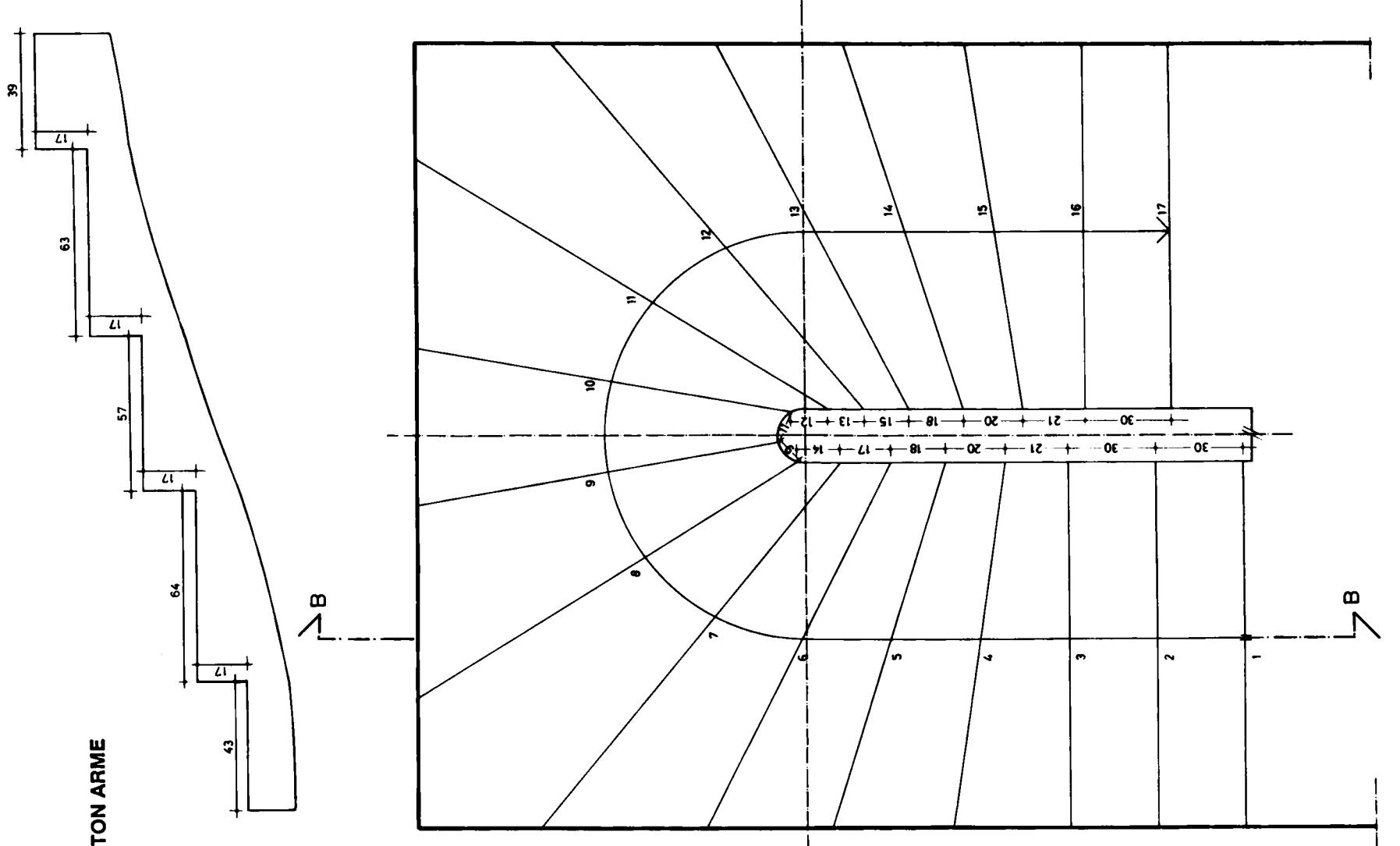
ΘΕΜΑ: ΚΛΙΜΑΚΕΣ: ΜΕΛΕΤΗ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΜΕ ΦΟΡΕΑ ΒΕΤΟΝ ΑΡΜΕ

ΤΟΜΗ Α-Α

ΠΙΝΑΚΑΣ 28

ΘΕΜΑ: ΚΛΙΜΑΚΕΣ: ΜΕΛΕΤΗ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΜΕ ΦΟΡΕΑ ΒΕΤΟΝ ΑΡΜΕ
ΚΑΤΟΨΗ

Αρχήματε A : επιστροφη μάτανανου : μετρούρλανες πάρογκ 3 cm
κονιαμα 1,5 cm
 $a_2 = 45 \text{ cm}$

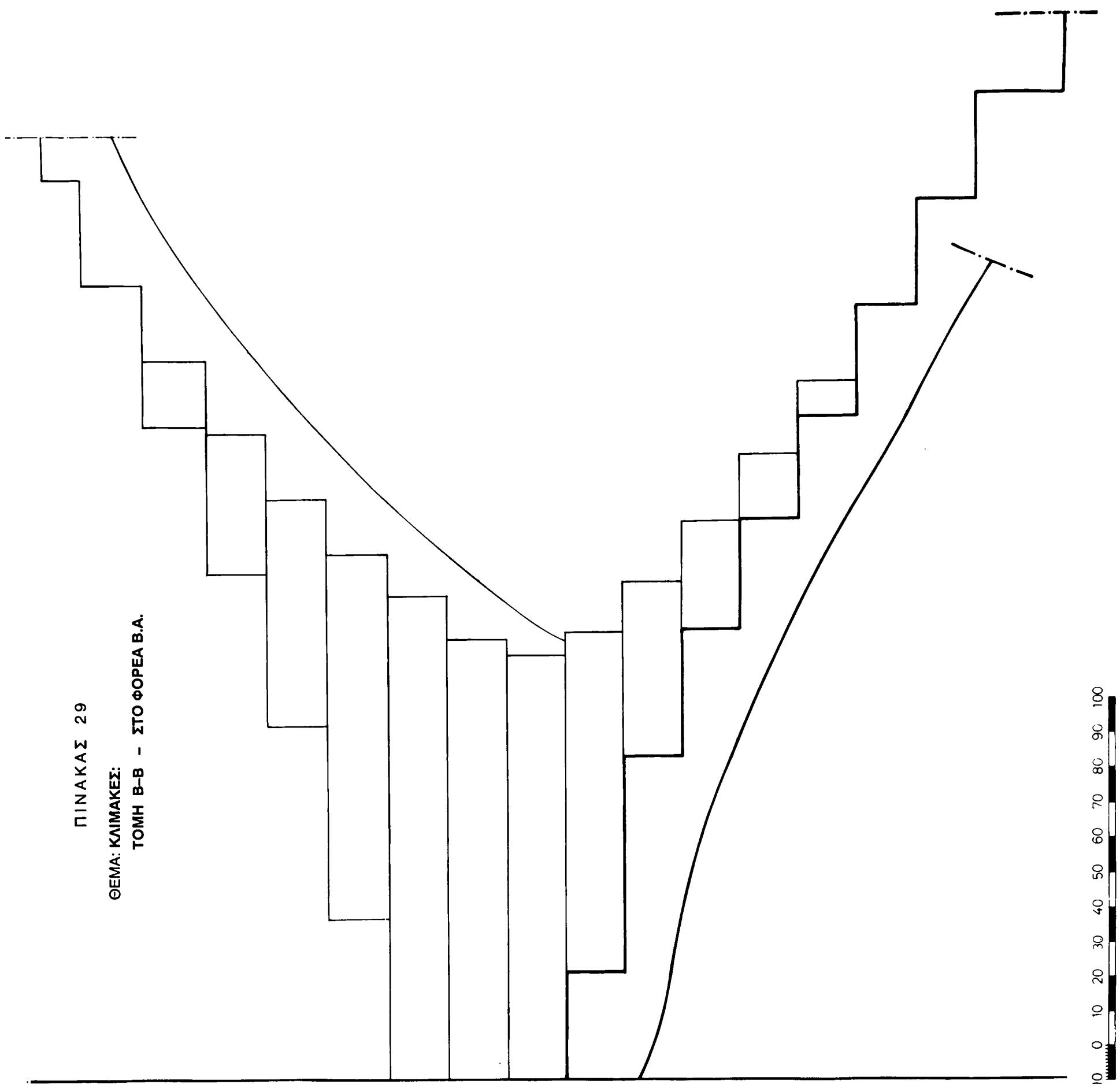
Αρχήματε B : επιστροφη βίλιου δεντρου : κανέρον 7x5 πάρογκ 7 cm
φευρων : κονια 2 cm
παρέττο 2 cm
 $a'_1 = 11 \text{ cm}$

Άρχηματε B : $v'_1 = 17 + (11 - 4,5) = 23,5 \text{ cm}$
 $v'_2 = 17 - (11 - 4,5) = 10,5 \text{ cm}$

Θέση a'_1, a'_2, v'_1, v'_2 βάθεια σύνταξα 25

ΠΙΝΑΚΑΣ 29

ΘΕΜΑ: ΚΛΙΜΑΚΕΣ:
ΤΟΜΗ Β-Β - ΣΤΟ ΦΟΡΕΑ Β.Α.

ΠΙΝΑΚΑΣ 30

ΘΕΜΑ: ΚΛΙΜΑΚΕΣ: ΚΥΚΛΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ - ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ

Τα σχέδια 1 ως 8 δίνουν τον τρόπο προσαρμογής των κιγκλιδωμάτων στην κλίμακα.

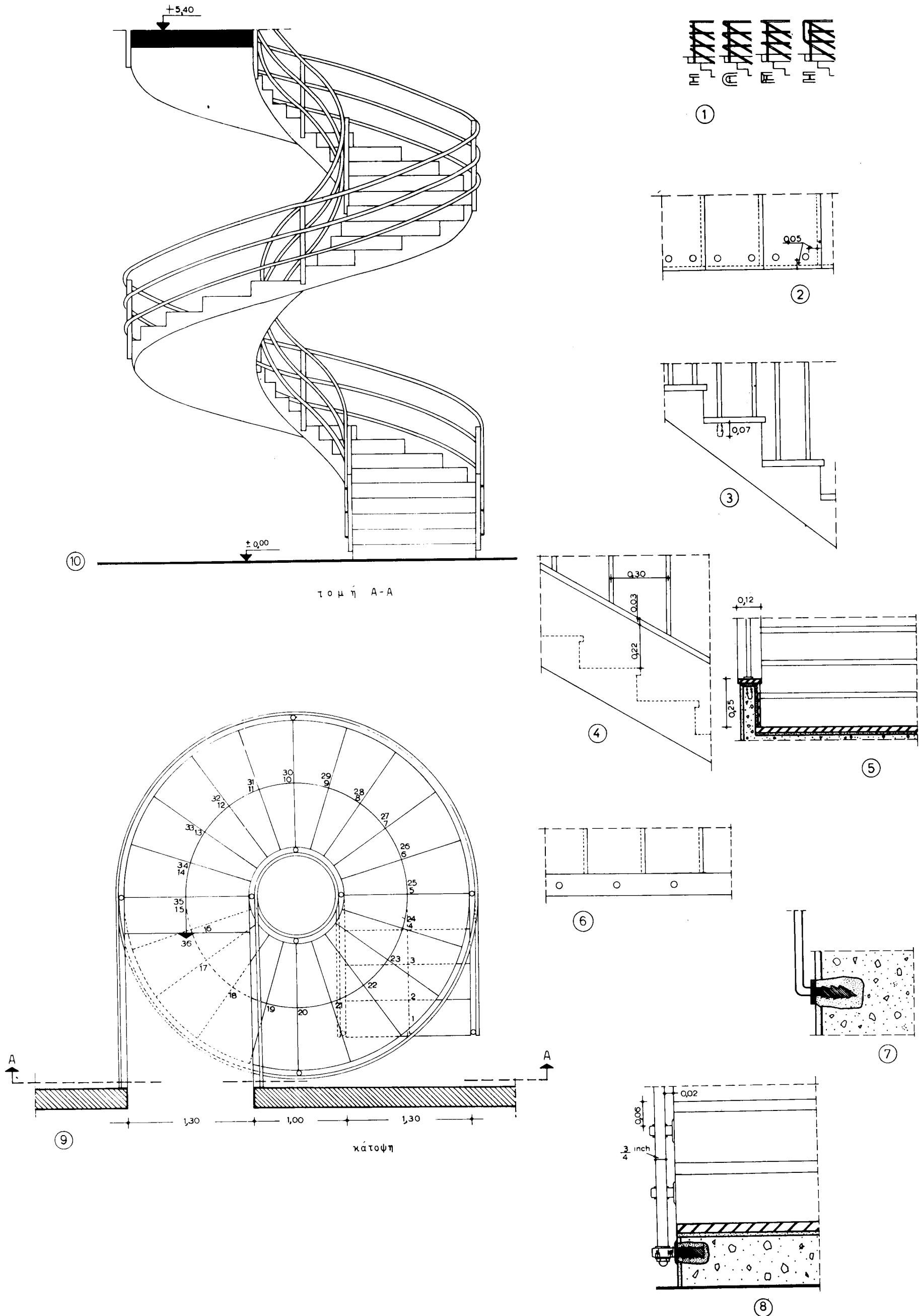
Το σχέδιο 1 δίνει τούς πιο συνηθισμένους τρόπους, με τους οποίους διαμορφώνεται η στροφή στα κιγκλιδώματα του εσωτερικού βαθμιδοφόρου.

Τα σχέδια 2 και 3 δίνουν μια από τις πιο συνηθισμένες μεθόδους προσαρμογής του κιγκλιδώματος στην κλίμακα.

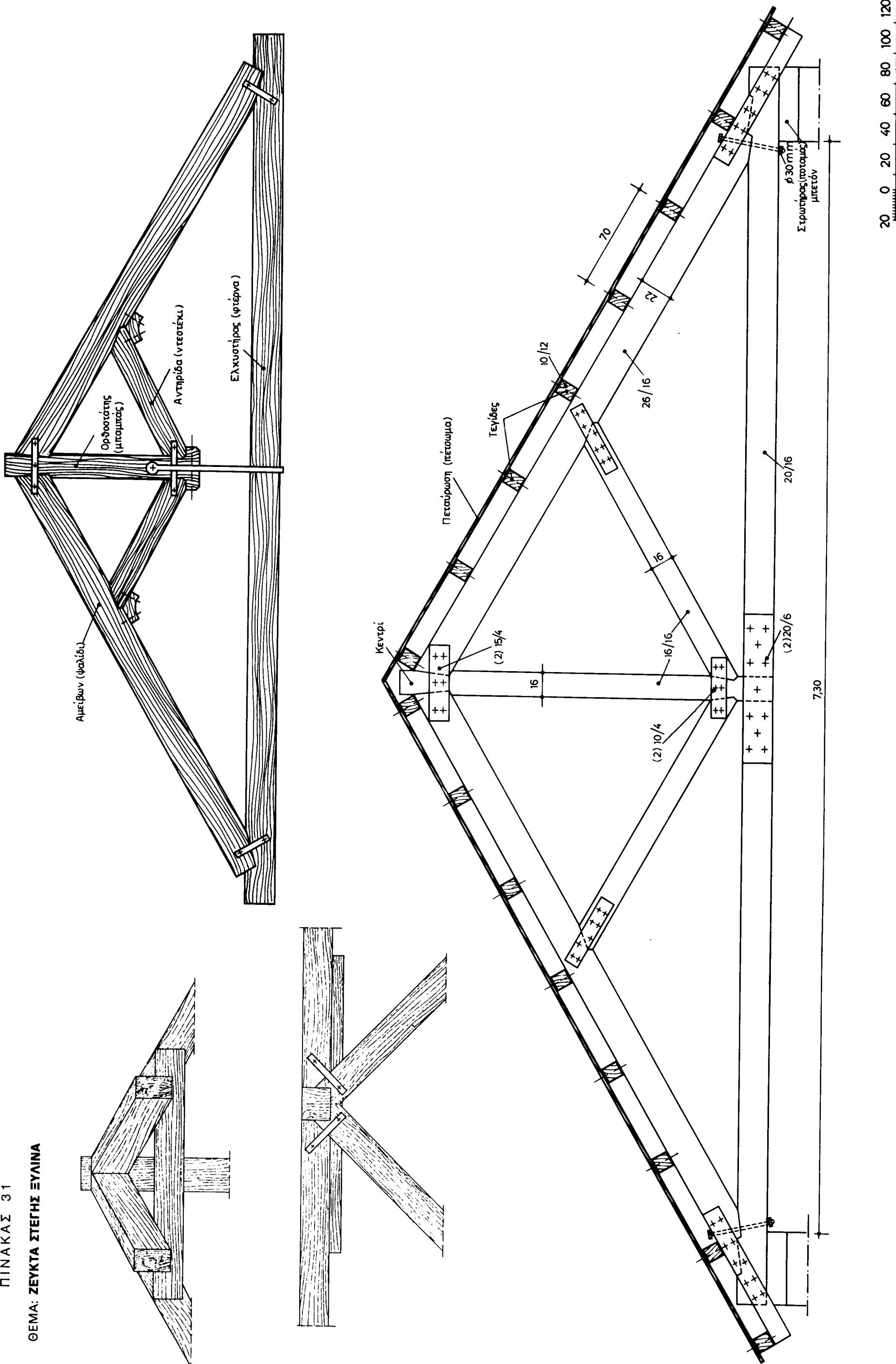
Τα σχέδια 4,5 και 6 δίνουν μια όμοια προσαρμογή κιγκλιδώματος επάνω σε ένα μικρό στηθαίο.

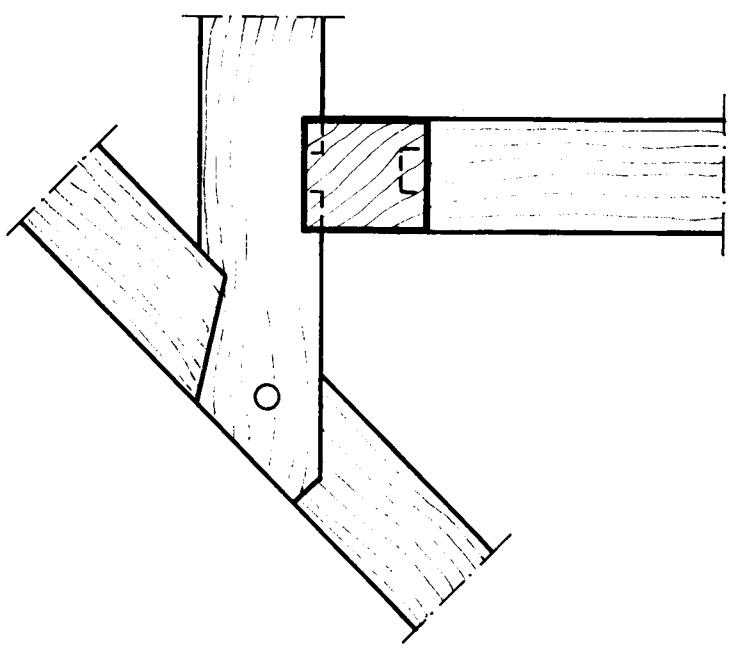
Τα σχέδια 7 και 8 δίνουν άλλους τρόπους προσαρμογής του κιγκλιδώματος στον εσωτερικό βαθμιδοφόρο. Το πλεονέκτημα της τοποθετήσεως αυτής είναι ότι δεν μειώνεται καθόλου το πλάτος της κλίμακας.

Τα σχέδια 9 και 10 παριστάνουν μια κυκλική κλιμάκα σε κάτωψη και τομή.

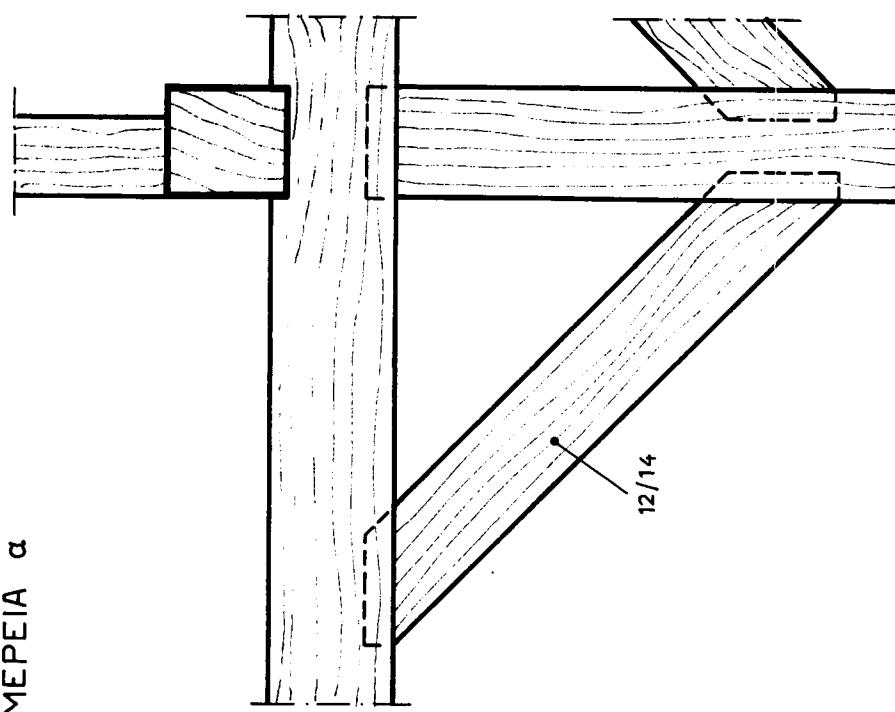

(Κλίμακα σχ. 1 1:100,
σχ. 2 – 8 1:20,
σχ. 9 – 10 1:40)

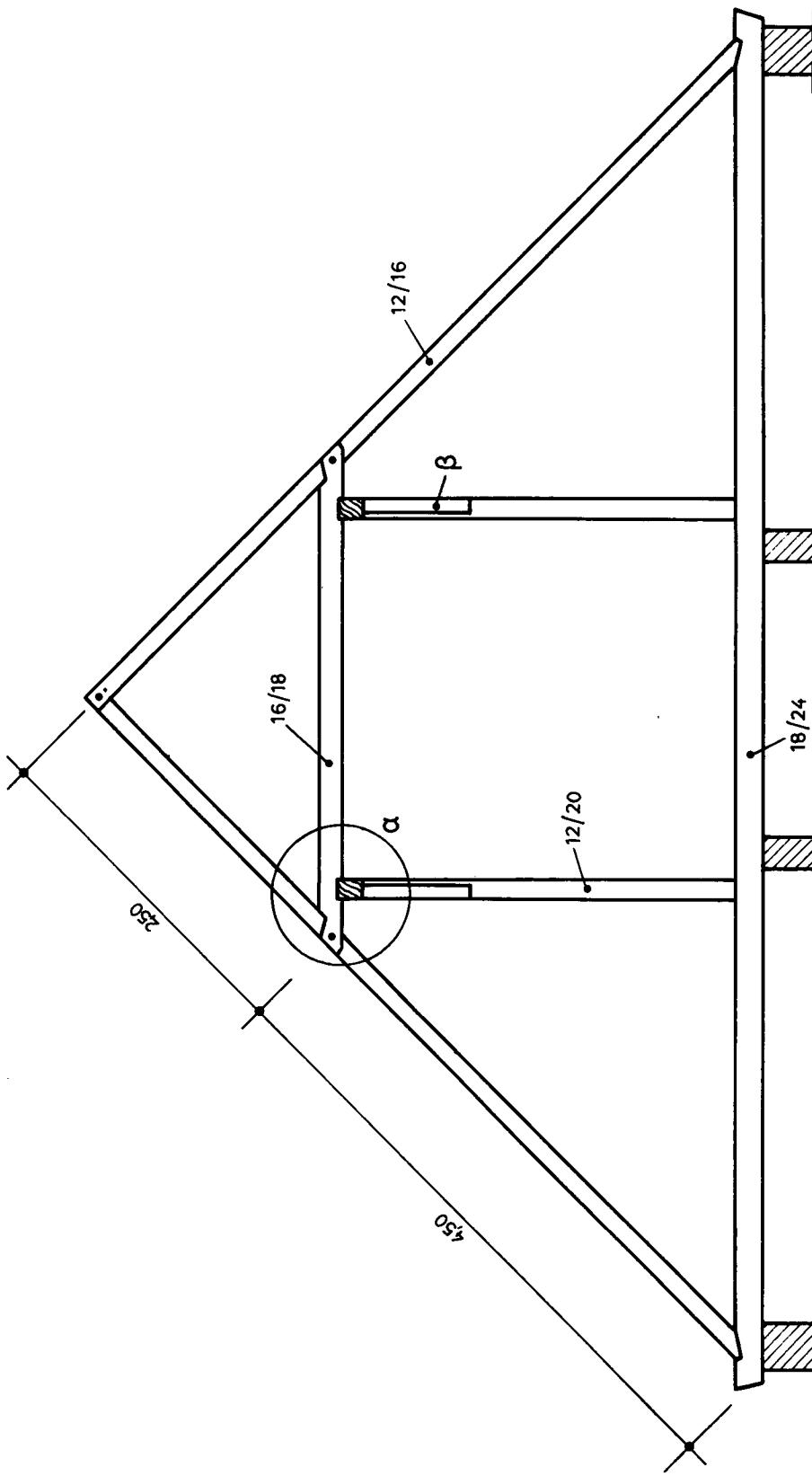

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ α

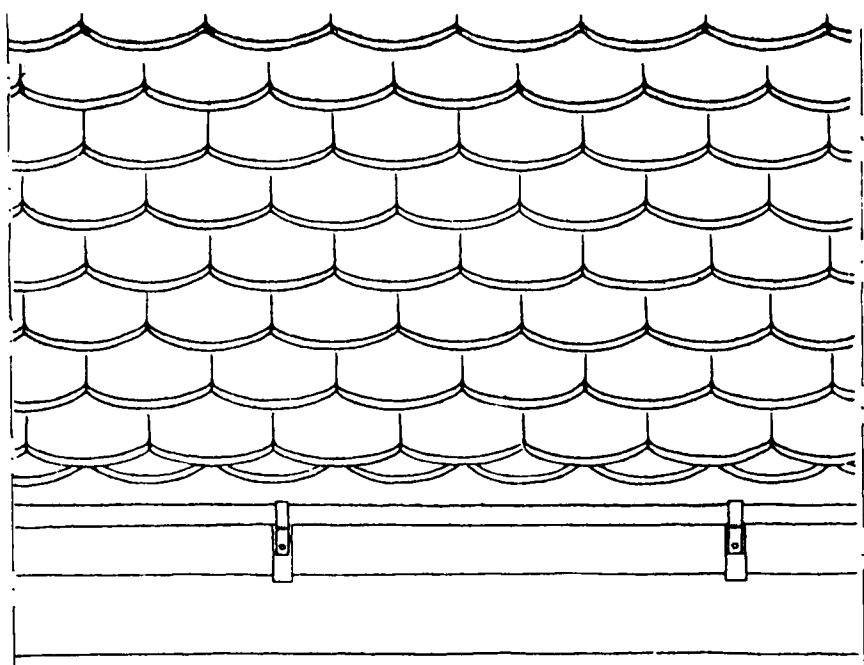
ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ β

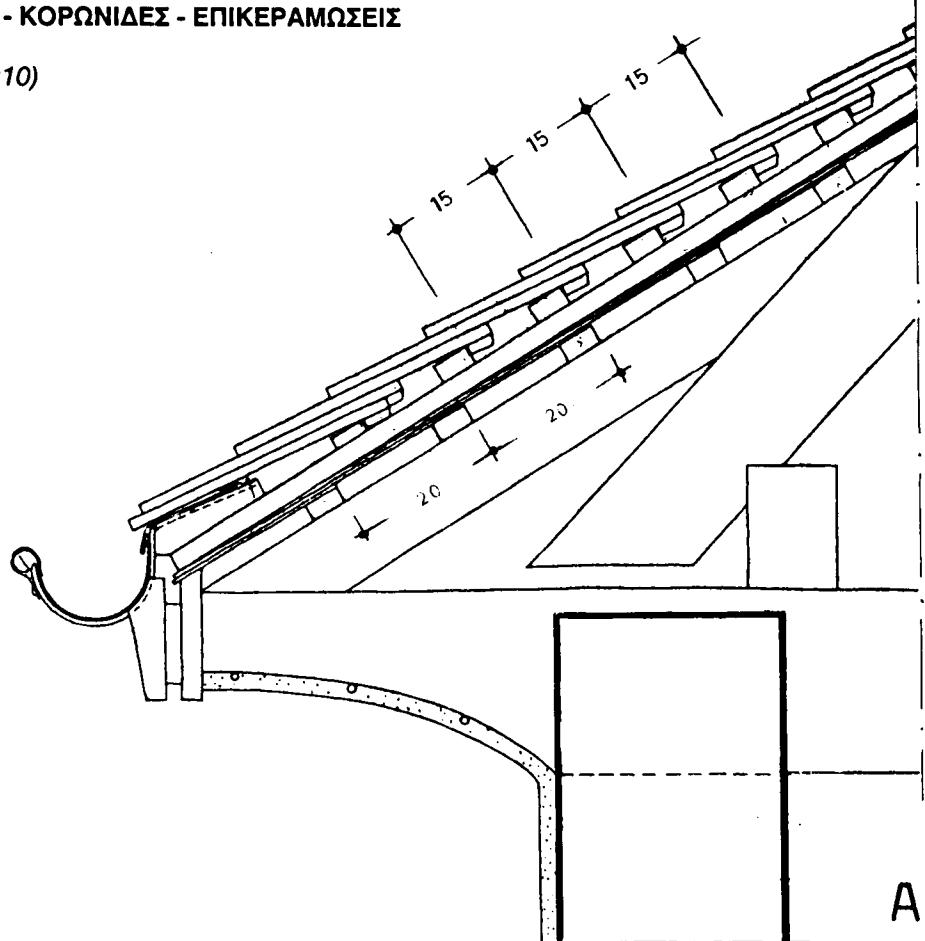
ΠΙΝΑΚΑΣ 32

ΘΕΜΑ: ΕΔΡΑΣΗ ΞΥΛΙΝΩΝ ΖΕΥΚΤΩΝ - ΚΟΡΩΝΙΔΕΣ - ΕΠΙΚΕΡΑΜΩΣΕΙΣ

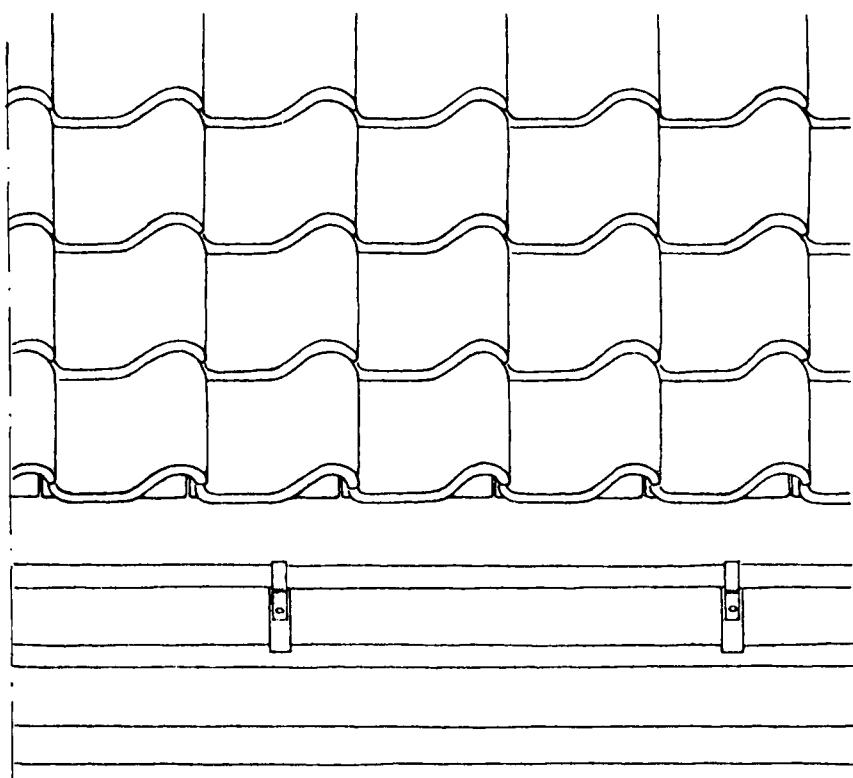
(Κλ: 1:10)

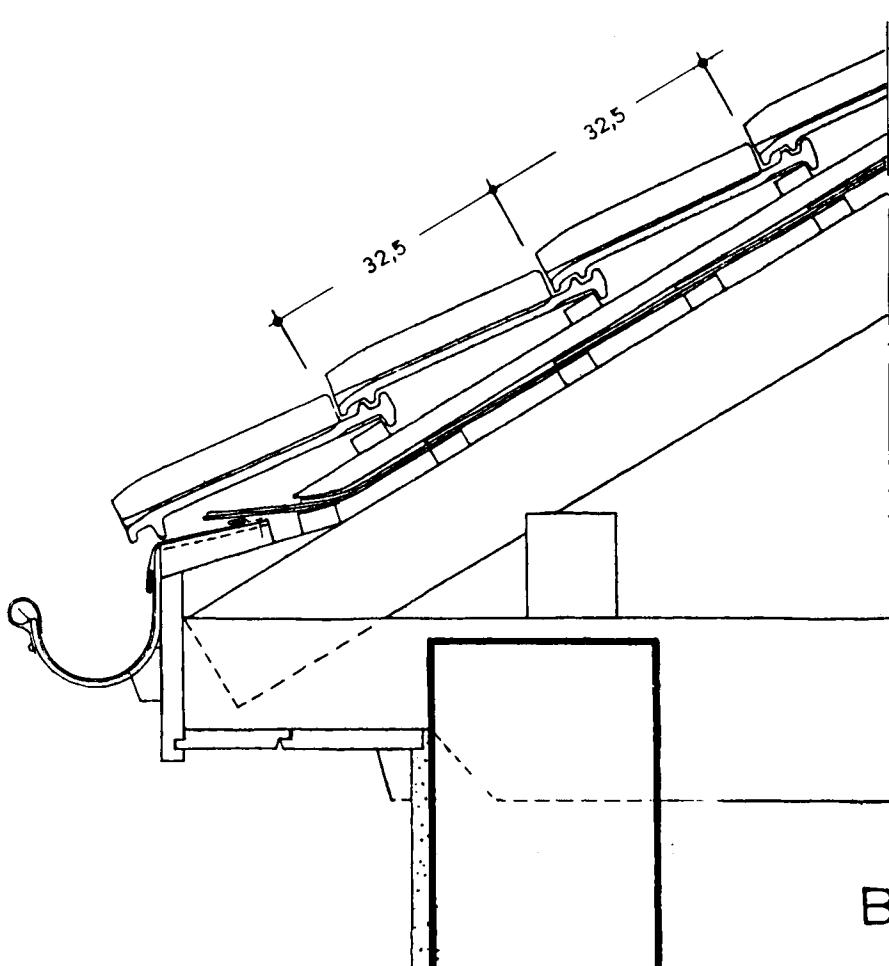
A

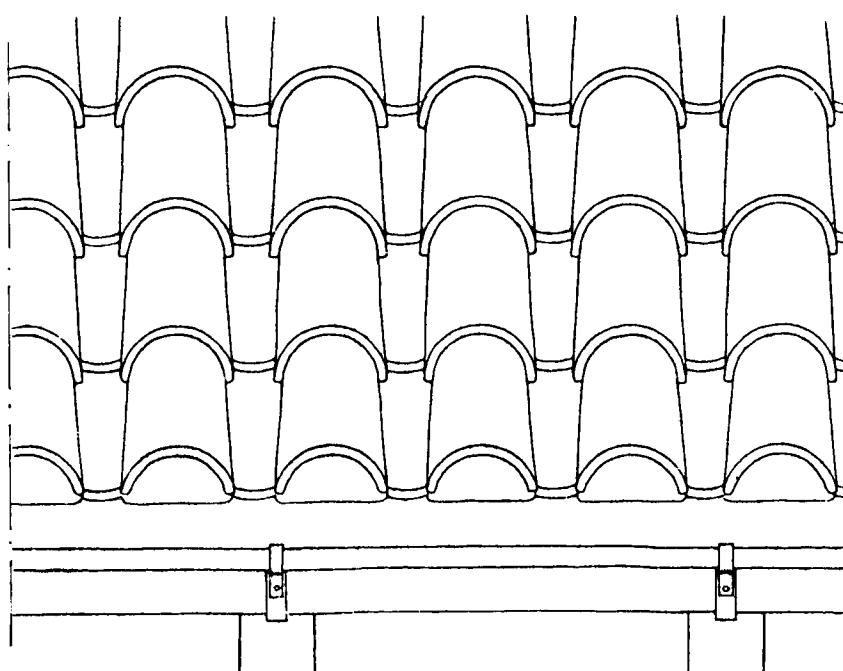
A

B

B

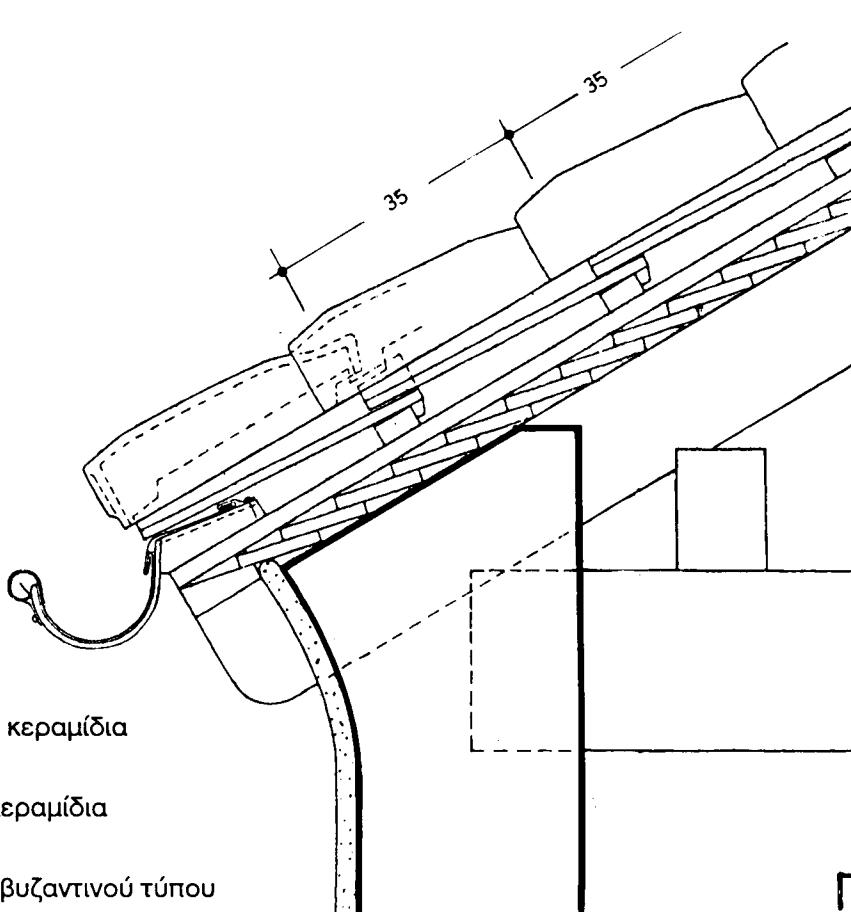

Γ

A με πλακοειδή κεραμίδια

B με πτυχωτά κεραμίδια

Γ με κεραμίδια βυζαντινού τύπου

Γ

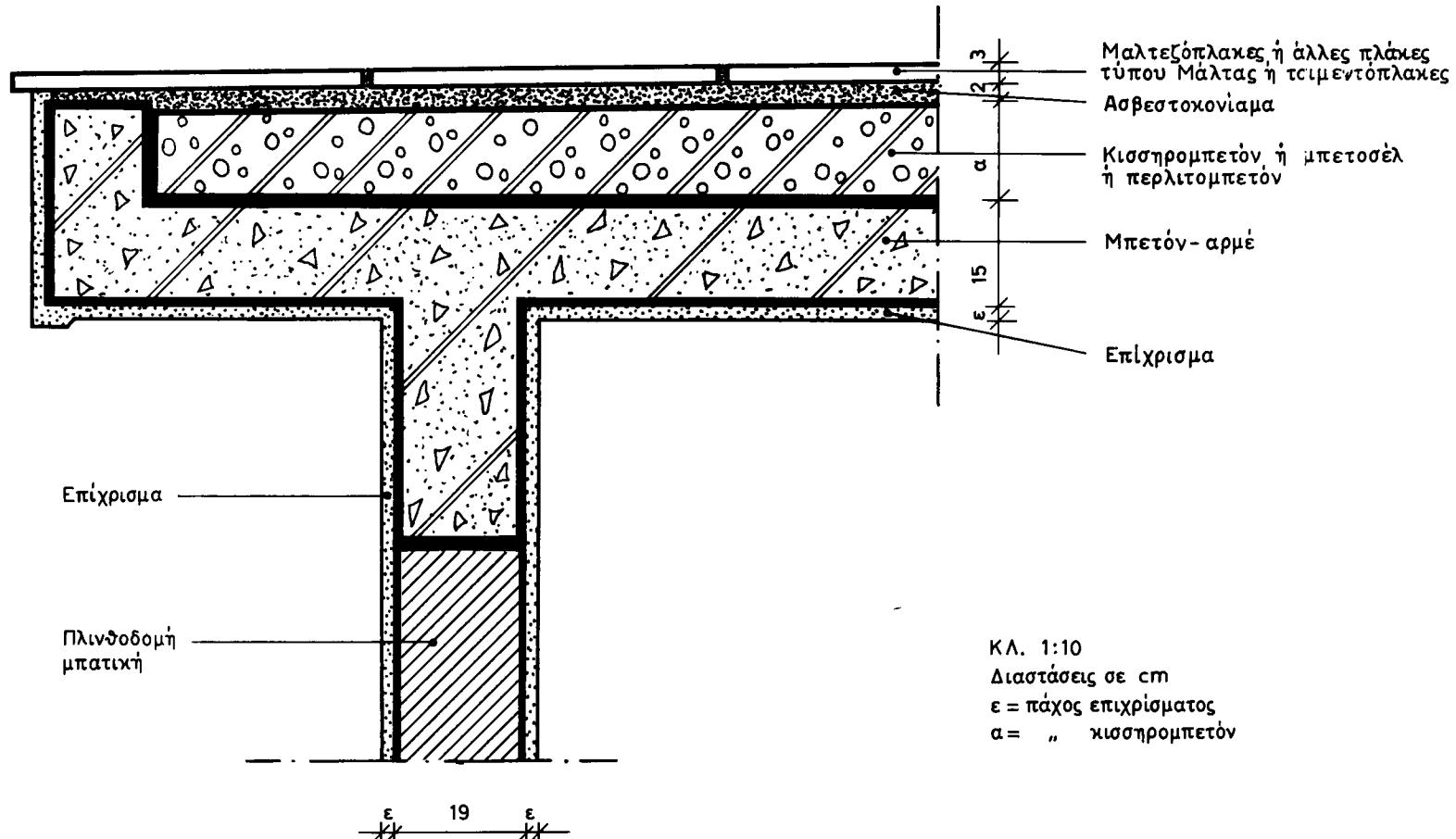
ΠΙΝΑΚΑΣ 33

ΘΕΜΑ: ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΣ ΚΑΙ ΜΟΝΩΣΗ ΔΩΜΑΤΩΝ

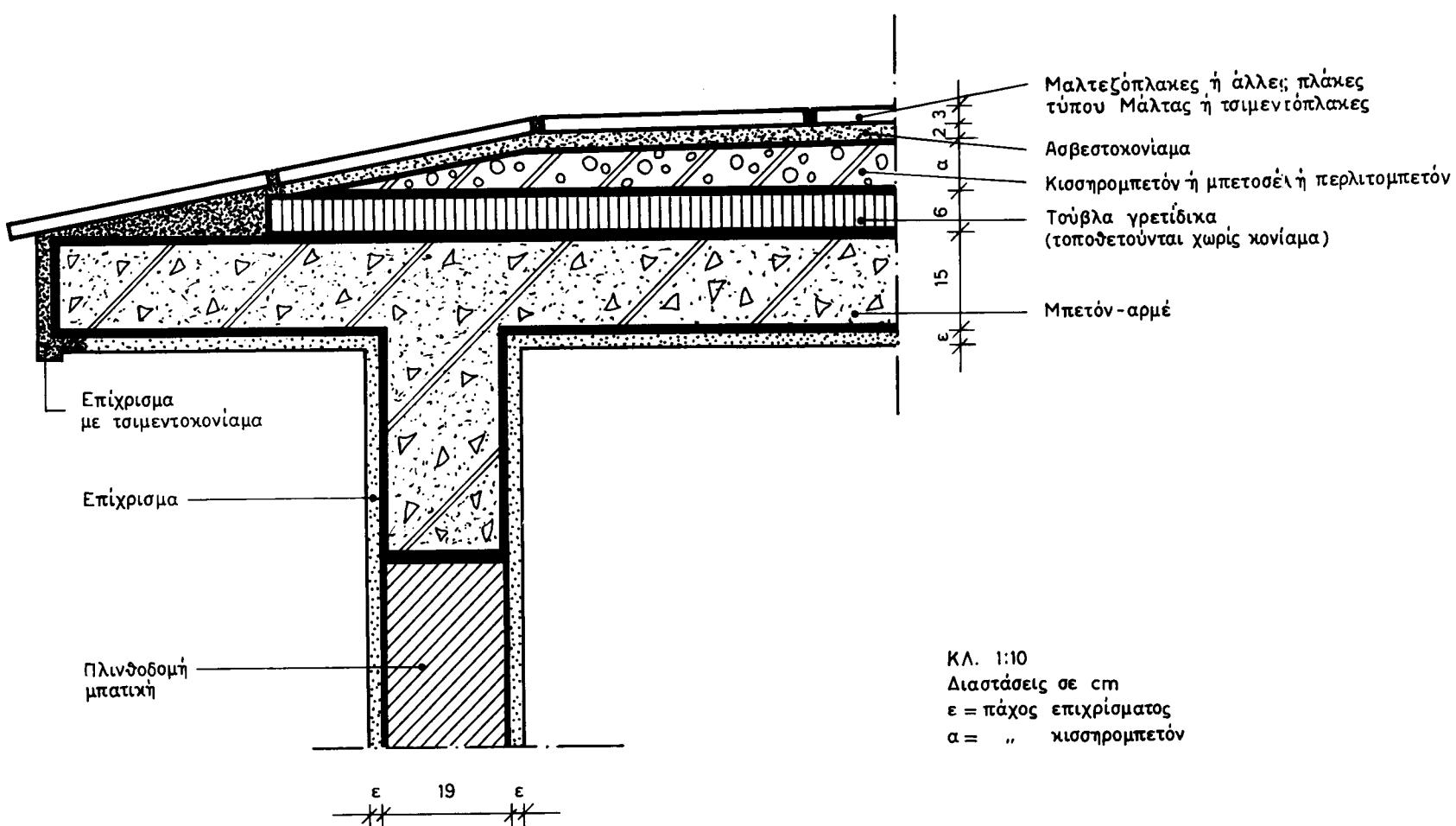
(ΚΛ.: 1:10)

Στο σχέδιο του σχήματος 20.1 το ύψος των μικρών στηθαίων στο άκρο της προεξοχής (πρόβολου) καθορίζεται από το άθροισμα του πάχους της πλάκας μπετόν - αρμέ και της επικαλύψεως.

Το κισσηρομπετόν χρησιμοποιείται και ως υλικό μονώσεως και ως μέσο για να δημιουργηθεί η κλίση απορροής, οπότε το πάχος α δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερο από 5 cm.

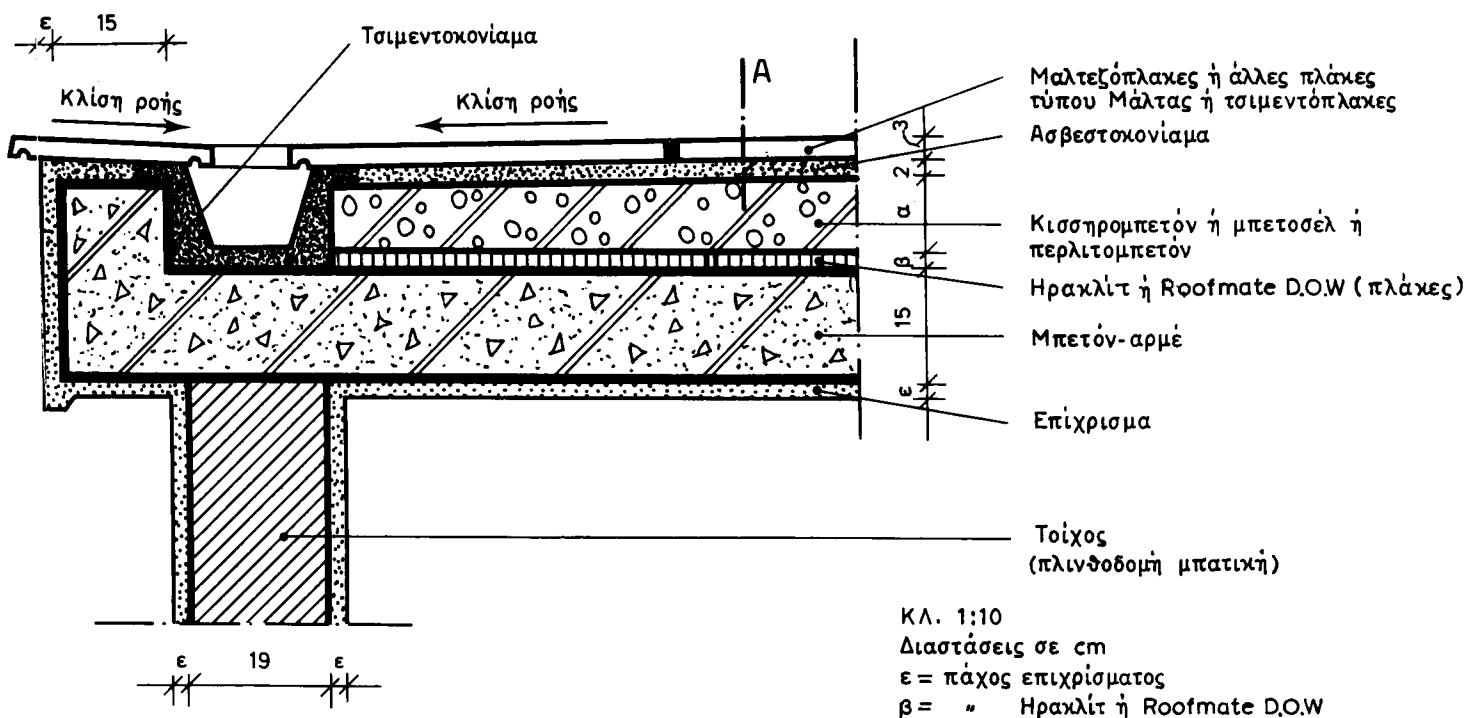
Σχ. 20.1.

Σχ. 20.2.

Η διαφορά του σχήματος 20.2 από το προηγούμενο αναφέρεται στη μορφή που παίρνει η απόληξη του δώματος.

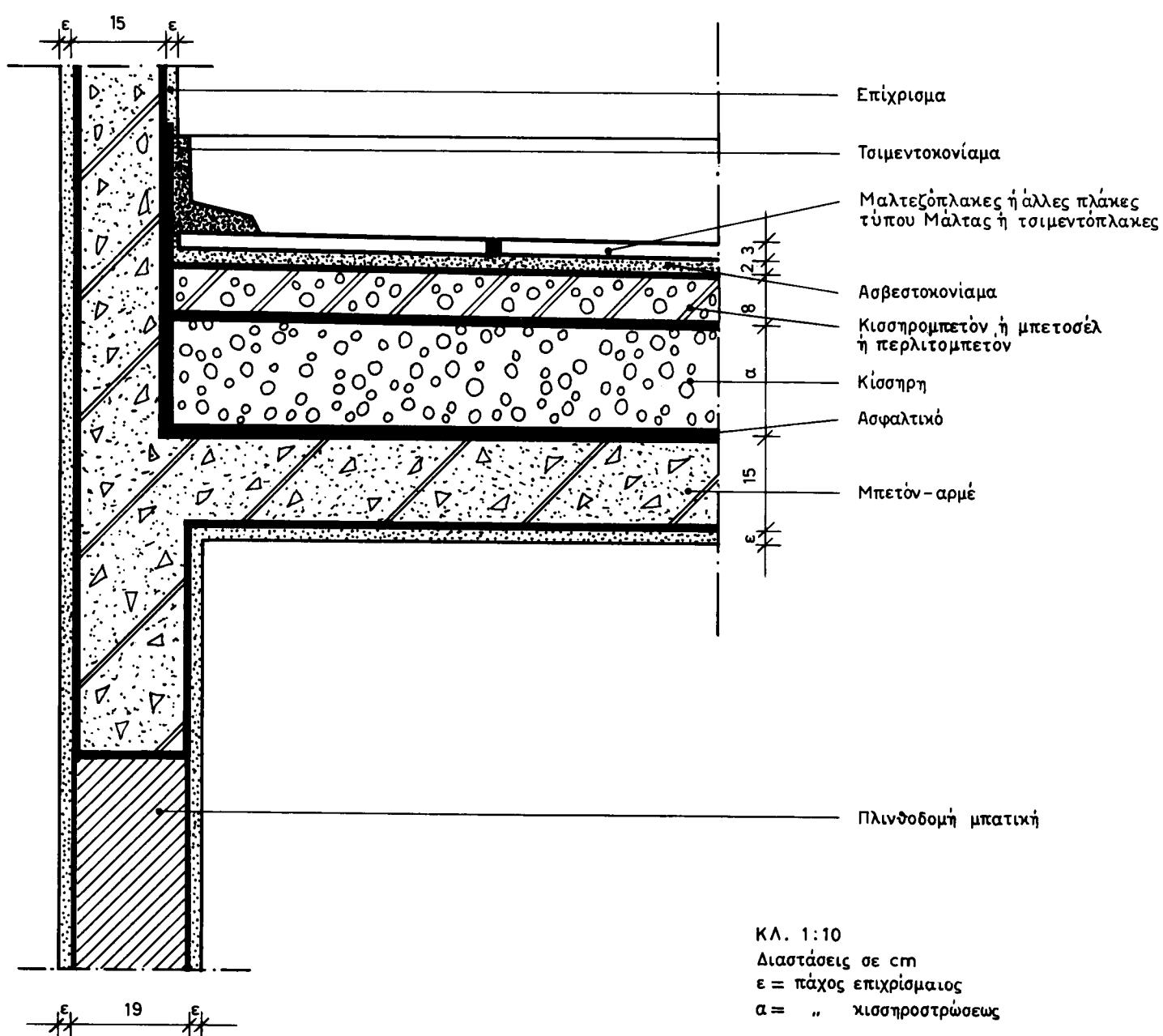
Στο σχήμα 20.3 παριστάνεται σχέδιο λεπτομέρειας κατασκευής δώματος με οριζόντιο αγωγό συλλογής νερών (λουύκι). Το δώμα αυτό στην άκρη του δεν έχει στηθαίο. Μπορεί όμως να υπάρχει κιγκλίδωμα προς τα μέσα (Α θέση κιγκλιδώματος).

Σχ. 20.3.

Στο σχήμα 20.4 φαίνεται μία περισσότερο συνηθισμένη κατασκευή μονώσεως. Το καθαυτό θερμομονωτικό της υλικό είναι η ελαφρόπετρα. Και εδώ πάλι τοποθετείται κισσηρόδεμα επάνω στη στρώση για να σταθεροποιηθεί και μετά τοποθετούνται οι πλάκες.

Για να αποφύγομε τη διείσδυση των νερών μεταξύ των αρμών των πλακών επικαλύψεως, πρέπει οι αρμοί μεταξύ τους να έχουν πλάτος ίσο με 1cm και να γεμίζουν πατητά με ισχυρό τσιμεντοκονίαμα.

Σχ. 20.4.

Απορροή των νερών.

Ανάλογα με την έκταση και τη μορφή του δώματος, τα νερά της βροχής κατεύθυνονται προς ορισμένα σημεία ακολουθώντας τις ρύσεις.

Όταν έχουμε στηθαίο, στα σημεία αυτά ανοίγονται διαμπερείς τρύπες στο ύψος της στάθμης της επιστρώσεως.

Από τις τρύπες αυτές τα νερά χύνονται στους κάθετους αποχετευτικούς αγωγούς, τις υδρορρόες, μέσω μιάς συνδετικής ενώσεως η οποία κατασκευάζεται από φύλλο μολύβδου και λέγεται *ταρατσομόλυβο*.

Η ένωση αυτή είναι σωλήνας από φύλλο μολύβδου (Α, Β, Γ, Δ, Ε, Ζ) (σχ. 20.5).

Στο προς την ταράτσα στόμιο του φέρει κολλημένη πλάκα μολύβδου (αβγδ, σχ. 20.5).

Με την τοποθέτηση του σωλήνα στην τρύπα, το κάτω μέρος της πλάκας κάμπτεται και μπαίνει κάτω από την πλακόστρωση, ενώ το υπόλοιπο ενσωματώνεται (χωνεύεται) στο επίχρισμα του στηθαίου.

Η άλλη πλευρά του σωλήνα κάμπτεται και μπαίνει στο επάνω στόμιο της υδρορρόης (σχ. 20.5).

Οι υδρορρόες κατασκευάζονται από λαμαρίνα και έχουν ορθογωνική ή κυκλική διατομή με μέγεθος ανάλογο με την επιφάνεια του δώματος.

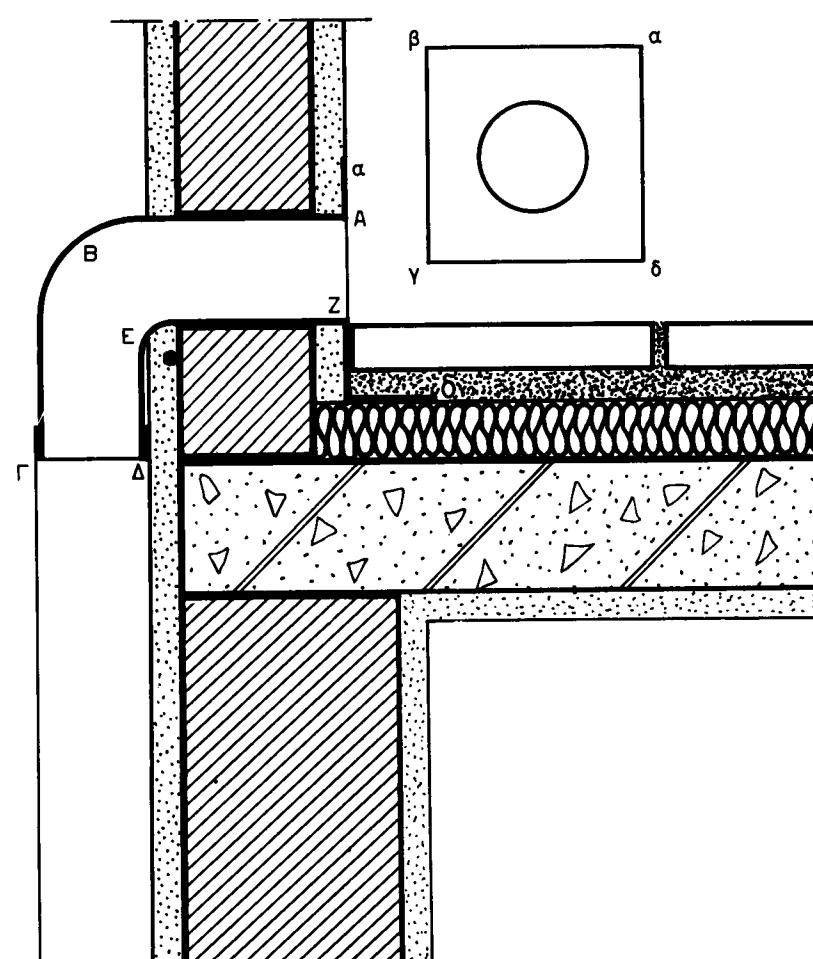
Η σχέση που μας λέει ότι σε 1 m^2 επιφάνειας δώματος αντιστοιχεί 1 cm^2 διατομής υδρορρόης είναι εμπειρική.

Η συνηθισμένη διατομή της υδρορρόης είναι $0,08 \text{ m} \times 0,12 \text{ m}$.

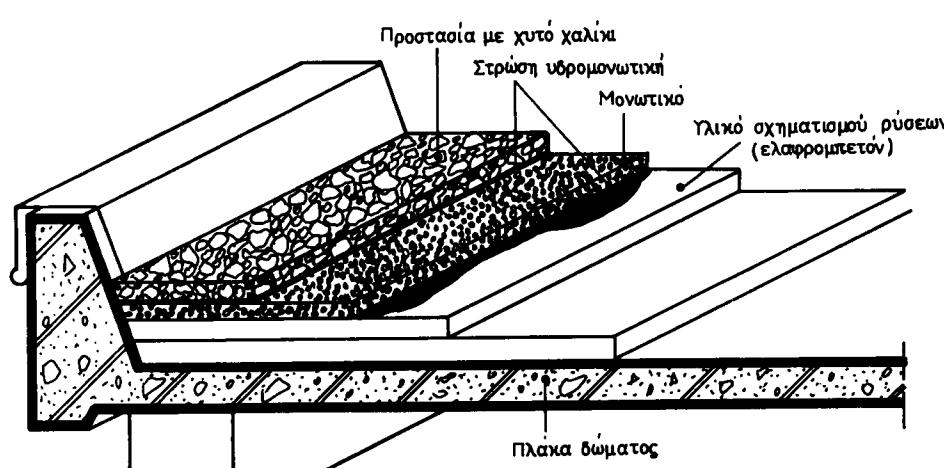
Οι υδρορρόες πολλές φορές, μπαίνουν αναγκαστικά στις προσόψεις των κτιρίων και δημιουργούνται προβλήματα στην αρχιτεκτονική σύνθεση. Για να αποφύγουν το πρόβλημα αυτό μερικοί κατασκευάζουν τις υδρορρόες από χαλύβδινο σωλήνα και τις τοποθετούν ενσωματωμένες στη μάζα του σκυροδέματος των υποστυλωμάτων του φέροντος οργανισμού.

Στις περιπτώσεις αυτές πρέπει να αφήνονται θυρίδες καθαρισμού (τάπες) ανά δύο ορόφους τουλάχιστον.

Το σχήμα 20.6 δείχνει παράδειγμα μονώσεως για μη βατό δώμα.

Σχ. 20.5.

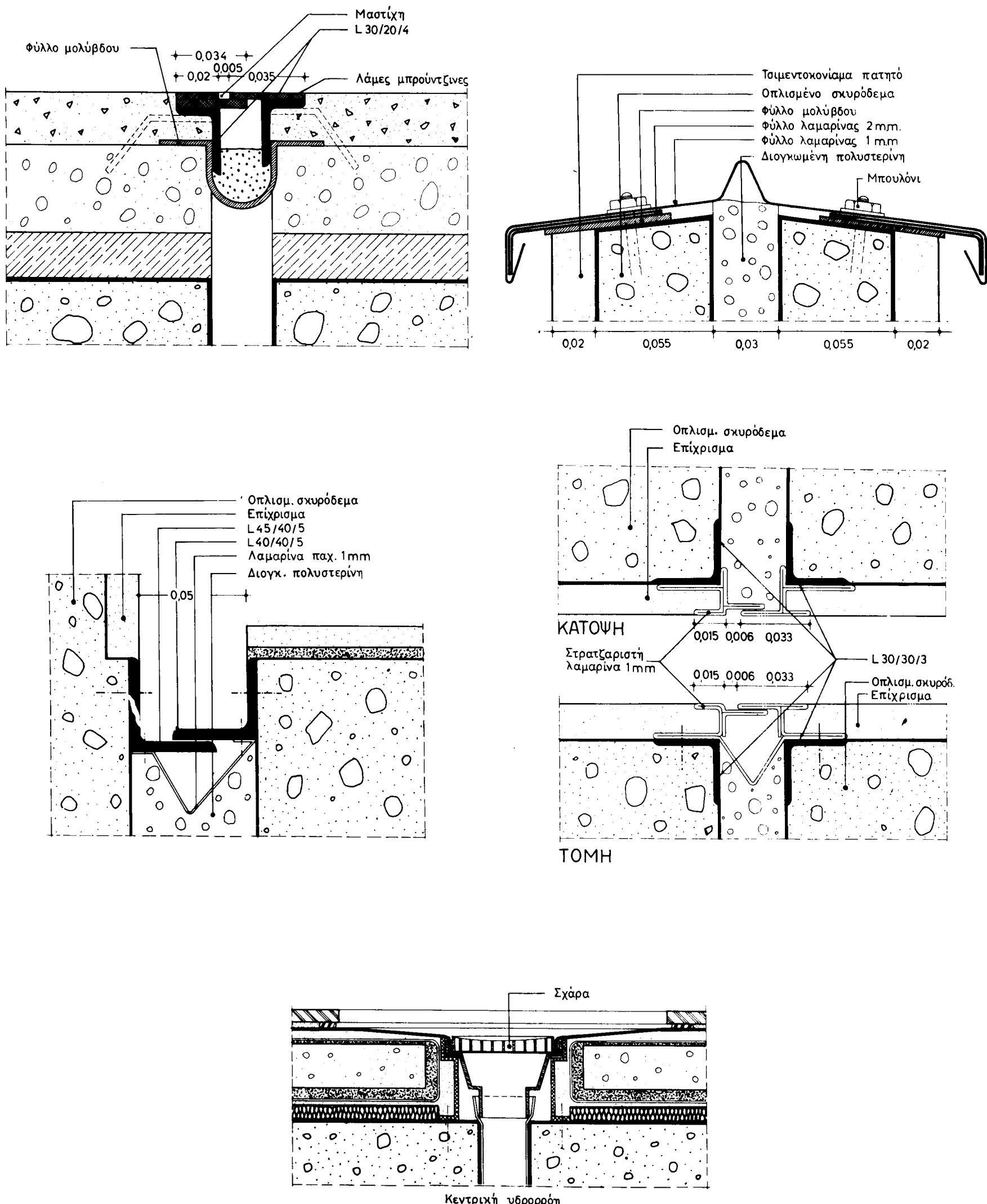

Σχ. 20.6.

ΠΙΝΑΚΑΣ 34

ΘΕΜΑ: ΑΡΜΟΙ ΔΙΑΣΤΟΛΗΣ (λεπτομέρειες)

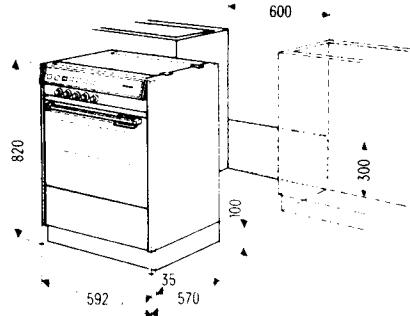
Στο σχέδιο του σχήματος 21.1 παριστάνεται λεπτομέρεια κατασκευής της μονώσεως στην περίπτωση που η υδρορρόη περνά μέσα από το κτίριο. (Τα νερά συγκεντρώνονται σε σημείο που βρίσκεται μέσα στην επιφάνεια του δώματος).

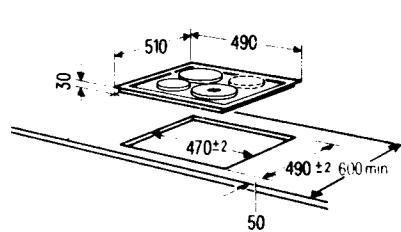
Σχ. 21.1.

ΠΙΝΑΚΑΣ 35

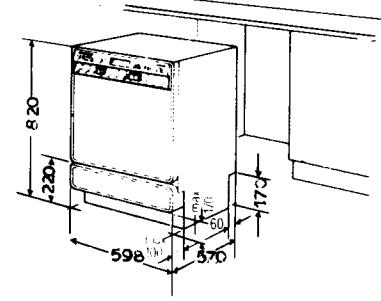
ΘΕΜΑ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΟΥΖΙΝΑΣ

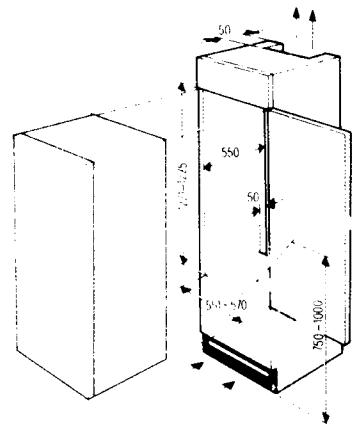
Κουζίνα (Διαστάσεις σε mm)

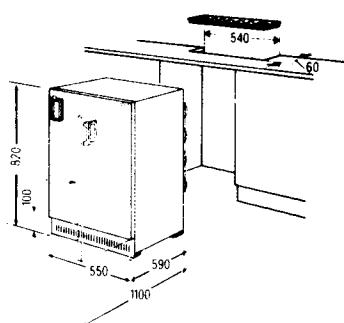
Κουζίνα (πλάκα) που ενσωματώνεται σε πάγκο (Διαστάσεις σε mm)

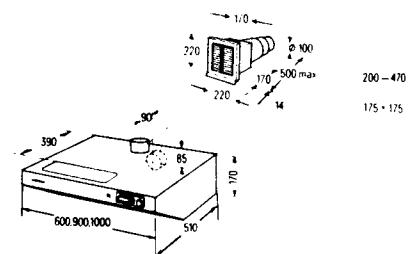
Πλυντήριο πιάτων (Διαστάσεις σε mm)

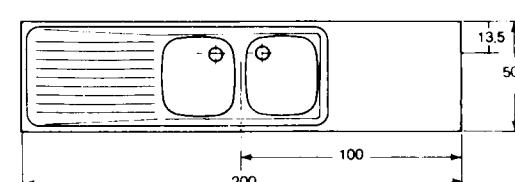
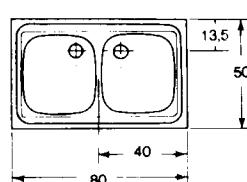
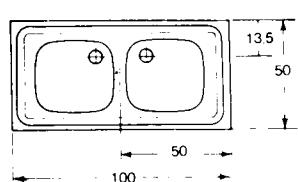
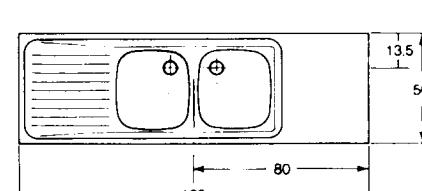
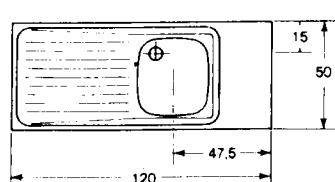
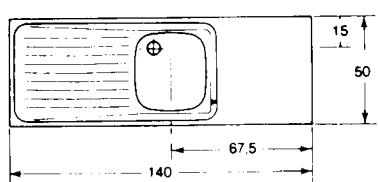
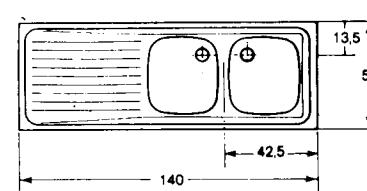
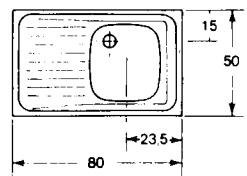
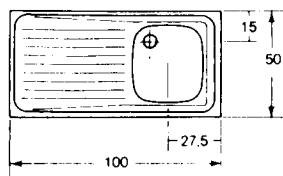
Ψυγείο (Διαστάσεις σε mm)

Ψυγείο μικρό που ενσωματώνεται σε πάγκο (Διαστάσεις σε mm)

Απορροφητήρας (Διαστάσεις σε mm)

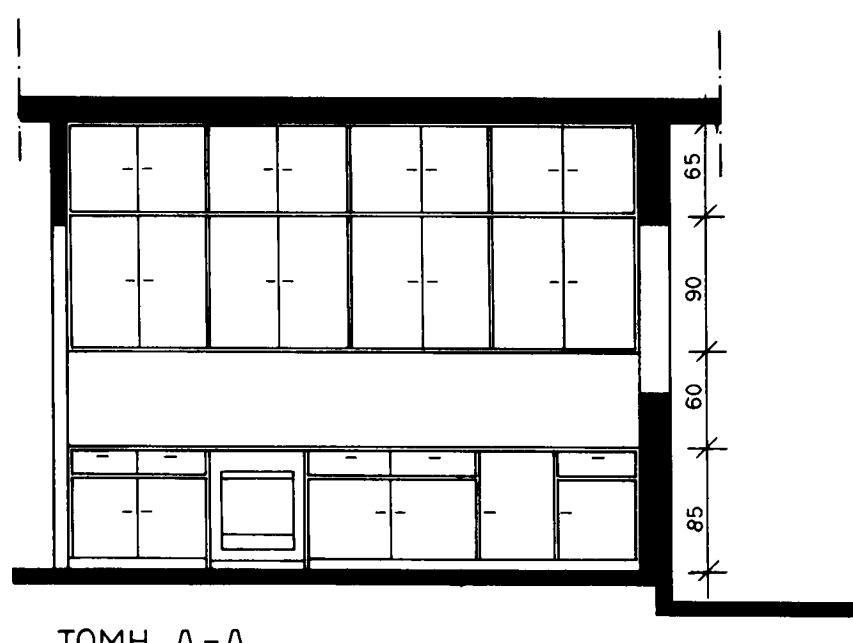

Τύποι νεροχυτών από ανοξείδωτο χάλυβα (Διαστάσεις σε cm)

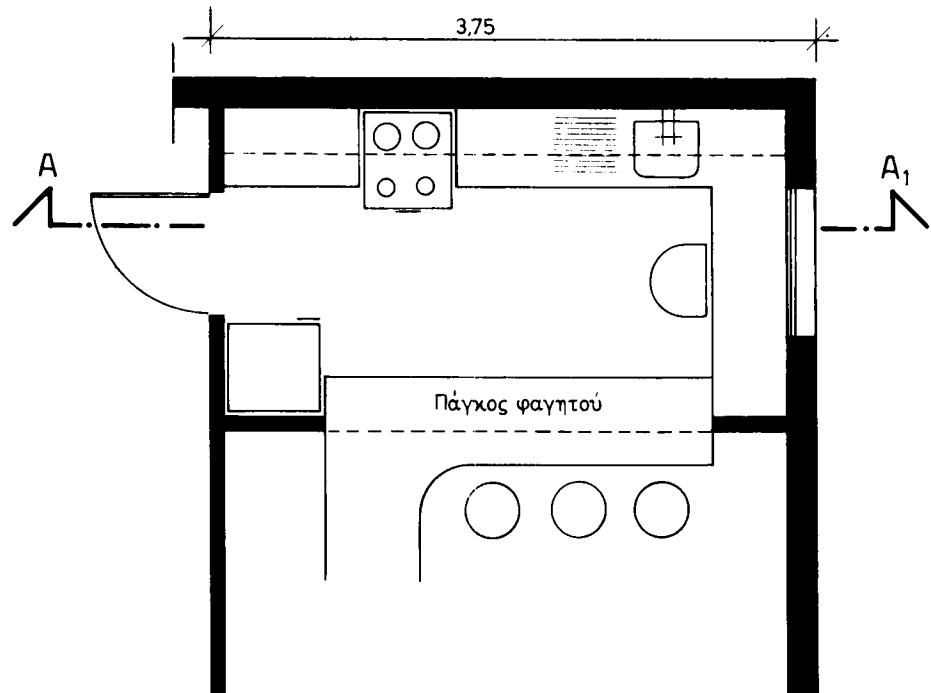
ΠΙΝΑΚΑΣ 36

ΘΕΜΑ: ΚΟΥΖΙΝΕΣ

(Κλ: 1:50)

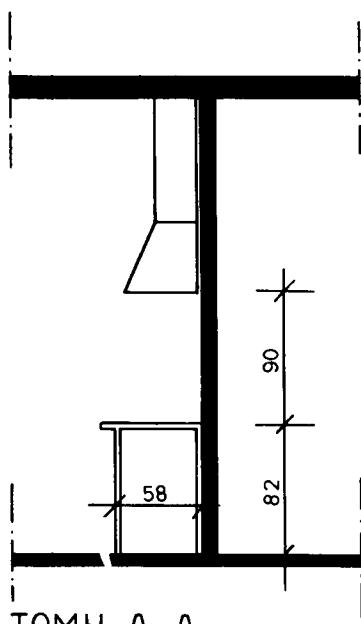

ΤΟΜΗ A-A₁

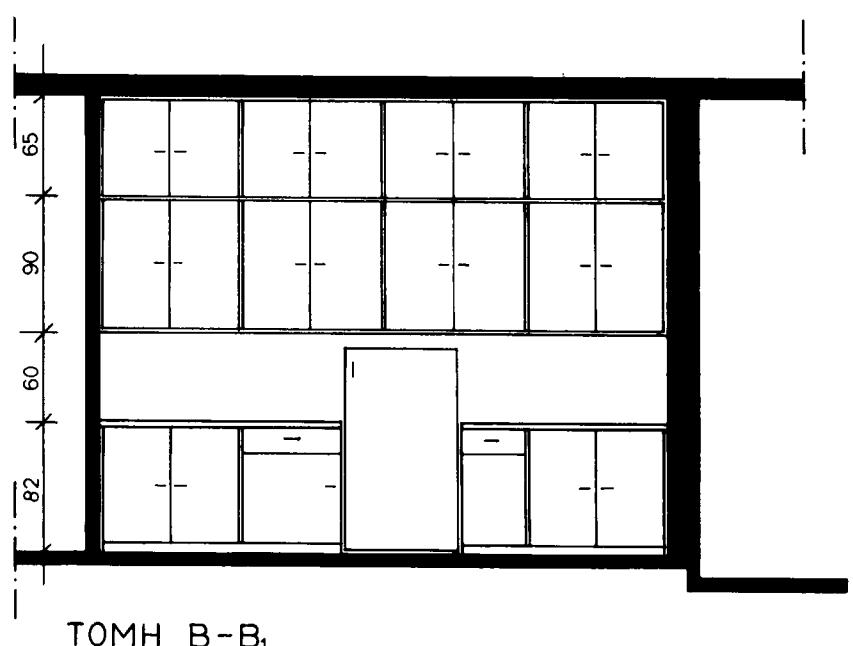

ΚΑΤΩΦΗ

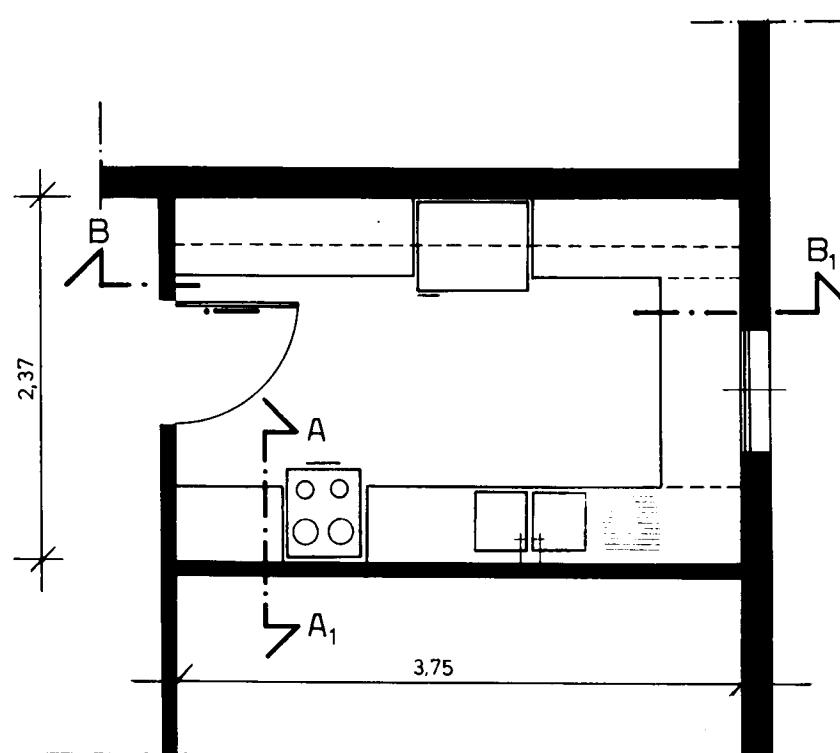
ΚΟΥΖΙΝΑ ΜΕ ΠΑΓΚΟ ΓΙΑ ΦΑΓΗΤΟ

ΤΟΜΗ A-A₁

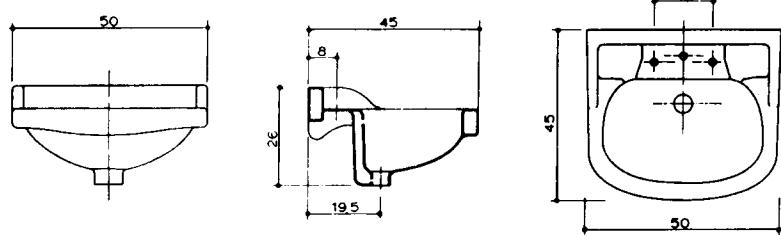
ΤΟΜΗ B-B₁

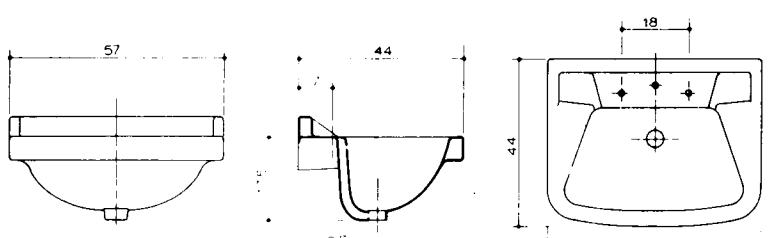
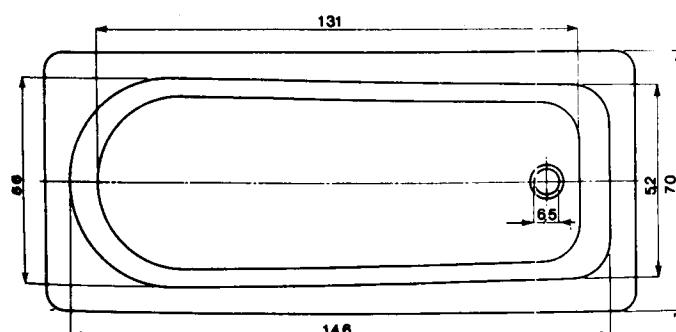
ΚΟΥΖΙΝΑ ΜΙΚΡΟΥ ΕΜΒΑΔΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ 37

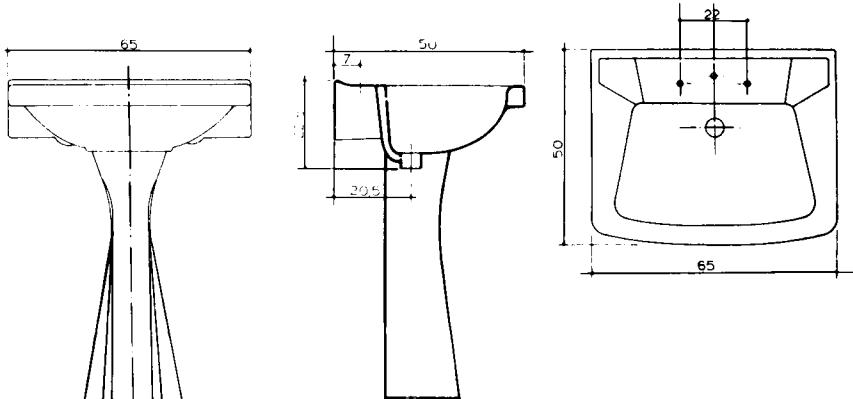
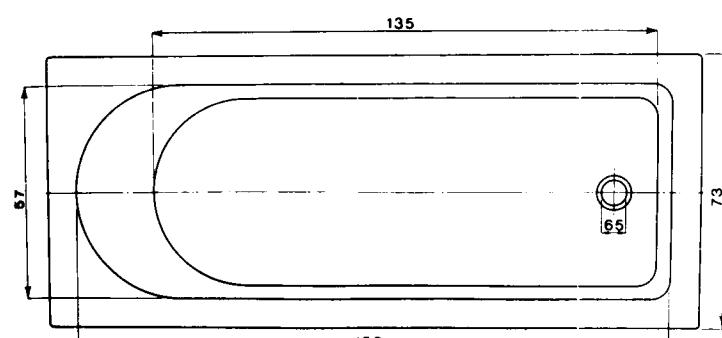
ΘΕΜΑ: ΕΙΔΗ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

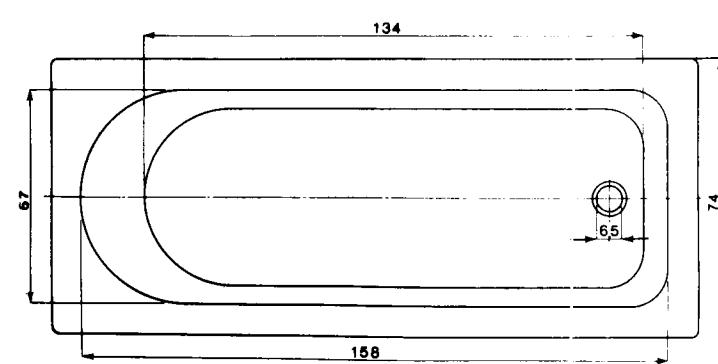
Nιπτήρας μικρός

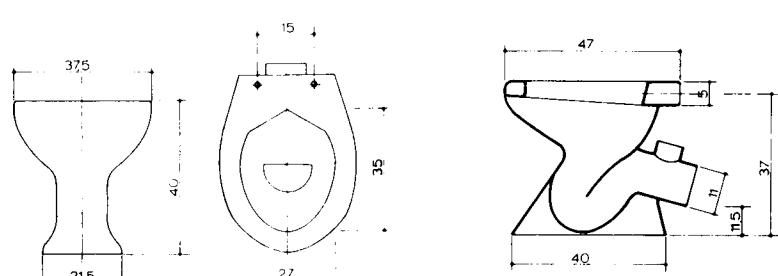
Nιπτήρας πλατύς

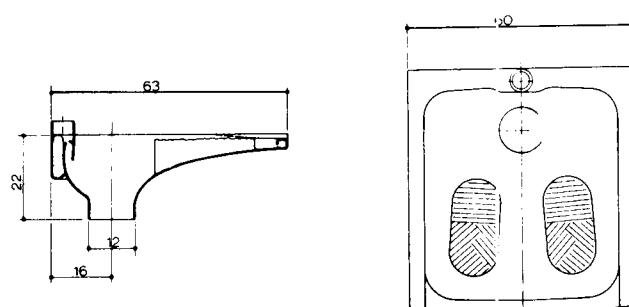
Nιπτήρας με ποδαρικό

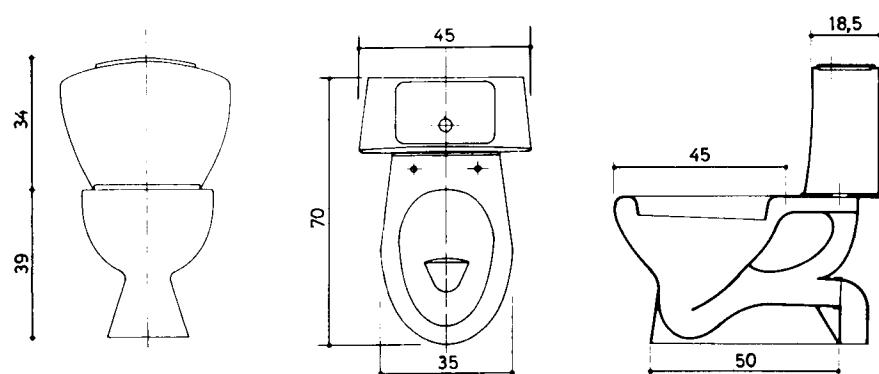
Λουτήρες (Μπανιέρες) διαφόρων τύπων

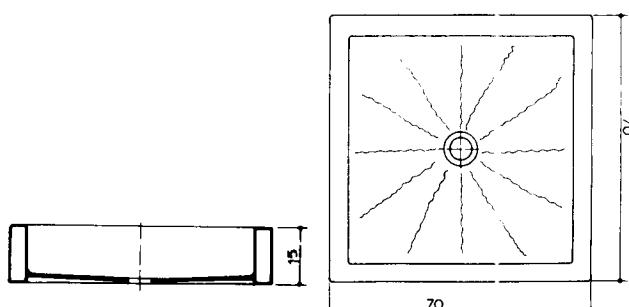
Λεκάνη (Καζανάκι υψηλής πιέσεως)

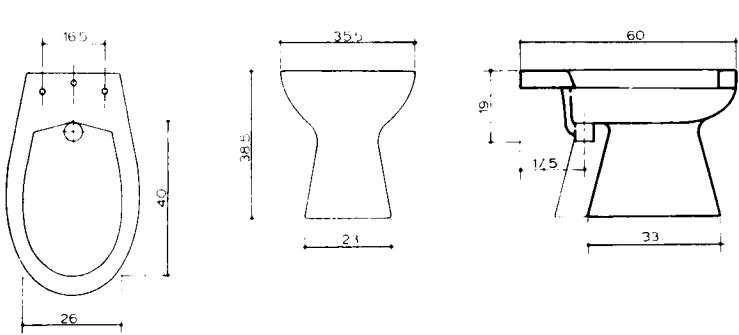
Λεκάνη τουρκικού τύπου

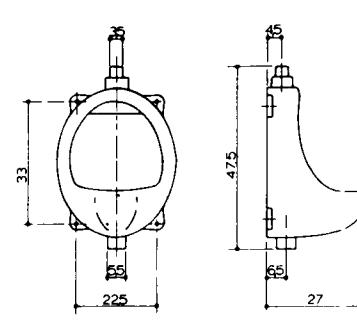
Λεκάνη (Καζανάκι χαμηλής πιέσεως)

Ντουσιέρα (λεκάνη καταιονιστήρα)

Πυγολουτήρας (Μπιντέ)

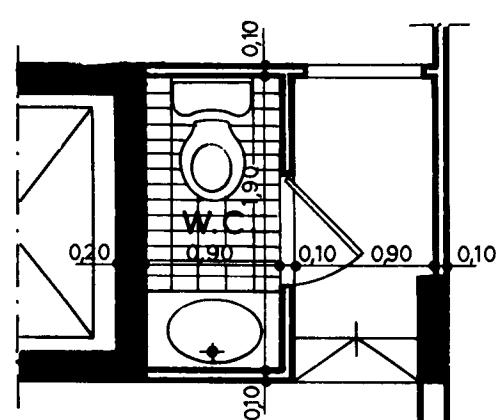
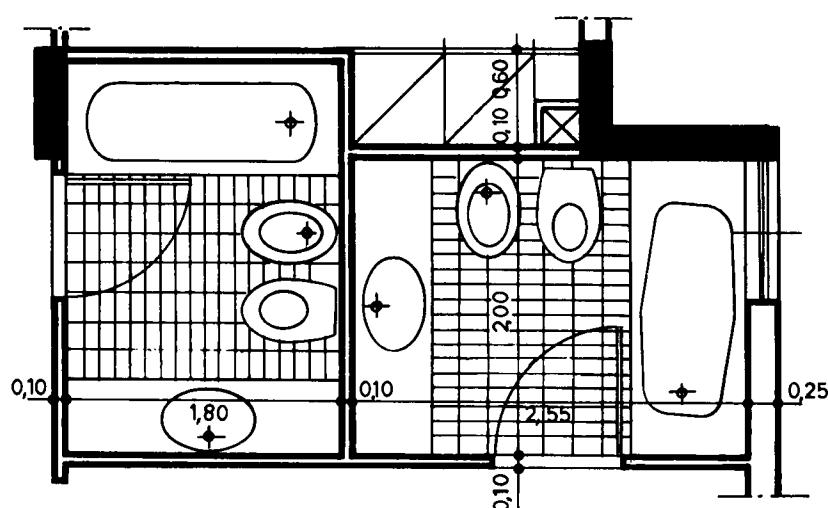
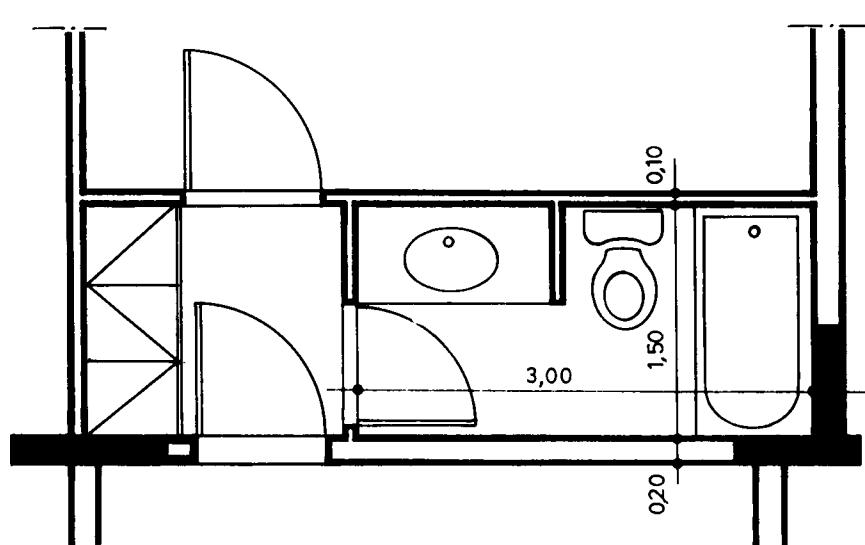
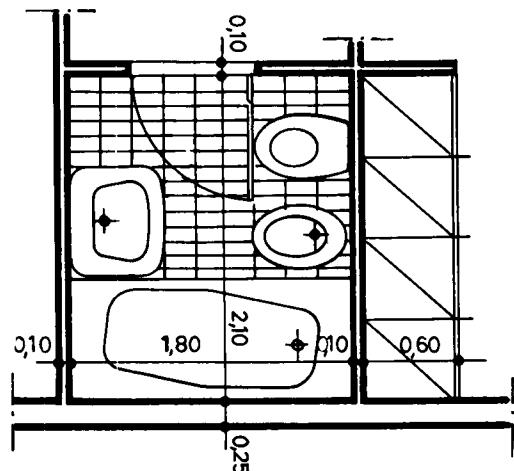
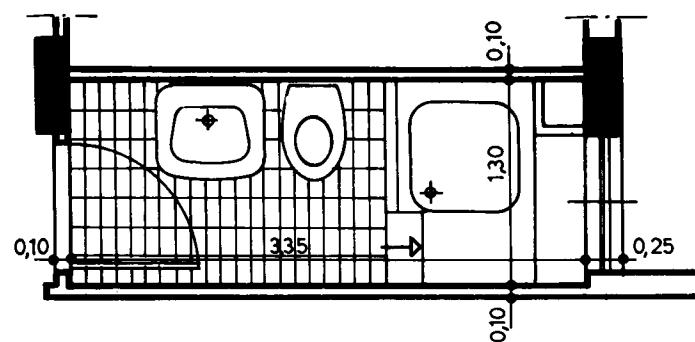
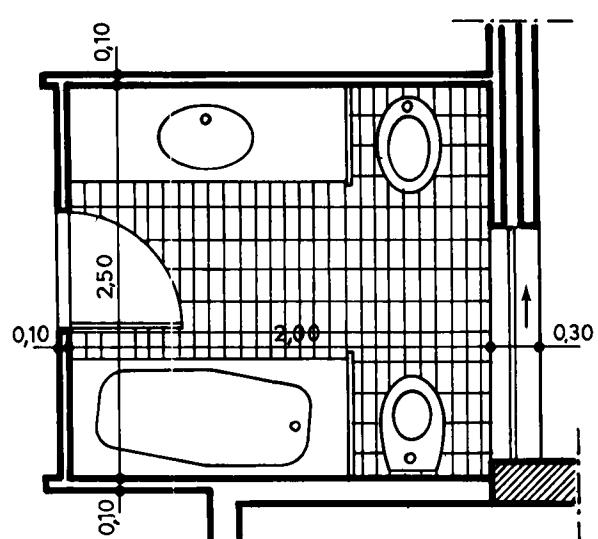
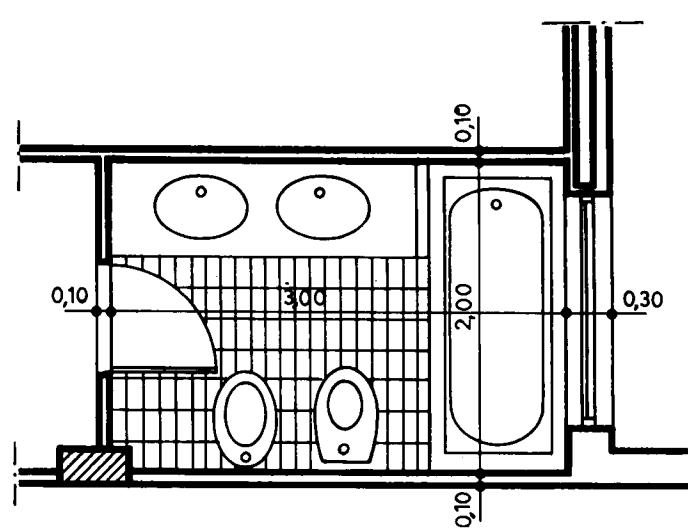
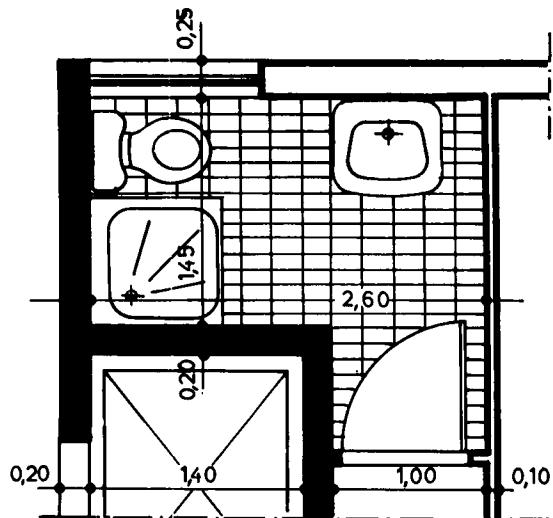

Ουρητήριο τοίχου

ΠΙΝΑΚΑΣ 38

ΘΕΜΑ: ΚΑΤΟΨΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ ΛΟΥΤΡΩΝ

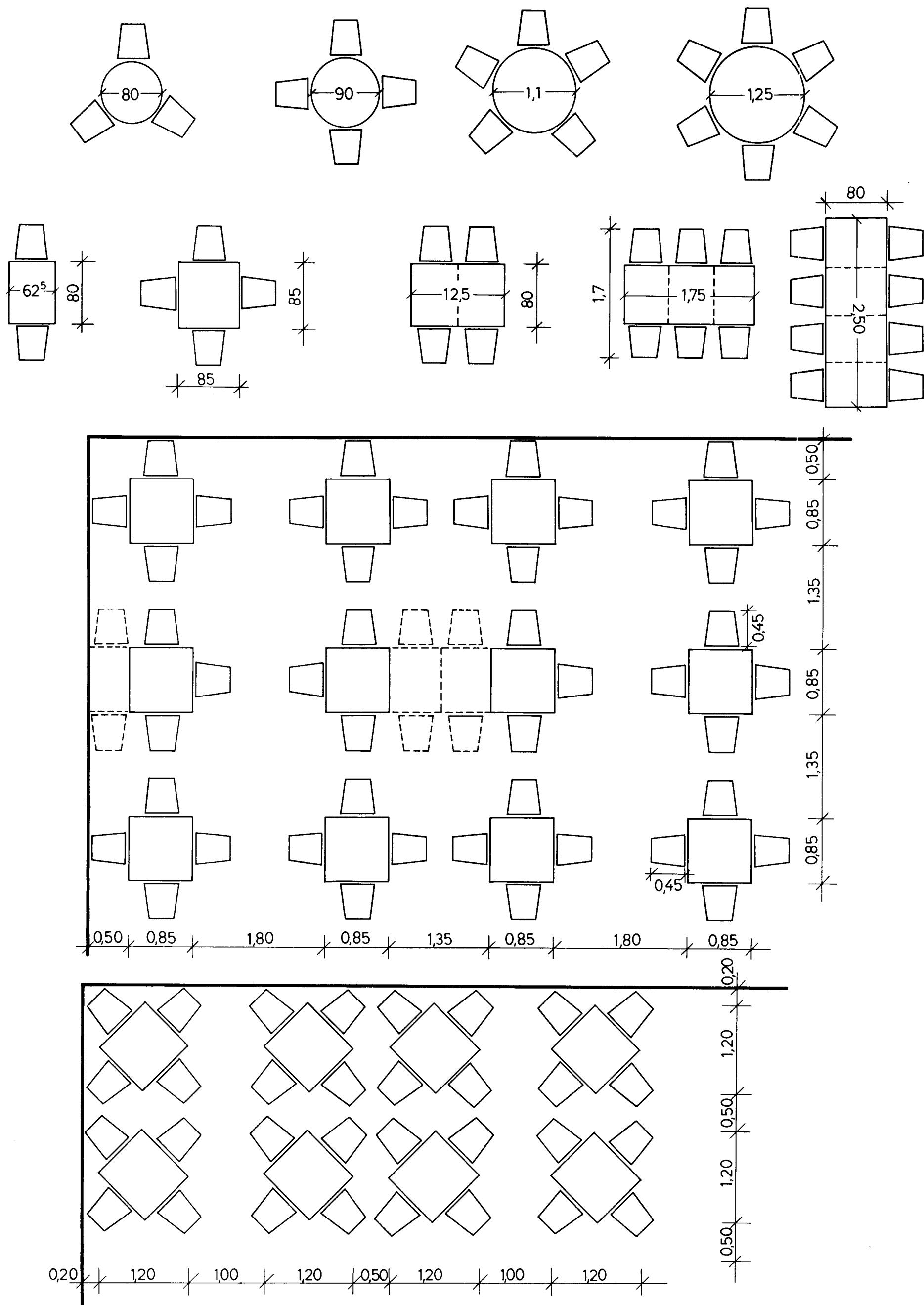
(ΚΛ.: 1:50)

ΠΙΝΑΚΑΣ 39

ΘΕΜΑ: ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΕ ΧΩΡΟΥΣ ΕΣΤΙΑΣΕΩΣ

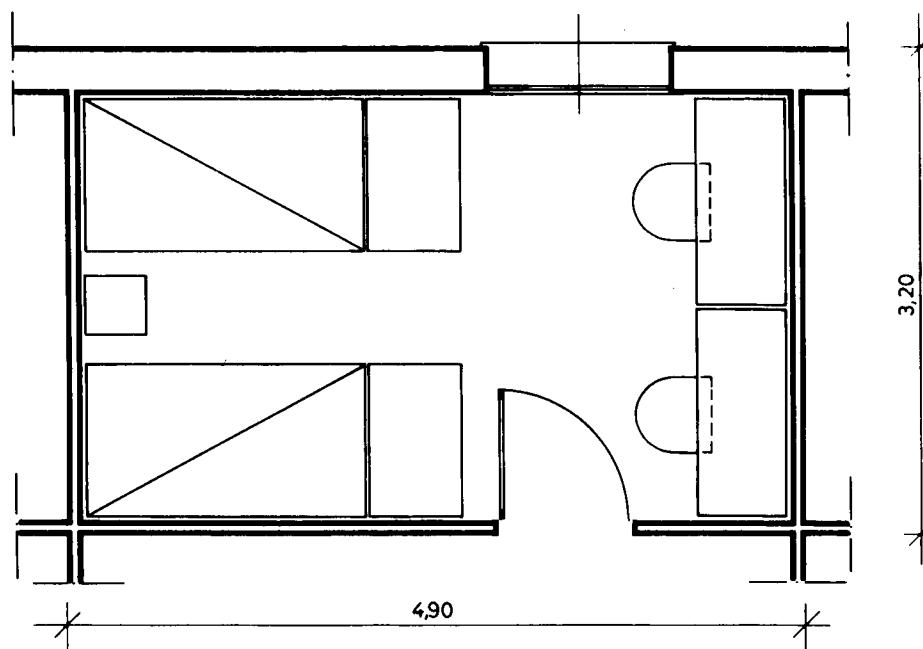
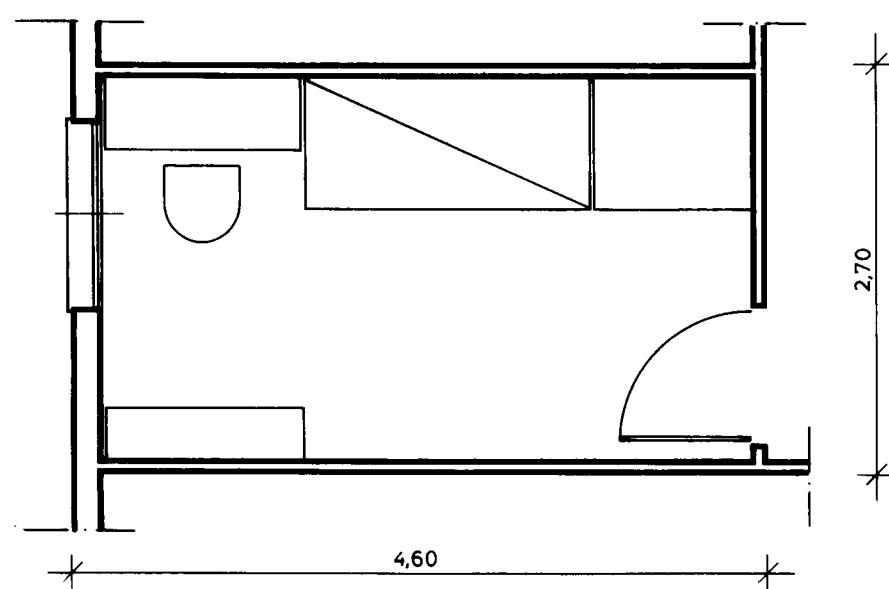
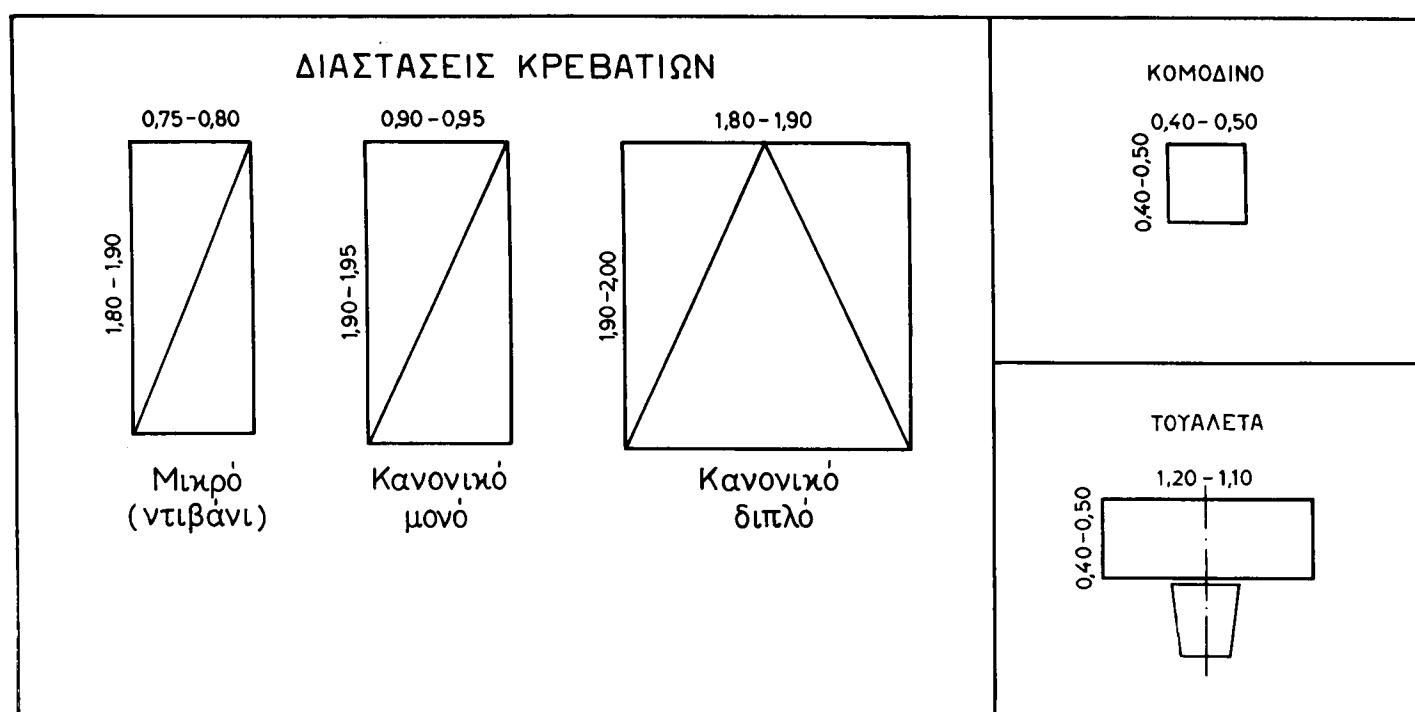
(Κλ: 1:50)

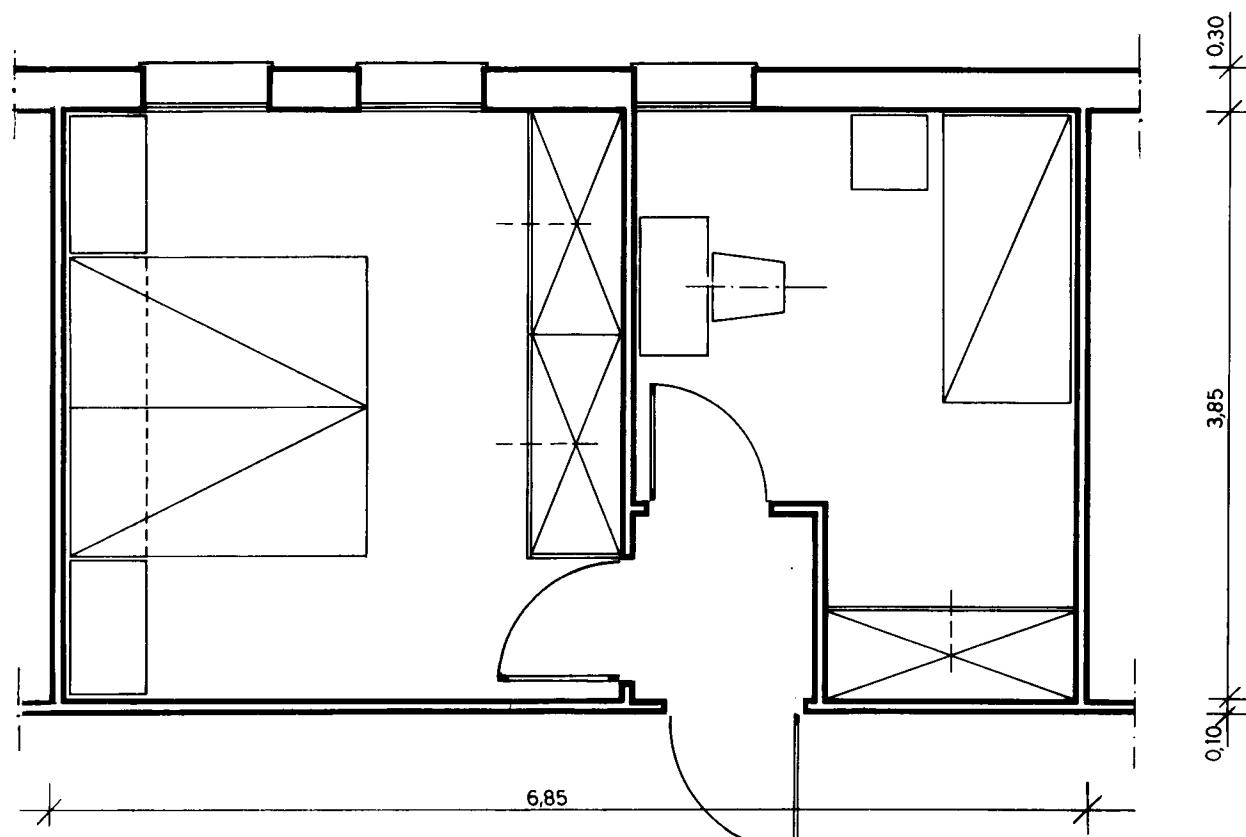
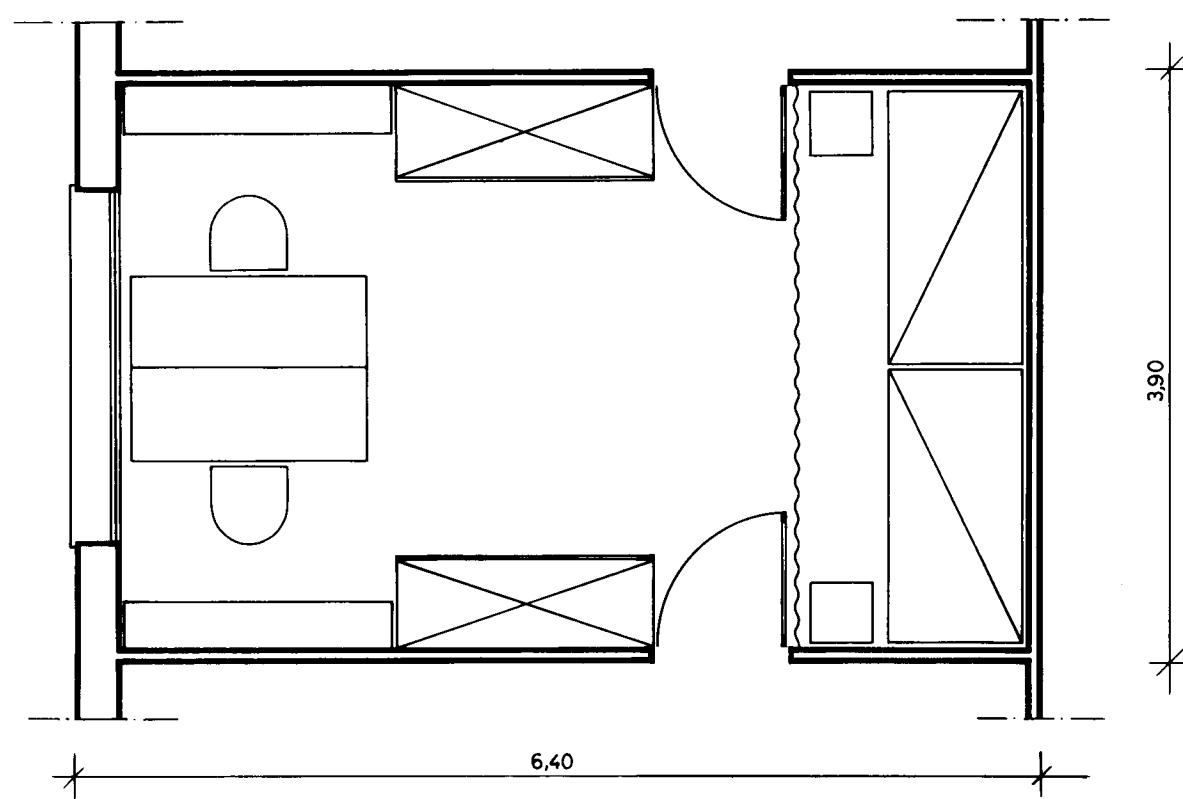
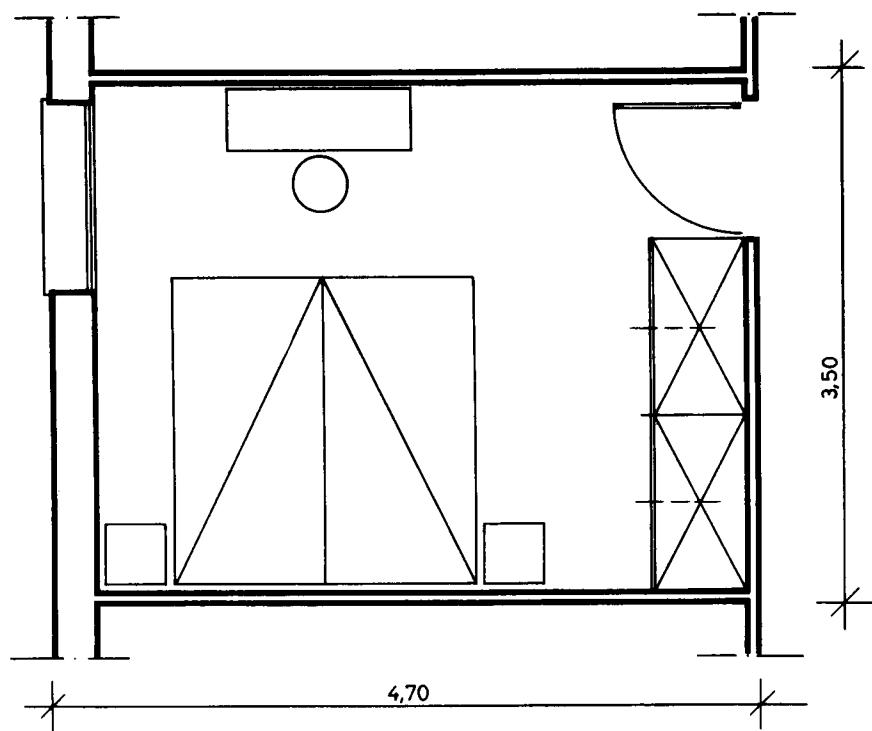

ΠΙΝΑΚΑΣ 40

ΘΕΜΑ: ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΑ (Κατόψεις)

(Διαστάσεις σε π, Κλ: 1:50)

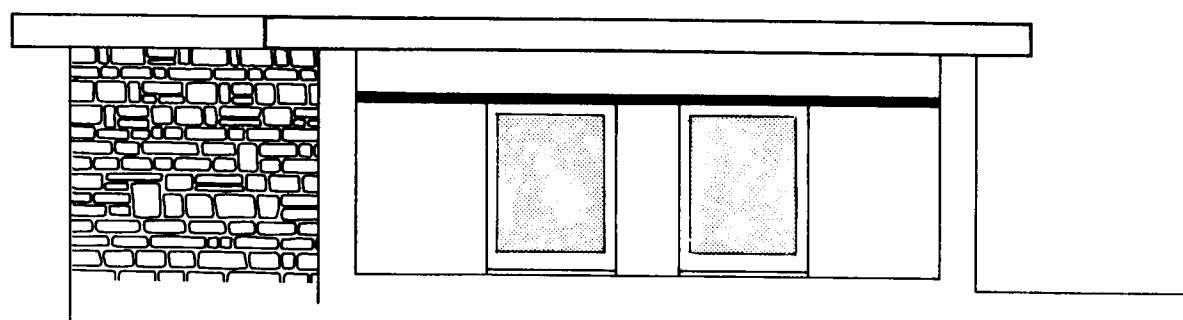

ΠΙΝΑΚΑΣ 41

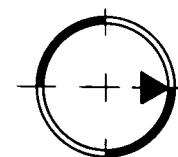
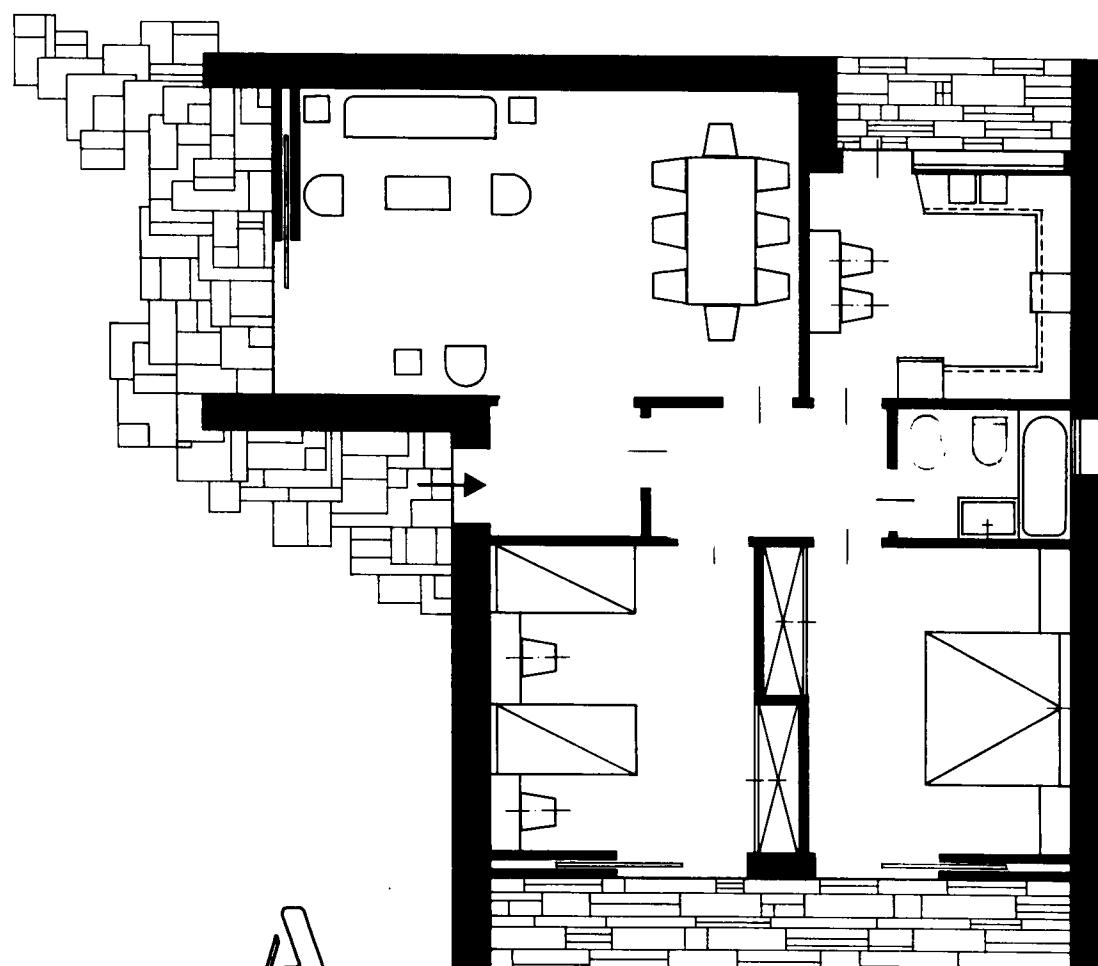
ΘΕΜΑ: ΜΟΝΟΡΟΦΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

(Κλ: 1:100)

A

Οψη Β

A

Κατοψη

B

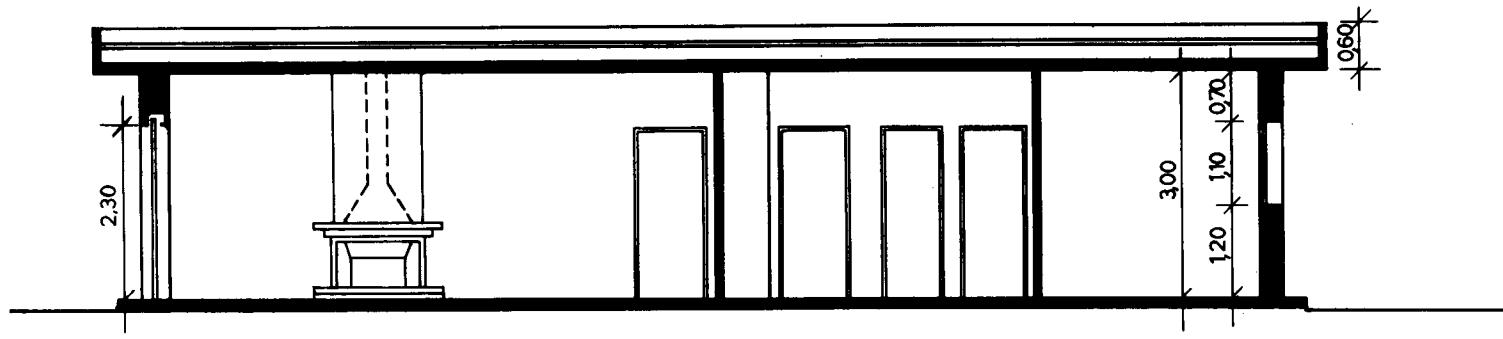
Άσκηση

Να σχεδιαστεί το θέμα σε κλίμακα 1:50. Να γραφούν διαστάσεις και τίτλοι των χώρων και να σχεδιαστεί στη θέση Α στην κάτοψη και στην όψη περιβάλλον σύμφωνα με τους σχετικούς πίνακες.

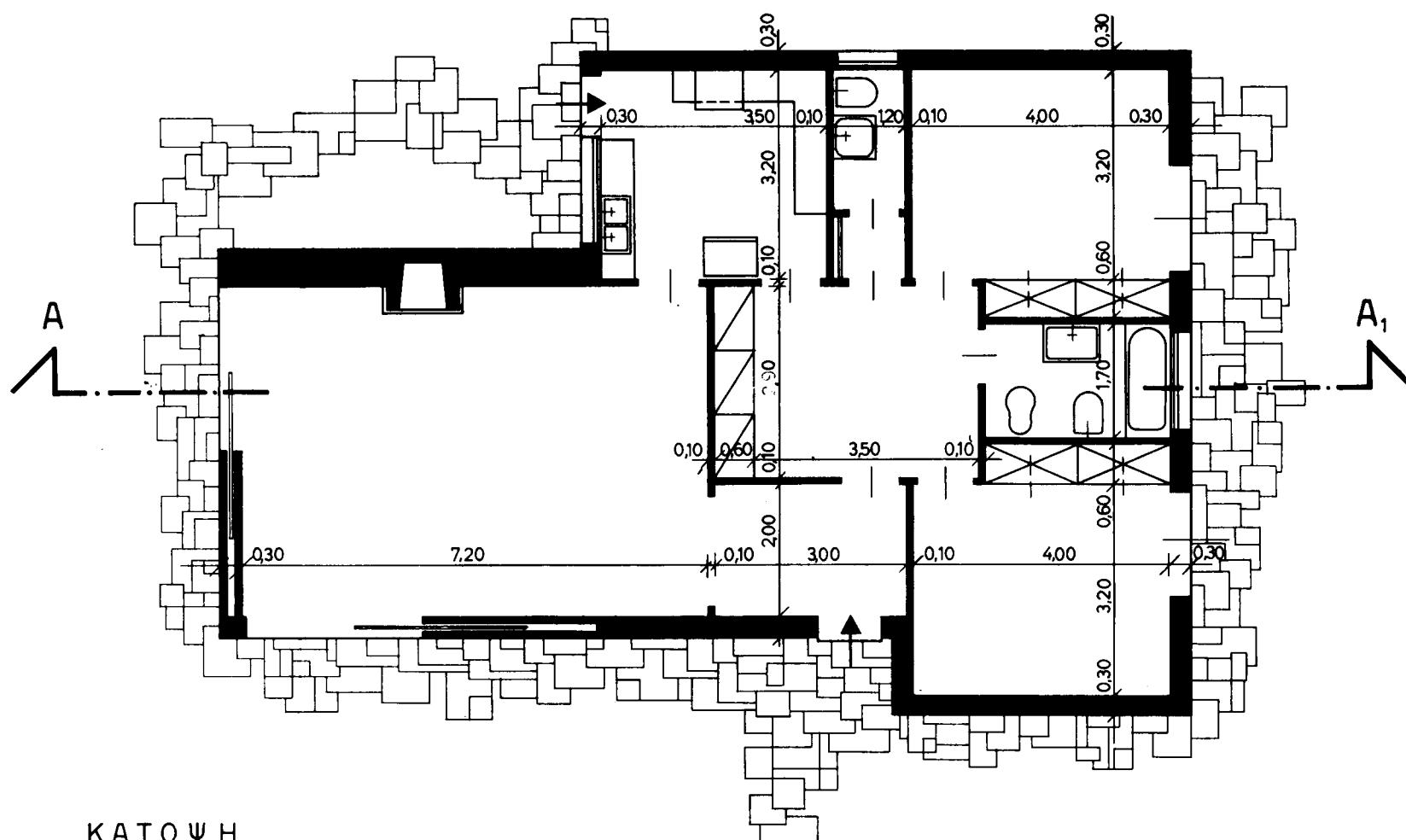
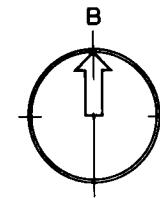
ΠΙΝΑΚΑΣ 42

ΘΕΜΑ: ΜΟΝΟΡΟΦΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

(Κλ: 1:100)

ΤΟΜΗ Α-Α₁

ΚΑΤΩΨΗ

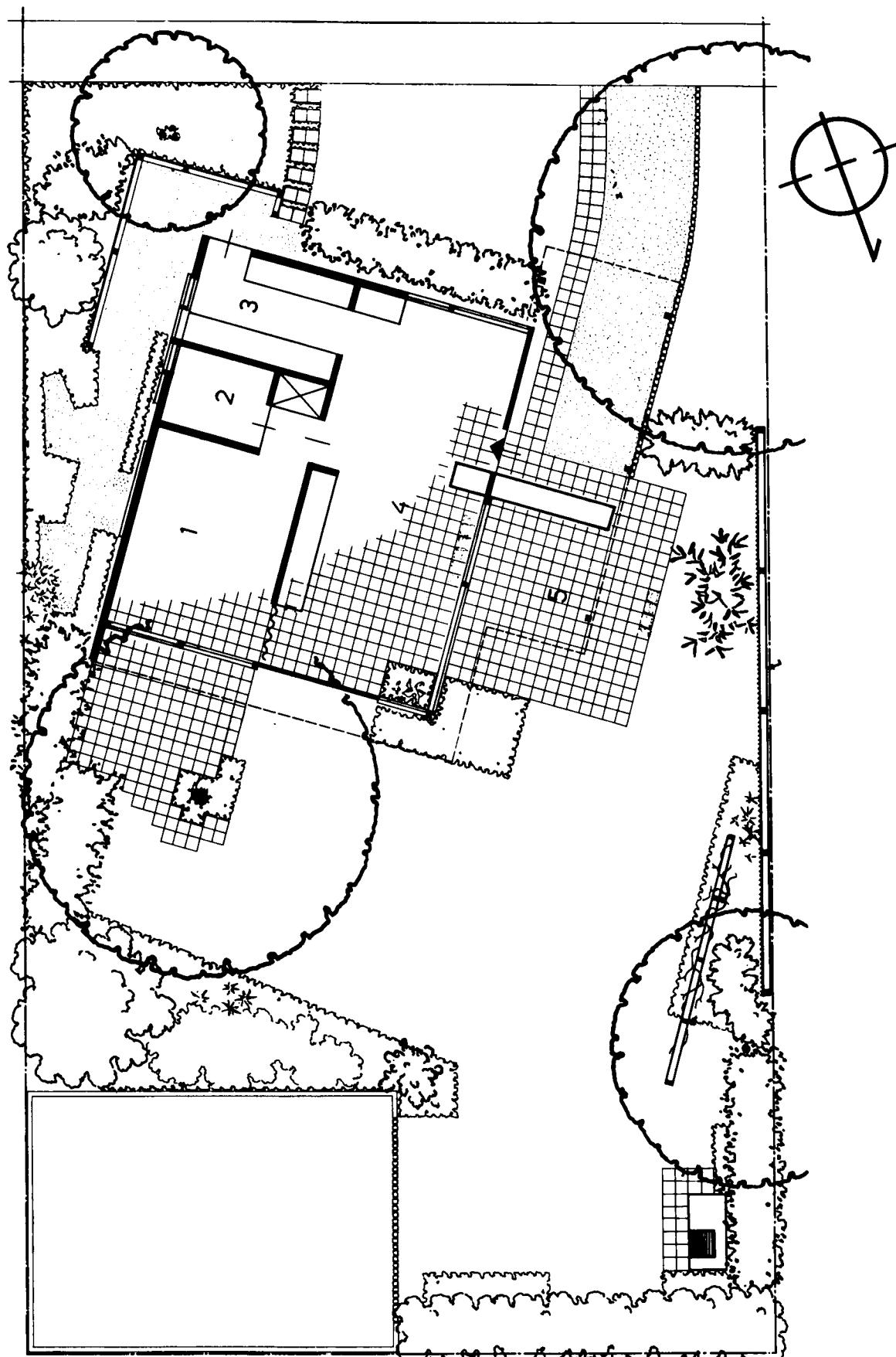
Άσκηση

Να σχεδιαστεί το θέμα σε κλίμακα 1:50. Να σχεδιαστούν δύο κύριες άψεις και περιβάλλον. Να γραφούν τίτλοι των χώρων και πινακίδα γενικού τίτλου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 43

ΘΕΜΑ: ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ – ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΣΕ ΟΙΚΟΠΕΔΟ

(Κλ. 1 : 200)

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

1. Κοιτώνας
2. Λουτρό
3. Κουζίνα
4. Υποδοχή (καθημερινό)
5. Βεράντα

Κλ.: 1:200

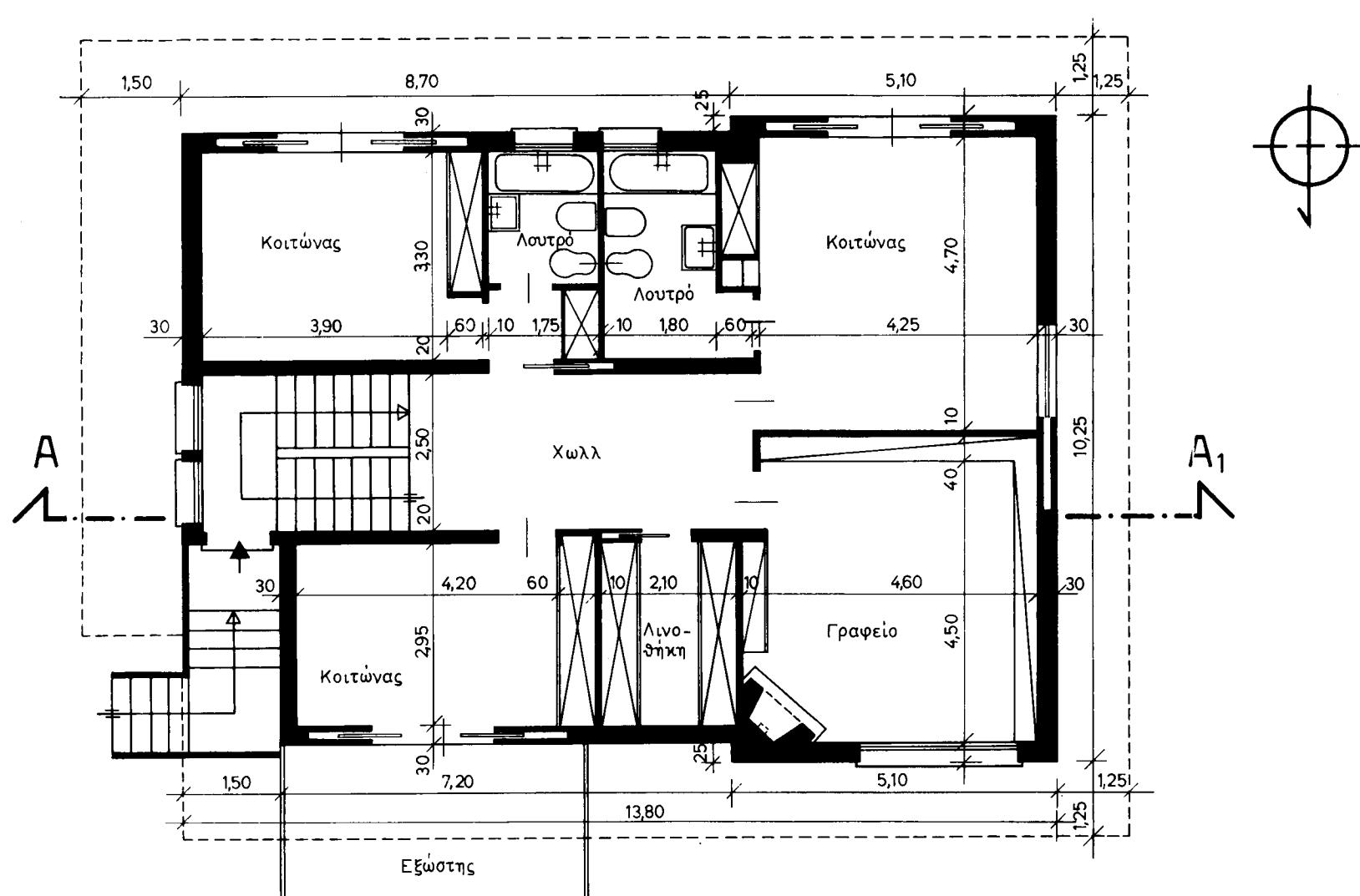
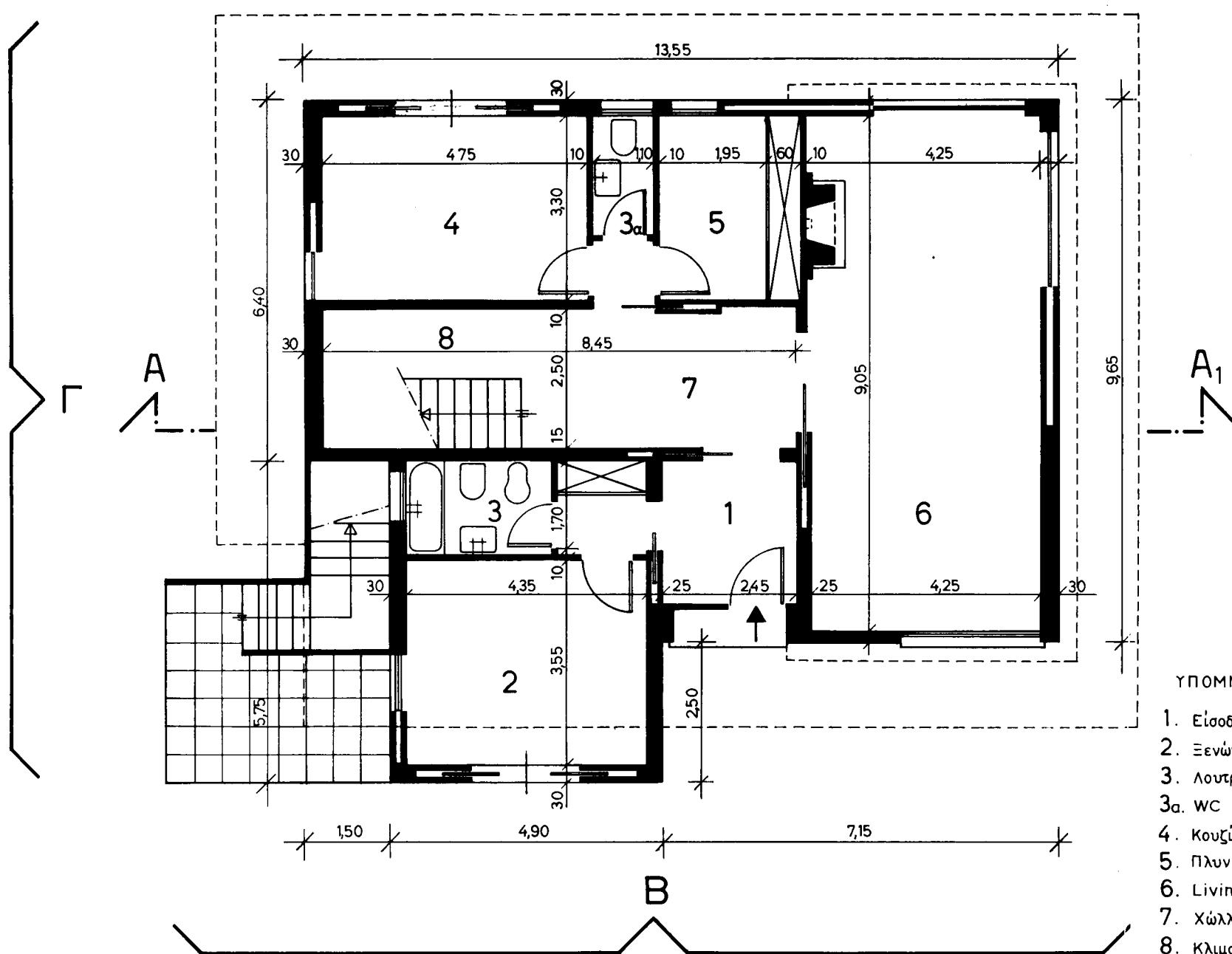
Άσκηση

Να σχεδιαστεί ο πίνακας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 44

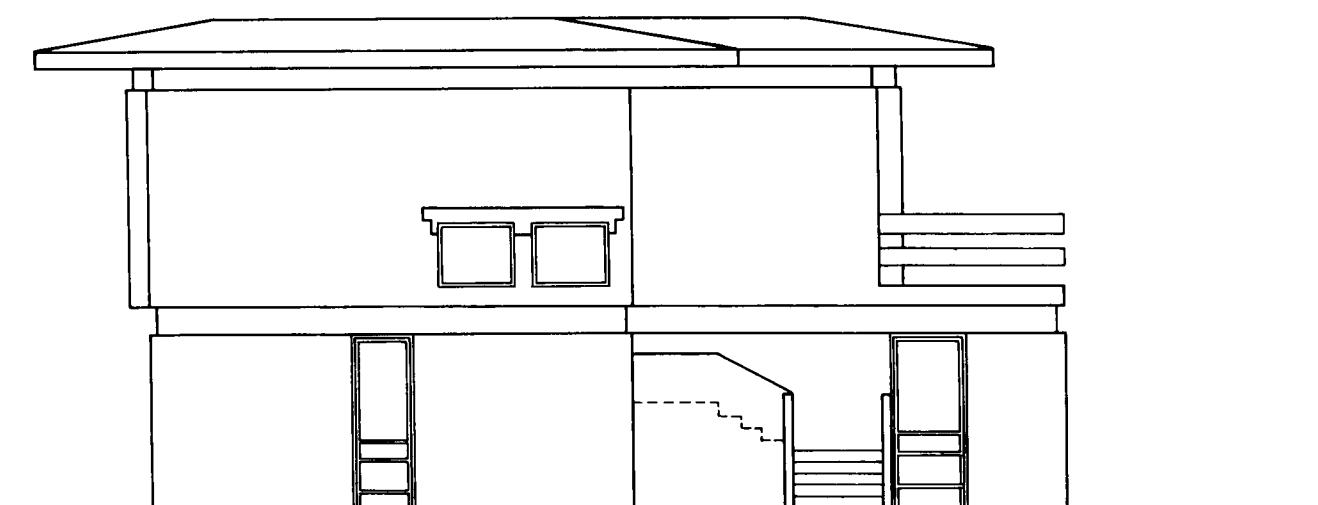
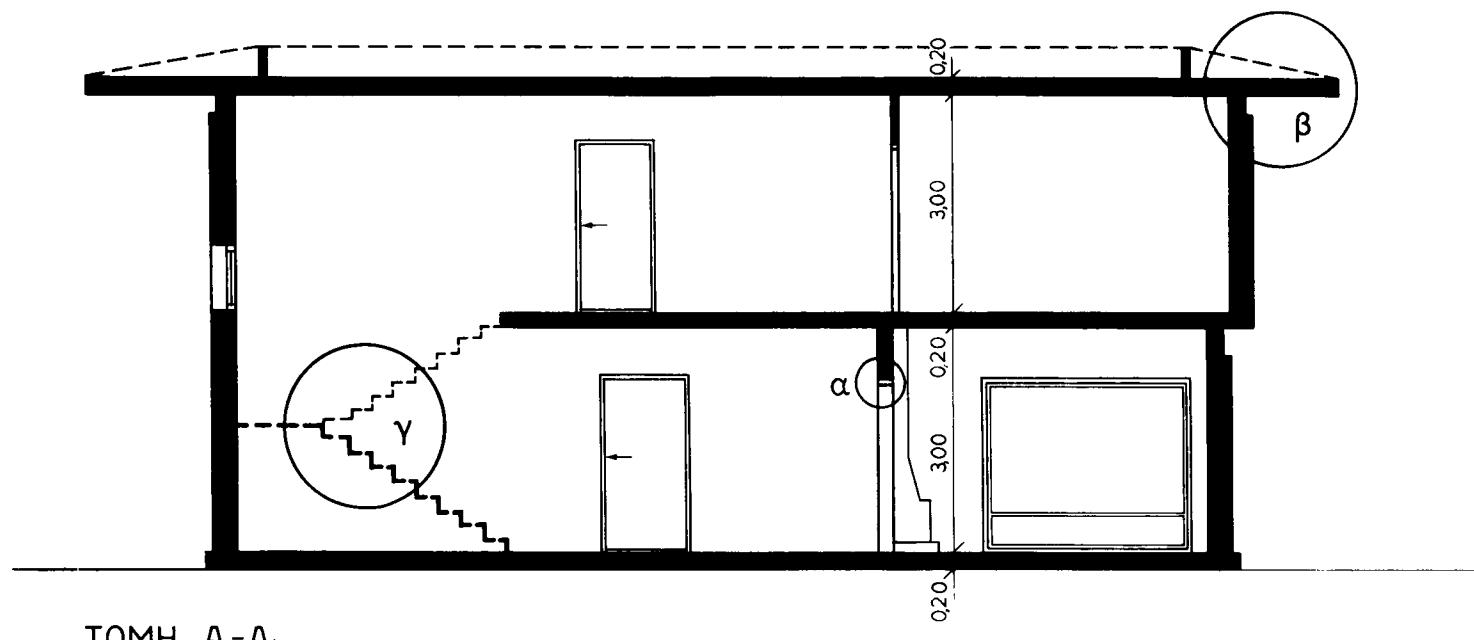
ΘΕΜΑ: ΔΙΩΡΟΦΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

(ΚΛ: 1:100)

ΚΑΤΟΨΗ ΟΡΟΦΟΥ

(συνέχεια πίνακα 44)

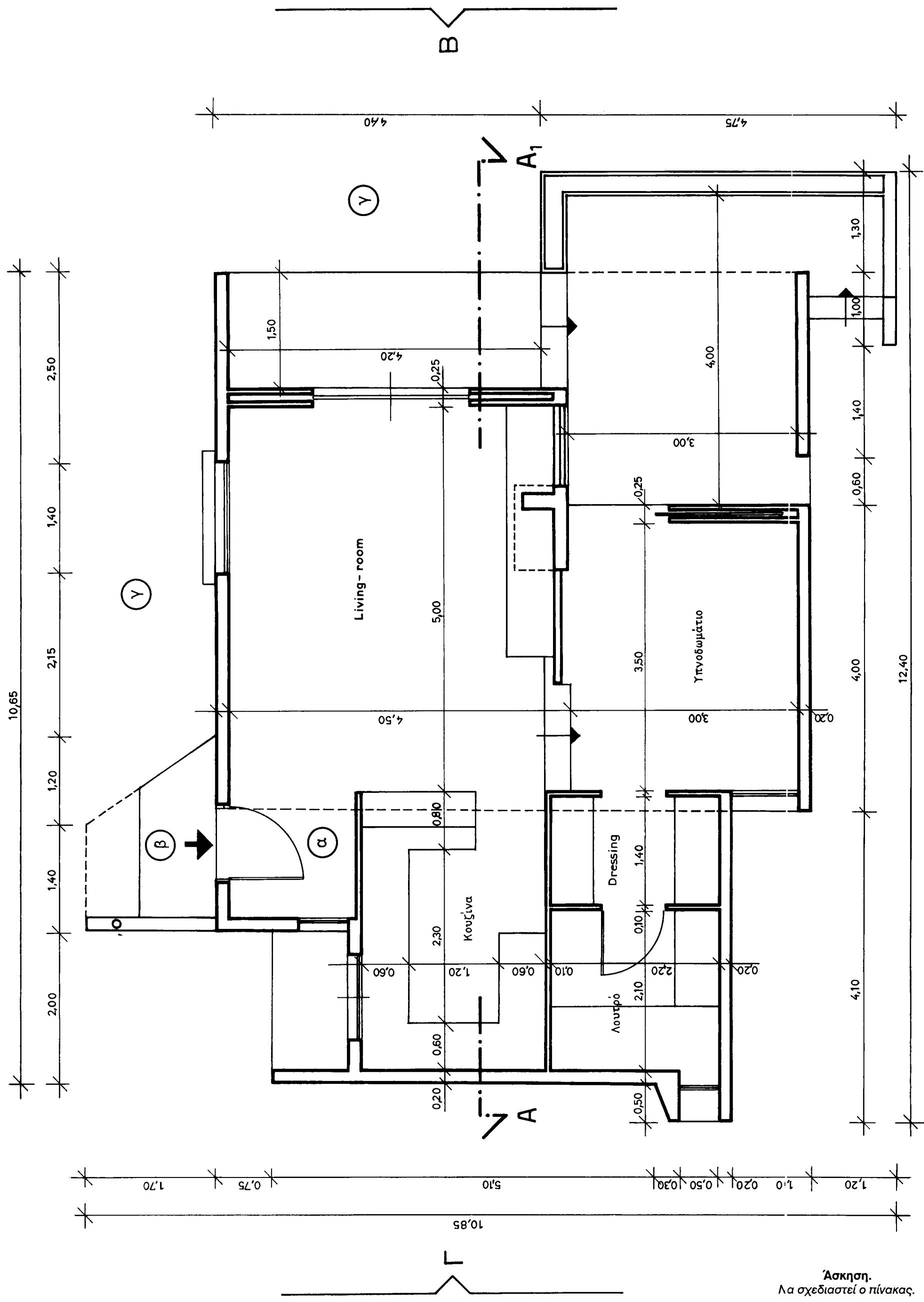
Άσκηση

1. Να σχεδιαστούν τα σχέδια του πίνακα σε κλίμακα 1:50 και να σχεδιαστεί περιβάλλον στις όψεις Β και Γ.
2. Να σχεδιαστούν οι λεπτομέρειες α, β, γ (τομή Α - Α₁) σε κλίμακα 1:10.

ΠΙΝΑΚΑΣ 45

ΘΕΜΑ: ΜΟΝΟΡΟΦΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

(Κάτοψη, κλ. 1:50)

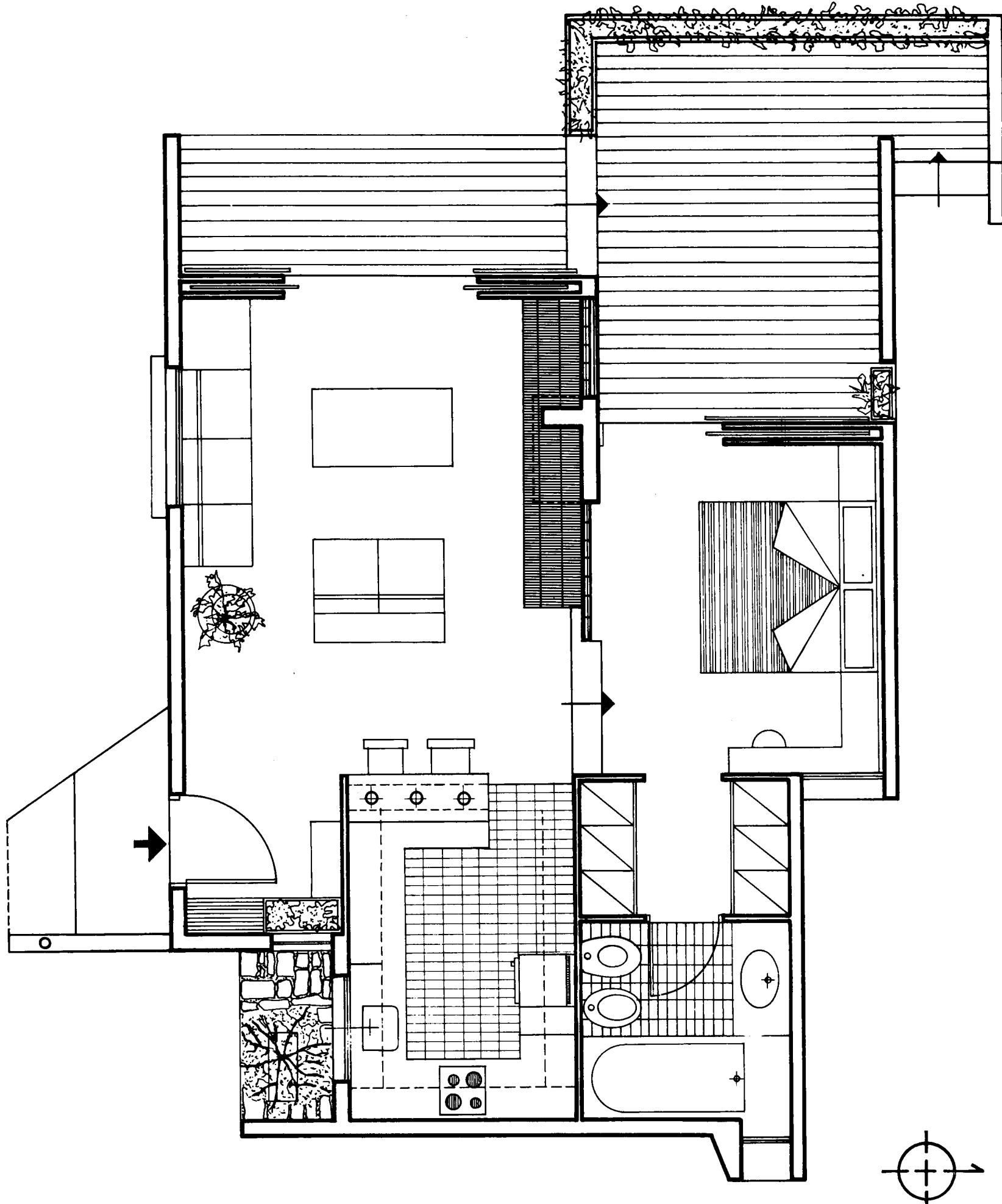

Ασκηση.
Λα σχεδιάστε αυτό το πίνακας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 46

ΘΕΜΑ: ΜΟΝΟΡΟΦΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

(Κάτοψη με σχεδίαση εξοπλισμού και επίπλων, κλ.: 1:50)

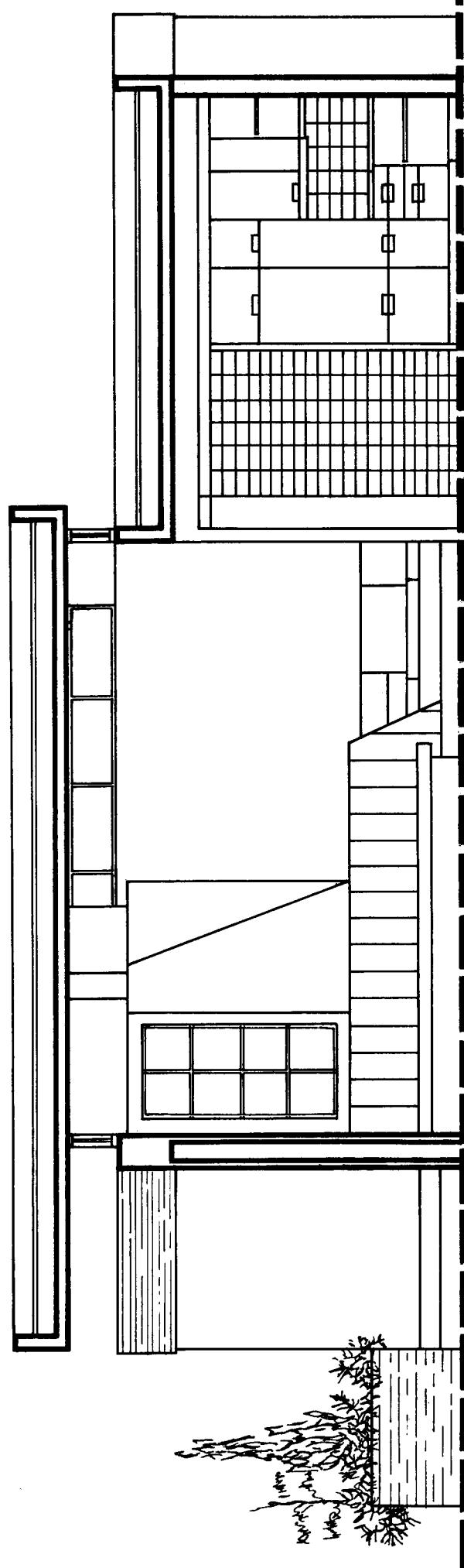
Άσκηση
Να σχεδιαστεί ο πίνακας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 47

ΘΕΜΑ: ΜΟΝΟΡΟΦΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

(Τομή, κλ. 1:50)

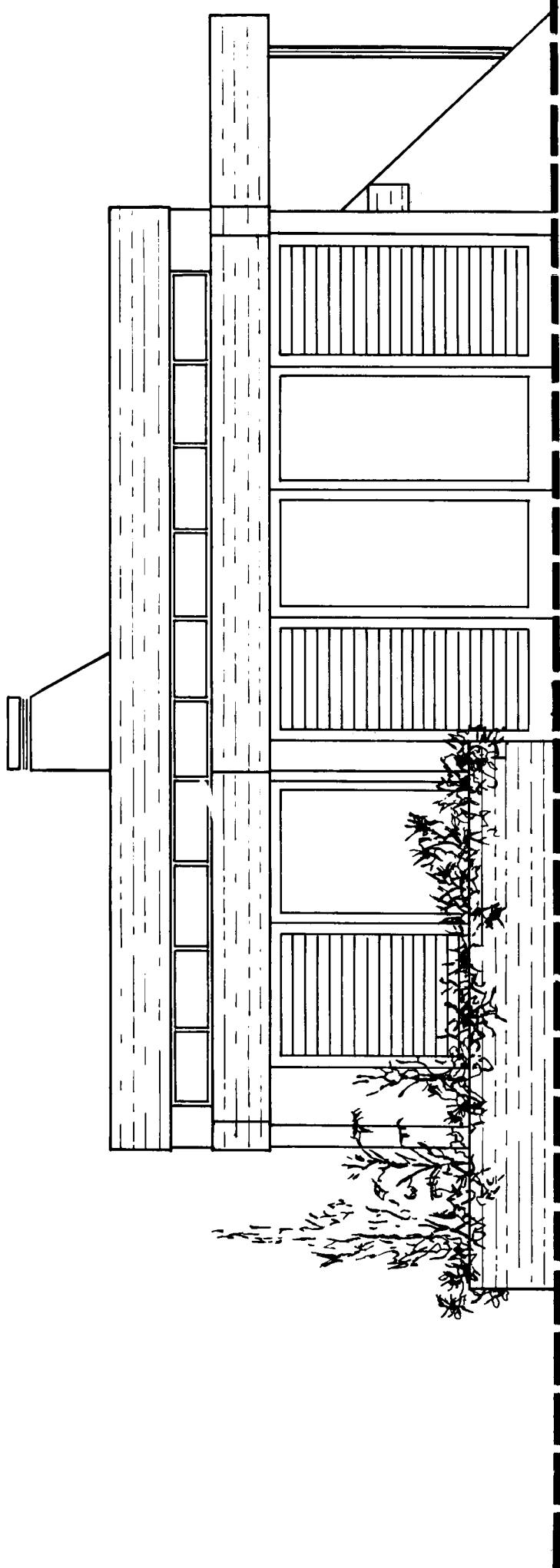
ΤΟΜΗ Α-Α₁

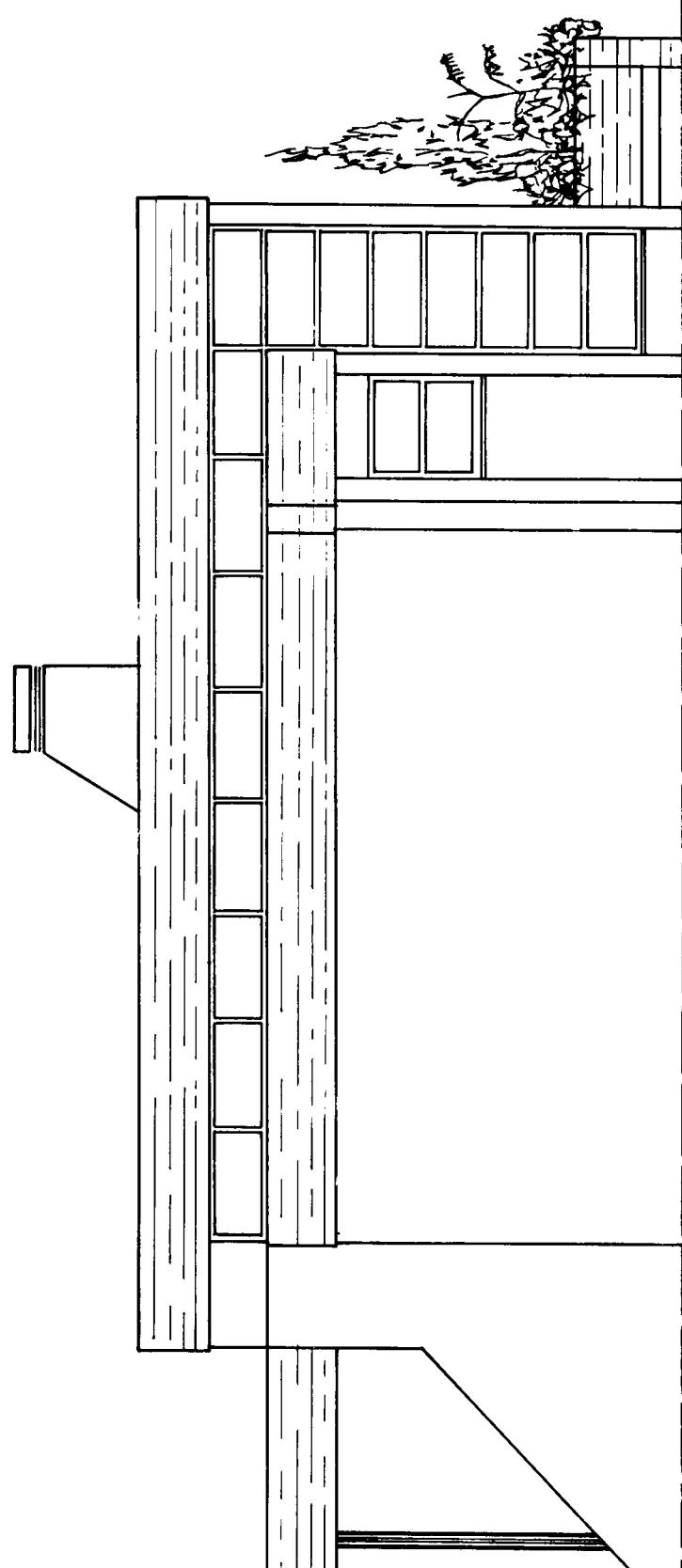
ΠΙΝΑΚΑΣ 48

ΘΕΜΑ: ΜΟΝΟΡΟΦΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ
(Οψεις, κλ. 1:50)

ΟΨΗ Β

ΟΨΗ Γ

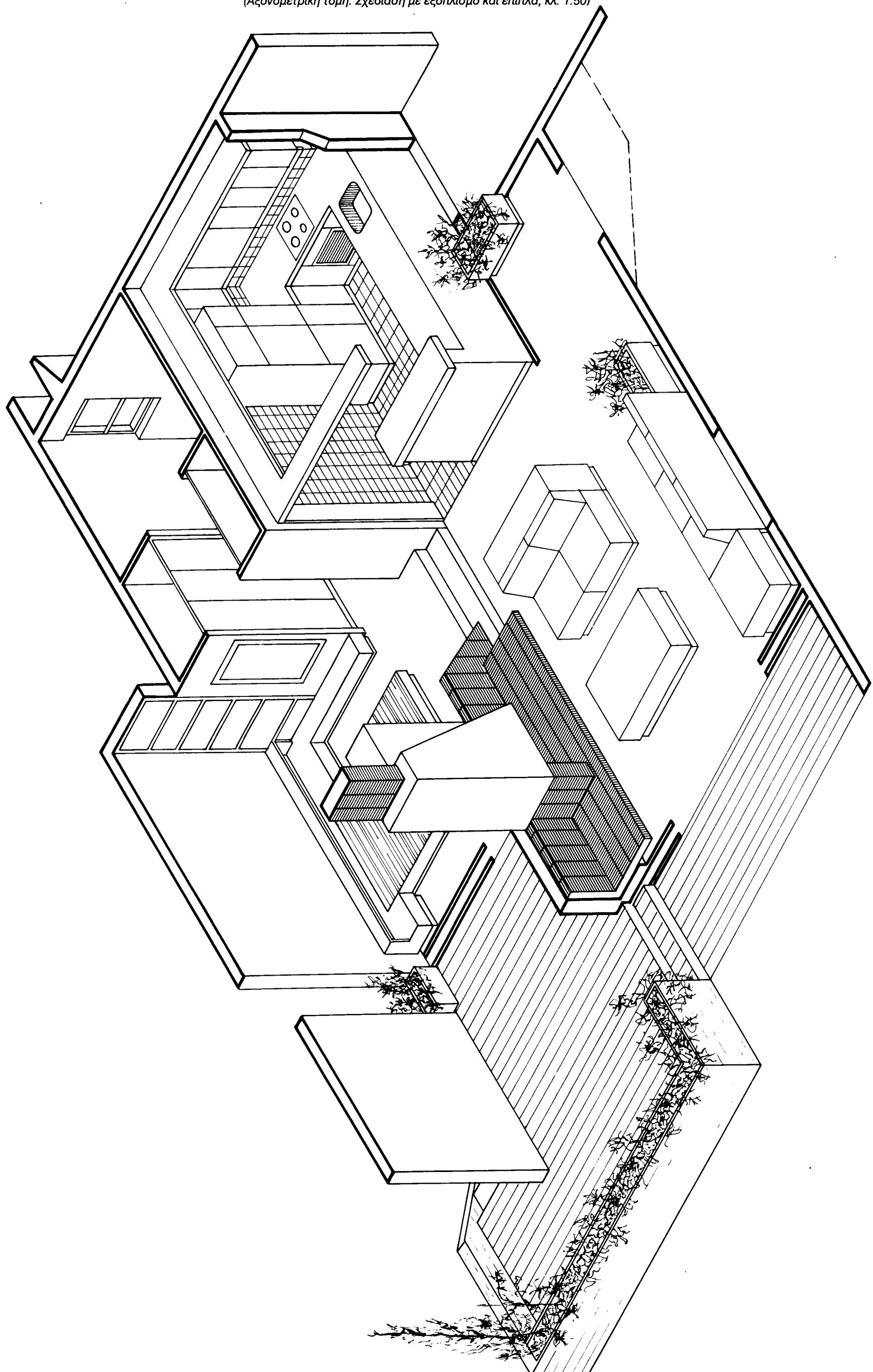

Άσκηση.

Δεχόμαστε ότι: Το δάπεδο του εσωτερικού χώρου α, (βλ. κάτοψη), είναι σε ψηλότερη στάθμη από το δάπεδο του εξωτερικού χώρου β κατά 16 cm.
Το δάπεδο του β από τον περιβάλλοντα επίπεδο χώρο γ, είναι σε υψηλότερη στάθμη κατά 3 cm. Να σχεδιαστούν οι πίνακες 34, 35, 36 αντικαθιστώντας τη διακεκομένη γραμμή με τη σωστή διαμόρφωση πης βάσεως του σπιτιού και του εδάφους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 49
ΘΕΜΑ: ΜΟΝΟΡΟΦΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

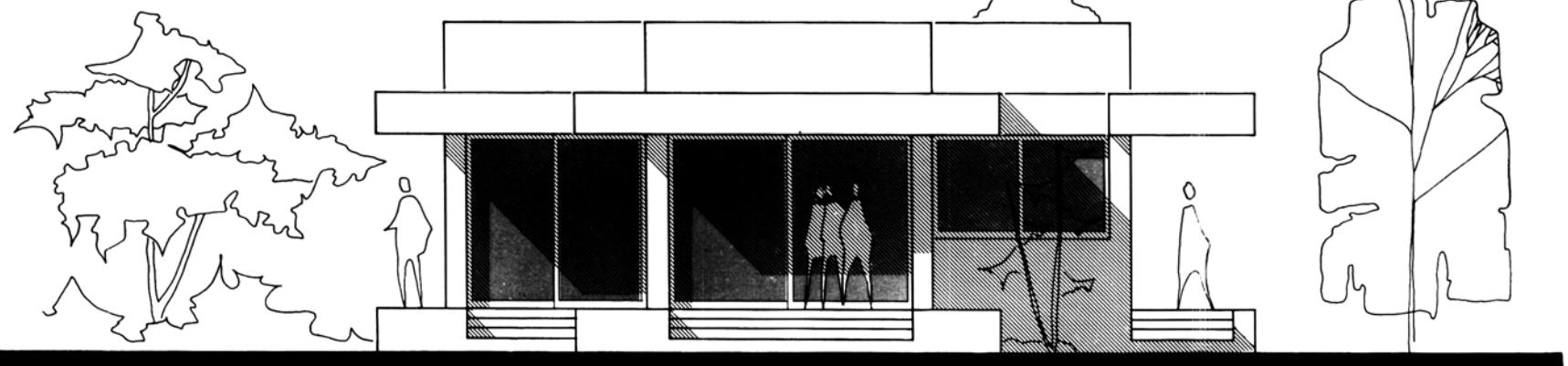
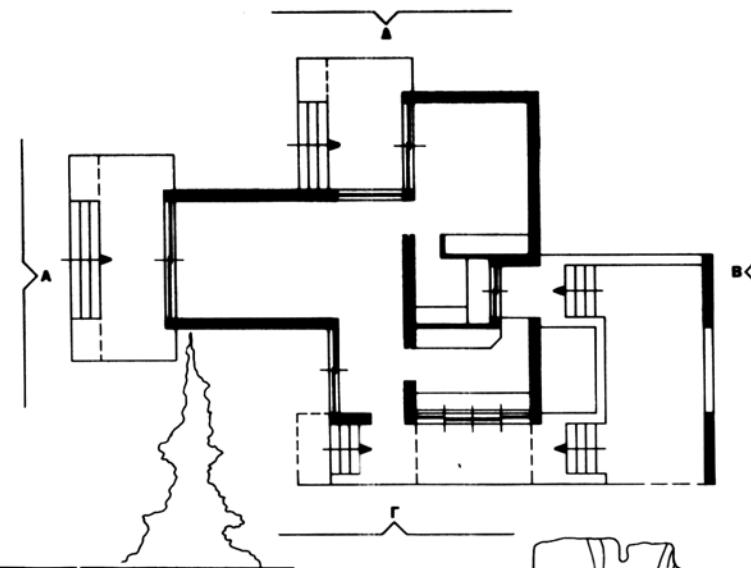
(Αξονομετρική τομή. Σχεδίαση με εξοπλισμό και έπιπλα, κλ. 1:50)

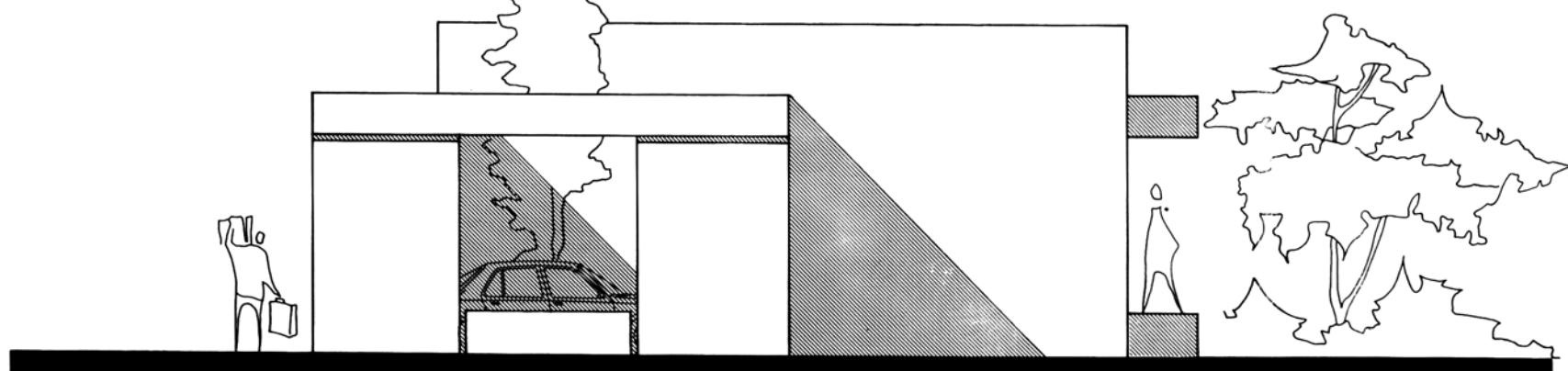
ΠΙΝΑΚΑΣ 50

ΘΕΜΑ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΟΨΕΩΝ

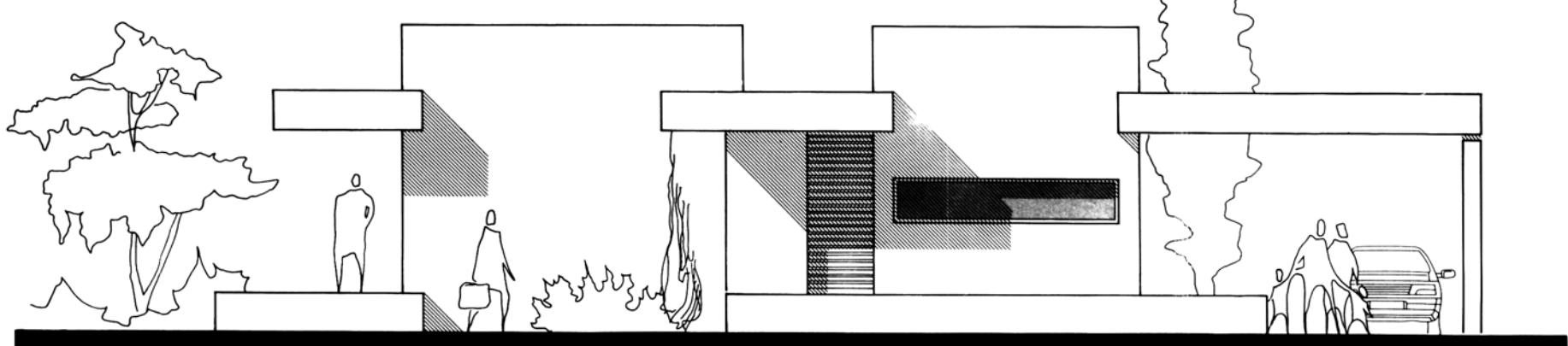
(Γραφική κλίμακα)

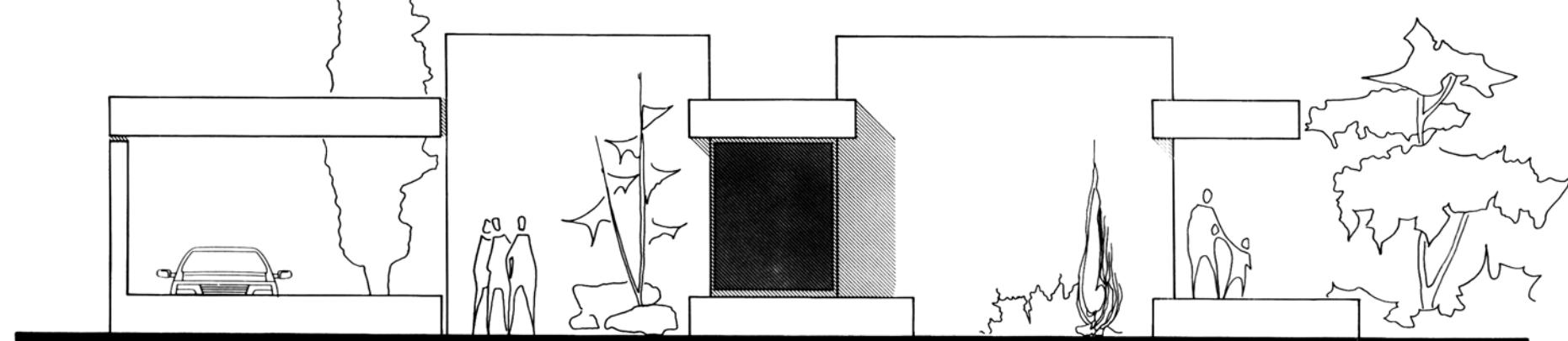
A

B

Γ

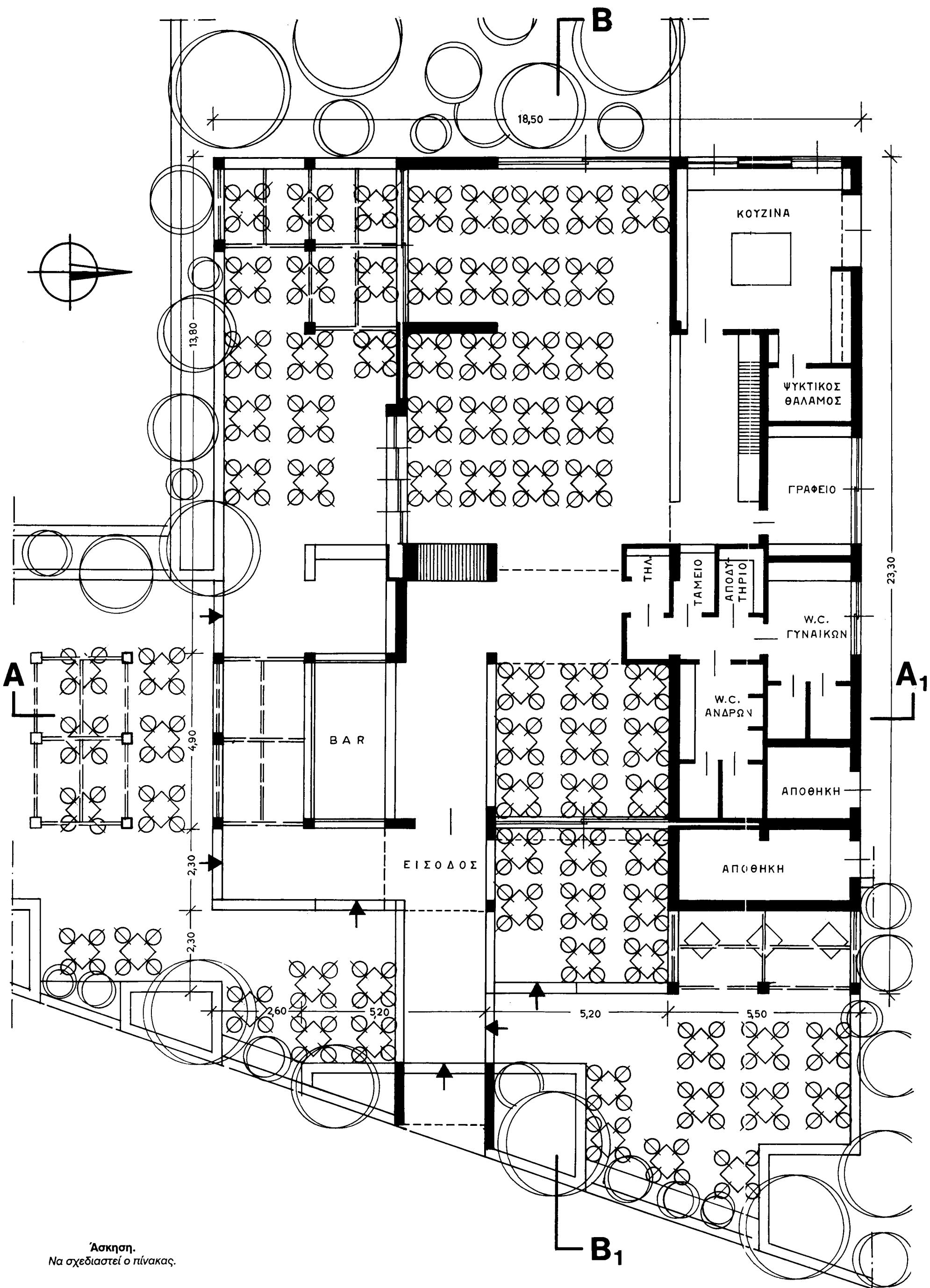
Δ

0 1 2 3 4 5

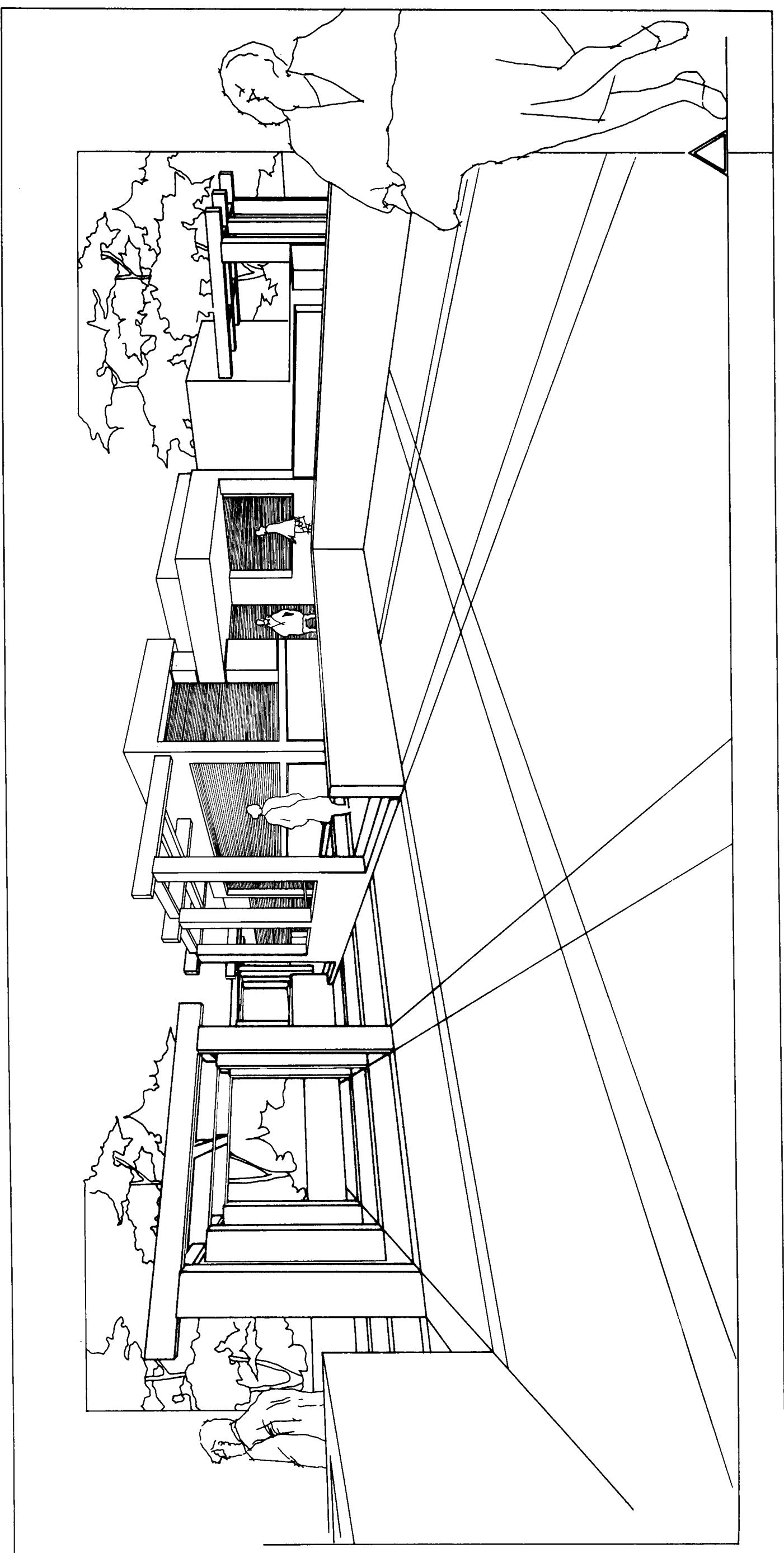
ΠΙΝΑΚΑΣ 51

ΘΕΜΑ: ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΥ – ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟΥ

(Κάτοψη, κλ.: 1:100)

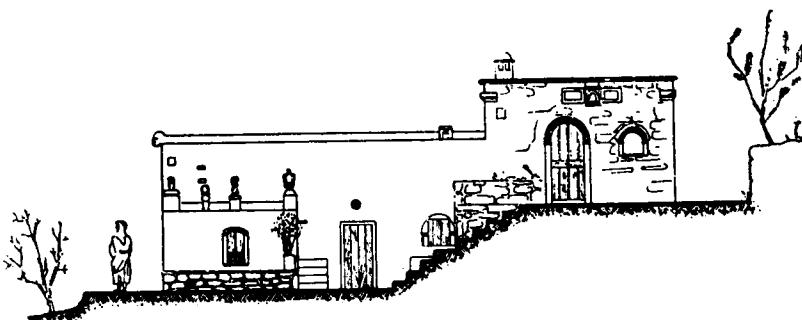
ΠΙΝΑΚΑΣ 54
ΘΕΜΑ: ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΥ – ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟΥ
(Προοπτικό)

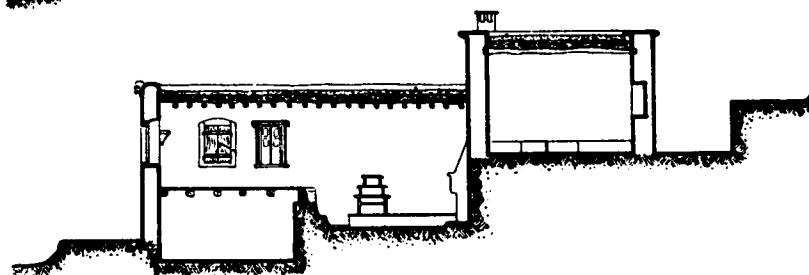
ΠΙΝΑΚΑΣ 55

ΘΕΜΑ: ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΣΠΙΤΙ

(Το σπίτι του Ροδάκη στην Αίγινα)

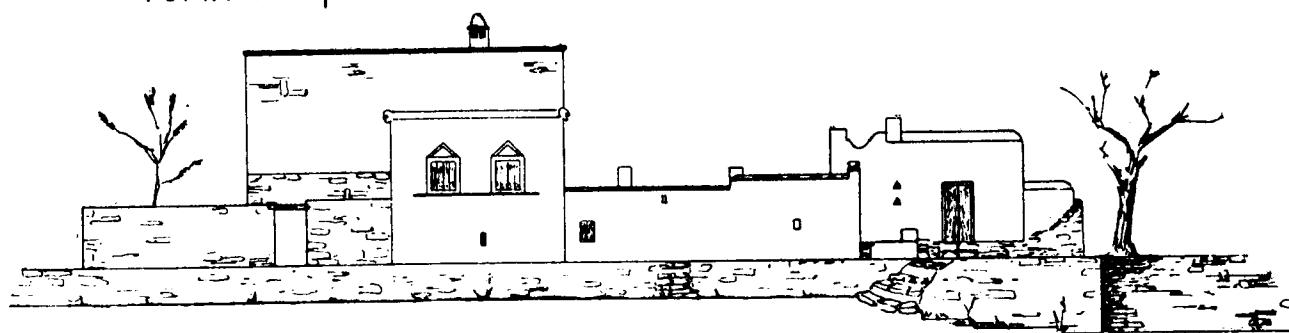

ΟΨΗ Ν.Α.

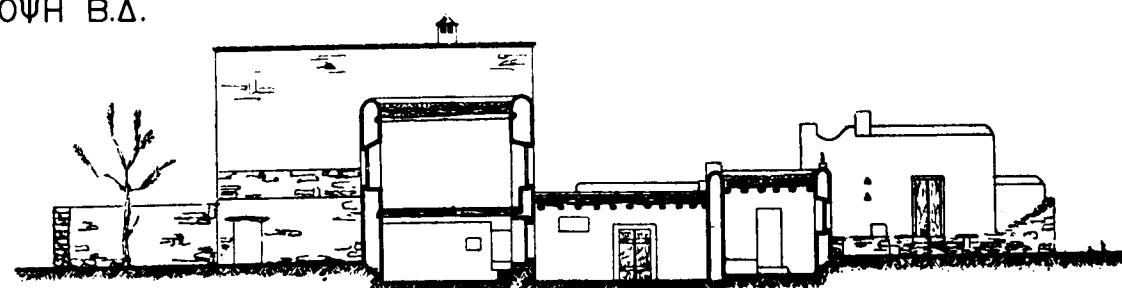

ΤΟΜΗ Β-Β₁

0 1 2 3 4

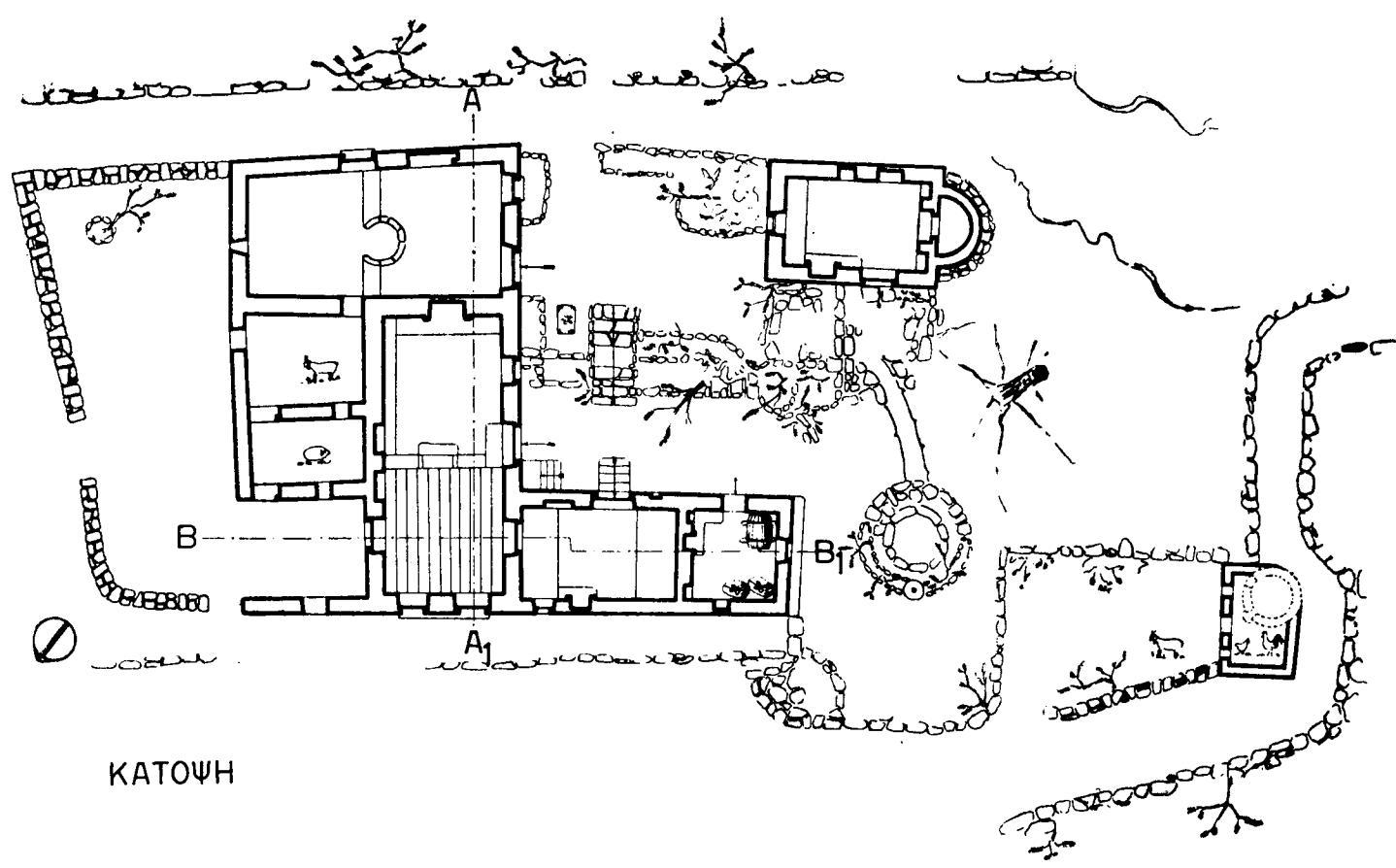

ΟΨΗ Β.Δ.

ΤΟΜΗ Β-Β₁

0 1 2 3 4m

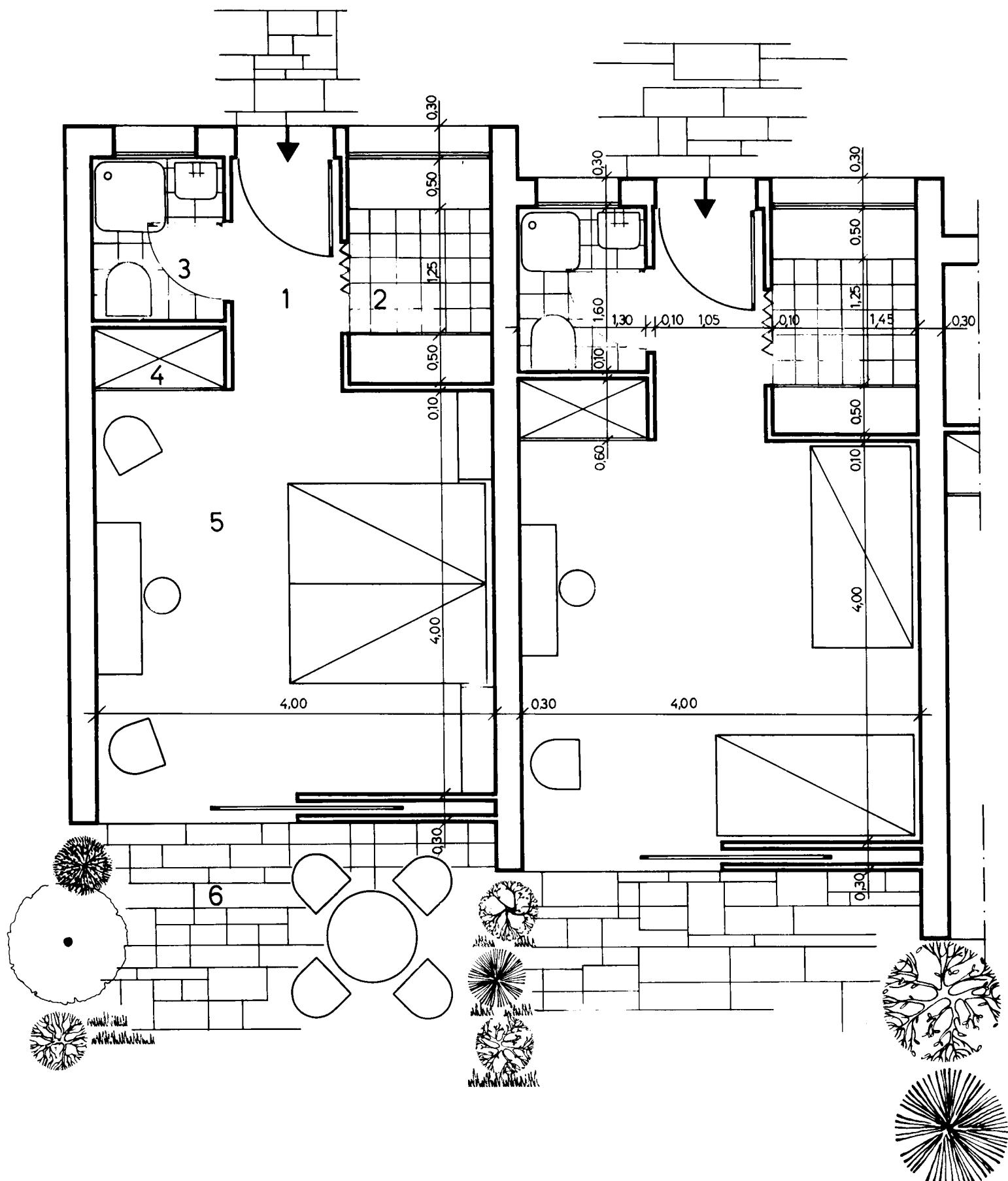
ΚΑΤΟΨΗ

0 1 2 3 4m

ΠΙΝΑΚΑΣ 56

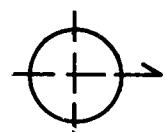
ΘΕΜΑ: ΚΑΤΟΨΗ BUNGALOWS

(Κλ: 1:50)

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

1. Είσοδος
2. Κουζινάκι
3. WC - Douche
4. Ερμάριο
5. Κύριος χώρος
6. Βεράντα

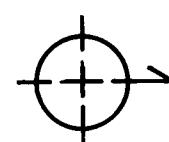
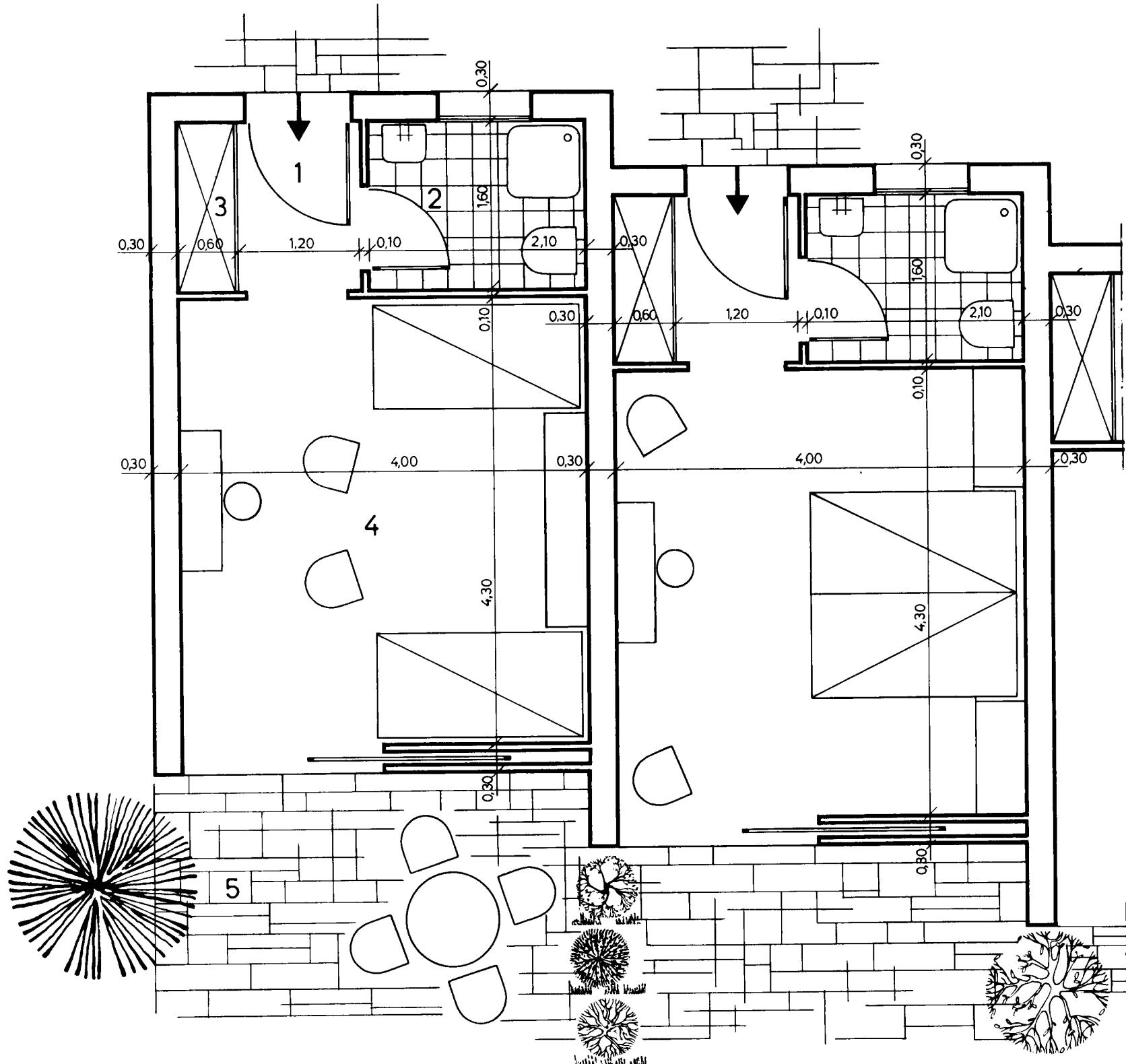
Άσκηση.

Να σχεδιαστεί ο πίνακας σε κλίμακα 1:50 και να σχεδιαστεί και η όψη από τη βεράντα στην ίδια κλίμακα. Να γραφούν οι επί μέρους διαστάσεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ 57

ΘΕΜΑ: ΚΑΤΟΨΗ BUNGALOWS

(Κλ: 1:50)

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

1. Είσοδος
2. WC - Douche
3. Ερμάριο
4. Κύριος χώρος
5. Βεραντά

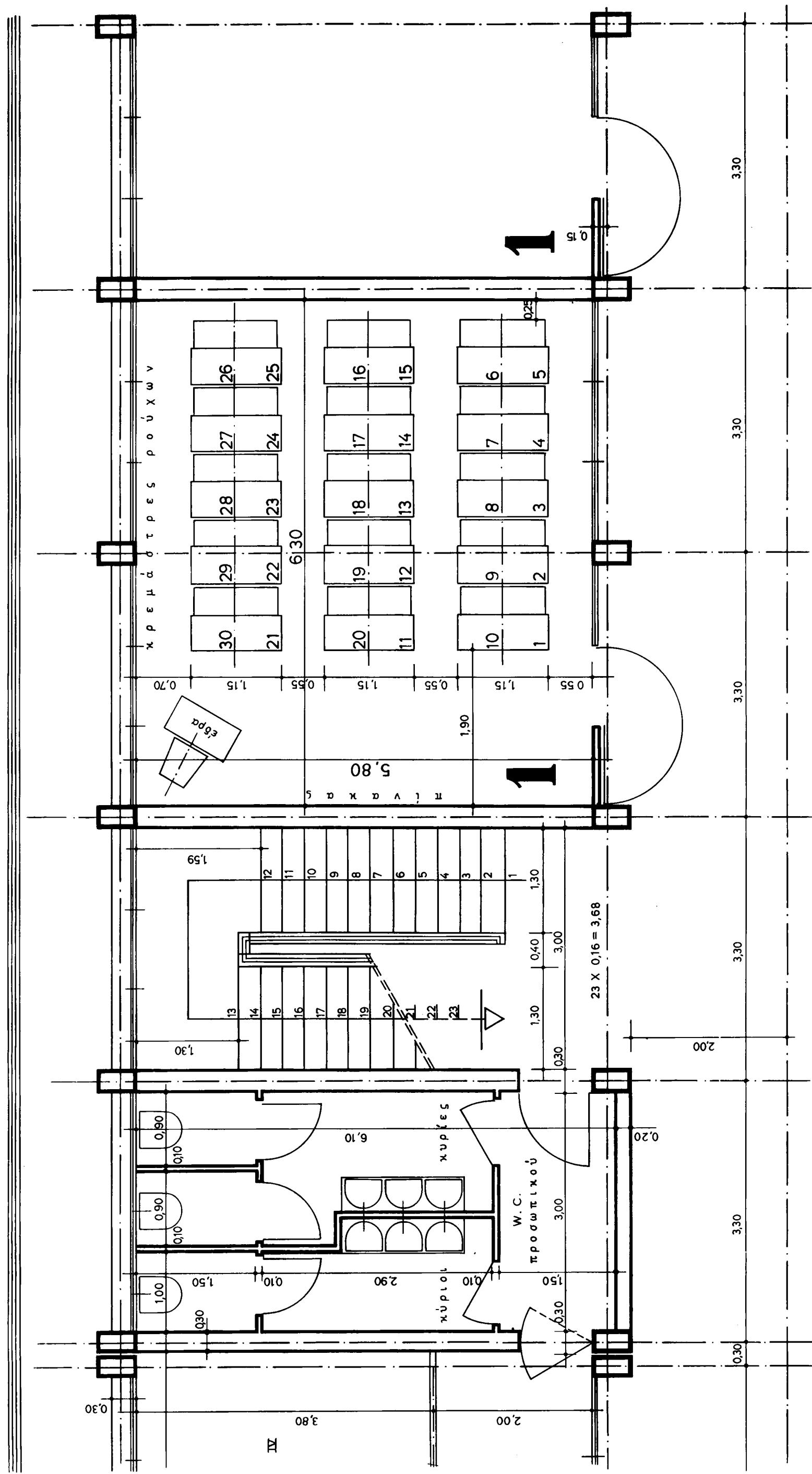
Άσκηση

Η ίδια με του πίνακα 43.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.9

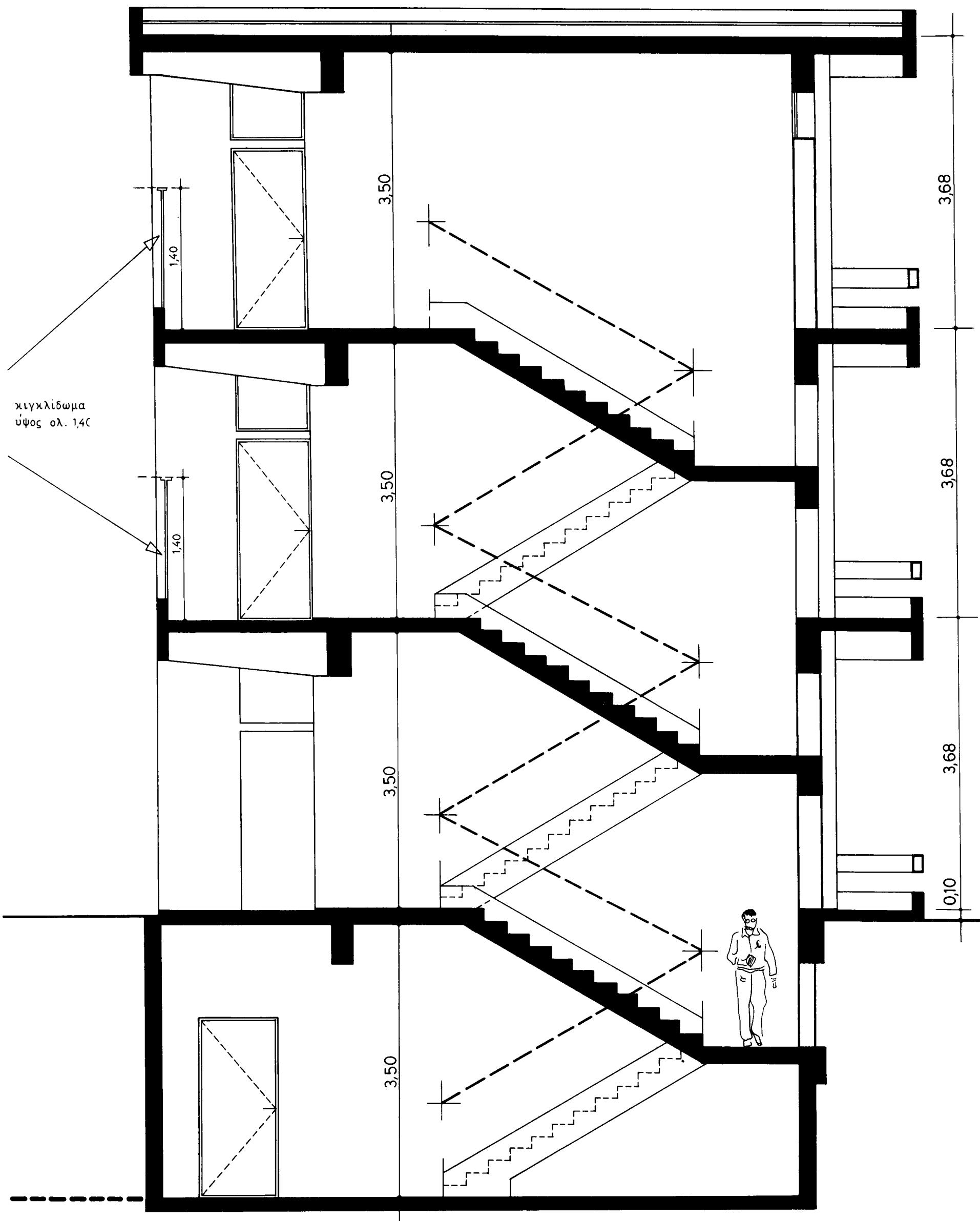
ΘΕΜΑ: ΚΑΤΟΨΗ ΤΥΠΙΚΟΥ ΟΡΟΦΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ (Λεπτομέρεια διαπάνωσεως αιθουσας)
(Κλ.: 1:50)

ΠΙΝΑΚΑΣ 60

ΘΕΜΑ: ΤΟΜΗ ΣΚΑΛΑΣ (στο θέμα των πινάκων 45 και 46)

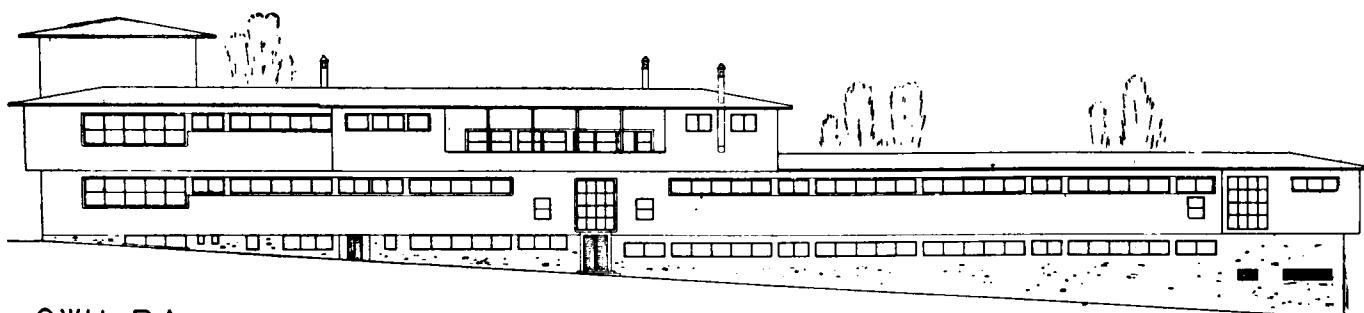
(Κλ. 1:50)

ΠΙΝΑΚΑΣ 61

ΘΕΜΑ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΟΨΕΩΝ

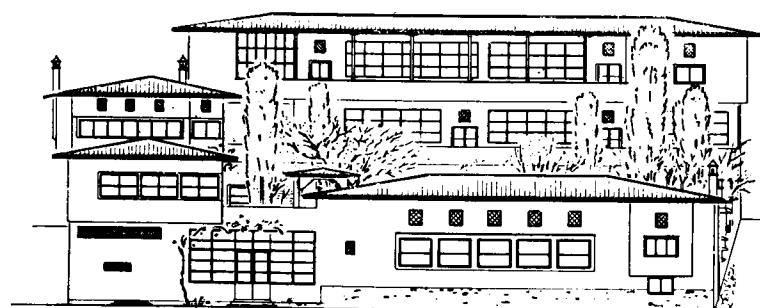
Oι όψεις του Πειραματικού Σχολείου Θεσσαλονίκης

ΟΨΗ Β.Δ.

ΟΨΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ

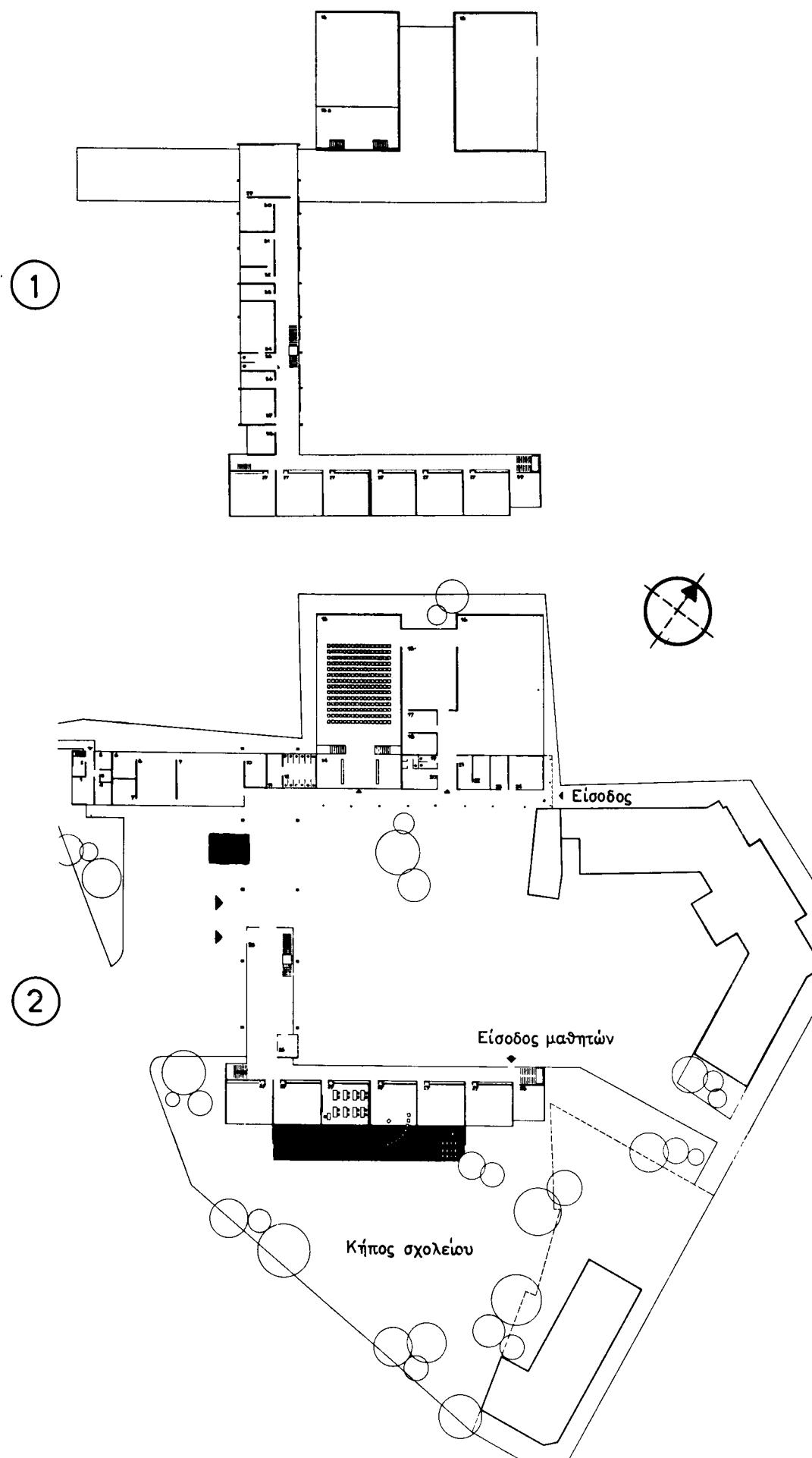
ΟΨΗ Ν.Δ.

ΤΟΜΗ ΚΑΤΑ ΠΛΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΑΥΛΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ 62

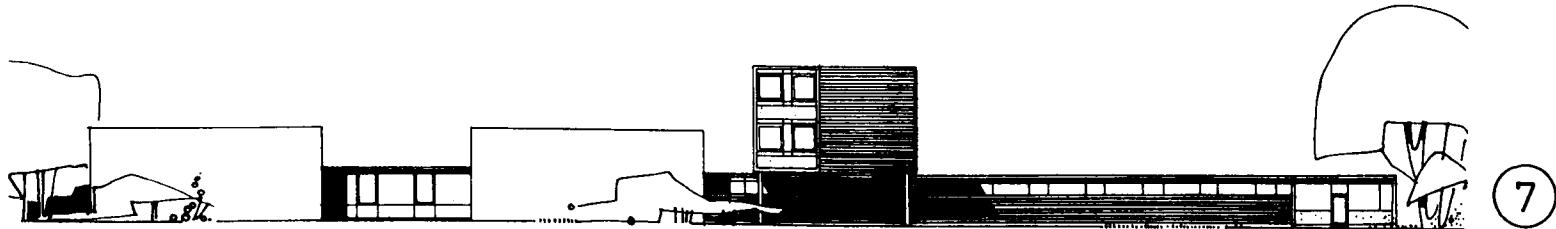
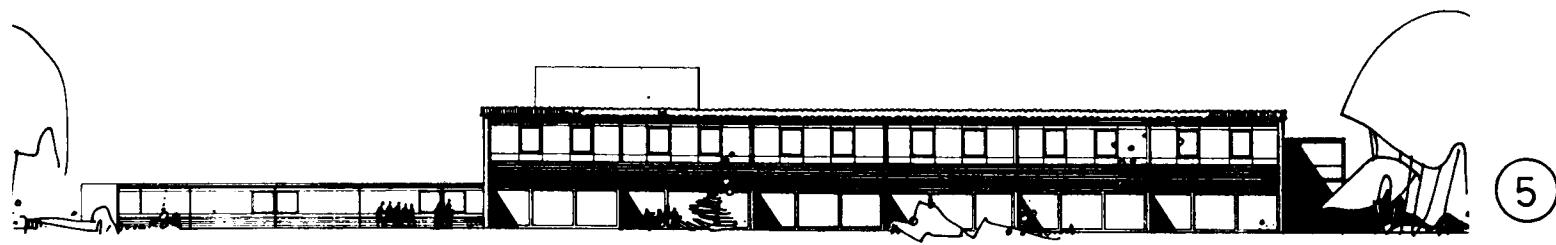
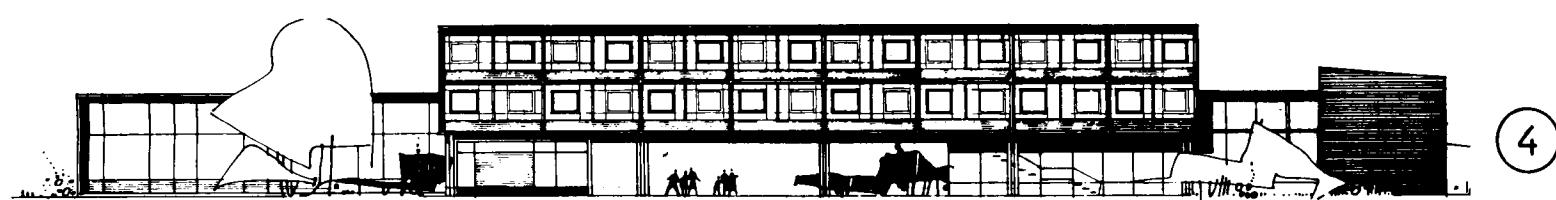
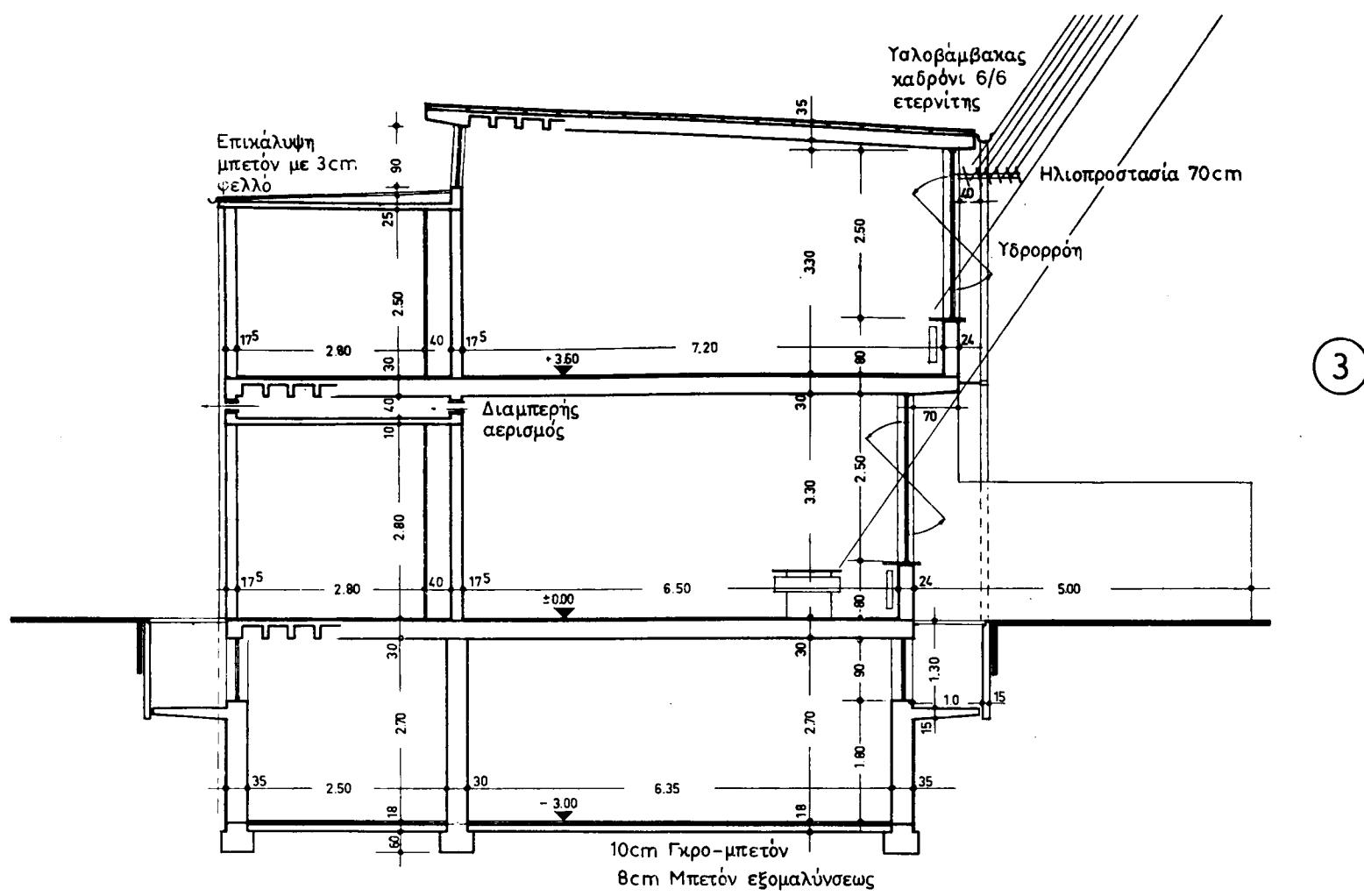
ΘΕΜΑ: ΓΕΝΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

1. Κάτωψη α' ορόφου (Κλ. 1:1000).
2. Κάτωψη ισογείου (Κλ. 1:1000).
3. Τομή στη θέση των τάξεων (Κλ. 1:200).
4. Όψη από τα νοτιοδυτικά (1:500).
5. Όψη των τάξεων από αυλή (Κλ. 1:500).
6. Όψη από τα ανατολικά (Κλ. 1:500).
7. Όψη από τα δυτικά (Κλ. 1:500).

(ο πίνακας συνεχίζεται στην επόμενη σελίδα).

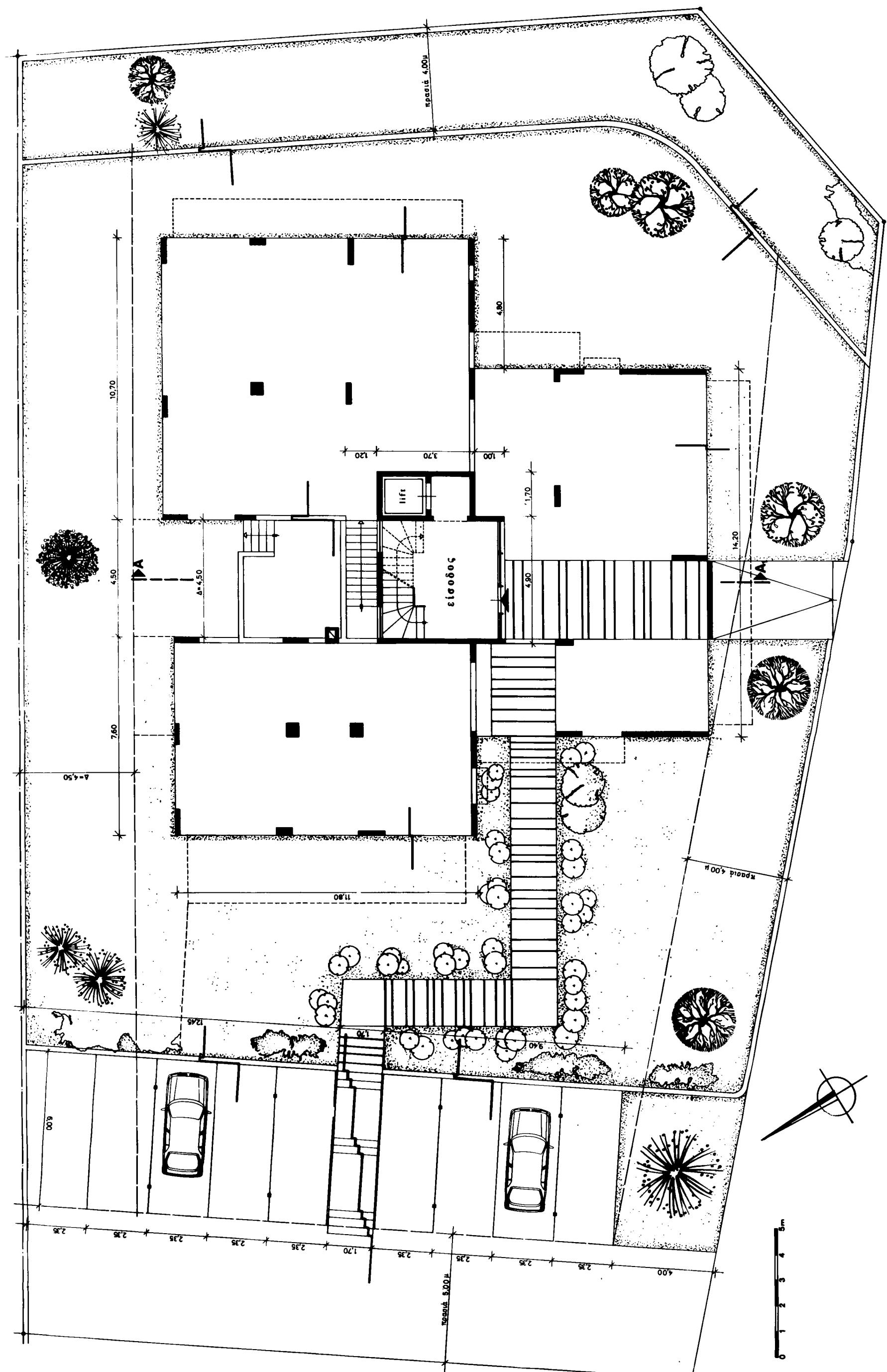
Άσκηση

Να σχεδιαστούν οι κατόψεις σε κλίμακα 1:500.

ΠΙΝΑΚΑΣ 63

ΘΕΜΑ: ΣΧΕΔΙΑ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

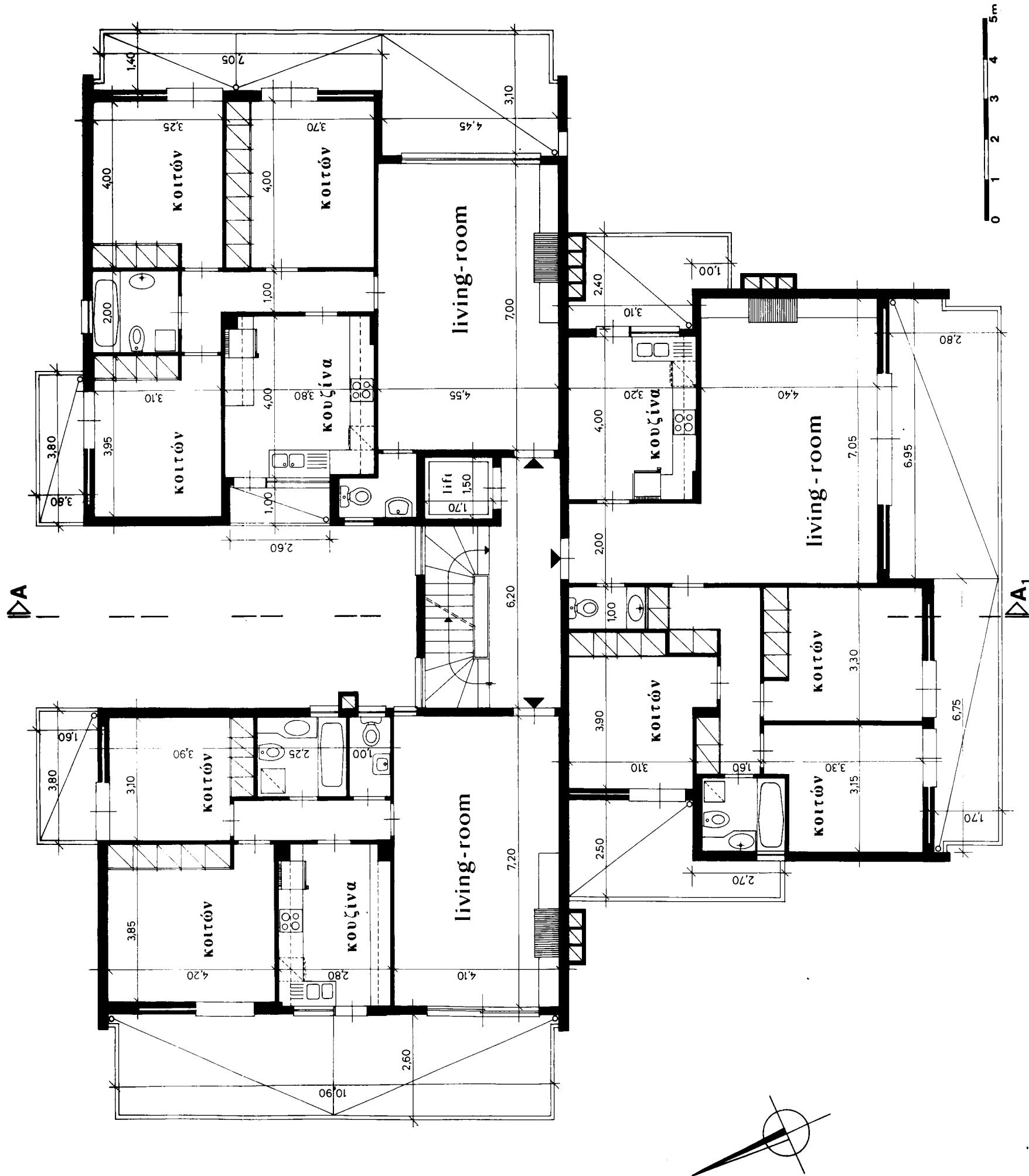
(Κάτοψη ισογείου - πυλωτής (pilotis) - Γραφική κλίμακα)

ΠΙΝΑΚΑΣ 64

ΘΕΜΑ: ΣΧΕΔΙΑ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

(Κάτοψη 1ου, 2ου και 3ου ορόφου. Γραφική κλίμακα)

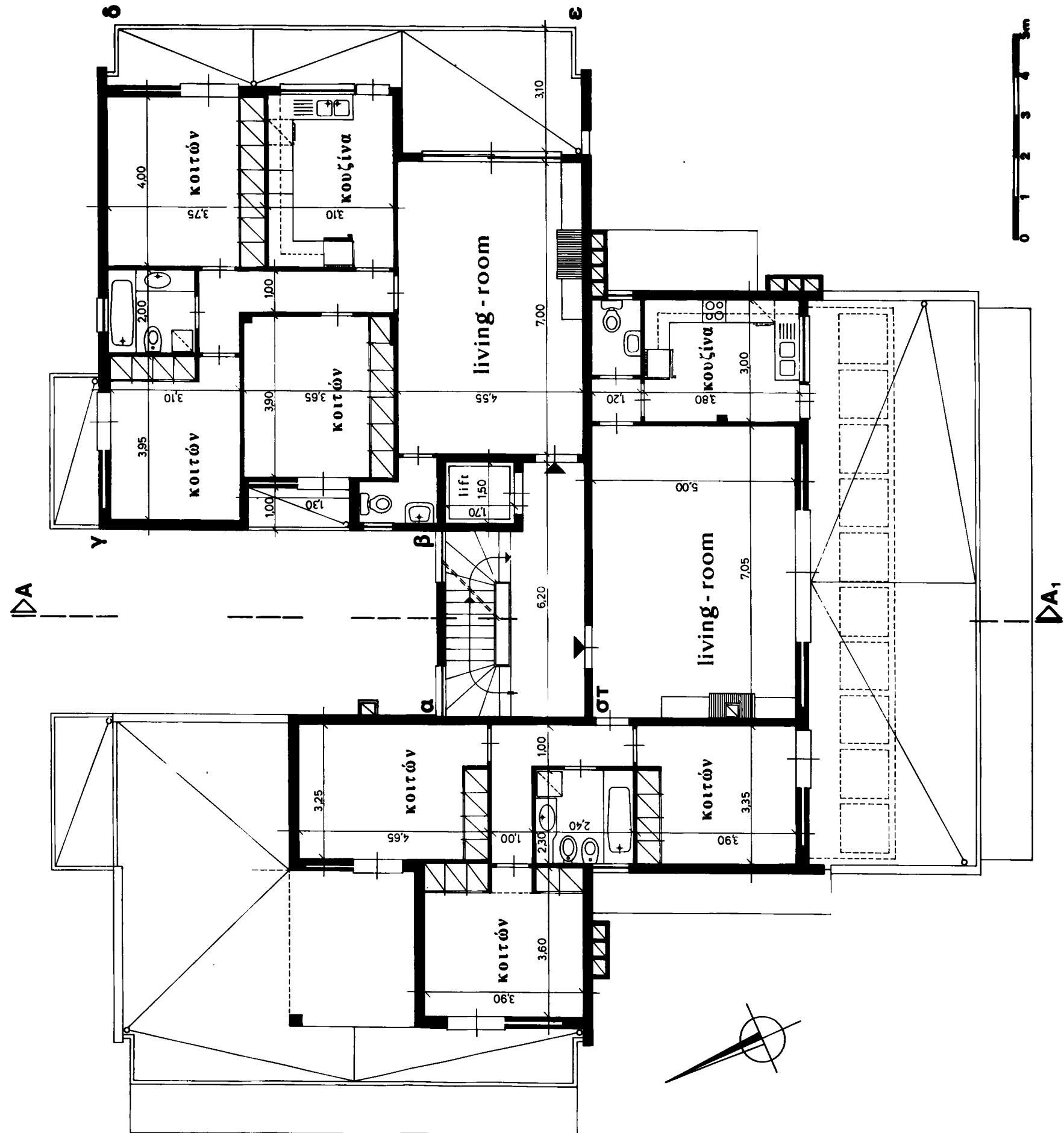

Άσκηση.

Να σχεδιαστεί ο πίνακας σε κλ. 1:50. Θα βασισθούμε στις διαστάσεις του σχεδίου και στη γραφική κλίμακα. Να συμπληρωθούν οι διαστάσεις, όπου λείπουν.

ΠΙΝΑΚΑΣ 65

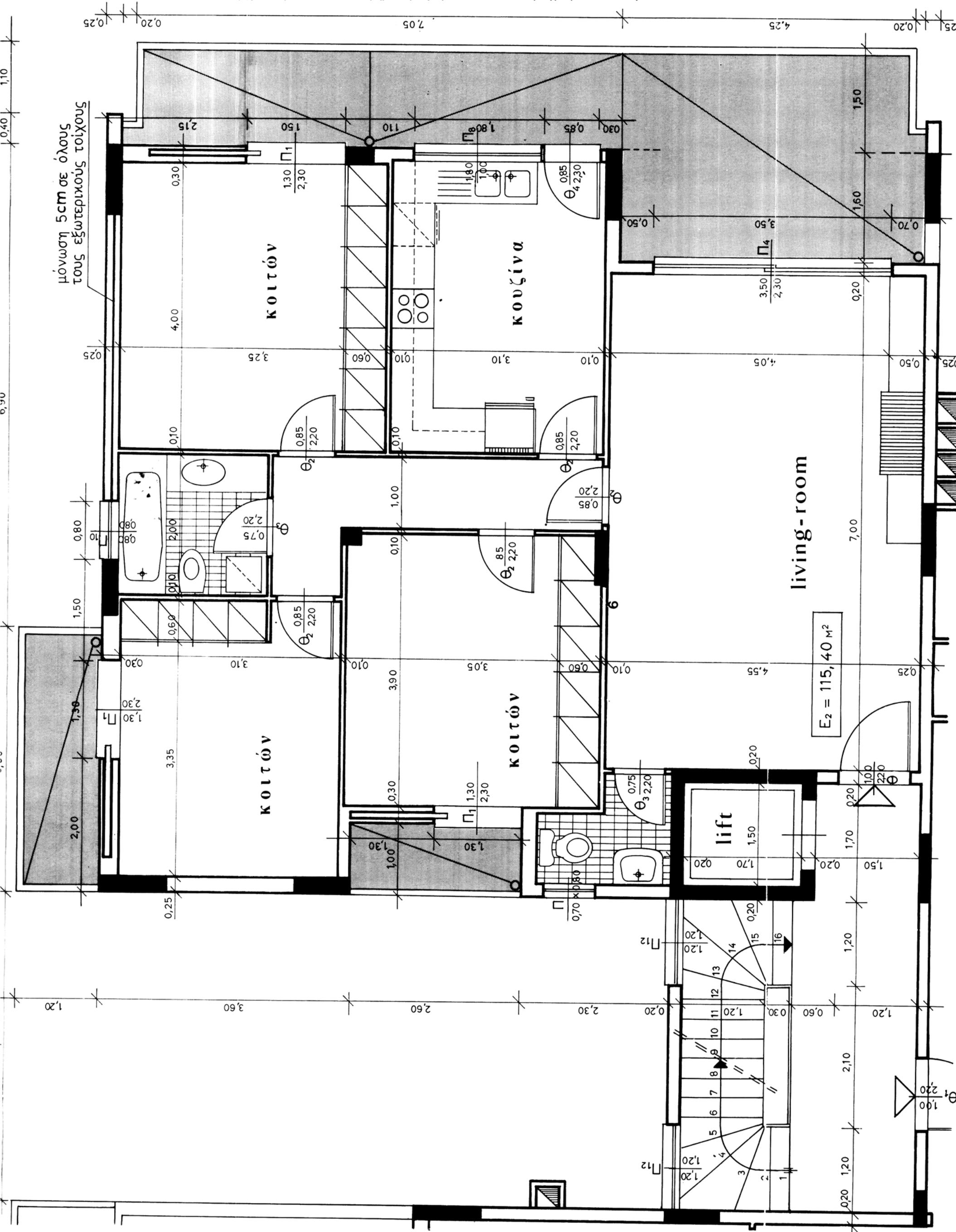
ΘΕΜΑ: ΣΧΕΔΙΑ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑΣ
(Κάτοψη 4ου ορόφου - Γραφική κλίμακα)

Άσκηση.
Να σχεδιαστεί ο πίνακας σε κλ. 1:50. Θα βασισθούμε στις διαστάσεις του σχεδίου και στη γραφική κλίμακα. Να συμπληρωθούν οι διαστάσεις, όπου λείπουν.

ΠΙΝΑΚΑΣ 66
ΘΕΜΑ: ΣΧΕΔΙΑ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

(Σχεδίαση σε κλ. 1:50 του τμήματος α, β, γ, δ, ε, και στου προηγούμενου πίνακα)

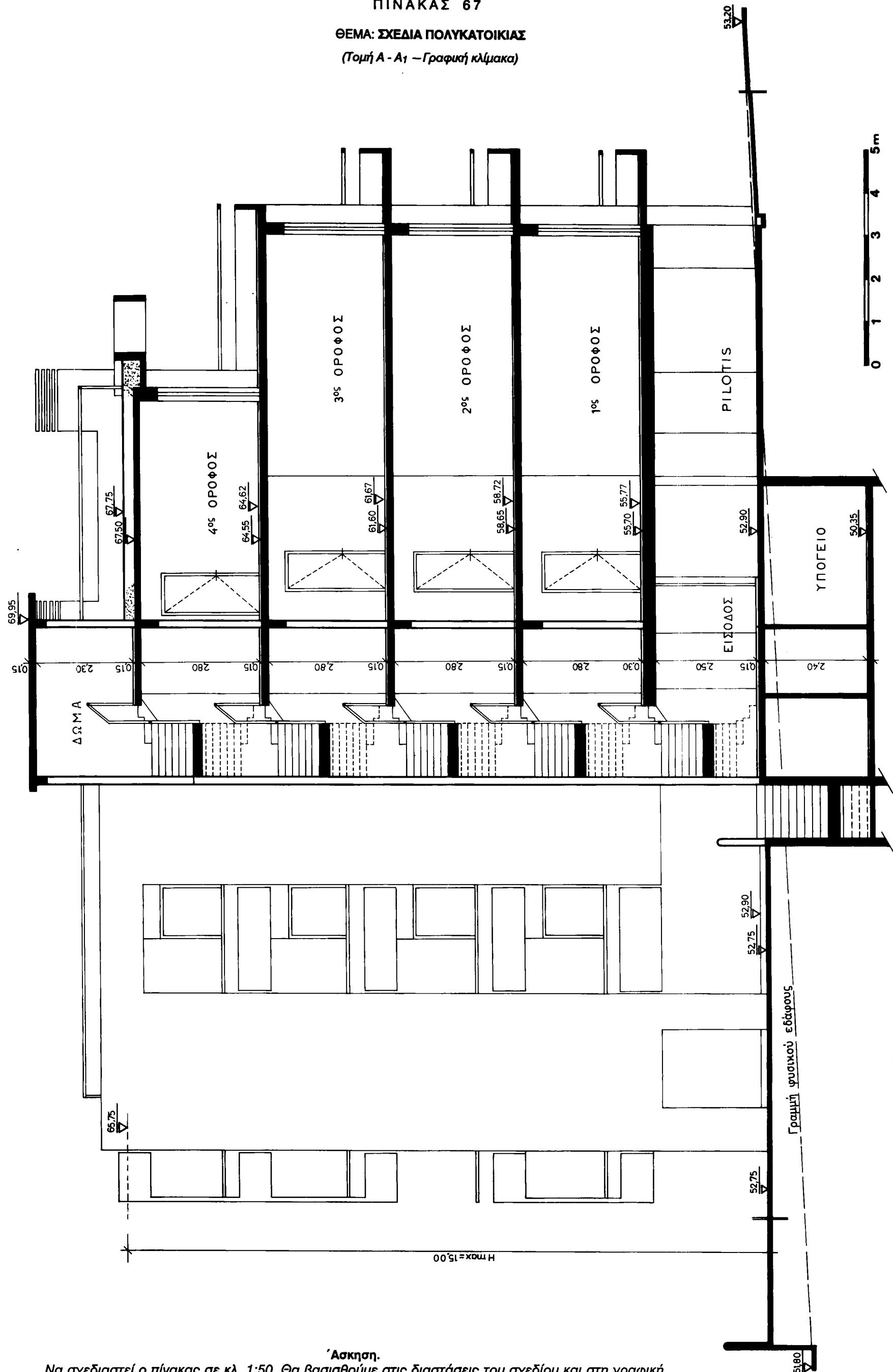

Άσκηση.
Να σχεδιαστεί ο πίνακας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 67

ΘΕΜΑ: ΣΧΕΔΙΑ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

(Τομή A - A₁ - Γραφική κλίμακα)

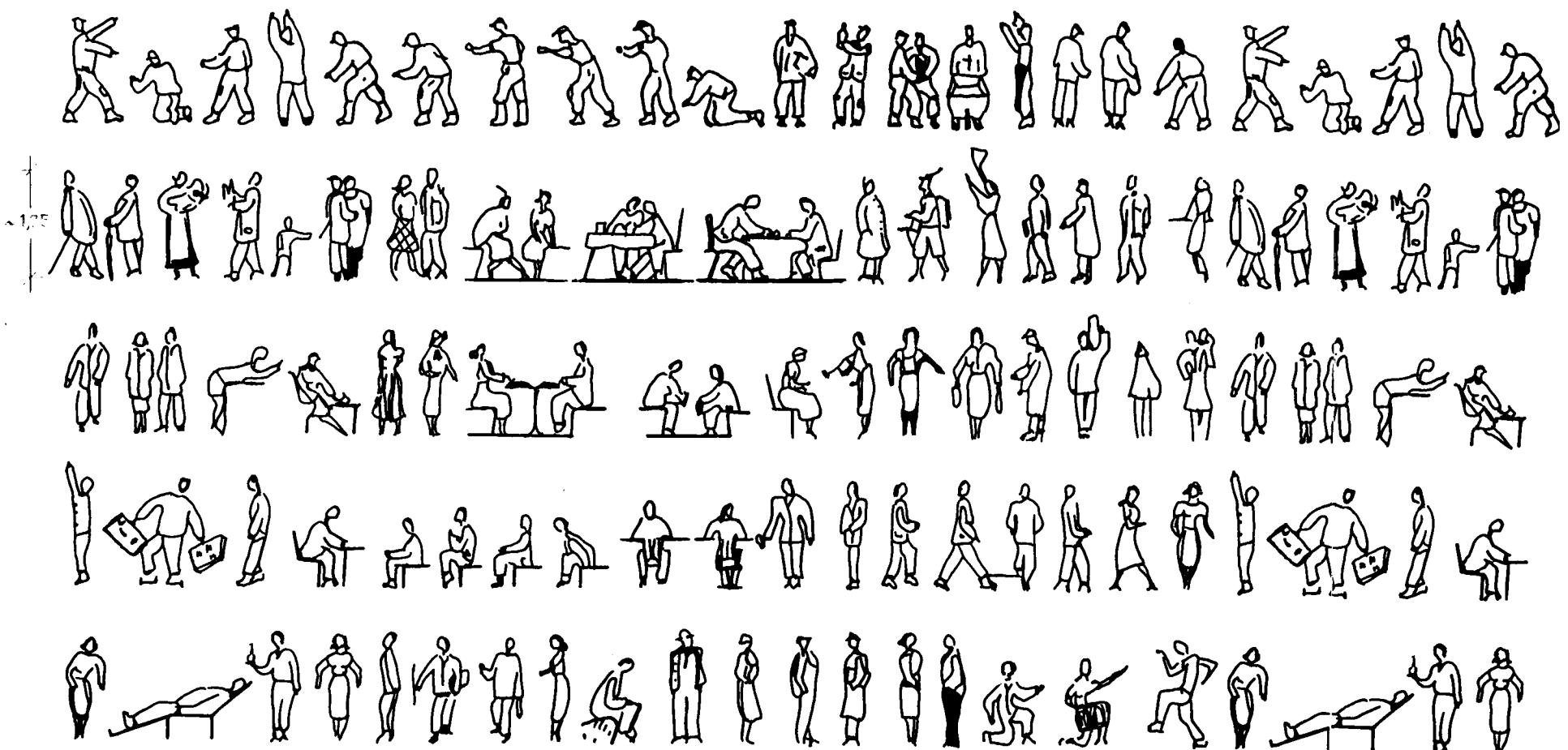
Ασκηση.

Να σχεδιαστεί ο πίνακας σε κλ. 1:50. Θα βασισθούμε στις διαστάσεις του σχεδίου και στη γραφική κλίμακα. Να συμπληρωθούν οι διαστάσεις, όπου λείπουν.

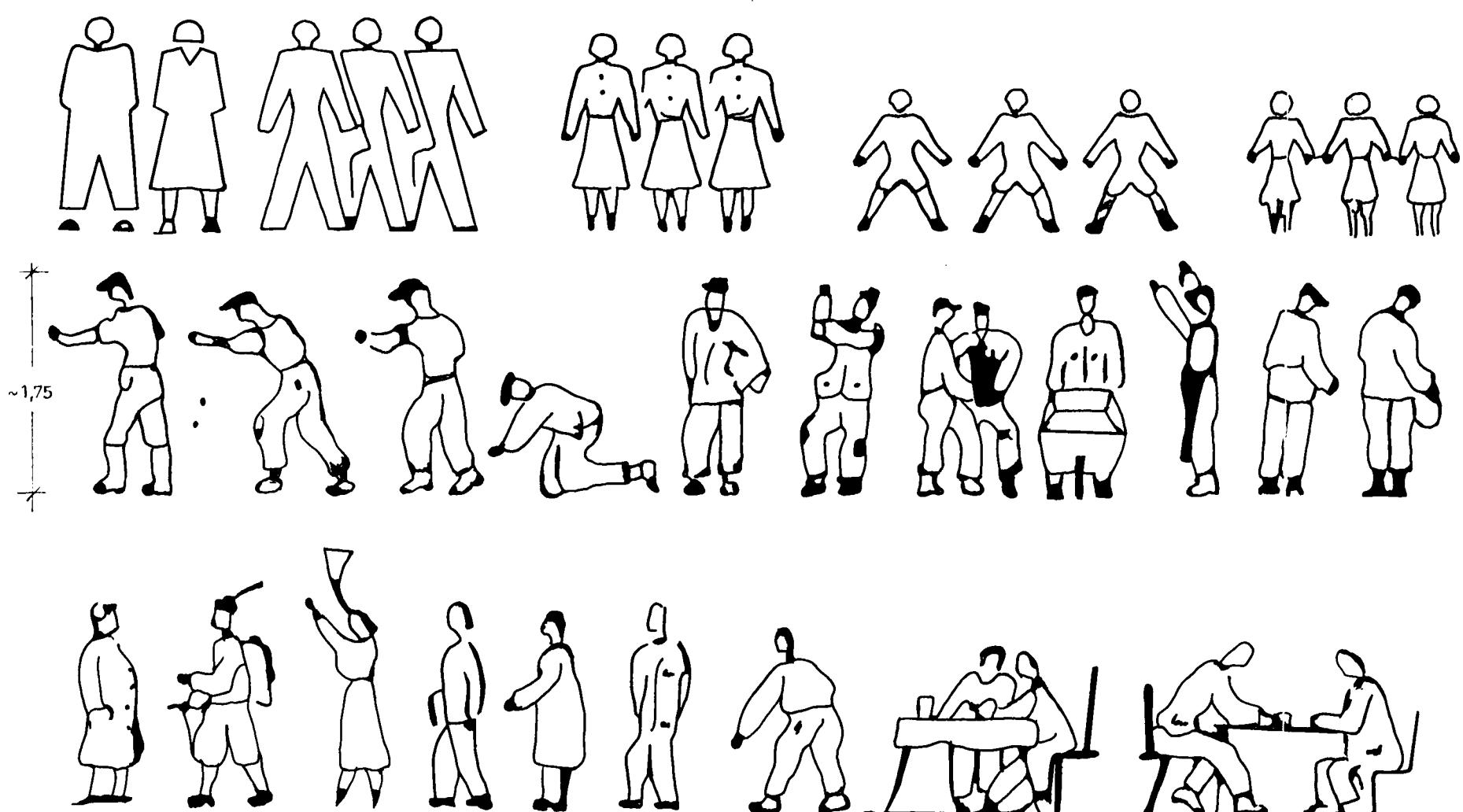
ΠΙΝΑΚΑΣ 68

ΘΕΜΑ: ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΔΙΑΣΕΩΝ

(Ανθρώποι)

Κλ: 1:100

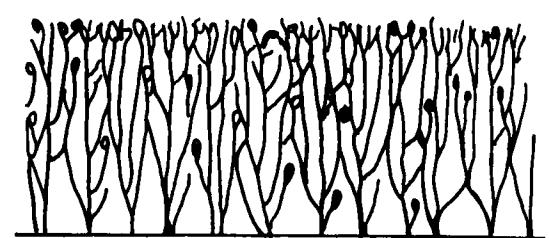
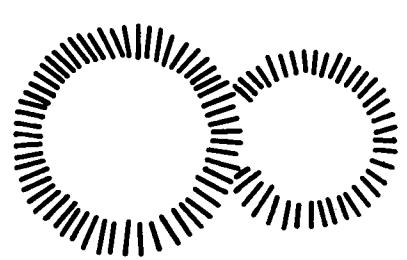
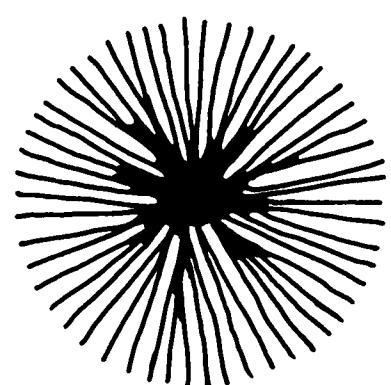
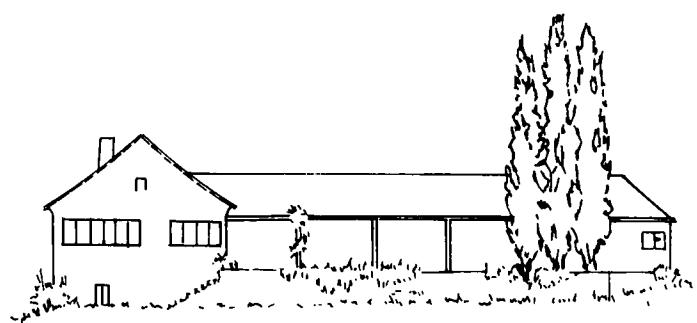
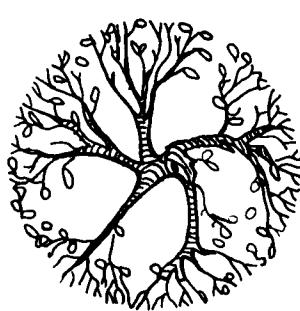
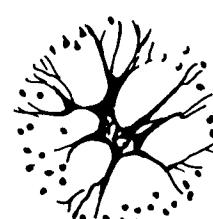
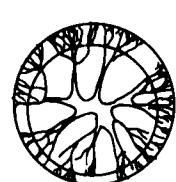
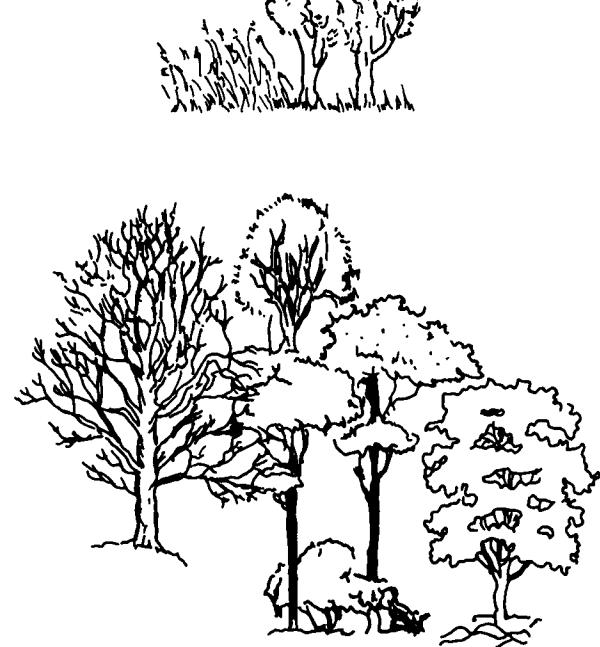
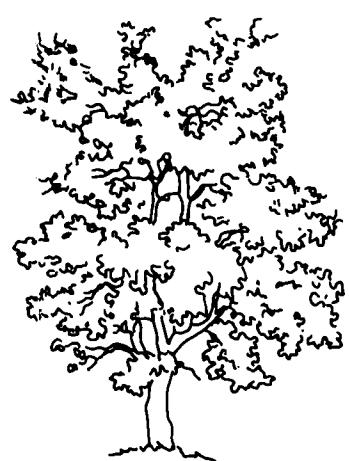
Κλ: 1:50

ΠΙΝΑΚΑΣ 9

ΘΕΜΑ: ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΔΙΑΣΕΩΝ

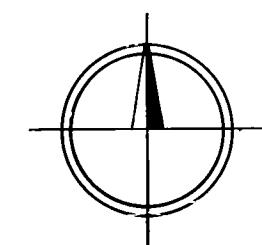
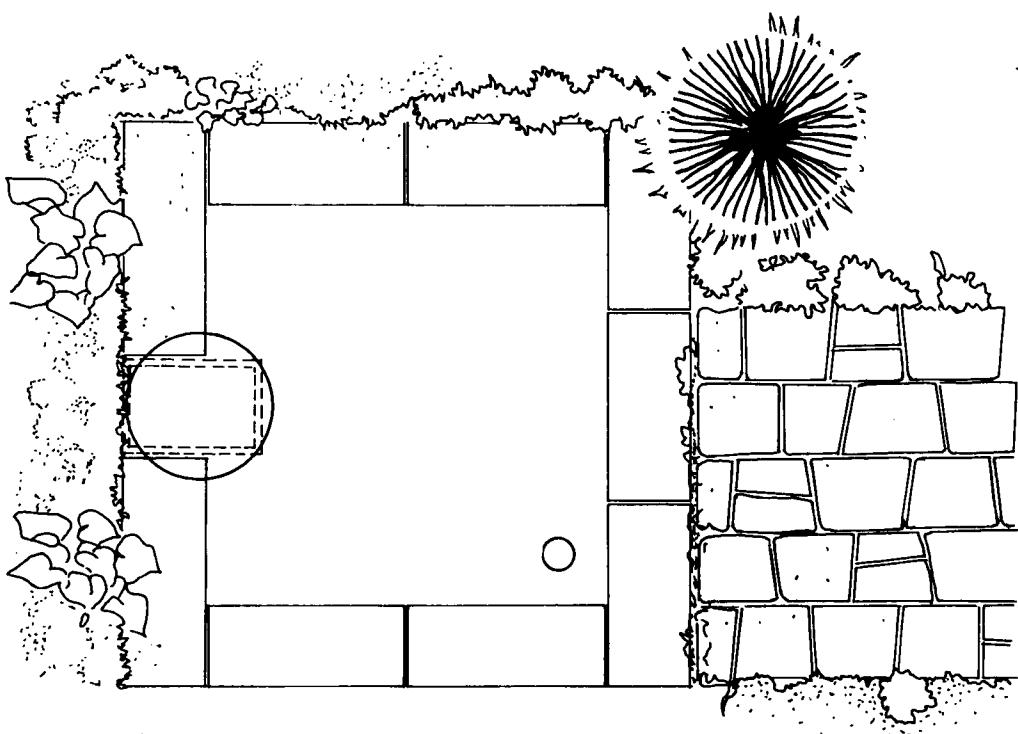
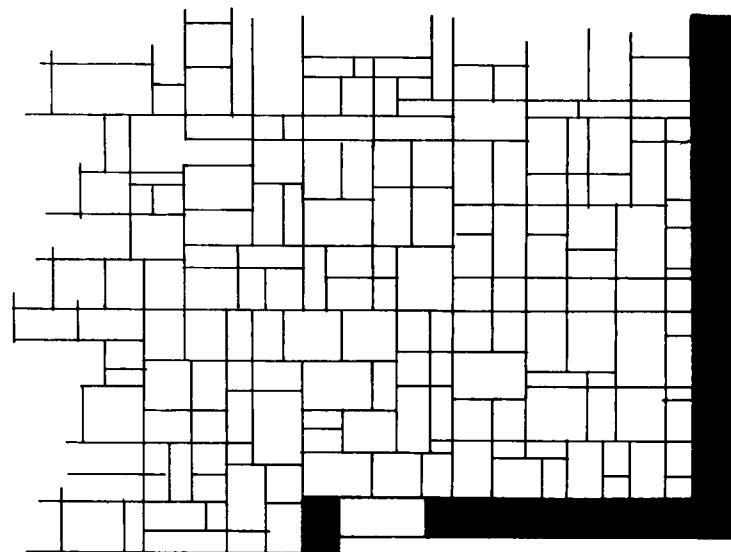
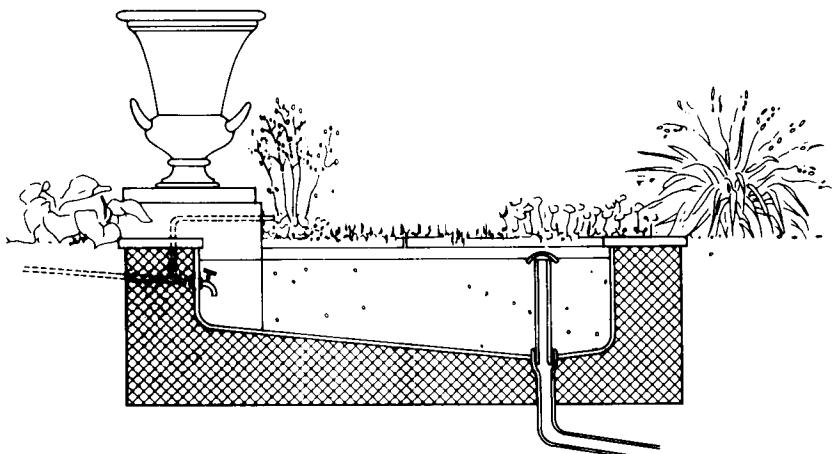
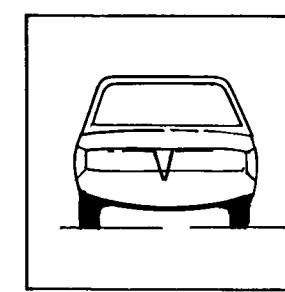
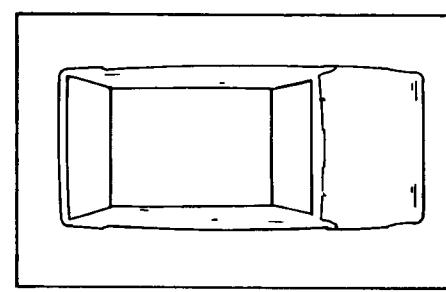
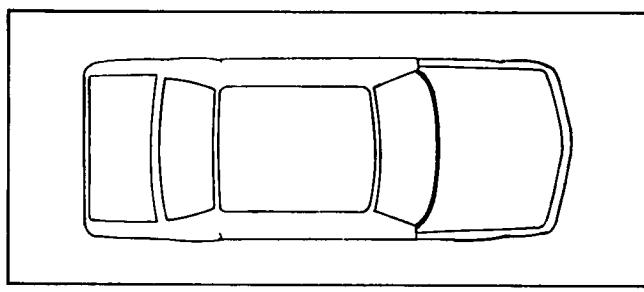
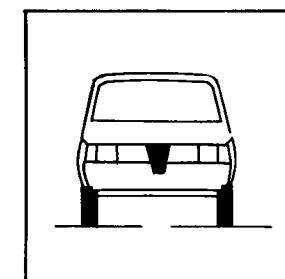
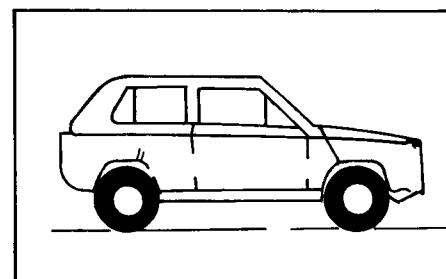
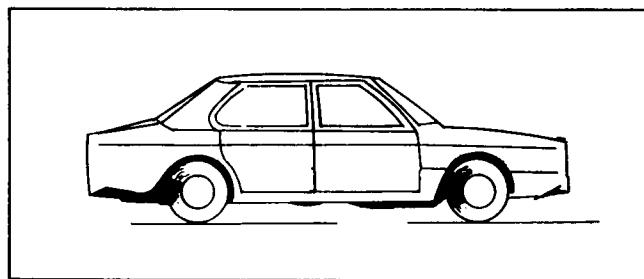
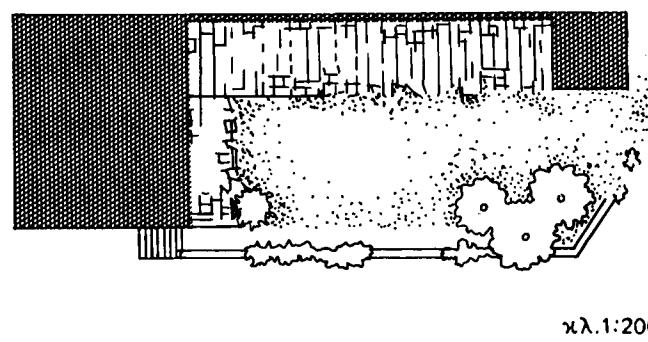
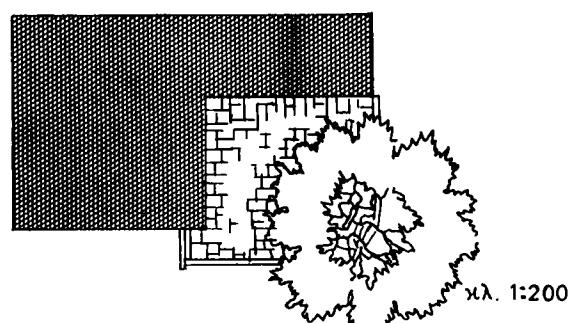
(Δένδρα)

ΠΙΝΑΚΑΣ 70

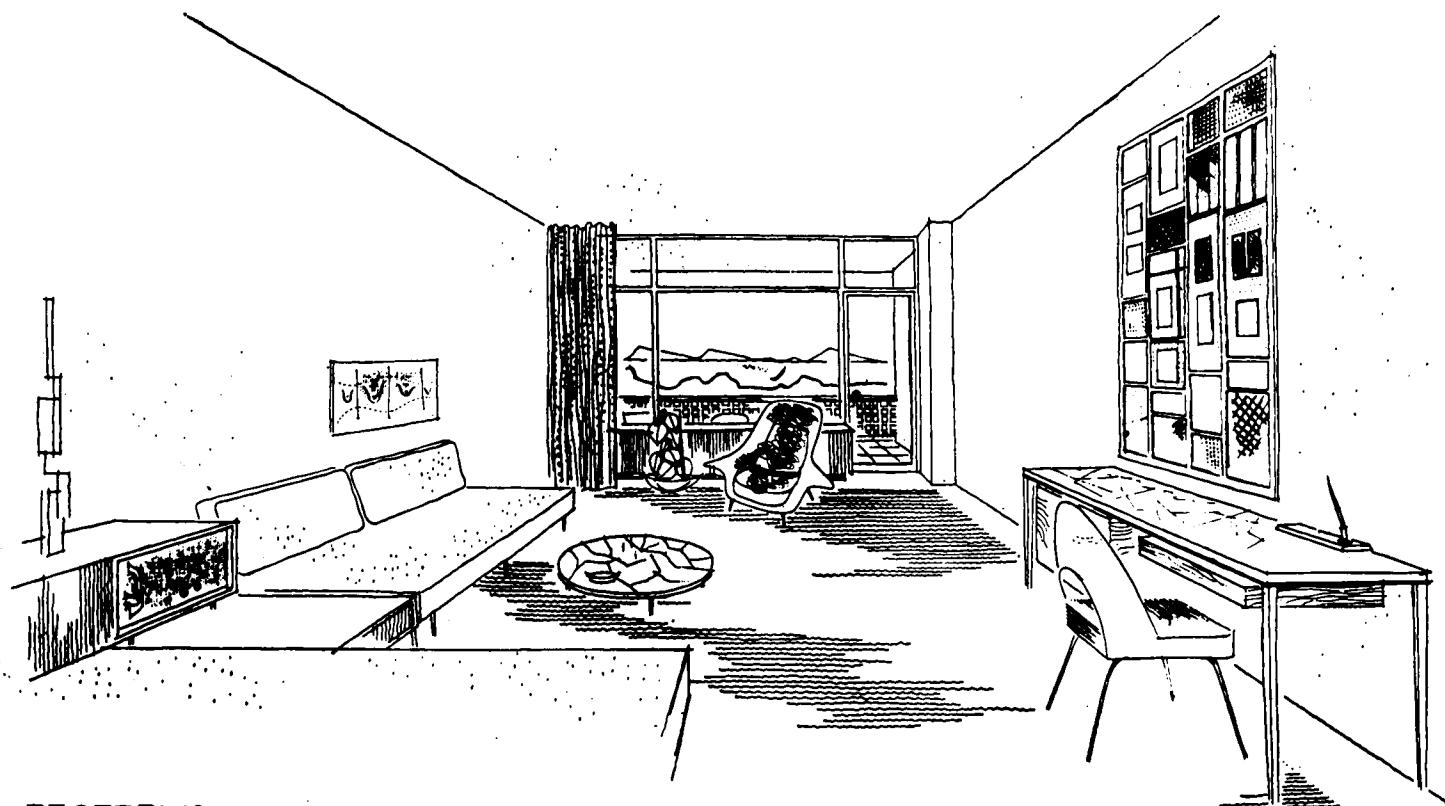
ΘΕΜΑ: ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΔΙΑΣΕΩΝ

(Αυτοκίνητα – πλακοστρώσεις – περιβάλλον)

ΠΙΝΑΚΑΣ 71

ΘΕΜΑ: ΠΡΟΟΠΤΙΚΑ

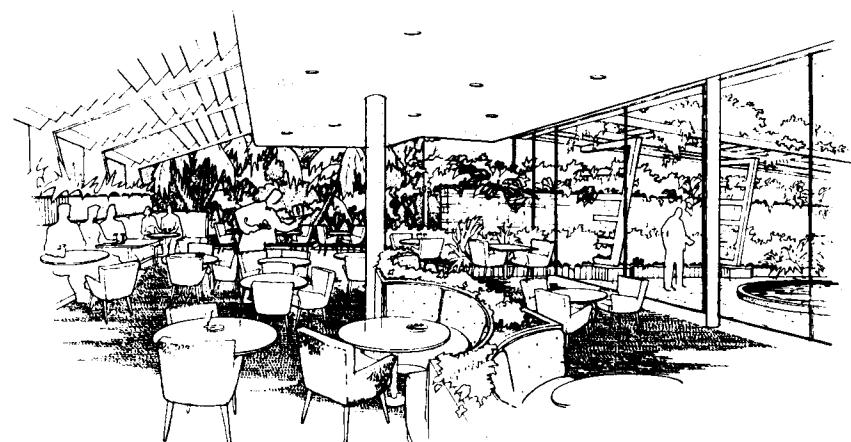
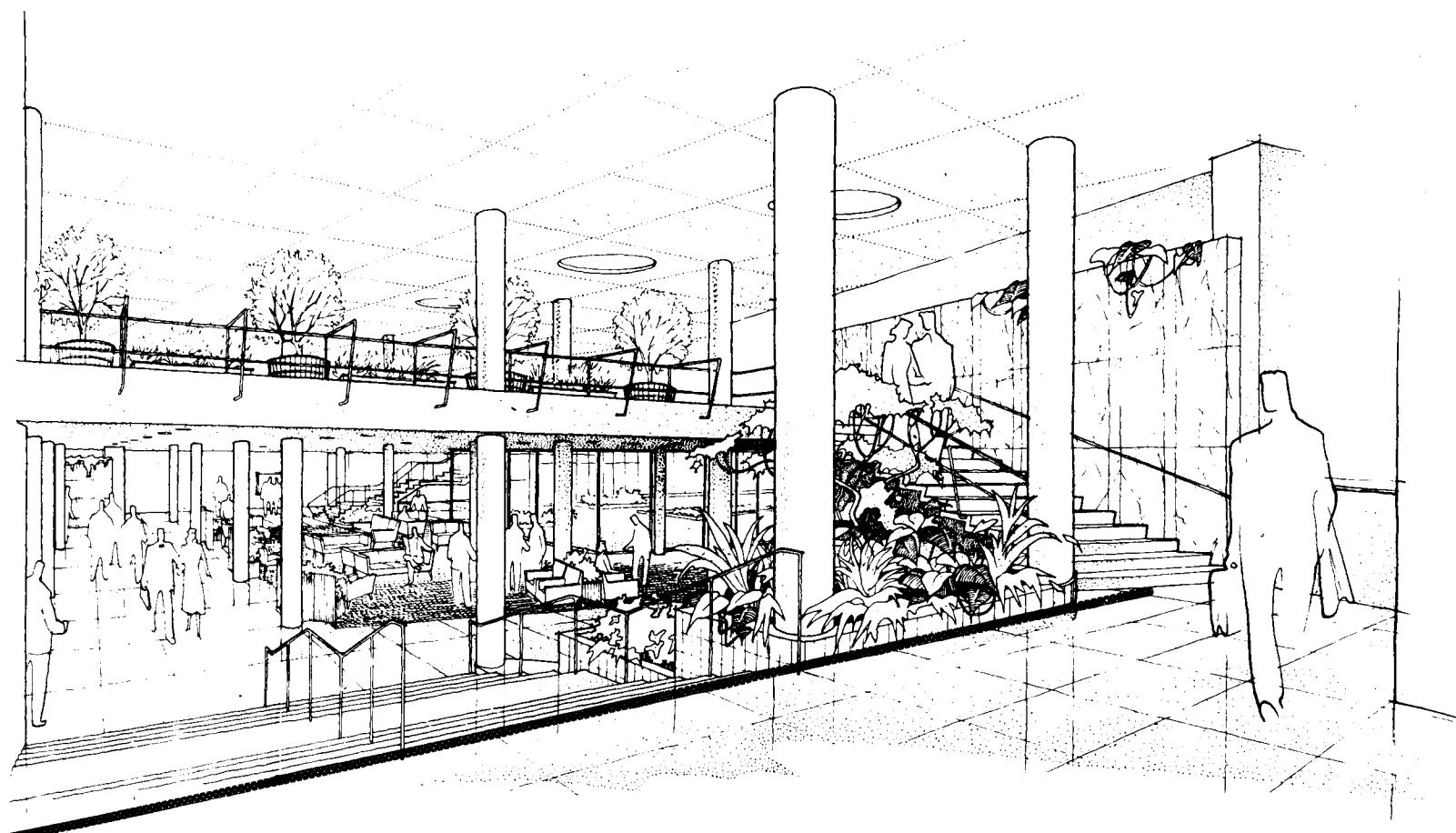
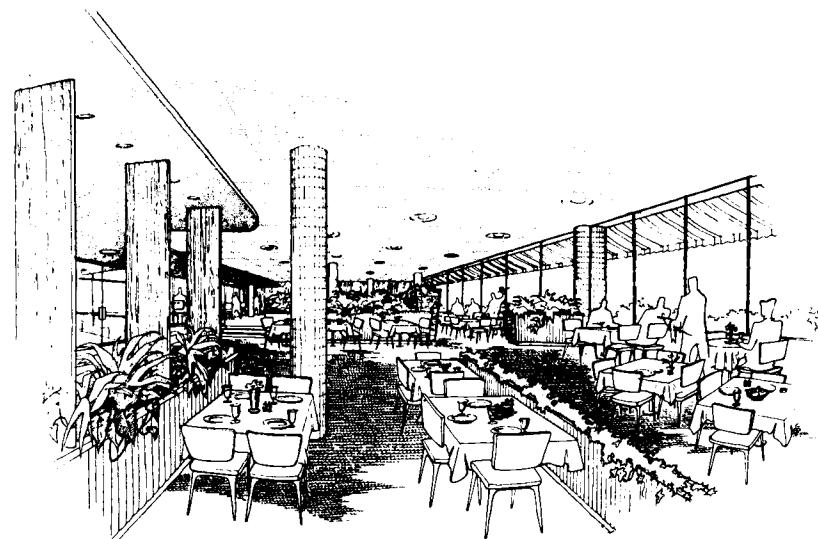
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ

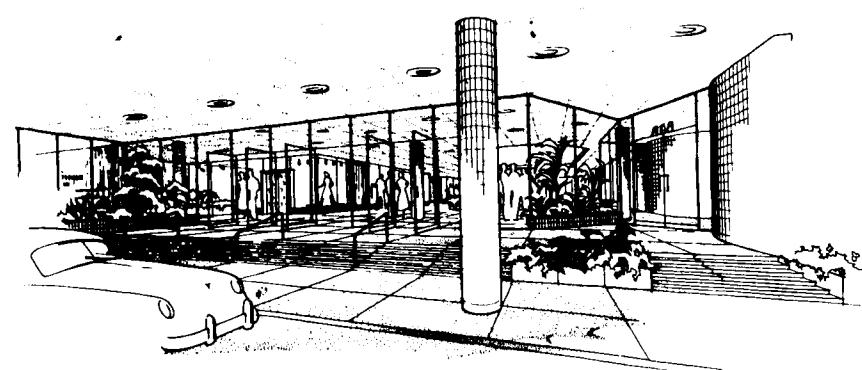
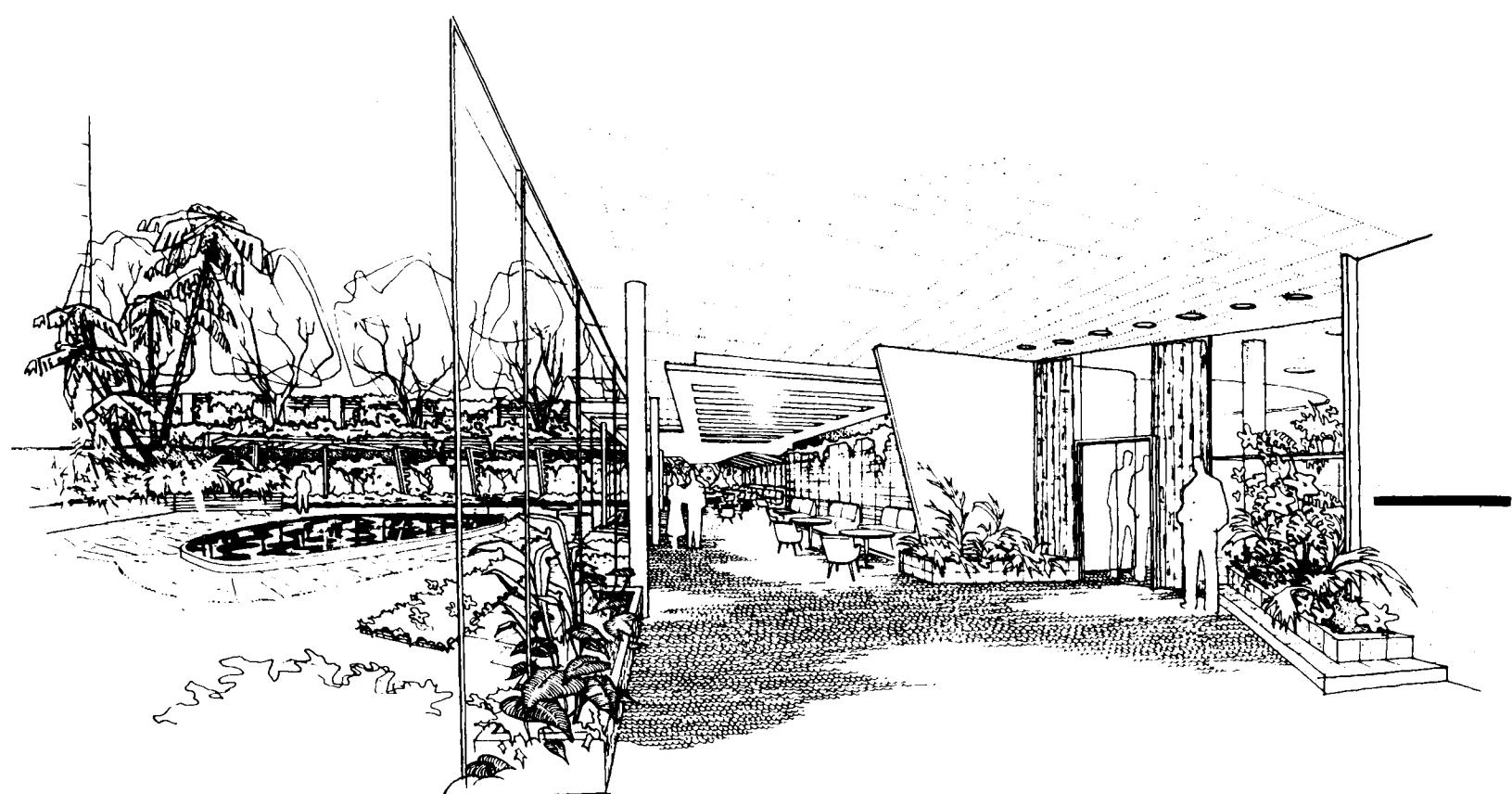
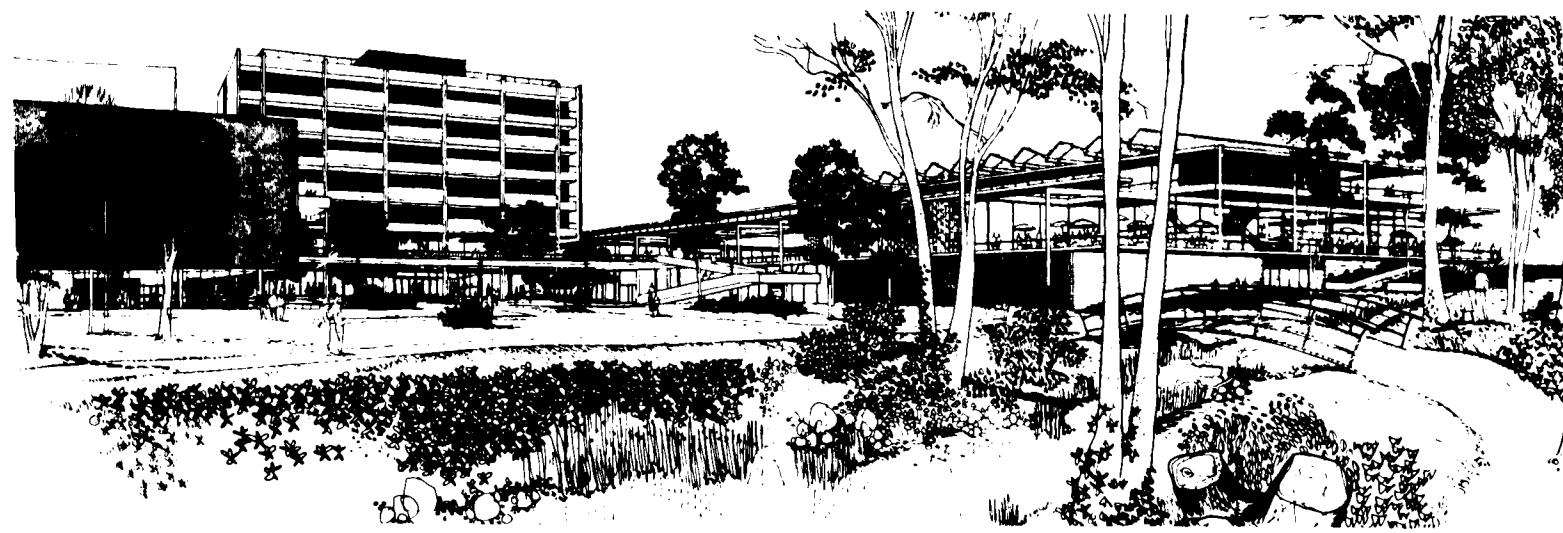

ΕΙΣΟΔΟΣ ΣΕ ΕΠΑΥΛΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ 72

ΘΕΜΑ: ΠΡΟΟΠΤΙΚΑ ΑΠΟ ΜΕΛΕΤΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ

ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ :	
ΕΡΓΟ : 6 ^η ΠΟΛ/ΚΙΑ ΜΕ ΥΠΟΓΕΙΟ	
ΘΕΣΗ ΕΡΓΟΥ : ψΥΧΑΡΗ 8 ΑΘΗΝΑ ΚΥΠΡΙΑΔΗ	
ΜΕΛΕΤΗΤΗΣ :	
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ :	Αρ. Σχεδ.
ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ	A1
ΚΛΙΜΑΚΑ : 1:200	
ΧΡΟΝΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ : ΜΑΪΟΣ 1984	
ΥΠΟΓΡΑΦΗ	ΣΦΡΑΓΙΔΑ
.....	

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ, ΜΗΧΑΝΟΡΓΑΝ. ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

ΕΡΓΟ	Γ' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ Κ Α Τ Ε Ε Κ Ο Ζ Α Ν Η Σ		
ΣΤΑΔΙΟ ΜΕΛ.			
ΜΕΛΕΤΗ			
ΘΕΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ			
ΜΕΛΕΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ	
			ΕΚ ΤΩΝ:
		☐	☐
		☐	☐
ΣΧΕΔΙΑΣΘΗΚΕ		ΕΛΕΓΧΟΗΚΕ	ΚΛΙΜΑΚΑ
			ΗΜΕΡΟΜ.
ΕΛΕΓΧΟΗΚΕ		ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ	ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ
Ο ΕΛΕΓΞΑΣ		Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ

**ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΣΧΟΛΙΚΩΝ
ΚΤΗΡΙΩΝ**

αρ ημερομην. αρχ παρατηρήσεις

οριστική μελέτη

χλίμακα	ημερομηνία		A/A ΣΧΕΔΙΟΥ
σχεδίασε	μελέτησε	ελεγχ.	

Δ Ε Η	ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ Υ Η Ε	
σχεδ. μελετ. ελέγχ. εγκριθ. ημερομ.	ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΑΣ ΜΕΛΙΣΣΟΠΕΤΡΑΣ ειδική μελέτη επιπτώσεων και επανορθωτικών μέτρων στην αμεση περιοχή	
	ΕΓΚΡΙΣΗ Δ Ε Η	
ημερομηνία	ΚΛΙΜΑΚΑ 1:50.000	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ